

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sayı: 22 / Ekim 1983 / 2,-DM

2 EYLÛL 1983'TE BAŞLAYAN ÖLÛM ORUCU 28 EYLÛL'DE ZAFERLE SONA ERDİ

- Çok Sayıda PKK'li Savaş Esiri Koma Halinde Hastahaneye Kaldırıldı.
- Hatay ve Adana Cezaevlerindeki PKK'li Savaş Esirleri Ölüm Orucunu Destekleme Eylemi Yaptılar.

(YAZISI 5. SAYFADA)

PKK DAVALARINDA 4 İDAM DAHA

- Sonuçlanan PKK-Suruç Davasında
4 İdam - 4 Müebbet Cezası Verildi!

(YAZISI 5. SAYFADA)

Güney Kürdistan Haberleri (III)

FAŞİST TÜRK ORDUSU ÜÇ AY İÇİNDE İKİ KEZ GÜNEY KÜRDİSTAN'A GİRDİ

(YAZISI 8. SAYFADA)

PKK'nin

Militan

Direnışçiliği

ve

Yaşam

Yolu

Tıkananların

Son

Çırpınışları

(YAZISI 4. SAYFADA)

12 EYLÛL FAŞİST REJİMİ

4. YILINA GİRERKEN

GENEL DURUM,

SORUNLAR ve

GÖREVLERİMİZ

(YAZISI 12. SAYFADA)

Artık zorluklar altında yaşanan bu dönem kapanmıştır. Günümüz cunta açısından geriye saymanın -kesin tarih vermek gerekirse 6 Kasım'dan itibaren- başladığı; PKK ve önderliğindeki KUKH açısından ise karşı-devrimin alaca karanlığından sıyrılarak başlangıçta çok zor ve ağır da olsa giderek sıklaşan ileriye doğru adımların atıldığı dönemin eşiğidir.

● Bugün için gerekli olan tüm özellikleri kendi şahsında somutlaştırmış olan PKK, gündemine aldığı görevler karşısında gerçek tarihi rolünü oynayacaktır. Şimdiye kadarki görevlerini adına yaraşan bir tarzda yerine getiren PKK; bundan sonra da ciddi hatalara düşmeden, güncel olduğu kadar, uzun vadede de zaferi garantiye alacak gelişmelere kendini adapte edebilir ve sürekli bir bilinçlenmeyi bünyesine hakim kılarca; başarıdan zafer sarhoşluğuna, yenilgiden yılgınlığa kapılmadan, önümüzdeki dönemde kayıplar ve dökülecek kan, çekilecek zahmet ne olursa olsun her zamankinden daha fazla devrimci kazanımlarını çoğaltarak, nihai zafere giden yolu kısaltacak, başta Kürdistan olmak üzere, Türkiye ve bölge halklarına karşı olan görevlerini de yerine getirecektir.

HALKIMIZ

"TEK UMUDUMUZ PKK"

DİYOR

Halkın Bağrında Büyük Direniş Mücadelesini örgütlemeye çalışan PKK Partizanlarının, halkla kurdukları ilişkilerde halkın özlemlerinin tek temsilcisi oldukları çok açık bir biçimde görülmektedir. Kürdistan halkı, son üç yıldır yüreğinde daha da büyüttüğü PKK sevgisini, bugün artık, örgütlenme ve savaşın geliştirilmesinde gösterdiği büyük fedakarlık, katkı ve eleştirileriyle açıktan belirtmektedir.

PKK Partizanlarının halkla yaptıkları ve gazetemize ulaşan bu iki röportaj Kürdistan halkının PKK'ye duyduğu büyük güven ve ona bağladığı umudun sadece iki örneğidir.

(YAZISI 2. SAYFADA)

DÜNYA BARIŞI İÇİN HEP BİRLİKTE SAVAŞALIM

Başta F. Almanya olmak üzere tüm Avrupa 22 Eylül'den başlayarak ay sonuna kadar süren yeni gösterilere tanık oldu. Barış ve demokrasi güçlerinin düzenlediği bu gösteriler, tüm yaz ayları boyunca yaşandığı gibi, Sonbahar'a da yine ABD füzelerine ve nükleer silahlara karşı gerçekleştirilen bir dizi gösteri ve protesto eylemiyle girildi. Özellikle ABD ve NATO yetkililerinin F. Almanya'ya her gelişleri adeta başlı başına bir olay oldu.

Barış hareketindeki potansiyel büyüme ve eylemlerdeki kabarış bugün her gözüne rahatlıkla görebileceği bir gerçek durumundadır. Barış hareketindeki bu kabarış, elbette ki, bir tesadüf değildir. Giderek hayatın her alanında etkisini daha ağır biçimde duyurmaya ve kitleleri kendi etrafında toplamaya başlayan barış hareketinin bu gelişimi düzeyi, dünyamızın içinde bulunduğu gerçeklerle çok yakın bir bağ içindedir. Halk kurtuluş ve dünya demokrasi güçlerine karşı emperyalizmin gemi azaıya alan bir saldırganlık içinde bulunması ve dünya halklarını imha politikaları ile tehdit etmesi, bu gelişmenin temelini oluşturmaktadır. Emperyalizmin tehdit ve şantajları karşısında, bugün adeta tüm insanlık ayaklanmış durumdadır.

II. emperyalist paylaşım savaşı sonrasında başvurduğu her türlü yönetime rağmen bunalımı daha da derinleşen emperyalist sistem, bugün korkunç bir çürüme ve dağılma sürecini yaşamaktadır. Hiç bir ekonomik ve siyasal reçete bu duruma çözüm olamamakta ve sistemin temsilcileri tek çare olarak giderek daha fazla silahlanmaya sarılmaktadırlar. Ekonomide askerileşme, bilim ve teknikte askerileşme, yani her alanda tepeden tırnağa bir silahlanma olayı yaşanmaktadır. Bu, elbette silah teknolojisi ve silahların sayısındaki bir artışla da sınırlı kalmamakta, özellikle dünyanın belirgin alanları emperyalist saldırıların baş hedefi olmaktadır. Emperyalizm, en zayıf halkaları durumundaki bu alanlara giderek daha çok yüklenmekte ve kendisinden kopuşları artık çıplak bir askeri zor temelinde önlemeye çalışmaktadır. Latin-Amerika, Ortadoğu, Güney Asya ve Afrika bugün böyle bir imha savaşıyla yüz yüze bulunan alanların başında gelmektedir.

Dünyanın böyle bir sıcak savaş tehditiyle yüz yüze olduğu bir dönemde, bunun etkilerinin emperyalist metropollerde de görülmemesi mümkün değildir. Geçmişte olduğu gibi bunalımlarını bugün dünyanın sömürge alanlarına aktararak rahatlama olanağı da bulunmayan emperyalizm, tam tersine bu alanlarda daha çok çözümsüzlüğe düşmekte ve dolayısıyla hiç bir çıkış yolu kalmayan emperyalizm, derinleşen bunalımın ortasında giderek daha çok batağa saplanmaktadır. Yeni-sömürge ülkelerde ekonomiler iflas eder ve siyasal-ekonomik çürümeye askeri faşist diktatörlükler eşlik ederken, emperyalist metropollerde de ekonomik bunalım derinleşmekte, işsizlik ve enflasyon sürekli artış göstermekte, ahlaki ve sosyal alanda korkunç bir yozlaşma, siyasal planda ise emperyalizmin içinde bulunduğu duruma denk düşen bir gericilik yaşanmaktadır. İhlımlı olarak lanse edilen kanat'ın yerini artık saldırgan yüzlerini gizlemeye gerek duymayan ve sertlik yanlısı denen kesimler almaktadır. Dünyanın sıcak parçalarındaki gelişmeler karşısında iyice köşeye sıkışan emperyalistler, bir yandan bu alanlara yönelik ortak saldırı planları geliştirirken, metropollerde ise sosyalizm düşmanlığının yanısıra, yabancı düşmanlığı vs. görüntüler altında ırkçılığı körüklemektedirler. Kısacası, geçmişten farklı olarak emperyalizm bugün, zayıf halkalardaki kopuş ve derinleşen çelişiklere bağlı olarak, metropollerde de çelişiklerin derinleştiğine tanık olmaktadır. Geçmiş yaşam düzeylerini de koruyamayan kitleler içinde yönetime karşı hoşnutsuzluklar belirmekte ve bir de buna Avrupa'nın silah deposu haline getirilme çabaları eklenince muhalefetteki büyüme artmaktadır.

Barış hareketinin en büyük boyutlarıyla F. Almanya'da görülmesi ise, yaşanan bu durumun yanısıra, tarihsel gelişmelerle de yakından bağlantılıdır. Bilindiği üzere, Almanya II. emperyalist paylaşım savaşında, başta SSCB olmak üzere sosyalizme, işçi sınıfı hareketine ve dünya halklarına karşı emperyalizmin donatıp harekete geçirdiği faşizm biçimindeki bir saldırganlığa alet edildi. Bunun ön kolu biçiminde halklara saldırtıldı. Ama faşizm, sadece sosyalizme ve dünya halklarına yönelmekle kalmayarak, başta Alman halkı olmak üzere tüm Avrupa halklarına karşı yöneldi ve insanlığa bir saldırı hareketi boyutlarına yükseldi. Hitler Almanyasının başını çektiği bu saldırı, imha ve yağma savaşında 30 milyon üzerinde insan katledildi, bir o kadar da yaralandı. Bu savaştan en çok zarar gören ise, şüphesiz ki Almanya oldu. Savaşın ağır maddi zararları yanında, asıl önemli olan korkunç bir manevi çöküşü yaratmasıydı. Alman halkı, hitler faşizminin nezdinde dünya halkları için zihinlerde hiçte dostça olmayan bir yer edindi. Almanya bu savaş sonucu demokrasinin, barışın ve dünya halklarıyla kardeşçe dayanışmanın temsilcisi olarak Demokratik Almanya ve emperyalist sistem içinde kalan F. Almanya olmak üzere yüreğinden ikiye bölündü.

Hitler faşizminin dünya çapında ve Almanya'da yarattığı yıkımın izleri hala silinememiştir ve Alman halkı o yılların utancını atabilmiş değildir. Ve bugün, yine bu alanda emperyalizm yeni macera hazırlıkları yaparken, doğaldır ki Alman halkı buna seyirci kalamaz. Avrupa açısından doğuya açılan kapıda bulunma gibi stratejik bir öneme sahip olan F. Almanya, tıpkı bir II. dünya savaşında olduğu gibi, ama daha büyük felaketlere yol açabilecek rollere hazırlanılmak istenmektedir. Alman emperyalist güçleri ABD emperyalistleriyle tam bir ittifak içinde bu yeni role itirazsız talip olur ve çılgınca amaçları uğruna F. Almanya'yı nükleer silahlarla donatılmış bir cephanelik haline getirirken, savunma adına sürdürülen bu hazırlıkların gerçek anlamını yakın tarihten çok iyi bilen Alman halkı, haklı olarak tepki göstermekte ve başta kendileri içinde büyük felaketlere yol açabilecek bu çılgınlığa mücadele etmeyeceğini en yaygın ve güçlü şekilde göstermektedir.

Ortada olan bir gerçektir ki, Almanya'da ve Avrupa'nın diğer ülkelerinde konumlandırılan füzeler ve diğer nükleer silahlar, sosyalizme ve dünya halklarına ve bu nedenle de Avrupa işçi sınıfına ve demokrasi güçlerine yöneltilmiş birer imha araçlarıdır. Yokoluşun soğuk nefesini yüzünde hisseden emperyalistler, insanlığı toptan bir imhayla yüz yüze getirebilecek bir çılgınlık noktasında bulunmaktadırlar. Ve bu çılgınlıklarının doruk noktası olarak ta, sosyalist sisteme doğrudan saldırı planları yapmakta ve bu alanları hedefleyen yeni silahları Batı Avrupa'da üstlendirmektedirler.

Böylesine açık tehdit ve tehlikelerle karşı karşıya olan Avrupa işçi sınıfı ve demokrasi güçleri, bu tehlikenin gelişmesi oranında kendi ağırlıklarını koyarak adeta kendilerini siper etme görevini severek üstlenmişlerdir. Avrupa dünyanın imhasına yönelik bir merkez haline getirilecekse, bunun ancak kendileri ezilerek yapılabileceğini; her geçen gün daha da güçlenmeye çalışarak, böyle bir saldırganlığa set oluşturacaklarını ortaya koymuşlardır. Dünya proletaryası ve halkları adına bir övünç kaynağı ve enternasyonalist dayanışmanın en güzel örneklerinden birisi olan bu tutum, yürekten selamlanmalıdır.

Ama hemen belirtelim ki merkezine nükleer silahlara karşı olma

Devamı 23. sayfada

HALKIMIZ

“TEK UMUDUMUZ PKK” DİYOR

“Bizi kurtaracak gücün devrimciler olduğunu biliyoruz”

Bölgedeki düşman baskılarını K. köyünden bir yurtsever şöyle dile getiriyor.

Devrimciler- 12 Eylül'den bu güne kadar nelerle karşılaştınız, açıklar mısınız?

K. Köylüsü- Açıklayayım.

12 Eylül darbesi yapıldıktan sonra biz pek fazla durumu bilmiyorduk. Ben kendim şöyle anlıyordum. CHP, MHP ve MSP gibi, AP gibi olduğunu sanıyordum. Bize çeşitli kolaylıklar sağlayacağını umuyordum. Fakat umduğumuz gibi değildi. Cuntanın başa geldiği ilk aylardı. Köyümüz basıldı, bizi köy meydanına topladılar. Hepimizi sıra dayagından geçirerek, silah vermimizi istediler. Zorla bizden para ve silah aldılar. Benim silahım yoktu. “Ya bir silah getireceksin” dedi Sait komutan, “ya da seni işkenceyle öldürecekim” dedi. Beni içeri aldılar, işkence, küfür uyguladıktan sonra benden 100 bin lira olarak bir de silah bulmamı söylediler. Silah bulamadım; korkudan şehire de gidemez oldum. Durumum normaldi. Haksız yere yapılan bu baskılardan çay, şeker bile bulamaz duruma geldim. Bu baskı tek köyümüzde olmadı, çevre köylerde baskı daha fazla idi.

Günden güne artan pahalılık bizi çok zor durumda bıraktı. Para bulamaz olduk. Devlet daireleri bir yana korkudan şehire gidemez olduk. Biz şehire gidemeyince, bu sefer komutanlar köylere gelerek, gözlerinin kestiği adamı rastgele döverek, “suçun var” bahanesiyle para, eşya, koyun vs. alıp bayağı bir talan yöntemi uyguladılar. 1978-79'larda bize kimse hakaret edemiyordu. Bugün bazı devlet yanlıları korkusundan kafamızı kaldıramıyoruz. Bir misafir bize gelemiyor. “Bu kimdir” diye soruyor ve hemen ihbar ediyorlar. Bu temelde de çok zarar gör-

riyoruz. Diğer bir şey de komutanlar bizden yağ, peynir, bal, kuzu, tavuk vs. istiyorlar. Vermezsek “anarşist besliyorsunuz” diye bizi işkenceye alıp bin katını alıyorlar. Aslında sıralayacağım çok şey var, anlatamıyorum.

Devrimciler- Bugünkü durumunuz nedir izah eder misiniz?

K. Köylüsü- Bugün biz çok kötü şartlarda yaşıyoruz. Komşu olarak birbirimize gidip gelemiyoruz. Her şey pahalı, kendimize elbise bir yana yatak yüzü, çay, şeker alamıyoruz. Şehirde bir çay 15 lira. İki dostumuzla bir kahveye oturup bir çay içemiyoruz. Para yok, iş yok. Durumumuz böyle giderse çoğumuz acımızdan öleceğiz. Durumumuz bu iken devlet de tatbikatlar adı altında ayrıca büyük zararlar veriyor. Çayırlarımız, tarlalarımız kalmadı, hep ezdiler, mevzi yaptılar. Olan tarlalarımız kurudu, otumuzu biçemez olduk. Zaten gelirimiz buydu, bunu da onlar mahvetti. Dün de kazamıza Ankara'dan yeni MİT teşkilatı gelmiş. Silah toplama adı altında çoğu köyümüzü asker gücüyle de sıra dayagından geçirerek, zorla para almak istediler ve kadınlarımıza küfürler edip, köy içinde sıra dayagından geçirerek, bizi dayanmaz bir hale getirdiler. Eylül'ün 9-10-11-12-13. günleri Gölengin şu köylerinde yeniden silah toplama adı altında baskılar başladı: Sinot, Korevenk, Çölgenek, Xımiskar, Kızılkilise, Abur, Hokam. Çevre köylerde haksız yere MİT ve askerler köylüleri köy meydanına toplayarak, dayaktan geçirip silah, silahı olmayandan para alıyorlar. Bizim de durumumuz kötü, para yok, bol bol dövüp sövüyorlar. Dün bizim köyde bir adamı yakaladılar. Adam 65 yaşında, “gel senin kaç çocuğun var” dediler. Biz de biliyoruz ki adamın 5 çocu-

ğu var. Komutan yok “yedi çocuğun var” diye directti. Adam, komşulardan sorun deyince adamı işkenceye alıp dövdüler, ceryana verdikten sonra adamın 5 çocuğu olmasına rağmen 7 demek zorunda kaldı. Şimdiki durumumuz bu, buna benzer çok örnek verebilirim.

Devrimciler- Gelecek için ne düşünüyorsunuz?

K. Köylüsü- Tek düşüncemiz bu zulümden kurtulmak. Bizi kurtaracak gücün devrimciler olduğunu biliyoruz. Yoksa ne askeri cunta, ne de sivil partileri bizi kurtaramaz. Sivil partileri için bir örnek vereceğim.

Dedelerimiz anlatıyordu:

Bir komşunun bir atı varmış, yaşlı diye satmaya götürmüş satmış. Alan adam dışlarını eğelemiş, saçından kuyruğundan kırarak tay diye tekrar birkaç gün sonra aynı adama vermiş. Adam, tay diye getirdiği atı evdeki kendi tayı emmeye başlayınca şaşırılmış. Komşuları demiş ki, at senin aynı atın, biraz kuyruğundan, başından kırmışlar sana tay diye vermişler. Partilerin durumu da bu. Generaller apoletlerini indiriyorlar sivil elbise giyiyorlar. Yine aynı adamlar. Baskının aynı olacağı kesin, hangi başa gelirse gelsin, tek umudumuz devrimcilerdir.

Devamı 23. sayfada

“Kürdistan devrimcisi olabilmek için çok çalışmak gerekir.”

Kars'ın Selim kazasının P. köyünde yoneltmiş olduğumuz sorulara bir yurtseverin verdiği cevaplar aşağıda belirtilmiştir.

...

Devrimciler- 12 Eylül 1980'den bu güne kadarki durumu kısaca açıklar mısınız?

P. Köylüsü- Bu üç yıllık dönemi açıkçasam, yalnız başımdan geçenler kitapları doldurur. Yine de benim karşılaştığım bazı şeyleri açıklayayım.

Askeri darbe yapıldıktan sonra, yöre komutanları kral-kesildiler. Gözüne kestirdiği adamı işkenceye alarak, köy meydanlarında dayak atarak, kadın-kız demeden en vahşi yöntemler uyguladılar. Boy gösterileri ve dayak had safhaya ulaştı. Diğer taraftan para ve kıymetli eşya soygunu başladı. İşkenceye alınan halktan insanlar dövülüp-sövüldükten ve 500, 100, 150 bin lira da alındıktan sonra evine bırakıldı. Bu durumları görenlerin suçu, Kürt olmaları. Veya devrimci yakınları ya da dürüst insanlardır. (yurtsever duyguları olan kesim.)

Ben şahsım olarak, şu durumla karşılaştım. Yöre komutanı (bölük komutanı) İsmail Yolcu, benden bir milyon istedi, vermedim. Bunun için ve devrimcileri ihbar etmedim diye beni gözetime aldı. 15 gün karakolda kaldıktan sonra, Kars gözetim evine gönderildim.

Devrimciler- Gözetim esnasında nelerle karşılaştınız?

P. Köylüsü- Kars'da (gözetimde) bir sürü hakaretlerle karşılaştım ve 400 bin liram rüşvet olarak gitti. Veremeseydim işkence yapıyorlardı, işkenceden kurtulmak için bu kadar para verdim. Ben bir köylü olarak bu durumu, yani işkenceyi 500 binle şu veya bu oranda atlattım. Ya devrimciler. Yani yanımda devrimciler de vardı. Devrimcileri grup, grup götürüp

işkence yaptıktan sonra, baygın ya da ölü vaziyette getirip içeri atıyorlardı. Diğer taraftan gözümüzün önünde bazı işkence yöntemleri uyguluyorlardı. Çay, yemek kısıtlama, ceryan verme, kum torbasıyla döme ve canına sigara bastırma gibi yöntemleri uyguluyarak bizi korkutmaya çalışıyorlardı. Benim gördüğüm şu olay hâlâ kafamda. O dönemde bizim yanımdan alınarak işkenceye götürülen devrimci Cemil Kırbayır artık demedi. İşkencede öldürüldüğü belliydi. Yalnız bize, “arabada atılarak kaçtı” yalanını söylediler. Öldürdükleri açıktır. Bugüne kadar yok. Zaten beni de haksız yere içeri almışlardı. Yukarıda ismi geçen komutan bizim köye ve çevre köylere gelerek, haksız yere küfür, dayaktan sonra, “sen 100,

sen 200, sen 500 bin vereceksiniz” suçumuz deyince de “ben bilirim yoksa işkencede ölürsünüz ve milyonlarla da kurtulamazsınız” deyip para alıyor. Milyarları alan komutanlar, taksit, kat bina alıyor ve lüks hayat yaşıyorlar. Yağ, peynir, kuzu, halı vs. eşyalar artık bizde kalmadı, hep komutanlara gitti.

Köye jandarma gelir “falan komutanım bir 4X4 hali istiyor” veya “20 kg. yağ, 50 kg. peynir” der. Mümkün mü götürmemek; götürmedin mi anarşist oluyorsun, Kürtçülük propagandasından hemen damgası yiyiyorsun. Bizleri bu temelde soyup soğana çevirdiler.

Devamı 22. sayfada

İTİRAF ETTİLER

VAN'I BÖLGE HALKLARINA KARŞI BİR KARŞI-DEVİRİM ÜSSÜ HALİNE GETİRMEK İSTİYORLAR

Dünya basınının dikkatleri son günlerde giderek daha çok Türkiye üzerinde toplanmaya başladı.

NATO'lu generaller ve emperyalist devlet adamlarının birbiri ardına yaptıkları Türkiye ziyaretleri ve sonrasında bölgede meydana gelen gelişmeler, Türkiye'de neler oluyor sorusunu adeta tüm dünya tarafından sorulan ve cevap aranan bir olay durumuna getirdi.

Türk basının da, İran'dan kaçan şah artıklarının Van'ı adeta kendileri için ikinci vatan kabul ettiklerini ve Van caddelerinin İran'dan kaçanlarla dolup taşıdığını bildiren haberlerin yer aldığı günlerde, İngiliz Newsweek dergisi de, Türkiye-Iran sınır boyunca sür-

dürülen CİA faaliyetlerini açıklayan bir haber yayınladı.

Artık gizleme gereği bile duymaksızın karşı-devrim tezgahlarını açıktan ilan etmelerine bakılırsa, Türk faşist ordusu, önümüzdeki günlerde yeni serüvenlere atılmaktan çekinmeyecektir. Güney Kürdistan'a yöneltilen ve halen devam eden saldırıların yanısıra, Doğu Kürdistan sınır boyunca da sürdürülen bu saldırı ve İran yönetimine karşı komplo hazırlıkları, bölgemizde Türk ordusunun üstlenildiği görevleri en açık biçimde göstermesinin yanısıra, CİA ve tüm bölge gericiliği için özellikle Kürdistan'ın nasıl bir üs haline getirilmek istendiğini de ortaya koymaktadır.

TESLİM OL ÇAĞRISINA SİLAHLA KARŞILIK VERDİLER

PARTİZAN ÜYESİ 3 DEVRİMCİ ÇATIŞARAK ŞEHİT DÜŞTÜ

12 Eylül 1980 faşist darbesinden bu yana hergün yeni bir operasyon ve baskı uygulamasına maruz bırakılan Dersim ve çevresinde sürdürülen operasyonlar devam ederken, çıkan çatışmada 3 devrimci şehit düştü.

Bir ihbarı değerlendiren faşist cunta güçlerinin 26 Eylül 1983 günü Hozat'ta giriştikleri operasyon sırasında çıkan çatışmada, çevre köyler üzerinde de yoğun bir sindirme hareketi düzenlendi. Sömürgeci faşistler, devrimcilere yardımcı oldukları iddiasıyla halktan çok sayıda insanı gözaltına aldılar.

26 Eylül 1983 günü faşist cunta güçleriyle çatışarak şehit düşen TİKKO-Partizan üyesi militanların isimleri şöyle: Ali Karadağ, Aziz Süer ve Murat Diri.

FATSA'DA FAŞİST CUNTA GÜÇLERİYLE ÇATIŞMAYA GİREN 4 DEVRİMCİ-YOL MİLİTANINDAN 2'Sİ ŞEHİT OLDU

Üçüncü Ordu ve Erzincan, Gümüşhane, Giresun, Trabzon, Rize, Ordu, Sivas, Tokat, Amasya, Çorum, Samsun, Sinop İlleri Sıkıyönetim Komutanlığının basına yansıyan açıklamasına göre, 13 Ekim 1983 günü yapılan bir operasyonda çıkan çatışmada Devrimci-Yol üyesi 2 militan şehit düştü.

Devrimcilerin yok edildiğinin söylendiği merkezlerden birisi olan Fatsa'da faaliyet yürüten ve kitleler için yeniden toparlanma çalışmaları yapan devrimciler ihbar üzerine Fatsa ilçesi Kılıçlı köyü Kıran mahallesi ve çevresindeki ormanlık arazide askeri kordon altına alınarak, teslim olmaları istenmiştir.

Teslim ol çağrısına devrimcilerin silahla cevap vermeleri üzerine çıkan

çatışmada devrimcilerden İlhan Durmuş ve Ekrem Aslan şehit düşmüşler, İbrahim Hakkı Sayar yaralı olmak üzere adının Recep Hisar olduğu belirtilen iki devrimci de sağ olarak ele geçirilmişlerdir.

Çatışmada, faşist güçlerin de önemli kayıplar verdikleri ancak her zaman olduğu gibi bu kez de kayıplarını gizlemeye çalıştıkları görülmektedir. Fakat sıkı yönetim komutanlığının açıklamasında "iki güvenlik görevlisinin hafif şekilde yaralandığını" belirtmek zorunda kalması bu yönlü tahminleri güçlendirmektedir.

Şehit düşen ve esir alınan devrimcilerin, Fatsa ilçe ve çevresinde bazı ajan ve muhbirlerle karşı eylem geliştirdikleri de alınan haberler arasındadır.

CUNTAYI GERÇEKLER YALANLIYOR

SON BİR AYDA İKİ ÇATIŞMA 5 DEVRİMCİ ŞEHİT OLDU

Yüzüne geçirdiği "seçim ve demokrasi" maskesiyle "sivil yönetime" geçeceği günlerde, bir biri ardına yaşanan olaylar cuntanın iddialarının ne kadar kof olduğunu ortaya koymaktadır.

12 Eylül 1980'de iktidara oturdularından bu yana her vesileyle devrimcileri bitirdiklerini, yok ettiklerini, artık "istikrar ve güveni" sağladıklarını söyleyen cuntacı generaller, son oyunlarını oynama hazırlıkları içinde bulundukları yaşadığımız günlerde adeta kendi iddialarını çürütme gayreti içinde peş peşe saldırı ve kompolar düzenliyorlar.

Gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan'da 3 yıllık karanlık bir yaşama rağmen devrimcilerin büyük zorluklar ve olanaksızlıklar içinde de olsa toparlanma ve örgütlenme çabaları içinde oldukları kamuoyunca bilinmektedir. Bunun da ötesinde halk kitlelerinin bu dayanılmaz yaşam koşullarına karşı zaman zaman sınırlı bir biçimde de olsa biraraya gelmeye çalıştıkları ve hatta kimi yerlerde cuntacı askerlerle taşı sopalı çatışmalara girdikleri yine kamuoyunun bilgisi dahilindedir.

Bitirdik dediği devrimci güçlerin bitirilmediğini, tersine özellikle ülke içinde yeni muhalefet odaklarını şekillendiğini ve bunların giderek ciddi bir güç olmaya doğru geliştiklerini gören

cuntacı generaller, özellikle seçim sonrasında iktidara getirilecek olan yeni hükümetlerinin erkenden yıpranmasını önlemek için son bir gayretle saldırılarını yoğunlaştırmışlardır. Bunu Kürdistan'da ordularını açık bir savaşa sürme biçiminde yaparken, Türkiye'de de baskı ve tedbirleri artırmış devrimci avına başlamışlardır.

Yaşanan son iki çatışma, gelecek günlerde cuntayla devrimci ve halk güçleri arasındaki savaşın giderek daha da kızışacağını haber vermektedir. Açıkça, yaşanan bu üç yıllık süreç sonrasında devrimci-demokratik güçler için cuntayla hesaplaşmanın zamanı artık gelmiştir. Bu hesaplaşmanın alanı ise, düşmana yönelmenin ve onu parça parça yıpratmanın gerçekleştirileceği Türkiye ve Kürdistan zeminidir.

Verilen kayıplar, Türkiye ve Kürdistan halkı için çok büyük ve duyulan acı çok derin de olsa, en kıt olanaklarla cunta karşına dikilen ve çatışarak şehit düşmeyi bir onur kabul eden bu yiğit insanları, demokrasi mücadelesinin ödenmesi gereken bedelleri olarak görüyor, anılarına sahip çıkışı herşeyin ötesinde bir insanlık borcu olarak değerlendiriyoruz.

Yaşasın faşizmin kara yüzüne silahlarıyla kusanlar!

THKP-C HDÖ ÜYESİ RAŞİT TÜZÜN İKİNCİ KEZ İDAMA ÇARPTIRILDI!

Uşak THKP/C Halkın Devrimci Öncüleri davası 12. 10. 1983 günü ikinci kez karara bağlandı.

1 Numaralı Askeri Mahkemece görülen davada, tutuklulardan Raşit Tüzün ikinci kez ölüm cezasına çarptırılırken, beş kişi de 5 ile 38 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezalarına mahkum edildiler.

1 Numaralı Askeri Mahkemede görülen Uşak THKP/C Halkın Devrimci Öncüleri davası daha önce Askeri Yargıtayca bozulmuştu.

PARTİZAN DAVASINDA ÇEŞİTLİ HAPİS CEZALARI VERİLDİ

Gölcük Askeri Mahkemesinde yargılanmakta olan TKP-ML TİKKO-Partizan üyesi dört kişi 5'er yıl hapse mahkum oldu. 11 Ekim günü görülen duruşmada 5'er yıl hapis cezasına çarptırılan tutukluların isimleri şöyle: Sait Baran Sekiz, Raki Sevk, Sedat Çetin-kaya ve Naim Gökhan.

İZMİR TİKKO DAVASI SONUÇLANDI

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinde görülmekte olan 21 kişilik İzmir-TİKKO davası 12 Ekim 1983 günü sonuçlandı.

17 kişinin 5 ay ile 10 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezalarına çarptırıldığı davada, 4 kişi beraat etti.

TUTUKLULARIN TAHLİYE İSTEKLERİ REDEDİLDİ

6'sı hakkında ölüm cezası istenen THKO-Türkiye Devrimin Yolu davası devam ediyor. 27 Eylül 1983 günü tanıkların dinlendiği davada, tutukluların tahliye istekleri rededildi.

İKİ MÜEBBET CEZASI VERİLDİ!

6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Adana-Devrimci Yol da-

vasında iki devrimci tutukluya müebbet hapis cezası verildi. Ayrıca 12 kişi de 5 ile 10 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırıldılar. Haklarında müebbet cezası verilen tutuklular şunlar: Eşef Altındağ ve Hasan Tepebaşı.

Elmalı ve Acıpayam Devrimci-Yol davaları sonuçlandı.

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Kumluca-Elmalı ve Acıpayam Devrimci-Yol davaları sonuçlandı. 9 kişinin mahkum olduğu Kumluca davasında 64 kişi beraat ederken, Acıpayam davasında da 2 kişi hüküm giydi. 24 kişi ise beraat etti. Her iki davada da verilen cezalar 6 yıl ile 3 ay arasında değişiyor.

Öte yandan 770 kişilik Fatsa Devrimci-Yol davasının da devam ettiği bildiriliyor. Fatsa Devrimci-Yol davası 15. Piyade Er Eğitim Tugayı Mahkeme Salonunda görülmüyor.

ANKARA TKP DAVASINDA DURUŞMA ERTELENDİ

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından TKP ile ilgili açılan 11 kişilik davaya Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinde 28 Eylül günü başlandı.

Savcının, 11 kişi hakkında 5 ile 15 yıl arasında değişen hapis cezaları istediği davada, tutuklular iddiaları red ederek, ifadelerin işkence altında alındığını ifade etmişlerdir.

Tutukluların tahliye istemlerini rededen savcı, sorgulamaların devamı için duruşmayı ileri bir tarihe ertelemiştir.

DEVRİMCİ-YOL DAVASINDA 2 İDAM

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Bergama Devrimci-Yol davasında Şenol Büke adlı tutuklu idama çarptırıldı.

22 Ekim 1983 tarihinde yapılan duruşmada 54 kişinin "yargılandığı" bu davada iki kişi de müebbet hapse mahkum edildi.

Yine aynı davada 16 kişi 2 ile 6 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırılırken, 32 kişi de serbest bırakıldı.

Diğer yandan 3 No'lu Askeri Mahkemede "yargılanmakta" olan 10 kişiden Cumhuriyet Yavuz adlı tutuklu idam cezasına çarptırılırken, Timur Karabulut ise 13 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırıldı. Aynı dava da 6 kişi beraat etti.

İKİ İDAM BOZULDU

6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Dev-Sol davasında iki devrimci 20'er yıl ağır hapis cezasına çarptırıldılar.

Adana'da görülmekte olan davanın 20 Ekim tarihli duruşmasında önce idama çarptırılan, fakat daha sonra karar bozularak 20 yıla mahkum olan tutukluların isimleri şöyle: Muharrem Burcuğ ve Ahmet Sungur Şölen.

KURTULUŞ DAVASINDA 4 İDAM İSTENİYOR

Kurtuluş davasında "yargılanmakta" olan 37 kişiden 4'ü hakkında idam cezası isteniyor.

22 Ekim 1983 tarihinde mahkemeye çıkarılan diğer 12 kişi hakkında da 3 ile 15 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezaları istenirken, 20 kişi hakkında da beraat istendi.

BİR SAVAŞ HÜKMÜNE DAHA "YASALLIK" KAZANDIRILDI

8 Bölge Valisi 1 yıl içinde göreve başlayacak.

Türkiye ve Kürdistan'ı 8 bölgeye ayırarak kitleler üzerindeki baskının ve kurtuluş mücadelesine saldırının merkezi bir yapı içerisinde sürdürülmesine kolaylık getirmeyi amaçlayan bölge valiliği kurulmasını öngören kararname yürürlüğe girdi.

Erzurum, Diyarbakır, Adana, Kayseri, Ankara, Konya, İstanbul ve İzmir'de kurulacak olan bölge valilikleri, görevlerine bir yıl içinde başlayacaklar. Yukarıda isimleri sayılan merkezlerde kurularak çevre illeri de kapsayan bir alan üzerinde yetkili olacak olan bölge valiliğinin görev tanımı; istihbarat toplamaktan, halkın günlük yaşamının baskı altında tutulmasına, her türlü keyfi uygulama ve talana, işkence ve katliamlara kadar uzanıyor.

Bölge valiliklerinin kuruluşunu haber alan tüm çevreler, acaba Türkiye'yi "parlamento" mu, bölge valilikleri mi yönetecek sorusunu sormadan geçemiyorlar.

AVRUPA KONSEYİ KARARI YETERLİ DEĞİL

Avrupa Konseyinin Eylül sonu ve Ekim ayı başları arasında Strasbourg'da yapılan toplantısında, Türkiye hakkında çıkarılan karar, çeşitli çevrelerce farklı yönlerden eleştirildi.

Türk faşist cuntasının hiç bir güç tarafından ve hiç bir biçimde savunulamayacak kadar teşhir ve tecrit olmasının bir kez daha kanıtlanması anlamında Avrupa Konseyi toplantısının son derecede önemli bir rol oynadığını belirtelim.

Burjuva demokrasisi çerçevesinde ve Türk yönetimini tümüyle karşıya almama tarzında da olsa, Avrupa'nın böylesine yüksek seviyede temsil edildiği toplantısından çıkan bu karar, bir sahtekârlık gösterisi içinde bulunan cuntanın kendisini meşrulaştırma çabalarına karşı kendi çerçevesi içinde olumlu bir cevap olmuştur denilebilir. Ancak bunun, burjuva demokrasisini savunma adına bile yeterli olmadığını da hemen belirtmek gerekecektir.

Köklü demokrasi gelenekleri bulunan Avrupa ülkelerinde, özellikle kamuoyu, insan hakları ve demokratik kurallar karşısında son derecede hassastır. Bu haklar ve ilkelere uğruna yıllarca mücadele etmiş halklar olarak, Avrupalıların, aynı hassasiyeti farklı ülkeler için de göstereceklerine kuşku duyulamaz. Nitekim, Türkiye ve Kürdistan'dan işkence, katliam baskı vd. insanlık dışı ve hiç bir kural tanımayan faşist uygulamaların haberini aldığı anda Avrupa kamuoyu bu duyarlılığını göstermiş, Türkiye ve Kürdistanlı devrimci güçlerin ve Avrupa'da bulunan bu ülkeler emekçilerinin cuntayı her protesto eylem ve girişimine en sıcak ve aktif desteği vermekten geri durmamıştır.

Açılan imza kampanyalarında onbinlerce Avrupalının imzası vardır. Yine, çeşitli vesilelerle cunta yetkililerine gönderilen protesto telgraf ve mektupları için de aynı şeyler söylenebilir. Elbette ki, Avrupa devletlerinin diğer nedenler bir yana bırakılsa bile, kendi kamuoylarından gelen bu baskıları görmezlikten gelmeleri mümkün değildir. Açıkça görülmüyor ki, kamuoyunun tepkisi, özellikle böylesine anti-demokratik ve insan hakları düşmanı bir yönetimle devletler düzeyin-

de sürdürülen ilişkilere ekonomik ve askeri yardımların devam ettirilmesine karşı daha da gelişme gösterecektir. En sıradan bir Avrupalı dahi bugün, kendi ülkesinde mevcut haklarının korunmasının da genelde insan-hakları ve demokrasinin savunulmasından geçtiğinin bilincindedir. Doğaldır ki, bu durum Avrupalı dünya ile daha çok ilgilenmeye götürmekte ve gerektiğinde kendi hükümetlerinin dahi karşısına dikebilmekte-dir.

Özellikle cezaevlerinde toplu direnişlerin geliştiği, idam kararları ve ağır hapis cezalarıyla devrimci ve demokratların ölüme ve zindanlarda işkence altında yaşamaya mahkum edildiği günlerde yapılan Avrupa Konseyi toplantısının, bu konulara değinmekle birlikte etkin bir karar çıkarmamış olması düşündürücüdür. Konsey, başlangıçta ağırlıklı olarak cuntanın teşhirine, işkence ve idamların protesto edilmesine yönelik kararlar üzerinde durmuş olsa da, bir takım politik gerçeklerle açık tavır takınmamış olması cuntayı oldukça rahatlatmıştır.

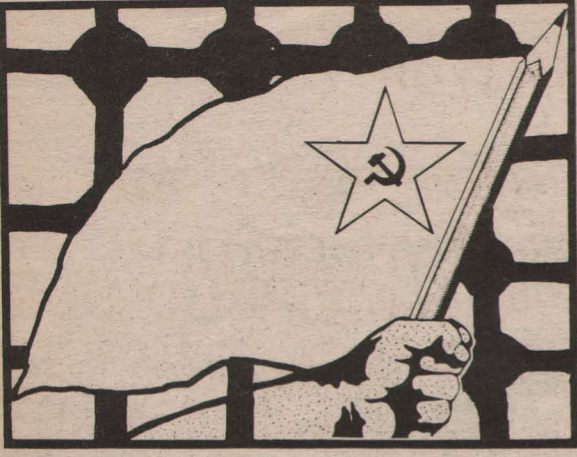
Batının (yani emperyalist sistemin) kendilerine muhtaç olduğunu açıktan belirterek, karar konusunda baskı yapan generaller, gerçekten de bu konuda tüm kanlı cinayetleri dünyanın gözüne bata bata iddialarını kanıtlamış ve demokrasinin savunucuları olma iddiasındaki bu güçler açısından sorunun insan haklarının ne kadar korunup korunmadığı değil sistemin çıkarlarının güvence altına alınıp alınmadığı olduğu bir kez daha sergilenmiştir.

Faşist cuntaya karşı demokrasi ve ulusal kurtuluş mücadelesi içinde bulunan güçler olarak, Avrupalı demokrasi çevrelerinin bu durum karşısında suskun kalmayacaklarına dair inanç içinde oluşumuz sanırız haksız bir beklenti değildir.

Her şeyden önce belirtelim ki, Avrupa Konseyi vd. kuruluşlar Türkiye gibi ülkelerde akıtılan kanın durdurulup durdurulması konusunda küçümsenmeyecek bir rol oynayabilirler.

Devamı 23. sayfada

PKK'nin Militan Direnişçiliği ve Yaşam Yolu Tıkananların Son Çırpınışları

Kürdistan halkı, geleceğin belirlenmesinde önemli bir noktada bulunmaktadır. Bu tarihi evrede yaşanan her an ve her olay, bu nedenle hep bir çatışmanın damgasını taşımakta, geçmişin kıyasıya bir eleştirisi ve mahkumiyetinden doğan gelecek, daha ilk tomurcukları belirirken boğulmak istenmektedir. Savaş içinde olan bu iki yapı, ancak birbirlerini yok ediş temelinde varlıklarını sürdüreceklerdir. Ve açıktır ki bu savaşta taraflar, sömürgecilik ve Kürdistan halkıdır. Ya sömürgecilik egemenliğini sürdürecektir ve bu bir halkın imhasıyla sonuçlanacak; ya da Kürdistan halkı PKK'nın şahsında gerçekleştirdiği o güçlü kalkışı sonuçlandırarak varlığını güvenceye alacaktır.

Fakat içinde bulunduğumuz dönemin halkımız açısından önemi, bir karar anı olmasından değil, daha çok o karar gereği ilk adımların atılmasından ötürüdür. Çünkü Kürdistan halkı, PKK'nın şahsında geleceğe yönelik kararını belirlemiş ve yaptığı atağı en büyük acılar altında, en barbar saldırılar karşısında bile gösterdiği kararlılıkla dönülmez bir noktaya getirmiştir.

İşte zaten, düşmanın çığıından çıkmış bir çılgınlıkla saldırmasının ve en alçakça manevralara başvurmalarının nedeni de budur. Ama, bu durum, artık düşman için umutsuzluğun ifadesidir. Düşman, tarihteki tüm ihanet ve uşaklıkları bir kez daha hatırlatır ve örnekleriyle halkın karşısına dayatırken, aslında derin çaresizliğini sergilemektedir. Hangi biçimler altında olursa olsun, giriştiği her eylem, onun suçlarını açığa çıkarmakta ve bu suça ortak olmanın yaratacağı sonuçları, halkımız, tarihi bir kez daha belleğinden geçirerek en açık şekilde görme olanağını bulmaktadır.

Geçmiş bir kez daha yaşanmayacaktır. Geçmiş tüm olumsuzluğuna rağmen, Kürdistan'da da tarihin çarkı en hızlı biçimde ileriye doğru dönmektedir. Ve artık hiçbir baskı, zulüm ve hortlatılmaya çalışılan o lanetli ihanet, bu gelişimi durdurabilecek güç ve yetenekte olamaz.

Kürdistan halkı, en seçkin önderlerinin şahsında yeni bir yaşam için karar verirken, önünde iki yol vardı. Kürdistan tarihinde görülen bu iki yoldan birinin en kesin biçimde seçilmesi kendisini dayatmıştı. Ya hakim sınıfların uşaklık ve ihanet tarihleri temel alınacak ve böylece silinip gidilecekti, ya da halkın direnme tarihi temel alınacak ve bu en üst biçimine ulaştırılarak ülkemizde yeni bir tarihi gelişmenin başlaması sağlanacaktı. Halkın ve halk adına hareket edenlerin tercihi, elbetteki, hangi olanaksızlıklar ve saldırılarla karşı karşıya olunursa olsun, tükeniş değil direnişin seçilmesi olabildi.

Nitekim, atılan bu ilk adım daha ilk anda bu iki tarihi olgunun en amansız çatışmasını gündeme getirdi. Aralarındaki sınır çizgisi belirsizleştirilmeye çalışılan ihanet ve direniş en net ve kalın çizgilerle ayrıştırıldı. Durum bir kez ortaya konulduktan ve çağın görevleri dayatıldıktan sonra, artık güçlü bir kalkışın önü alınmazdı. Ve öyle de oldu. Bilinci karartılmış, gelecekte umutları kesilmiş, dünya ile bağları koparılmış ve hiç bir yaşam emaresi görülemeyecek kadar derin bir suskunluk içinde bulunan Kürdistan, bu dayatmanın sarsıcı etkisi ile coşkun bir sel gibi geleceğe akmağa başladı. Kurtuluşçu hareketin en kısa zamanda güçlü bir kitlesel desteğe kavuşması tümüyle bu nu anlatmaktadır.

Öyle ki, sömürgeciler ve uşakları hain

feodallerden bizzat kitleler hesap sormaya başladılar. Ama, geçen süreç içerisinde halkın özellikle feodal güruha yönelmesinin özel bir anlamı vardır. Bu güçler, tarihteki o kirli ihanet sayfasını yazanlar, halkımızın yüzyıllar süren kahredici yaşamının sorumlularıdır. Onlara karşı yöneliş, bu anlamda tüm tarihin hesabının sorulmasıdır. Ve aynı zamanda da, uşaklarının şahsında sömürgecilğe karşı bir savaştır. Kürdistan'da bu öylesine iç içe geçmiş bir olgudur ki, sömürgeciler basit bir işbirlikçilikle yetinmeyip, tümüyle bir inkarcılığı dayattıklarından, uşaklarına karşı her vuruş, doğrudan onun ideolojisine, politikasına ve varlığına vurulan bir darbe anlamına gelmektedir. Çünkü dikkat edilirse, gerek geçmişte ve gerekse bugün, Kürdistan'daki uşak güruh, basit bir işbirlikçi statüsünde değil, ülke ve halk gerçekliğimizi tümüyle inkar eden ve kendi varlıklarını halkımızın ulusal yokoluşunda gören örnekleri tüm insanlık tarihinde ender görülebilecek tanınmaz bir varlık durumundadırlar. Bu nedenle, hangi biçim ve görünüş altında olursa olsun, ihanet ve direnişin kesin ayırım çizgisinde en küçük bir kayış dahi, halkımız için imha sürecinin işletilmesi, düşmanın hain emellerine hizmet anlamına gelmektedir.

Kürdistan'da, bu iki olgu da taraflarınca en kesin biçimde savunulmak zorundadır. Düşman varlığını korumak için katliamlardan, işkencelere, ideoloji ve politikada en çılgın saldırganlıklara başvurmak, Kürdistan'da artık tersine dönen gelişmeyi yeniden kendi doğrultusuna çekmek için geçmişin her türlü ihanet ve işbirlikçilik örneklerini ortaya çıkarıp, bunları yaşam diye sunmak ve kabul ettirmek için en çirkefçe oyunlara başvurmak zorundadır. Halkımız ise varlığını korumak için, geleceğin yaratılışını düşmana karşı direnişte görmek, bunun için direniş etrafında örgütlenmek, değil ihanet en küçük bir kararsızlık ve kaypaklığa dahi en kesin darbeyi vurmak zorundadır.

1970'lerden bu yana geçen mücadele pratiğine bakıldığında, bu kesin hesaplaşmanın nasıl geliştiği ve neden böyle olmak zorunda olduğu açıkça görülür. Direnişin ilk tohumları atıldığında Haki KARER yoldaşın, feodallere ilk yönelindiğinde Halil CAVGUN yoldaşın ve daha sonra onlarca PKK direnişçisinin dökülen kanları, Kürdistan'da halk varlığının korunmasının nasıl zorlu bir savaşın ürünü olabileceğini göstermektedir.

Yine geçen bu pratik içerisinde görülmektedir ki, düşman sadece en alçakça saldırılarla fiziki bir imhaya yetinmemekte, oluşturduğu sözde örgütlerle de direnişe karşı ihaneti dayatmak istemektedir. Gerek Stërka Sor olarak bilinen ve gerekse daha sonra TEKOŞİN biçiminde örgütlendirilen paravan güçlerin durumu budur. Ve öyleki bu ihaneti, yine sadece bununla da sınırlı tutamamakta yaşamın her anında ve her alanında zorla dayatarak, varlığını bağladığı bu çemberi Kürdistan'ın boynunda asılı tutmaya çalışmaktadır. Ama gelişen noktada bunun da mümkün olmadığını görmekte ve bu kez de Kürdistan'daki her şeye çılgınca saldırmaktadır.

Gerçekten de, düşman bugün en zayıf anını yaşamaktadır. Bu onun, ekonomik iflasından, maddi güçsüzlüğünden de öte, Kürdistan'da ihanet çemberinin kırılmasından ötürüdür. Kürdistan'ı sömürgeleştirerek varlık kazanan Türk burjuvazisi, Kürdistan'da geli-

şen bağımsızlık mücadelesi karşısında her gün biraz daha tükenmektedir. Yani kısacası, artık tarihin işleyişi Kürdistan için yaşama, düşman içinse tükenişe doğrudur.

Geçen kısa mücadele pratiğinin zorlu oluşu ve bunun en çetin biçiminin cezaevlerinde yaşanışı, bundan dolayıdır. Ama artık, özellikle cezaevlerinde verilen savaş, kesin sonucu belirlemiştir. Düşmanın her türlü baskı, işkence ve politikasına karşı, direniş çizgisini bir de böyle bir alanda kanlarıyla belirginleştiren PKK'lı bağımsızlık savaşçıları, direnişi dönülmez bir noktaya getirerek, halkımız için eski karanlık tarihe dönüşün tüm tehlikelerini ortadan kaldırmışlardır. Onlar, PKK'nın şahsında baştan beri sürdürülen bu karşılıklı savaşta safları belirginleştirmiş ve bunu gerçekleştikleri oranda da düşman için hiç bir yaşama umudu bırakmamışlardır.

Cezaevlerindeki direnişin önemi, büyük acılara ve fedakarlıklara katlanıp büyük cesaret örneklerinin gösterilmesinden değildir. Bunun yanında, oradaki mücadelenin ihanetle direniş arasındaki son bir hesaplaşma olmasındandır. Ve zaten, orada çekilen acıların büyüklüğü ve direnişin en görkemli biçimde yükseltilmesi de bu nedendir. Yine orada, ihanetin en çirkef yüzüyle ortaya çıkması da bundan ötürüdür. İhanet, tarihin tüm kirini üzerine alarak orataya çıkmak zorundaydı çünkü. Kozu tarihin laneti olanlar, en utanlı ve lanetli bir çıkışı yapmak zorundaydılar. Açık ki bu, tümüyle son kozunu oynayan düşmanın bir dayatmasıdır.

Ama, bu dayatmanın yaratılan büyüklük karşısında ne kadar cüce, ne kadar iğrenç durduğu da ortada. İşte en son örnek olarak, bir de kamuoyuna yönelik biçimde bu çirkef yüzlerin sergilenişi var karşımızda. Sömürgecilerin son propaganda aletleri olarak, sözde kamuoyuna seslendirilen bu ihanet güruhunun sözlerini, hemen herkes tarihi bir kez daha yaşayarak okudu. Ve kitleler ihaneti daha çok kişinin, herkesin lanetlemesini istercesine o gazeteleri elden ele dolaştırdılar. Ve bir çok kişi de, bir ibret örneği olarak sakladı. Biz de herkesin okumasını ve gelecek kuşakların bir de bu yüzleri tanımasını için saklamaları gerektiğini söylüyoruz. Çünkü, ülkemizi emanet edeceğimiz gelecek kuşakların bunun değerini anlamaları, direnişin büyüklüğünü görmeleri, bir de karşısındaki küçüklüğü tanımalarıyla mümkündür.

PKK, cezaevlerinde düşmanla tarihte tanık olunmayan bir mücadele içine girdi. Bu mücadele de PKK'nın direnişçi ruhunu temsil edenler en görkemli direniş örneği sergilerken, bu direniş çizgisine ulaşamayanlar ise basit birer araç haline geldiler. Ama Kürdistan'ın özelliğinden ötürü, bunun sadece bir teslimiyetle sınırlı kalamayacağı açıktı. Mazlumların cezaevinde sloganlaştırdıkları "Direnmek Zafere, Teslimiyet İhanete Götürür" sözünün de en açık biçimde anlattığı gibi, düşman karşısında en küçük bir teslimiyet dahi sonuçta düşmana tümüyle alet olmaya, mahkumdur. Nitekim görülmektedir ki, Şahin dönemiyle başlatılan ve daha sona Yıldırım, Ali Gündüz ve daha bir kaç kişiyi de içine alan bu ihanet çukuru bunun en bariz örneğidir. Bizzat bu lanetli yüzlerden de görüldüğü ki, ihanet sömürgeciliğin meşrulaştırılması, azgın bir komünizm ve halk düşmanlığı ve faşizmin savunulması biçiminde ortaya çıkmaktadır. Halkımızın her zaman lanetli anacağı bu kara

yüzler, bugün, eğer düşmandan daha fazla bir biçimde halka saldırıyor, içerdeki PKK'lı savaş esirlerine bizzat kendi elleriyle işkence yapıyorlar ve kendi varlıklarını PKK'nın imhasında görüyorlarsa bunun izahı buradadır.

Faşizme ulaşan Kemalizmi bu hain güruha savundurtarak, yaşam gıdalarını oluşturan bu ideolojinin küflenmiş bedenini böylece yaşatabileceğini düşünecek kadar zayıf ve çaresiz olan düşman, bu kara yüzler vasıtasıyla yaptığı propagandalarda iki gerçeği birden ortaya koymaktadır. Bir yandan tıpkı Ekmekçiyan vd. örneklerde görüldüğü gibi, devlete karşı çıkmanın suç olduğunu dönenlerin ağzından söylemekte ve sömürgeci faşist Türk devletinin varlığı için ölüm şerefsizliğini "şeref" payesiyle süslemek istemektedir. Bu, halkımızın artık bağımsız Kürdistan için savaşmak ve ölümü severek seçmesinden, onu tek yaşam biçimi olarak görmesinden ötürüdür. Yani halk için direnerek ölümün karşısına, halka ihanet temelinde düşman için ölmeyi dayatmaktadır. Ama bu yeni bir olay değildir. Halkımızın tarihte bir çok kez tanık olduğu ve sonuçlarını çok iyi bildiği bir olaydır. Yine en son örneği Ekmekçiyan'da görülen bu durum, aynı zamanda, ihanetin hiç bir şeyi kurtaramayacağını en açık bir biçimde kanıtlamaktadır. Hatta yaşam kaygısıyla ihaneti seçenler, en lanetli bir biçimde idam edilmekte, kısacası o basit varlıklarını dahi koruyamamaktadırlar.

Türk sömürgecileri bu son çaresiz çırpınışlarında, şimdi bir de kendilerini yalanlarcasına, yeminler ederek çağrılar yapmaktadırlar. "Hayır" demektirler, "biz ihaneti ödüllendireceğiz. İşte Şahin, Yıldırım vb.lerinin durumu. Onlara ve PKK'nın direnişçi saflarını terkederek bize uşaklık edenlere yaşamlarını bağışlayacağız. Ama, yaşamını bağışladıklarımız da, PKK'nın imhası için bütün güçleriyle çalışmak zorundadırlar. Cezaevlerinde ve dışarda bunu geliştirmek, halka bizden daha çok düşman olmak zorundadırlar." Kısacası ihanetçilerden bir kısmını kendilerine karşı faaliyet yürütenin sonunun ölüm olduğunu kanıtlamak, sözde gözdağı vermek için idam ederken, bir kısmını da ikinci amaç doğrultusunda kullanmak istemektedirler. Ama her ikisinde de varılan nokta, PKK'nın ve halk gerçekliğimizin imhası amacıdır.

Direnış mücadelesinin kitleler içerisinde örgütüne kavuşturulmaya çalışıldığı bu dönemde yapılan bu çıkış tesadüfî değildir. Kürdistan halkı, bunu çok iyi değerlendirmek zorundadır. Düşmanın nasıl bir boş çaba içinde olduğu, onun küfürleri ve iğrenç sızlanmalarından zaten görülmektedir. Halkımız, PKK'nın ve onun yiğit savaşçılarının şahsında kendi yolunu çoktan çizmiştir. Ve bugün bu yolda, en emin ve kararlı adımlarla yürümektedir.

Gazetemiz, yaşadığımız dönemin dayatan görevleri ve bu dönemde düşman faaliyetlerinin amaçları ve yürüdüğü kılıfları daha kapsamlı bir biçimde kamuoyuna sunmak için, önümüzdeki sayılarda bu konulara ilişkin yazılara yer verecektir.

ERZURUM CEZAEVİNDE DEVRİMCİ DİRENİŞ YÜKSELİYOR

Sömürgeci faşist cuntanın cezaevlerinde ve kitleler üzerinde yoğunlaştırdığı baskı, katliam ve oyunlar başta cezaevlerindeki PKK'lı savaş esirleri olmak üzere tüm halkımız tarafından yükseltilebilen direnişle boşa çıkarılmaktadır. Düşman, kendi iç-renc amaçları içinde boğulmakta, direnişin gücü her gün biraz daha büyümektedir.

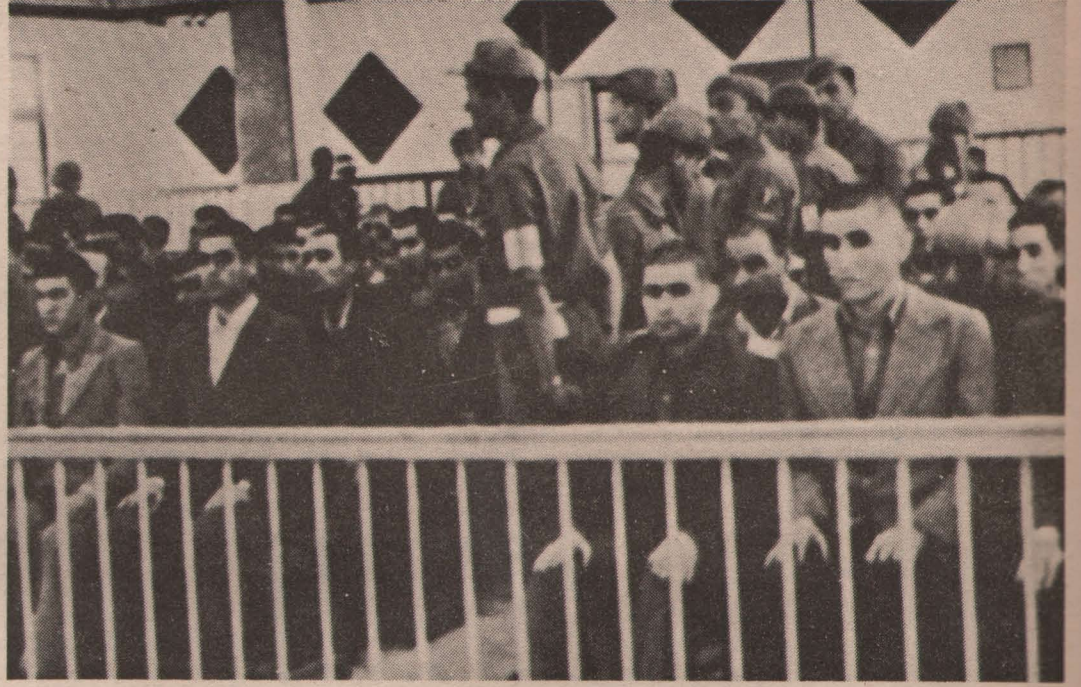
Kürdistan'ın diğer cezaevlerinde olduğu gibi Erzurum cezaevinde de PKK'lı savaş esirlerinin başlatıldığı ve başarıyla sonuçlandırdıkları açlık grevi ardından, baskıların daha da yoğunlaştırıldığı, ve açlık grevi eylemiyle elde edilen hakların uygulanmadığı söylenmektedir. Erzurum cezaevindeki PKK'lı bir savaş esirinin dışarıya ulaştırdığı haber gelişmelerin ayrıntılarıyla öğrenilmesinde yararlı olacaktır. PKK'lı savaş esirinin Erzurum cezaevinden verdiği bilgiler şöyledir:

"Ağustos ayı başlarından itibaren cezaevinde çeşitli oyunlar dönmeye başladı. Yemekler kısıtlandı, elimizdeki para, yiyecek ve giyecekler alındı. Daha sonra aramızdaki irtibatın kesilmesi için çeşitli tedbirler geliştirildi. Radyo, gazete, kalem vs. yasaklandı. Bizler de hem bu baskıları protesto etmek, hem de bizden aldıkları bu hakları tekrar geri almak için açlık grevine başladık. İsteklerimizi cezaevi yönetimine bildirdik. Fakat sömürgeciler istemlerimizi küfür ve sopa ile karşıladılar. Direnişi kırmak için uyguladıkları, tüm işkence ve baskı yöntemleri sonuç vermeyince bu kez de çeşitli hile ve aldatmacalarla içimizden tek tek adam ayırmaya çalıştılar. Ama o da fiyaskoyla sonuçlanınca, son çare olarak koğuşlara göz yaşartıcı bombalar atarak direnişi kırmak istediler. Ondan da istekleri neticeyi alamadıklarını gören sömürgeciler, açlık grevinin 22. gününde isteklerimizi kabul etmek zorunda kaldılar. Fakat ka-

bul edilen isteklerimiz pratikte hiç de uygulanma durumu arzuetmiyor, bu gidişle uygulanmayacak da. Bu da önümüzdeki günlerde de sömürgeci baskıların yeniden boyutlanacağını gösteriyor. Direnişin başını çeken önder arkadaşlara sürekli işkence yapılıyor, tek kişilik hücrelere atılıyorlar. Biz PKK'liler olarak direnişin başını çeken ve siyasi savunma yapan arkadaşların durumlarından kaygılıyız. Çünkü hemen her gün gecenin geç saatlerinde bu arkadaşlardan bir ya da ikisi alınarak işkenceye götürülüyor. Götürülenler üstü başı kan içinde ve baygın bir şekilde geri dönüyorlar. Hatta bazıları ancak birkaç günlük aradan sonra dönebiliyor. Hiç görmediklerimiz de oluyor. Ailemize ve dostlarımıza mektup yazacak bir kalem bile bulamıyoruz. Dışardan yiyecek ve giyecek almak yasaklanmış durumda, parayı ancak posta ile isteyebiliyoruz. Gelen parayı da komutan istediği zaman veriyor, istemediği zaman vermiyor. Kantinden birşeyler almak için para gönderiyoruz, fakat istediğimiz eşya bir türlü elimize geçmiyor. Zaten üzerimizde şimdilik para da bulunduramıyoruz.

Komutanlar gerek açlık grevi boyunca, gerekse daha sonraları sürekli bizi tehdit ederek; 'biz bu ülkeyi üç-beş çocuğa, birkaç baldırı çıplağa teslim edemeyiz. Benim elimde olsa hepinizi keserim' vb. şekilde tehditlerin yanısıra çeşitli küfür ve psikolojik işkence yöntemleri ile bizi yıldırma ve bezdirmek istiyorlar. Fakat tüm çabaları nafiledir. Devrimci direnişi durduramayacaklardır.

İçerideki direnişimiz sürerken, halk da dışardan sürekli bize destek oldu. Halkın bu konuda söyledikleri; 'sadece size değil bize de baskı yapıyor ve işkence ediyorlar, eğer baskı ve işkenceler bize kadar ulaşmışsa, elbette ki sizlerin üzerinizdeki baskılar daha katmerli olacaktır. Bu bas-

kıları protesto etmek ve çocuklarımızın yanında yer almak bizim görevimizdir' biçimindedir. Nitekim açlık grevinin 17. ve 18. günlerinde Erzurum'da, 1000'i aşkın tutuklu ailesi ve yakınları kitle halinde, 9. kolordu komutanına baskı yaparak, 'yaptıklarınızın hesabını ağır ödeyeceksiniz, eğer mahkemeniz varsa, çıkarın çocuklarımızı mahkeme karşısına cezaları neyse çeksinler. Eğer korkmuyorsanız bize yaptıklarınızın hesabını vermeli-siniz' demekte, hatta bazı komutanlar çocuklarınızın haklı olduğunu biz de biliyoruz, fakat söyleyin kendilerine direnişi bıraksınlar dediklerinde, bunu kabul etmeyerek komutanın üzerine yürüyenler ve bazı cezaevi yetkililerine tokat atanlar bile olmaktadır.

Halk sürekli şunu söylüyormuş; 'biz çocuklarımızla biriz, onlar ölürse biz de ölürüz, onlar haklıdır, haksız ve korkak

olan, katil olan sizlersiniz ki, bu kadar insanlık dışı uygulamalar yapıyorsunuz' öte yandan komutanların cevabı ise; 'paşa biz değiliz, bu emirler bize üstten geliyor. Eğer uygulamazsak görevimize son verirler' olmaktadır. Bu da baskıların bizzat MGK kararlarıyla yapıldığını gösteriyor.

Son olarak dışardaki devrimci arkadaşlardan ve partimizden isteğimiz; bizim bu sesimizi dünya, bölge ve ülke kamuoyuna iletmeleri ve devrimci direnişi elden bırakmayarak onu sürekli kılmalarıdır."

Kahrolsun Sömürgeci-Faşist Diktatörlük!

Yolumuz Mazlumların, Kemallerin ve Hayrilerin Yoludur!

Yaşasın Önderimiz PKK!

2 EYLÜL'DE BAŞLAYAN DİYARBAKIR ÖZEL ASKERİ TUTUKEVİNDEKİ EYLEM, 28 EYLÜL'DE ZAFERLE SONUÇLANDI

Diyarbakır özel askeri tutukevinde 1 Eylül günü PKK'lı savaş esirlerinden Celaletin Delibaş'ın mahkemedeki açıklamasıyla başlayan ölüm orucu ve açlık grevi eylemi, 28 Eylül'de savaş esirlerinin isteklerinin tutukevi yönetimince kabul edilmesiyle birlikte sona ermiştir.

2 Eylül'de 110 PKK'lı savaş esirinin başlatıldığı ve 2190 hükümlü ve tutuklu kapsayan ölüm orucu ve açlık grevi süresince, devrimci savaş esirlerine yönelik baskı ve işkenceler daha da yoğunlaştırılmıştır. İhanet ve teslimiyete asla yanaşmayan, istekleri kabul edilinceye kadar eylemlerine son vermeyeceklerini kararlılıkla belirten PKK'lı savaş esirlerine ölüm orucu ve açlık grevi eylemi esnasında, bilinen belli başlı baskı ve işkencelere ek olarak yeni işkence türleri uygulanmıştır. Eylem esnasında yapılan işkenceler sonucu, sağlık durumları daha da ağırlaşan savaş esirlerinden bir kısmı koma halinde hastahaneye kaldırılmıştır. Hastahaneye kaldırılanlardan ismi öğrenilebilen üç bayan savaş esiri şunlardır: Aysel Öztürk Fatma Çelik, Sakine Cansız.

Diyarbakır özel askeri tutukevindeki ölüm orucu ve açlık grevi eylemini duyan Adana ve Hatay tutukevlerindeki PKK'lı savaş esirleri de, Diyarbakır'daki eylemi desteklemek amacıyla direnişe başlamışlardır. Adana tutukevinde açlık grevi biçiminde gelişen destekleme eylemi, Hatay'da görüşmelere çıkmama biçiminde gelişmiştir. Bu her iki tutukevinde

de bu eylemler sırasında savaş esirlerine yönelik baskı ve işkenceler yoğunlaştırılmıştır. Adana'da PKK'lı savaş esirlerince başlatılan ve diğer siyasi gruplarca desteklenen açlık grevi sırasında PKK'lı 16 savaş esiri koma halinde hastahaneye kaldırılmış, ve bunlardan ismi öğrenilemeyen 3 tutuklu şehit olmuştur.

Diyarbakır özel askeri tutukevinde PKK'lı savaş esirlerince başlatılan ölüm orucu ve açlık grevi eylemi sırasında tutukevinin dış dünya ile olan ilişkisi tamamen kesilmiştir. Savaş esirleri aileleri ve avukatlarıyla görüşmeleri red etmişlerdir. Tutukevi yönetiminin insanlık dışı baskı ve işkencelerine rağmen direnişlerini tavizsizce sürdüren PKK'lı savaş esirleri tutukevi yönetimini dize getirmişler ve isteklerini kabul ettirmişlerdir. Savaş esirlerince ileri sürülen ve tutuk evi yönetimine kabul edildiği belirtilen istekler şunlardır:

- 1- Tutuklu ve hükümler üzerindeki baskı ve işkencelere son verilmesi. Özellikle duruşma günlerine doğru yoğunlaştırılan işkencelerin kesilmesi.
- 2- Siyasi savunma yapma haklarının engellenmemesi.
- 3- Avukatlarıyla görüşmelerin kısıtlanmaması.
- 4- Tutuklu ve hükümlülere tek tip tutukevi elbisesinin giydirilmemesi. Sivil elbisenin giyilmesine ve mahkemelere sivil elbiseyle gidilmesine engel olunmaması.
- 5- Evvelce çok kısa olan görüşme

süresinin 15 dakika olması.

Bu isteklerin tutukevi yönetimi tarafından kabul edilmesiyle birlikte savaş esirleri eylemlerine 28 Eylül'de son vermişlerdir.

Ölüm orucu ve açlık grevi eylemine son verilmesinin ardından, avukatlar ve aileler savaş esirleriyle görüşebilmişlerdir. Bu görüşmeler sırasında eyleme katılan savaş esirlerinin topalladıkları, fiziki olarak çok yıprandıkları ancak, morallerinin çok yüksek olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, ölüm orucuna katılan PKK'lı savaş esiri Muzaffer Ayata, eylem sonrası koma halinde hastahaneye kaldırılmıştır. Yine PKK'lı savaş esirlerinden Yılmaz Uzun'un eylem sonrası görüşmelere çıkmadığı belirtilmektedir. Yılmaz Uzun'un bu durumu tutuklu arkadaşları ve ailesince kaygı ile karşılanmaktadır.

Diyarbakır özel askeri tutuk evindeki PKK'lı savaş esirlerinin eyleminin zaferle sonuçlandığını öğrenen Hatay ve Adana tutukevlerindeki PKK'lı savaş esirleri de destekleme eylemlerine son vermişlerdir.

Ancak, 10.10.1983 tarihinde elimize ulaşan Diyarbakır kaynaklı bu haberin ardından gelen yeni haberlerde, Diyarbakır cezaevinde savaş esirlerinin yükselttikleri güçlü direnişle aldıkları hakların, yeniden ve teker teker geri alındığı, bunun karşısında ise savaş esirlerinin eğer elde edilen haklar geri alınırsa bu kez nihai bir ölüm orucunu başlatacaklarını bildirdikleri söylenmektedir.

PKK DAVALARINDA 4 İDAM DAHA

Sonuçlanan PKK Suuç Davasında 4 idam-4 Müebbet Cezası Verildi!

Baskı, işkence ve direnişle iç içe süren PKK davaları, birbiri ardına verilen idam kararlarıyla parça parça sonuçlandırılıyor.

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinde görülmekte olan PKK-davalarından 213 kişilik Suuç grubu davası da 12 Ekim 1983 günü 4 idam ve 4 müebbet cezasıyla sonuçlandı.

12 Ekim 1983 günü saat 10⁰⁰'da başlayan son duruşmada kararın açıklanmasından sonra, savaş esirleri sloganlar atarak mücadeleye bağlılıklarını dile getirdiler. Büyük bir askeri kontrol altında yapılan son duruşmada, savaş esirleri kararın açıklanması ardından çeşitli saldırılara maruz bırakıldılar ve bu baskılar altında cezaevine götürüldüler.

Abdi Ay, Mustafa Çelik, Bekir Yavuz ve Salih Tuğalan adlı savaş esirlerinin idam; İsmet Karak, Mustafa Günay, Halil Caymaz ve Enver Polat adlı savaş esirlerinin ise müebbet hapse mahkum oldukları davada, diğer tutuklular da şu cezalara çarptırıldılar.

Abdulkadir Ceylan 36 yıl, Halit Yıldırım, Nebi Şahin ve Hasan Cindi 30 yıl, Ferhat Aktop 27 yıl, Ramazan Ateş 26 yıl, Ahmet Seremen, Sedat Bilici, Haydar Saldar ve Zeki Yılmaz 24 yıl

Ayrıca, 7 kişinin 11 ile 23 yıl, 16 kişinin 10'ar yıl, 49 kişinin 5'er yıl ağır hapis cezalarına çarptırıldığı davada 120 kişi de delil yetersizliği nedeniyle beraat etti.

PKK davaları üzerinde oynanmak istenen oyunlara rağmen devrimci tutukluların gösterdiği direnişle hezimete uğrayan Türk sömürgecilerinin, bu oyunlarını hızlandırdıkları ve artık açıktan dışa yansıtmaya başladıkları bir dönemde denk gelen PKK-Suç davası, savaş esirlerinin mücadeledeki kararlılıklarını bir kez daha gösteren

ve cuntayı çılgına çeviren bir dava oldu.

Sömürgeci faşistler, savaş esirlerinin mahkemedeki kararlı ve inatçı tutumları karşısında, teslim olmuş bir kaç zavallı unsura yaşamlarını bağışlama lütfunda bulunarak, teslimiyeti ödüllendireceklerini göstermeye çalıştılar. Bu amaçla da, daha önce idam kararıyla yargılanan üç dönegin dosyasının "çeşitli nedenlerle" tefrikine karar vererek, onlarla özel bir duruşma yapılacağını açıkladılar. Ancak, başta idam kararı alan savaş esirleri olmak üzere diğer tüm tutuklular ve halk kitleleri, halka ve partiye ihanet temelinde bağışlanmış bir yaşamı insanlık adına bir utanç ve silinmeyecek bir kara leke olarak değerlendirmiş ve cuntanın verdiği idamlar da dahil en ağır hapis cezalarını onur kabul etmişlerdir. Kemal Pir'in "Verilecek cezanın siyasi olduğunu bildiğim için, benim için şeref olacaktır" sözü adeta mahkeme salonunda yenden yankısını bulmuştur.

**PKK-Güney İlleri Davası
Devam Ediyor.**

**ÖNCE PARÇALADILAR-
ŞİMDİ BİRLEŞTİRİYORLARI!**

620 kişilik Güney illeri PKK davasına 28 Eylül'den itibaren Adana'da yeniden devam edilmeye başlandı.

PKK-Güney illeri davası, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesince oluşturulan heyetlerce 5 ayrı ilde başlatılmıştı. PKK davalarının parçalanarak görülmesi kararına bağlı olarak sürdürülen bu uygulamada verilen bir çok idam, müebbet ve ağır hapis cezalarının yanısıra, 201 kişi de serbest bırakılmıştı.

Alınan bilgilere göre, Güney illeri PKK davası bundan böyle 5 ayrı ilde değil, yeniden merkezleştirilerek Adana'da sürdürülecektir.

DIYARBAKIR ÖLÜM ORUCUNU DESTEKLEME EYLEMLERİ

TÜM EYLÜL AYI BOYUNCA DEVAM ETTİ

Diyarbakır ölüm orucu, devam ettiği sürece Avrupa'daki devrimci güçler ve işçi kitleleri tarafından geliştirilen eylemlerle desteklendi. Serxwebün 21 ve Serxwebün Özel Sayı 4'de verdiğimiz bu eylemlere ilişkin haberlerin yanı sıra, geliştirilen diğer eylem ve gösteriler de şöyledir:

İSVİÇRE

Diyarbakır'daki ölüm orucu ve açlık greviyle dayanışma ve onların sesini kamuoyuna duyurmak amacıyla, Avrupa'nın birçok alanında konulan eylemlere paralel olarak İsviçre'de de bazı eylemler yapıldı.

Başlangıçta direniş ilişkini belli bir kamuoyu oluşturmak amacıyla 22 Eylül günü Basel, Ben ve Zürih'te işgal ve gösteriler düzenlendi.

"Basel Zeitung" önündeki gösteriye, yaklaşık 100 kişi katıldı. Eylemde,

ması istendi. Yetkililer, bir heyetin gönderilmesi konusunda söz veremeyeceklerini, ancak konuyu tartıştıktan sonra belli bir karara varacaklarını açıkladılar.

Zürih'te de SP binası içine girilerek, işgal edildi. Yaklaşık 35 kişinin katıldığı eylem, SP başkanı ve basın mensuplarıyla yapılan görüşmeyle son buldu. Yetkililer, bir heyetin gönderilmesi için çaba sarfedeceklerine söz verdiler. Eylemlere basın ve radyo geniş yer verdi.

Diyarbakır ölüm orucunu anlatan ve bilgilendirici pankartların yanı sıra, Kürdistan ve Diyarbakır'ın coğrafik yerini belirleyen bir harita taşındı. Almanca yapılan konuşma ve açıklamaların sonunda, sloganlar atılarak dağıldı. Eyleme, basın ve yayında geniş yer verildi.

24 Eylül'de şehrin iki önemli merkezinde stand açıldı, bildiriler dağıtıldı.

Bern'de de 22 Eylül günü radyo binası önünde bir gösteri yapılarak, Diyarbakır ölüm orucu ile ilgili program yapılması istendi. Özel bir program yapılmadıysa da, haber biçiminde verildi ve basın eyleme yer verdi.

Fribourg ve Bern'de stand açıldı, en geniş şekilde bildiri dağıtımı yapılarak, açıklamalarda bulunuldu.

27 Eylül günü ise Cenevre'de televizyon binası önünde bir gösteri yapıldı. Ancak televizyon program yapılmadı kabul etmedi. Burada da stand açıldı ve bildiriler dağıtıldı.

30 Eylül günü Cenevre'deki Kızılhaç binası önüne gidilerek bir gösteri yapıldı ve Diyarbakır zindanlarında işkence altında ve komada bulunan tutukluların yaşamlarının kurtarıl-

26 Eylül günü Zürih'te Avukat Hüseyin Yıldırım'ın katıldığı bir basın toplantısı düzenlendi. Aynı günün akşamı Solothurn'da da çeşitli kuruluşların katıldığı geniş bir toplantı yapıldı ve Diyarbakır zindanları ve Kürdistan'da yaşanan gerçekler anlatıldı.

27 Eylül'de de Bern'de Ulusal Konsey ve Parti başkanlarıyla bir toplantıya katılan Yıldırım, Türkiye ve Kürdistan'daki yaşıntıyı, faşist cuntanın uygulamalarını ve son Diyarbakır direnişini dile getirerek, acil olarak bir heyetin Diyarbakır'a gönderilmesi talebinde bulundu. Konsey yetkilileri bu isteği kabul ettiler ve sorunu Ulusal Mecliste tartışmaya açacaklarına söz verdiler.

1 Ekim'de 50 kişilik bir grup, Zürih Türk konsoloslugu önünde gösteri ve protesto eylemi gerçekleştirdi. Konsoloslugin en kalabalık zamanı olan Cumartesi günü yapılan gösteri, olaysız sona erdi. O esnada konsoloslukta bulunan bazı yurtseverlerin verdiği bilgiye göre, büyük bir telaşa kapılan konsolosluk yetkilileri "Kürtler baskını yapıyor" diyerek, tüm kapıları kilitlemişlerdir.

öldürüyor VE İSVİÇRE SUSUYOR" başlığı altında bir haber-yorum yayınladı. Konuya ilişkin yazı şöyle:

"Açıkça görülüyor ki, dünya kamuoyu Avrupa'nın kapısı önündeki faşist cuntanın entrikalarına susuyor." "Bunu dün, Zürih'te konuşan Kürt Avukat Hüseyin Yıldırım açıkladı. Cuntayla ilişkisi olan ülkelerin başında maalesef İsviçre de bulunmaktadır.

Zürih Kantonu SP'si, Türk hükümetinin işlediği suçlar karşısında duyduğu nefreti dile getirmek amacıyla Avukat için bir basın toplantısı düzen-

Diyarbakır Cezaevinde 2 Eylül 1983 tarihinde başlatılan ölüm orucunu desteklemek amacıyla Avrupa çapında yapılan eylemlerden bir tanesi de Avrupa Parlamentosunun 25 Eylül-2 Ekim 1983 tarihleri arasında toplandığı Strasburg'da gerçekleştirildi. Bu eylem, Serxwebün'dan 18, Partizan'dan 6 kişinin katıldığı açlık grevi idi.

Açlık grevinin Starsburg'ta yapılmasının Avrupa Parlamentosu'nun toplantısıyla yakından ilişkisi vardır. Çünkü 29-30 Ekim 1983 tarihlerinde Türkiye'ye yapılacak ekonomik yardımlar görüşülecek ve Türkiye'nin Parlamento'daki durumu karara bağlanacaktı. Bu nedenle, Açlık Grevi Komitesi'nce Parlamento'ya sunulan üzere hazırlanan bildiriye, açlık grevinin amaçları şöyle belirtilmiştir.

- 1) Avrupa Parlamentosu'na tarafımızdan oluşturulacak bir heyetin kabulü ve bu heyetin hazırlamış olduğu raporun parlamentoda okunması,
- 2) Diyarbakır Cezaevi'nde ölüm orucuna yatan tutukluların durumunun, Avrupa Parlamentosu'nca oluşturulacak bir komisyon tarafından yerinde incelenmesi,
- 3) Faşist Türk devleti'ne yapılan ekonomik yardımların kesilmesi,
- 4) Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nden çıkarılması.

25 Eylül günü başlatılan açlık grevi sürecinde bu bildiri Avrupa Parlamentosu'na verildi ve Türkiye'nin durumunun görüşüldüğü 29 Ekim Perşembe günü, parlamento binası önünde Serxwebün, Partizan, TKP, Devrimci-İşçi'nin gerçekleştirdiği, Birlik Yolu, Cephe, İşçinin Sesi, Emegin Birliği, Av. Dev-Genç'in desteklediği bir miting ve yürüyüş gerçekleştirildi.

Miting esnasında, Avrupa Parlamentosu, içerisinde Av. Hüseyin Yıldırım'ın da bulunduğu dört kişilik heyeti kabul etti. İngiltere, İrlanda, İsviçre ve Fransa adına birer parlamenter miting yerine gelerek, desteklediklerini ve bildirideki istekleri parlamento'da savunacaklarını belirttiler. Daha sonra, içeriye gönderilen dört kişilik heyetle birlikte Parlamento Başkanı'da miting yerine gelerek, tüm isteklerin kabul edildiğini, bir heyetin oluşturularak Diyarbakır'a gönderileceğini, zaten Türkiye'nin Avrupa Parlamentosu'ndan çıkarılacağını, fakat Avrupa Konseyi'nden çıkarılmasının ancak Konsey'in Ocak ayında yapacağı toplantıda belli olacağını, büyük bir ihtimalle de çıkarılma doğrultusunda karar alınacağını belirtti. Bunun üzerine kitle, dayanışmayı içeren sloganlar haykırdı.

Başarıyla sonuçlanan açlık grevi ve miting, yaklaşık yediyüz kişilik kitlenin katıldığı, açlık grevine yatanların idam elbiseleriyle eşlik ettiği, coşkulu bir yürüyüşle sona erdi.

Ayrıca 21 Eylül 1983 günü, saat 17⁰⁰'de Paris Kültür Merkezi (Pompidou) önünde Diyarbakır Cezaevinde sürdürülen ölüm orucunu desteklemek amacıyla çok sayıda Kürdistanlı ve Türkiyeli devrimci hareketlerin katıldığı bir miting düzenlendi. Yaklaşık 300 kişilik kitlenin katıldığı miting es-

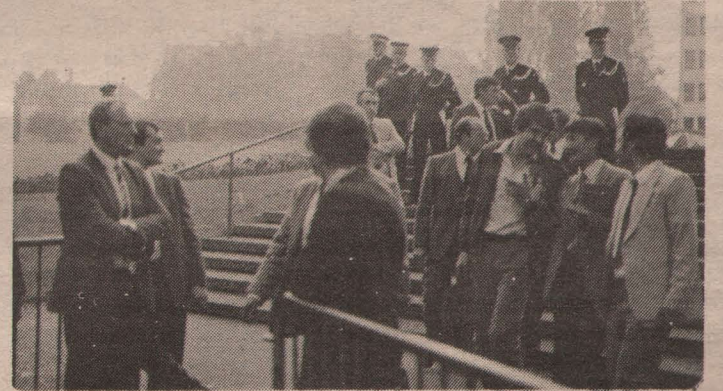
nasında, Kültür Merkezi binasına Diyarbakır ölüm orucunu ve Türkiye cezaevlerinde tutuklu bulunanların, idam edilenlerin, işkencede öldürülenlerin sayısını içeren pankartlar asıldı.

Faşist Türk cuntasının Türkiye ve Kürdistan'daki insanlık dışı uygulamalarını anlatan Fransızca konuşma ve devrim şehitleri önünde saygı duruşundan sonra eylem sloganlarla sona erdirildi.

Açlık grevinin sürdüğü günlerde dağıtılan bildirilerin yanı sıra, yaygın bir propaganda faaliyeti yürütüldü. Faşist cuntanın katlettiği insanların listesi, işkence fotoğrafları, çeşitli u-

luslararası delegasyonların raporları ve Diyarbakır'da geçmişte yapılan ölüm orucuna ilişkin basın kupürleri ile, 2 Eylül ölüm orucuyla ilgili basın haberleri bir dosya halinde hazırlanıp İsviçre, Yunanistan ve FKP'nin sendikası olan CGT başkanına verilerek, olay parlamento'ya katılan grup başkanlarına duyuruldu ve bir delegasyon oluşturmada parlamentoyu zorlamaları istendi.

Açlık grevine Fransız basınında da yer verildi. Le Humanite ve AFP'de olaya ilişkin haberler yer alırken, bölge televizyon ve radyoları da yayınlarında duyurdular.

4 KİŞİLİK HEYET KONSEY BAŞKANI İLE GÖRÜŞEREK DİKKATLERİ İŞKENCE VE KATLIAMLARA ÇEKTİ

Fransa/Strasburg

Avrupa Konseyi toplantısında Türkiye sorununun görüşüldüğü 29 Eylül günü bina önüne toplanan Türkiye ve Kürdistanlı yurtsever-devrimcilerin, Konsey Başkanı ile görüşme ve içeriye bir heyet gönderme istemleriyle başlayan gösterileri, polislin engellemelerine rağmen amacına ulaştı. Ve, Türkiye ve Kürdistan'daki olayları, gelişmeleri aktarmak, istekleri iletmek üzere bir heyet kabul edildi.

Konsey Başkanıyla görüşen 4 kişilik heyet, 28.nci gününde bulunan Diyarbakır'daki ölüm orucu ve açlık grevine dikkati çekerek, acil olarak bir heyetin Diyarbakır'a gönderilmesini istedikler. Ayrıca, gidecek olan heyetin Türkiye ve Kürdistan'daki diğer cezaevlerinde de incelemeler yapmasını ve ölüm orucunda bulunan devrimci tutukluların yaşam ve sağlık durumlarıyla ilgilenilmesini talep ettiler.

Konsey Başkanıyla görüşen 4 kişilik heyet, Türkiye'de yaşanan son demokrasi oyununa da parmak basarak, böyle sahte bir demokrasiye Avrupa Parlamentolarının itibar etmemesi gerektiğini ve Türkiye'nin Konseyden çıkarılmasının önemini belirtti.

Oldukça olumlu bir yaklaşımla konuyu inceleyen Konsey Başkanı, bu her iki talebi de kabul ederek, en kısa sürede bir heyeti Diyarbakır'a gönderceğini ve Türkiye'nin Konseyden çıkarılması konusunu da gündeme alacağını, ancak kesin bir kararın 6 Kasım seçimlerinden sonra verilebileceğini söyledi.

Faşist Türk sömürgecilerinin tüm faşist uygulamalarına kılıf olarak kullandığı anayasa, demokrasi ve seçimler gibi safsatalar, Avrupa burjuva demokrasisi tarafından da kabul edilmedi ve cuntanın bu oyunu da boşa çıktı.

hapis cezası verildi.

Aşağıdaki örnek de göstermektedir ki, olaylar hakkında doğru bilgi almada, uygulamalara maruz kalan insanlara başvurmanın büyük önemi vardır. Yıldırım'ın belirttiğine göre, batı haber ajansı AFP (Fransız Haber Ajansı) 2 defa yanlış haber yayarak, cuntanın tutukluları canavarca katletmesini (ki onlar üzerlerine benzin dökülerek yakılmışlardı) 'intihar' olarak belirtmiştir.

Açlık Grevi Son Çare mi?

Avukatın tahminlerine göre, yine

büyük katliam tehlikesi vardır. Son zamanlarda binlerce tutuklu açlık grevinde bulunmaktadır. Çocukları ölüm orucunun tek direniş imkanı olduğu görüşündeler. Onlar daha fazla yaşayamayacaklarını anladıklarından, dünya kamuoyuna çağrıda bulunarak, öncelikle cunta üzerinde baskıyı çoğaltmak istedikler.

Bunu İsviçre pek iyi yapabilir. Fakat bizim ülkemiz, bir defa faşistleri desteklemektedir. Ve cuntaya en çok el uzatan devletlerden birisidir. Avukatı bunu 'Bu Avrupa hükümetleri, bu zulüme ortaklırlar.' diye açıkladı."

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG
21 9 1983

Bir grup Türk ve Kürt barışçı metotlarla am Send linge Tor-platz'da bulunan bir kiliseyi işgal ederek, Diyarbakır Askeri Cezaevindeki büyük Açlık Grevini kamuoyuna duyurmak istedikler. Eylem adına konuşan bir sözcü yaptığı açıklamada, ölüm orucunun cezaevinde uygulanan baskı ve işkenceleri protesto etmek amacıyla başlatıldığını bildirdi.

İsviçre basınından Freier Aargauer 27 Eylül 1983 tarihli sayısında; "Faşistler Türkiye'de işkence yapıyor ve

GÜNEY KÜRDİSTAN HABERLERİ (III)

FAŞİST TÜRK ORDUSU ÜÇ AY İÇİNDE
İKİ KEZ GÜNEY KÜRDİSTAN'A GİRDİ

Hem bölgesel ve hem de ülke içi gelişmeler, 1982-83 kış ayları boyunca, Türkiye ve Irak yönetimleri arasında sıklaşan görüşmeler, faşist Türk cuntasının 1983 yazında Irak sınırı boyunca ve Güney Kürdistan üzerinde askeri harekâtlara girişeceğini, müdahale ve saldırıda bulunacağını açıkça gösteriyordu. Nitekim beklenen bu saldırı, baharla birlikte, dağlardaki karlar kısmen eriyip hareket etme koşulları doğar doğmaz gerçekleşti. Faşist Türk ordusu, 25 Mayıs'ta, Cizre-Uludere-Beytüşşebap mıntıkası sınırında onlarca km. genişliğindeki alan üzerinden Güney Kürdistan'a girdi ve 20-30 km. ilerledi. Saldırı bu biçimde ay sonuna kadar sürdü. Saldırıya, içinde özel eğitilmiş komando birliklerinin de bulunduğu kırkbin civarında asker katıldı. Türk ordusunun bu saldırısı, gücü yettiği oranda Irak ordusunca da desteklendi. Saldırı hazırlıkları önceden görülebildiği için, kitleler ve mücadeleci güçler kısmen geri çekilmişler ve uygun yerlere yerleşmişlerdi; bu nedenle bir kaç küçük çatışma dışında sınırın güneyinde büyük çatışmalar olmadı. Fakat buna rağmen, yürüttüğü 4-5 günlük işgal harekâtında Türk ordusunun perişanlığı ve başarısızlığı herkesçe açık olarak görüldü. Ve o dönemde ordunun ve cuntanın başı olan Evren, işte bu perişanlığı gidermek amacıyla saldırı ardından alanda dolaştı ve Şırnak'ta da halk mücadelesini bastırmayı hedefleyen bir tatbikat yaptırdı. Fakat ne fayda ki görkemli (!) tatbikatların pratikte başarıyla işlemediği açıkça görülmüştü.

Elbette faşist Türk ordusunun Güney Kürdistan'a yönelik bu saldırı harekâtının derin tarihsel, ekonomik ve politik nedenleri vardır. Ve zaten olay kamuoyuna genişliğine yansımış, içerde ve dışarda çeşitli çevreler kendi hesaplarına olayın değerlendirmesini yapmıştır. Gelişmelerin bu biçimde olacağına önceden dikkati çeken devrimciler, Serxwebün Sayı: 18'de saldırı hareketinin tarihi, siyasal, ekonomik

cak kadar paravan olduklarını tahmin edemiyordu. Bunu, bu saldırı açıkça gösterdi. Şimdi herkes, böyle paravanlar elinde Türk ordusunun ABD'nin çıkarları için daha nice serüvenlere ve çılgınlıklara atılabileceğini iyice bilir oldu.

Bilindiği gibi, içerde emekçi sınıf ve tabakalar üzerinde gemlenmemiş bir baskı ve sömürü ve azgın bir karşı-devrimci savaş demek olan faşizmin, dışarıya, başka uluslara yönelik politikası da açık bir şövenizm, başka ülkelerin işgal ve ilhak edilmesi isteği, kışkırtma, silahlı müdahale ve savaştır. Bu, faşist Türk cuntasının da gerçek politikasıdır. Faşist cunta, iki buçuk yıl gibi bir süre "barış havariliği" görünümünde bu gerçek durumunu sahtekarca gizlemeye çalışmışsa da daha fazla devam ettirememiş ve Güney Kürdistan'a yönelik saldırı hareketiyle gerçek durumunu herkesin görebileceği bir biçimde gözler önüne sermiştir. Yani Güney Kürdistan'a yönelik istila hareketi, belki de bazılarının sandığı gibi o anlık, geçici bir yönelim değil, faşist diktatörlüğün dış politikasının ta kendisidir. Herkesin çok iyi bilmesi gereken şey, saldırı olayının, uzun süreli bir politikanın uygulanmaya başlanması, hazırlanmakta olan daha kapsamlı işgal, silahlı müdahale ve istila eyleminin bir provasası olduğudur. Eğer böyle değilse, o zaman, Türkiye-ABD ilişkilerinin, Türk ordusunun silahlandırılmasının, haftalık tatbikatların ve yüzlerce F.16'ların, faşist yönetimin Ortadoğu politikasının ve en önemli olarak da Türk burjuvazisinin Kürdistan politikasının ne anlamı olabilir? Burada şunu belirtelim ki, saldırı olayını bir anlık ve geçici olarak değerlendirenler, ancak kendi yanlış politikaları içinde çürüyüp gidecekler, kendi kafalarını faşist karşı-devrimin sertliklerine çarparak parçalayacaklardır.

Nitekim Mayıs saldırısından sonra Irak sınırında gelişmeler hep böyle olmuş, askeri harekâtın çapı ve biçimi değişmişse de harekât durmamıştır. Faşist

PKK partizanı düşman faaliyetini gözliyor.

rincisine göre daha küçük çaplı olan ikinci saldırı olayı özetle şöyledir; 40 kişilik bir ordu birliği, sınırda "kaçakçılık" yapıldığını bahane ederek, 30 Ağustos'ta Şemdinli yöresinden Güney Kürdistan'a girmiş, 4-5 km. ilerleyerek o alanda bulunan köyleri basmak istemiştir. Bu durumu öğrenen köylülerden halk milisi durumunda olan beş savaştı, istilacı ordu gücüne karşı koymuş ve onları ilerletmemiştir. Sonuç alamayacaklarını anlayan askerler geri çekilmişler ve bu sefer 14 cemse dolusu komando birliği alana girmiştir. 10 km. genişliğindeki alanın stratejik noktalarına ağır otomatik silahlarla yerleşen komando birliği, alanda bulunan üç köyü sürekli makinalı ateşine tutmuştur. Bunlara 25-30 kişilik pêsmerge ve milis kuvveti karşı koymuş ve çatışma akşam karanlığına kadar devam etmiştir. Süren direniş karşısında köylere girmeyi başaramayacağını, sonuç alamayacağını, tersine gece karanlığında perişan olacağını anlayan komando birliği, karanlıkla birlikte geri çekilmek zorunda kalmıştır. Görüldüğü gibi bu seferde Türk ordusunun başına gelen şey, perişanlığının artması olmuştur.

Bu, sadece olaylardan birisidir. Faşist ordu birlikleri için sınırı geçmek, Güney Kürdistan'a girmek, bu alanda baskın düzenlemek kendi sınırları içinde operasyon yapmak gibi ele alınmaktadır. Bu biçimde saldırıların devam edeceği açıktır. Bundan da öteye, tüm sınır boyunca ve sınıra yakın kesimlerde daha büyük bir savaşın hazırlıklarının yapıldığı açıkça görülmektedir. Bu durum, Van'dan Diyarbakır'a kadar gözlenmektedir. Belli ki prova ve hazırlıkları yapılarak, Irak'a müdahale ve Güney Kürdistan'a istila eylemi için uygun koşullar kollanıyor. Hem ülke içi ve hem de bölgesel gelişmeler, böyle bir şeyin çok geç bir zamana kalmayacağını açıkça gösteriyor. Yine sınır bölgelerinde operasyonlar durmaksızın devam ediyor. Yurtseverliği ile tanınan aileler Türkiye'nin batısına göç ettiriliyor, yani mecburi iskân aileler düzeyinde yeniden başlatıldı ve uygulanıyor. Ayrıca aşiretler birbirine düşürülmeye, kan davaları körüklenmeye, ajan-muhbir ağı yoğun olarak örgütlenmeye çalışılıyor.

Ancak sömürgecilerin bütün bu çabaları, halk nezdinde kendilerine karşı kin ve öfkeyi arttırmaktan başka bir sonuç vermiyor. Yoksulluk ve zulüm altında yaşayan halk kitleleri, kurtuluş için, bütün yöntemleri kullanarak amansız bir mücadeleye içine girmekten başka bir çarenin olmadığını giderek daha çok kavramaya

başlıyor. Denilebilirki, Türk sömürgecileri, mevcut baskı uygulamalarıyla kitlelerin uyarılmasına bizzat yol açıyorlar. Mevcut istilâ hareketleri ve baskı uygulamaları sonucunda kitleler üzerinde taşıdıkları korku emarelerini belli ölçüde atmış bulunuyorlar. Ve böylece mücadele etme arzuları daha çok gelişiyor. Elbette böyle bir gelişmede yürütülen devrimci çalışma esas rolü oynuyor. Bütün bunlar Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin etkin bir güç olarak hızla gelişeceğini ve hiç bir karşı-devrimci yöntemin bu gelişmeyi engellemeyeceğini açıkça gösteriyor.

Gerçekler böyle iken, mücadeleye samsamış olan halk kitleleri çok güçlü bir devrimci potansiyel oluşturur ve sömürgeci-faşist yönetim açık olarak tüm Kürdistan'a ve Ortadoğu'ya yönelmiş bulunurken, yönünü Avrupa'ya çeviren ve gözünü oraya dikenlerin, Avrupa'larda "Türkiye koktuğu" için utanç duyan ve bu nedenle feryat edenlerin, bu yapılarıyla kendilerine hala devrimci, demokrat, yurtsever diyen Türkiye ve Kürdistanlıların durumuna insan şaşıyor. Ve bu durumu gören herkes, çok haklı olarak, en soylu görevlerin kendini dayatmış olduğu bugün esas mücadele alanında olmayan ve en çok gerekli olduğu bu dönemde halkı örgütlemeye yönelmeyen güçlerin, yarın halkın karşısına hem de "devrimci", "yurtsever" sıfatıyla nasıl çıkacaklarını, ya da çıkıp çıkamayacaklarını düşünüyor. Ve insan, kendi kendine, acaba bu insanlar ne söyledikleri ve ne yaptıklarını gerçekten biliyorlar mı? Sorusunu sormaktan edemiyor.

SADDAM DİKTATÖRLÜĞÜNE
KARŞI EYLEMLER SÜRÜYOR

Daha önce aynı adla hazırladığımız yazılarda, Ortadoğu çapında Irak'ın kazandığı konumu ve Saddam rejiminin durumunu belirtmiş ve rejime karşı sürdürülen mücadelenin durumu hakkında bilgi vererek, mücadelenin geliştirilmesi için elverişli koşulların bulunduğunu yazmıştık. Ve ayrıca rejime karşı yöneltilen silahlı eylemlerden örnekler vererek, bunun daha da gelişebileceğini belirtmiştik. Geçtiğimiz aylarda, iç muhalefetin yürüttüğü mücadelede gözle görülür bir gelişme olmadıysa da mücadele eski biçimiyle devam etti. Tabi ki Saddam rejimine yönelen silahlı eylemler, esas olarak, muhalefet içi çatışmaların olmadığı batı kesim-

PKK partizanları üretimde.

ve bölgesel nedenlerini, yolaçtığı gelişmeleri, ortaya çıkardığı gerçekleri doğru ve tam olarak açıklamışlar, Kürdistan halkının ve devrimci, yurtsever güçlerinin görevlerini net bir biçimde ortaya koymuşlardır. Bunları tekrarlamamak ve fakat bir-iki hususa değinmek istiyoruz.

Herkes açıkça gördü ki, bu saldırı harekâtıyla, ABD emperyalizmi, Türk ordusu eliyle tüm sosyalist ve devrimci güçlere, tüm Ortadoğu halklarına açık bir gözdağı vermek istedi. Ve herkes, Türk burjuvazisinin işbirlikçi bir sınıf ve Türk ordusunun uşak bir güç olduğunu biliyordu; fakat Türk generallerinin böyle bir saldırı için bile emri ABD genelkurmayından ala-

Türk ordusu, Irak sınırındaki harekâtını, stratejik yerlere üslenme, yol yapımı, sınır bölgesindeki halka yönelik operasyonlar ve sınır ihlalleriyle devam ettirmiştir ve ettirmektedir. Mayıs sonunda Güney Kürdistan'dan geri çekilen ordu birlikleri, uzun süre Mardin-Siirt-Hakkâri kavşağında operasyonlarını sürdürmüş, silah ve "mahkum" arama gibi nedenlerle köyleri basmış, halka açık zulüm yapmıştır. Haziran sonlarında Hakkâri'nin doğusuna kayan operasyonlar, Temmuz ayında tekrar Şırnak-Pervari mıntıkasında yoğunlaşmıştır. Ve 30 Ağustos'ta da, faşist ordu birlikleri, bu sefer Şemdinli üzerinden ikinci kez Güney Kürdistan'a girmiştir. Bi-

lerde görüldü. Yine muhalefet örgütlerine ait olan radyolar, hergün haber bültenlerinde rejime karşı yöneltilen pëşmerge eylemlerini sıraladılar ve içlerinde çok sayıda eylem haberinin bulunduğunu aylık haber bültenlerini yayınladılar.

Elimizde bulunan CUD-I-KDP'ye ait haber bülteninde şunları okuyoruz: 19.7.1983 gecesi Zaxo yerel komitesine bağlı Şehit Hamit Hıfzullah örgütü pëşmergeleri, Serkûfke Köyü yakınlarında bir düşman pususuyla karşılaştılar. Zorlu bir çatışmadan sonra düşman dayanamayarak geri çekildi. Çatışmada Saddam'ın 3 askeri öldürüldü ve 2'si de yaralandı; aynı çatışmada Xwesti Salih Faris adındaki pëşmerge şehit düştü. Birgün sonra, aynı pëşmerge birliği, Avgeni Köyündeki Serêderê taburunun karakoluna saldırdı. Sonuçta 1 üsteğmen ve 7 asker öldürüldü; 1 adet 60 mm.lik havan topu imha edildi, 2 koğuş da yakıldı. Yine aynı birlik, 26 Temmuz gecesi Şeraniş köyü yakınındaki bir düşman mevzisine saldırdı. Sonuçta 7 düşman askerini öldürüp 4'ünü de yaraladı; bunların üzerine bir I-KDP bildirisi bırakarak ayrıldı. Aynı çatışmada pëşmergeler, 6 Klaşinkof, 14 şarjör, 1600 mermi, 9 kasatura, 1 kannas, 2 havan topu, 40 elbombası, telsiz, telefon, dürbün ve 1 katır ele geçirdiler. 26.7.1983 gecesi, Zaxo yerel komitesinin illegal örgütü, Zaxo benzin istasyonuna elbombası attı; olayda 3 asker öldü ve 2 asker de yaralandı. 30.7.1983'de Dihok yerel komitesine bağlı pëşmergeler, Hoçava yolunda bir pusu kurdular. Pusuya asker dolu dört araba düştü. Bir saat süren çatışmada 4 düşman askeri öldürüldü, 15'i de yaralandı; bir araba tahrip edildi ve 2 klaşinkof ele geçirildi. 31.7.1983'de 400 kişilik Saddamcı milis ve 6 helikopter Hêrtê ovası ve Kalender dağına saldırdı. Silahlı halkın desteğini de alan pëşmergeler saldırıya karşı durdular ve geri püskürttüler. Sonuçta düşmandan 21 kişi öldürüldü, 45 kişi yaralandı ve 4 kişi esir alındı. Ölümlerden birisi Nahip Muhammed, birisi de Rayd Ahmed idi. Ayrıca bir helikopterde yara aldı. Bu çarpışmada bir pëşmerge şehit düştü ve birisi de yaralandı. 4.8.1983 gecesi Dihok yerel komitesine bağlı pëşmergeler, Dihok vadisinde bulunan bir düşman mevzisine saldırdılar. Bir saatlik çatışmadan sonra mevziyi ele geçirdiler. Çatışmada 3 kişiyi öldürdü ve 5'ini de esir aldılar. Ayrıca, 8 klaşinkof, 11 şarjör, 400 mermi ele geçirdiler. Halepçe yerel komitesine bağlı pëşmergeler tarafından Xurmal nahiyesi yolu üzerinde döşenen mayın 8.8.1983'de asker dolu bir arabanın altında patlayarak, 8 askerin ölümüne ve 3'ünün de yaralanmasına yol açtı. I-KP'nin bir müfrezesi, düşmanın Bamernê alayına topa saldırdı. Sonuçta 7 düşman askerini öldürüp 10'unu da yaraladılar...

Bunlar, bültende yer alan eylem haberlerinden bazıları. Bültende bu biçimde yirmiyi aşkın eylem sıralanıyor; Ve hemen hepsi de başarılı. Ayrıca radyolar, günlük devam eden pëşmerge eylemleri hakkında hergün bu biçimde haber veriyorlar. Elbette bunun karşısında Saddam rejimi de boş durmuyor. Özellikle Türk ordusunun Güney Kürdistan'a saldırısından sonra, Irak ordusu da Kürt köylerine ve pëşmerge üslerine yönelik baskısını arttırdı. Hemen hergün rejimin savaş uçakları ve helikopterleri Kürdistan üzerinde uçuyor ve zaman zaman çeşitli yerleri bombalıyor. Hatta bir ara, bir Irak uçağının Türkiye sınırını içinde kalan bir Kürt köyünü bombaladığı bile söylendi. Olay doğrudur, fakat uçağın Irak'a mı yoksa Türkiye'ye mi ait olduğu açıklık kazanmadı. Saddam rejimine ait topların hergün pëşmergelerin elindeki alanları dövmesi daha da sıklaştı ve top atışları arttı. Yine Saddamcı milislerin (caşşelerin) yurtsever köylüler üzerine yönelik saldırılarında gözle görülür bir artış oldu. 3.8.1983 günü Saddam rejimi, 7 "stratejik köy"ün 12 yaşından büyük olan erkeklerini toplayıp Bağdat'a götürerek, savaşta esir alınan CUD üyeleri olarak kitlelere teşhir etmeye çalıştı. Kuştepe "stratejik köy"ünün kadınlarının bu olayı protesto eden yürüyüşüne

Saddam birlikleri ateş açarak 4 kadını öldürüp birçoğunu da yaraladı. Ayrıca Bağdat'a götürülen erkeklere ağır işkence yapıldığı ve Ebugirep Zindanında bunlardan üç kişinin öldürüldüğü söyleniyor.

Saddam rejiminin, kitleleri sindirebilmek ve direniş güçlerini ezebilmek için baskı ve zulmünü gücü yettiğince arttırmaya çalıştığı açık. Fakat bunlar, onu, istediği amaçlara ulaştırmaktan çok uzak bulunuyor. Bütün baskılara rağmen kitlelerde mücadele eğilimi daha çok artıyor. Hatta Saddam ordusundan kaçan Kürt askerlerin sayısı giderek daha da çoğalıyor. Daha dün, ordudan kaçıp CUD güçlerine katılan on askeri gözümüzle gördük. Saddam ordusuyla çarpışır konumda olmaktan hoşnutsuzluk duyan hiçbir savaşıyla şimdiye kadar karşılaşmadık. Onlar sadece iç çatışmalardan hoşnutsuzluk duyuyorlar ve silahların daha

çok, daha güçlü olarak Saddam rejimine ve Türk faşizmine yöneltilmesini istiyorlar. Ağır ekonomik sıkıntı içinde ve aileleri zor durumda olmasına karşın, pëşmerge, bunu sorun yapmaksızın, Saddam rejimine karşı eyleme düğüne gider gibi neşe içinde gidiyorlar. İnsan, bunlarda gördüğü mücadele azmine ve dayanma gücüne şaşıyor. Bu insanların, karşılaştıkları herkesin saygısını kazanacakları gerçeğini teslim etmek gerekir. Ve insan, çok haklı olarak, böyle bir halkın doğru bir çizgide ve doğru bir önderlik altında eyleme seferber edilmesi halinde böyle birkaç tane Saddamcı rejimi yıkma gücünde olduğunu düşünüyor. Ne yazık ki, bunun gerçekleşmiş olduğu şimdilik söylenemiyor.

İRAN-IRAK SAVAŞ CEPHESİ KÜRDİSTAN'A DA KAYMIŞ BULUNUYOR

Bir önceki yazımızda, İran-Irak savaşının Kürdistan'a kaydırılmak istendiğini belirtmiştik. Savaşın böyle bir konum almasında, her iki rejim de, kendileriyle savaş içinde olan Kürt muhalefetine ilişki içinde oldukları Kürt hareketlerine dayanarak zayıflatmayı planlıyor ve yarar umuyordu. Fakat başarısız olmaları koşullarında zor duruma düşeceklerdi; bu nedenle son derece dikkatli ve tedbirli davranmaya çalışıyorlardı. İşte böyle bir ortamda, Temmuz sonlarına doğru Kürdistan'da yeni savaş cepheleri açıldı ve şiddetli çarpışmalar oldu. İran yüzbin kişiyi varan kuvvetle saldırılarını yürüttü. Irak günde 250'yi aşan hava akınlarıyla karşı saldırılarda bulundu. Sınırın her iki tarafında da Kürt köyleri yıkıldı, yakıldı, savaşıdışı yüzlerce insan öldü ve yaralandı. Ağustos başından itibaren savaş güneye doğru yeni cepheler ortaya çıkararak genişledi ve giderek şiddeti azaldı.

Her iki rejim de, Hacı Ümrân mıntıkasında yoğunlaşan savaşta büyük başarılar kazandığını açıkladı. Meselâ, İran rejimi, 25-28 Temmuz arasındaki çarpışmalarda ona yakın Irak karargâhını düşürdüğünü, 50'nin üzerinde savaş mevzini aldığını, saldırının planlanan hedeflerine ulaştığını, 5000'e yakın Irak askerini öldürdüğünü veya yaraladığını, yüzlerce esir aldığını, beş Irak uçağı düşürdüğünü, onlarca top, tank ve kamyonlar dolusu cep-

hane ele geçirdiğini, vs. iddia etti. Irak rejimi de, aynı düzeyde karşıt iddialarda bulunmaktan geri kalmadı. Fakat gerçek olan şu ki, savunmasız halk kitleleri bu saldırılarda büyük zararlara uğradı. Saddam'ın uçakları, sınır üzerindeki Piranşehir ve Gilanigarp mıntıklarını günlerce ve bol bol bombaladı. Bombardmanda yakıcı ve zehirleyici bombalar da kullanıldı. Bu vahşet altında yakılan ve yıkılan Kürt köylerinde yüzlerce insan öldü ve belki de binlercesi yaralandı. Fakat savunmasız bir durumdayken katledilen bu insanlar sahipsiz olduğu için kimsenin kılı bile kıpırdamadı. Savaşın Kürdistan'a kaydırılmasından, Hacı Ümrân mıntıkasında bazı stratejik noktaları ele geçiren İran'ın şimdilik kazançlı çıktığı açık. Bir kere, bununla, savaş konusunda dağılmakta olan ilgiyi kısmen yeniden toparladı, askerlere ve halka belli bir moral ka-

zandırdı. Bu durum, İran yönetimi içindeki savaşı sürdürme yanlılarını biraz nefeslendirdi ve diğerlerine karşı belli ölçüde güçlendirdi. İçte böyle bir etkiye ulaşan İran yönetimi, bundan yararlanarak, iç muhalefetlerinin üzerine yürümeyi ve onlara zararlar verdimeyi bildi. Geçmişten beri uygulanan bu taktik, böylece bir kez daha yönetimin lehine işledi.

Şimdi, Kürdistan'daki cephede savaş, karşılıklı top atışlarıyla ve zaman zaman, gerçekleştirilen hava akınlarıyla şiddeti azalmış olarak sürüyor. Her iki rejimin de savaşın yükünü kaldıramaz hale gelmiş olduğu hemen görülüyor. Fakat herkes, Humeyni yaşadıkça ya da Saddam yıkılmadıkça savaşın devam edeceği, bir uzlaşmanın olmayacağı hususunda birleşiyor. Savaşın sonu en azından şimdilik ufukta görülüyor. Çeşitli çevreler, Irak'ın güçlü bir savunma hattı oluşturduğunu Hacı Ümrân'ı geri almak için bir intihar savaşına (bu, belki de Saddam'ın sonu anlamında kullanılıyor.) hazırladığını, İran'ın ise aldığı noktalara dayanarak yeni stratejik noktalar ele geçirmek için daha büyük saldırılara hazırlandığını söylüyor. Yani, yeni saldırılarla ve zaman zaman şiddetlenerek savaş devam edecek.

İÇ ÇATIŞMALAR DEVAM EDİYOR

Bir önceki yazımızda, Saddam rejimine karşı mücadelenin daha da geliştirilebilmesi için muhalefet örgütlerinin ilişki ve ittifakının gerektiğini, fakat çeşitli örgütlerin böyle bir ittifak politikası izledikleri gibi, iç çatışmaları derinleştirici bir politika izlenmekten de geri kalmadıklarını belirtmiştik. Ve Mayıs ayı başında şiddetlenen iç çatışmaların "küçük" olaylarla devam ettiğini, her an büyük olaylar haline gelebileceğini, tarafların bunun teknik ve politik hazırlıklarını yaptıklarını yazmıştık. Geçtiğimiz yaz aylarında da bu çatışmalar devam etti ve ediyor. Özellikle İran-Irak savaşının Kürdistan'a kaydırılması ortamında, çatışan taraflar bu tür eylemlerini bu savaşın tozu dumanı arasına katmaya ve kendilerince sözde üstünlük kurmaya çalışıyorlar. Fakat artarak süren sömürgeci saldırılara bir de bu çatışmalar eklenince, sıradan halkın bile bir yerden başka bir yere gitmeye güç ve olanacağı kalmıyor.

Temmuz ayı içinde "küçük" olaylar biçiminde iç çatışmalar sürdü. Mesela, Temmuz ortalarında KYB ve CUD güçleri arasında meydana gelen bir çatışmada her iki taraftan da ona yakın insan öldü. Fakat Ağustos ayı sonlarında, bu çatışmalar, kurbanları arasına silahsız insanları, kadın ve çocukları da alarak bir çılgınlık ve katliam düzeyine varındı. 29 Ağustos günü, İ-KDP güçleri, Güney Kürdistan'dan Doğu Kürdistan'a geçmekte olan bir arabanın yolu üzerine pusu kurarak, makinalı tüfek ateşiyle arabayı paramparça ettiler. Arabanın içinde bulunan ve hepsi de silahsız olan, kadın, çocuk, sıradan halk ve iki I-KDP pëşmergesinden oluşan 16 yolcunun hepsini öldürdüler. Yine aynı gün, aynı yol üzerine mayın döşeyen İ-KDP güçleri, içi yolcu dolu bir arabanın tümünden imha olmasına neden oldular. İşin ilginç ve de çirkin tarafı ise, olay üzerine yaptığı açıklamada İ-KDP radyosu, o mıntıkada başka bir yolun olmadığını bile bile "silahsız insanlardıysa o yolda ne işleri vardı" diyebilirdi. Yorumunu herkesin çok iyi yapabileceği gibi, işte sorumsuzluğun düzeyi bu noktaya kadar çıkarıldı. Fakat olayların büyüklüğü bu kadar da değil. 1 Eylül günü, KYB'nin saldırısı ile, KYB ve CUD güçleri arasında büyük bir çatışma oldu. Çatışmada, içinde bölge komutanı ve yardımcısının da bulunduğu 24 I-KDP pëşmergesi ile birlikte I-KP'den 5 ve PASOK'tan 2 kişi öldü. Aynı çatışmada, KYB'nin de, içinde bölge komutanı ve yardımcısının da bulunduğu 13 pëşmergesi öldü. Şimdi ortamın son derece gergin olduğu ve her an daha büyük çatışmaların ortaya çıkabileceği söyleniyor.

Hemen belirtelim ki, örgüt sorumlulukları dışında, hem pëşmergelerin ve hem de halk kitlelerinin bu çatışmalardan yana olmadığı, bunu mücadeleye zarar veren en kötü durum olarak gördüğü kesin bir olgudur. Hatta pëşmerge kamplarında son olaylar üzerine hoşnutsuzluğun giderek büyüdüğü, bir çok pëşmergenin böyle çatışmalar için silah taşımaktansa silahı bırakmanın daha yararlı olacağını düşündüğü, bu tür eylemlere gitmeyi çoğunluğun kabul etmediği söylenmektedir. Pëşmergelerin içindeki bu eğilimin giderek gelişeceği ve eğer doğru politikalara yönelinmezse bu yanlışlıklar ortamında çok sayıda savaşçı gücün heder edileceği gözlemlenmektedir.

İşte muhalefet arasındaki iç çatışmaların varındığı nokta, aldığı boyut böyledir. Sömürgecilere karşı gerçekleştirdikleri onlarca başarılı eylem içinde şehit düşen veya yaralanan pëşmerge sayısı birikiyi geçmezken, iç çatışmaların her olayında 30-40 savaşçı bir anda ölebilmektedir. Bu durumu gören herkes, sömürgeci saldırıların giderek artmakta olduğu ve kurtuluş mücadelesini geliştirebilmek için elverişli koşulların bulunduğu bu ortamda, silahların daha güçlü ve birleşmiş olarak sömürgecilere çevrilmesi gerektiğini savunan politikanın mı, yoksa kendini muhalefet içinde sayan güçler arasındaki iç çatışmaları körükleyen politikanın mı doğru ve ilerici olduğunu düşünmektedir. Biz ise, buradan, herkese şunu söylemekteyiz; emperyalizmin bölge halklarına karşı saldırılarını arttırdığı, seçim oyuncağını oynayan Türk faşizminin Kürt halkına karşı daha imhacı ve daha büyük saldırılara hazırlandığı, ölüm çemberinde kıvrılan Saddam diktatörlüğünün vahşetin en bariz örneklerini sunduğu, ve eğer doğru bir yolda kararlılıkla mücadele edilirse, Kürdistan halkının kurtuluş umutlarının her zamankinden daha güçlü bir biçimde varolduğu bu ortamda, halkımızın çıkarını yansıtan tek politika olan birlik ve mücadelenin gerçekleştirilmesi yerine muhalefet güçleri arasındaki iç çatışmaları savunan, körükleyen yada engellemeye çalışmayan politikalara, artık kim doğru ya da devrimci diyebilir? Ve burada, çokça söylenen bir sloganı yeniden ifade etmeyi gerekli görmekteyiz; Yaşasın sömürgeciliğe karşı mücadele eden tüm Kürdistan güçlerinin mücadeleciliği ve dayanışması!..

10.9.1983

A.C.

DÜNYADA BU AY

BU KEZ DE
GRENADA

Güney Amerika'da yükselen halk mücadeleleri karşısında çılgına dönen ABD emperyalistleri, halklara yönelik saldırılarını hızlandırırken, çılgınlıklarına bir yenisini daha eklediler.

Ekim ayı sonlarında Grenada'da gerçekleştirilen hükümete yönelik marksist müdahale ardından, ada üzerindeki planları fiyaskoyla sonuçlanan ABD emperyalistleri, 25 Ekim günü havadan çıkarma yaparak işgal girişiminde bulundular.

Atlas Okyanusu'nda küçük bir ada üzerinde bulunan Grenada'da, ABD işgalcileri tüm halkın direnişiyle karşılaştılar. Gerek ilk çıkarma anında ve gerekse daha sonra bir çok çatışma-

nın çıktığı ve barikatlar kuran halkın ABD işgalci birliklerine karşı bizzat savaştığı bildiriliyor.

ABD'nin Güney Amerika'daki gelişmelere yeni bir boyut kazandıran bu işgal hareketi, başta Amerikan halkı olmak üzere, tüm dünya halkları tarafından kaygı ve öfke ile karşılandı. Amerika'da büyük tepkilere yol açan ABD'nin yeni kanlı girişimini, ABD'nin en son çılgınlığı olarak değerlendiren bölge devrimci güçleri, bu işgal hareketiyle ABD'nin gücünü değil, güçsüzlüğünü kanıtladığını ve halklar karşısındaki yenilgisini itiraf ettiğini belirtiyorlar.

LÜBNAN'DA İKİ PATLAMADA
AMERİKAN VE FRANSIZ
KARARGAHLARI YERLE BİR OLDU!

●Ölü Sayısı 200'ün Üzerinde

24 Ekim 1983 günü Lübnan'daki Amerikan ve Fransız askeri karargahlarında meydana gelen patlamada iki binada çökerken, enkaz altında kalan çok sayıda Amerikalı ve Fransız asker öldü.

İlk patlama Amerikan deniz piyadeleri "Paraşüt Taburu Karargahı"nda meydana geldi. 900 kilo TNT yüklü bir kamyonun karayolun arka kapısındaki barikatı parçalayarak süratle içeri dalması üzerine meydana gelen patlamada 4 katlı bina yerle bir oldu. Bu patlamada 186 Amerikan askeri ölümlenirken, 100'ün üzerinde Amerikalı ise yaralandı. Enkaz altından hala ölü ve yaralıların çıkarıldığı bildiriliyor.

Aynı gün meydana gelen ikinci patlama ise, Amerikan karargahına 2 kilometre uzaklıktaki Fransız askeri karargahında oldu. Birinci patlamadan sadece 2 dakika sonra yine patlayıcı yüklü bir kamyonun inflak et-

mesi sonucu bu binada yerle bir oldu. Binada bulunan 110 Fransız askerinden 62'sinin enkaz altında kaldığı şimdiki kadar enkaz altından 300 cesedin çıkarıldığını bildiriliyor.

Olayın duyulmasının hemen ardından Amerikalı ve Fransız devlet yetkilileri, Lübnan ileriye güçlerine yönelik tehdit ve saldırıları hızlandırırken, önce Fransa Savunma Bakanı ve ardından da Fransa Devlet Başkanı Mitterand 25 Eylül günü Beyrut'a gitti. ABD devlet başkanı Reagan ise, verdiği demeçlerle Lübnan üzerindeki saldırgan amaçlarını tüm dünyanın gözleri önünde bir kez daha sergiledi.

Barış gücü adı altında Lübnan'da tutulan ve birçok saldırıyı bizzat gerçekleştiren emperyalist askeri birliklerin, Lübnan'daki gelişmelerin esas sorumlusu oldukları, halkların ve dünya demokratik çevrelerinin ortak düşüncesi durumundadır.

SAVAŞ KIŞKIRTICISI ABD'DE
BARİŞ HAREKETİ

Batı Avrupa'ya verilecek ABD füzelerine karşı gösteri yapan yüzlerce Amerikalı gözaltına alındı.

New York, Washington, Güney Carolina'da ve Romulus silah depoları önünde gösteri yapan yüzlerce protestocu, ABD'nin saldırılarından ve yeni saldırı hazırlıklarından vazgeçmesini istediler.

New York eyaletindeki Romulus kasabası yakınlarındaki Seneca silah deposunun giriş kapılarını abluka altına alan 400 gösterici, Avrupa'ya gönderilecek Pershing-2 füzelerinin bulunduğu başlıca depo olan Seneca'da yaptıkları gösteride, yasak bölgeye girmeyi de başardılar. Yasak bölgeye giren 300 kişi gözaltına alındı.

Güney Carolina eyaletinde ise, Savannah River nükleer füze yakıt tesislerinin bulunduğu yolun üzerinde yatan 78 gösterici trafiği aksattı. 78 kişinin tümü gözaltına alındı.

Nükleer silahların elektronik donanımını yapan Hanowell şirketinin merkezinin önünde 1000 kişi gösteri yaptı. Gösteriye katılanlardan 577'si gözaltına alındı.

Başkent Washington'da Savunma Bakanlığı önünde de bir gösteri düzenlendi. Gösteri yapan 30 kişinin tümü tutuklandı.

ABD'de son aylar içerisinde 140'tan fazla gösterinin yapıldığı bildiriliyor.

EVREN'İN AKLI KISA GELDİ

ABD SAVUNMA BAKANI PAKİSTAN'A NE GÖTÜRDÜ?

Pakistan'da Ziya ül Hak diktatörlüğüne karşı gelişen halk muhalefeti, her geçen gün biraz daha yükseliş gösteriyor.

"Demokrasi hareketi" olarak adlandırılan muhalefet, general Ziya ül Hak'ın seçim ve demokrasi vaatlerine rağmen ve bu vaatlerin sahtekarlığını ortaya koyarak halk desteğini artırmaya devam ediyor. Butto'nun idam edilmesinden bu yana faşist diktatörlüğün koyu bir taassub ve baskısı altında yaşayan kitleler, artık bu egemenliği tanımadıklarını sokaklara dökülerek açık eylemleriyle ortaya koymaktadırlar.

Zor günlerde bulunan ve son anlarını yaşadığını bilen general Ziya-ül Hak, aldığı tüm desteklere rağmen egemenliğini sürdürememenin telaşı ile giderek daha da saldırganlaşırken, artık baskı ve katliamlar da kitle hareketini durdurmaya yetmiyor. Zira, zaten bu baskı ve zulme karşı ayaklanmış durumdaki kitleler, her baskı biçimini mücadelelerini geliştirmede başlı başına bir neden olarak görüyorlar.

Kanlı diktatör Ziya-ül Hak'ı iktidarda tutmanın kendileri açısından taşıdığı önemi iyi bilen benzerleri uşak güçler ve efendileri emperyalistler ise, görüldüğü üzere bir biri ardına yardımcı koşuyorlar.

Sind eyaletinde yapılan seçimlerin halk tarafından büyük protestolarla cevaplandırıldığı ve sokaklarda yüzlerce insanın kurşunlandığı günlerde ABD Savunma Bakanı Caspar Weinberger Pakistan'a gitti. Çin ve Japonya'ya da giderek gezisinin adını "Güney ve Doğu Asya Ziyareti" diye isimlendiren Weinberger'in Pakistan'da ne aradığı izaha gerek olmayacak kadar açıktır.

Hatırlanacağı üzere, Ziya-ül Hak ağustos ayı başlarında Türkiye'ye gelmiş ve Pakistan'da olayların en alevli anlarını yaşadığı günlerdeki bu ziyarette, "kardeşim" dediği cunta başı Evren ve diğer faşist generallerle çe-

Ziya ül Hak

Caspar Weinberger

şitli görüşmeler yapmıştı. Saldırı, katliam, işkence ve cinayet bakımından dünya çapında uzmanlıklarını kabul ettirmiş bulunan faşist Evren ve çetesi, bu ziyaretinde Ziya-ül Hak'a da deneyimlerinden yararlanma fırsatını bolca tanımış ve "kardeşçe yardımlarını" esirgememişlerdi. Nitekim Ziya-ül Hak, aldığı derslerle Pakistan'a döndüğünde olayların en yoğun biçimde geliştiği alanları Evrenvari "geziler" düzenlemiş ve bu "gezilerinde" binlerce Pakistanlı ya sokaklarda katledilmiş, ya da zindanlara doldurulmuştu.

Ama, ABD Savunma Bakanının bu son gezisi de gösteriyor ki, Evren'in işkence ve katliam planları dahi Pakistan'daki halk muhalefeti bastırmasında kasap Ziya-ül Hak için yeterli olmamıştır. Gelişen muhalefet geriletilmek bir yana daha da tehlikeli boyutlara ulaşmıştır.

Hemen belirtelim ki, Weinberger'in

in Pakistan ziyareti, aynı zamanda İran'a yönelik saldırı hazırlıklarının yoğunlaştırıldığı günlere de denk gelmektedir. Türkiye'deki ABD üslerine ek olarak Pakistan'da kurulmak istenen yeni ABD üssü bunun dışı yansıyan sadece bir örneğidir. Fakat kendi ülkesinde zaten başı yeterince dertte olan Ziya ül Hak, basına yansıyan açıklamalarında görüldüğü gibi, bu konuda kendisine dayatılan görevleri gizlemeye çalışmaktadır.

Sonuç olarak; Weinberger Pakistan'a halk muhalefeti bastırmak için Evren'in kısa gelen aklını tamamlamaya, general Ziya'yı CIA'nın yeni metodlarıyla donatmaya gitmiş ve Ortadoğu'ya yönelik yeni saldırı planları gereğince Pakistan'a düşen rolü yerinde öğretmek istemiştir.

Öyle görülüyor ki, bölgemiz halkları, bu haydutlar diyalogunun önümüzdeki günlerde daha da sıklaştığına tanık olacaklardır.

BASRA KÖRFEZİ

CAN DAMARINDA - CAN TELAŞI

Lübnan ve Çad'da görüldüğü gibi doğrudan müdahalelere de girişeler, özellikle bu aşamada uşaklarını yeniden teçhizatlandırıp, biraz daha dayanıklı emniyet sübabları oluşturmak istemektedirler.

Türk ordusunun modernize edilmesi doğrultusunda emperyalist savaş teknolojisinin en son olanaklarıyla donatılması, açılan hava alanları vs. gibi diğer uşak güçlerini de benzer olanaklardan sonuna kadar yararlanırmayı kaçınılmaz görmektedirler.

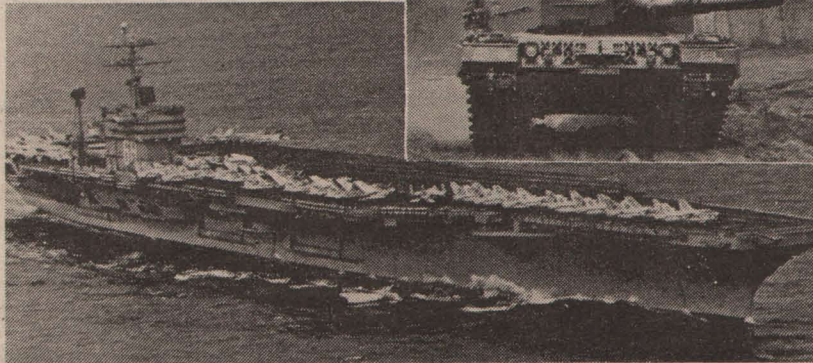
Ortadoğu üzerinde gericiliğin hakim kılınmasında olduğu gibi, bölgenin hayati önem taşıyan yeraltı zenginliklerinin emperyalist metropollerine taşınmasında ve yine emperyalizmin Asya ve Afrika'ya uzanan ege-

Kendi aralarında bir de "Basra Körfezi İşbirliği Konseyi"ni oluşturan bu ülkeler, Ekim ayı başlarında başladıkları ortak tatbikatla emperyalizmin saldırı hazırlıklarının boyutlarını da açığa çıkardılar. Suudi Arabistan, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn ve Umman'ın 4 Ekim'de başladıkları ve üç hafta sürecek olan tatbikatın amacının, "dış tehlikelere karşı savunma güçlerini göstermek" olduğu özenle vurgulanarak, saldırı hazırlıkları gizlenmeye çalışılmasına rağmen, emperyalistlerin uşaklarını içine ittikleri bu son ateş oyununun da tüm emperyalist tatbikatlarda olduğu gibi bir savaş provası olduğu gizlenmemiştir.

6 Körfez ülkesinin tatbikata başladıkları gün, İsrail'in, Çad'a yapılan dış müdahaleyi finanse ettiği ve 25 Afrika ülkesindeki emperyalizm yanlısı uşak çeteleri eğittiği yolunda basına yansıyan haberler de saldırılar ve bu ittifakların kimin damgasını taşıdığını göstermektedir. İsrail'den Irak ve Türkiye'ye, Pakistan'dan, Birleşik Arap Emirlikleri ve diğer körfez ülkelerine kadar yapılan bu hazırlıklar, bölge halklarının yakından takip ettiği ve çok iyi tanıdığı emperyalist güçler tarafından yönlendirilmektedir.

Bir günlük hayatın sürdürülmesinde bile Ortadoğu'nun petrolüne muhtaç olan emperyalist güçler, bu alanın önemini çok iyi bilmekte ve petrol de dahil sahip olduğu zenginlikleriyle Ortadoğu'yu can damarı olarak değerlendirmektedirler. Gerçekten de bölgede estirdikleri savaş fırtınaları, uşaklarını habire donatma çabaları, bu can damarında duydukları derin acıyla içine düştükleri bir can telaşıdır.

Körfez ülkeleri bu üç haftalık savaş provası ardından, 7 Kasım günü Katar'ın başkenti Doha'da bir toplantı yapacaklardır. Körfez Ülkeleri İşbirliği Konseyi "GCC"nin düzenlediğinin belirtildiği bu toplantının konusunun ne olacağını belirtmeye gerek var mı?

Nitekim, öteden beri hemen her dönemde dikkatlerin toplandığı önemli bir merkez olan Ortadoğu, tüm bu gelişmelerin bir sonucu olarak da, bugün dünyanın nabzını elinde tutan bir alan haline gelmiştir. Gelişmelerin bölge halkları ve sosyalizmin lehine işlediği gerçeği de dikkate alınırsa, bölgedeki çatışmaların giderek daha da hız kazanacağı kendiliğinden anlaşılmaktadır.

Başta ABD olmak üzere emperyalist güçler, kendileri açısından hayati bir önem teşkil eden bu alandaki varlıklarını korumak için son aylarda

menlik sahasının kontrol edilmesinde en önemli alanlardan birisinin de Basra olduğu bilinmektedir. Hemen tümü şeyhlik, krallık vs. adlar altında otoriter-geriçi yönetimlerin idaresi altında bulunan bu ülkelerin su katılmamış uşaklıklarıyla tanınan egemen güçleri, bu özellikleriyle emperyalizmin bölgedeki en güvenilir dayanaklarını oluşturmaktadır. Her türlü emperyalist saldırı planına dört elle sarılmakta ve bunu petrol üzerinde oluşmuş sahte sınıf kimliklerini yaşatabilmenin de tek koşulu olarak görmektedirler.

DEMOKRASİ YOLUNDA BİR KERVAN DAHA-ARJANTİN

Arjantin'de 1979 yılında yapılan bir darbeyle iktidarı ele geçiren generaller de, ülkede "demokrasi"ye dönüşün yaratıcısı kesilerek seçimlerin 30 Ekim'de yapılacağını açıkladılar.

General Juan Peron'un ölümünden sonra işbaşına gelen Isabelita (Maria Estela Martinez De) Peron'un iktidardan uzaklaştırılması ardından, giderek yükselen muhalefeti bastırabileceklerini düşünen generaller cetesi, geçen süreç içinde görülmüştür ki, uygulamalarıyla tam da aksi sonuç yaratmışlardır. Sahtekarlık, dalavere ve soygunlarıyla Peronları bile geride bırakarak, adeta bayan Peron'un "mağdur başkan", bir "kahraman" ilan edilmesinin koşullarını yaratmış ve bu konuda efendileri emperyalist güçler için ikinci bir alternatifin oluşmasını

Nitekim kitlelerdeki kabarış nasıl ki generalleri köşeye sıkıştırmışa, bundan böyle sahte "demokrasi"lere rağbet etmeyecek olgunlukta olduklarını da göstermektedir. Arjantin, son aylar içinde tüm dünya kamuoyunun yakından izlediği büyük olaylar yaşamıştır. Özellikle maden işlerinde çalışan işçilerin başını çektiği genel grevler adeta hayatı felce uğratmıştır. 1976 yılından bu yana kayboldukları söylenen ve haklarında yaşayıp yaşamadıkları konusunda bile bilgi edinilemeyen kadın-erkek birçok genç insan vardır. Arjantin'deki işkence, açlık, işsizlik, enflasyonun ise adeta birbirleriyle yarıştıkları bilinmektedir. Arjantinli kadınların Ekim ayı başlarında düzenledikleri gösteriler ve yine birçok işçi ve öğrenci gösterileri

sağlamışlardır. Emperyalizm yükselen kitle muhalefetine sosyalist bir doğrultuya yönelmesini önlemek için, bu fırsatı çok iyi değerlendirmiş ve dün bizzat kendi direktifleriyle generallerin namluları altında hapsedip-sürgün ettirdikleri Peron'u yeni bir kahraman olarak piyasaya sürmüşlerdir. Her ne kadar Peron, doğrudan siyaset sahnesinde görülmesede, "Justicialistas" Partisinin Peron adına seçime katıldığı ve iktidarı almasına "kesin gözüyle" bakıldığı söylenmektedir. Cumhurbaşkanı aday İtalo Luder'de yine bu partindendir.

Şimdi bu durum karşısında her Arjantinli haklı olarak "eski yemekler yeniden ısıtılıyor" demekten kendini alamayacaktır.

gösteriyor ki, halklar, faşist diktatörlükler ve kanla tıkanan gelişme ve özgürlük yollarını, neye mal olursa olsun açmaya kararlıdır.

Bu açıdan emperyalizmin yapmaya çalıştığı bu "demokrasi" manevraları da boşa çıkmaya mahkumdur.

Generaller, 30 Ekim'de yapılacak olan seçimden sonra, güvenliğin sağlanması koşullarında ve o da muhtemelen iktidarı parlamentoya devredceklerini açıklamışlardır. Arjantin'deki bu "demokrasi" takvimi, bizim de hiç yabancısı olmadığımız benzeri bir takvimi hatırlatmıyor mu?

NE OLUYOR? YENİ BİR TATBİKAT DA MİSİR'DA

Ortadoğu'da peş peşe devam eden savaş provalarına bir yenisi daha ekleniyor.

Daha geçtiğimiz aylarda ABD'nin erken müdahale gücünün denendiği Mısır-ABD ortak tatbikatı ardından, Mısır'ın bu kez de İngiltere ile yeni bir savaş provası yapacağı bildirilmektedir.

Basına yansıyan haberlere göre 27 Aralık'ta başlayarak 10 gün sürecek olan tatbikatla, Mısır ile İngiltere'nin kara ve deniz kuvvetleri ortak manevralar düzenleyecekler. Bu tatbikatın Mısır ile İngiltere arasındaki ilk askeri işbirliği olduğu belirtiliyor.

IRAK'A YENİ CAN SİMİDİ

Fransa, her an iktidardan düşme durumunda bulunan Irak'a beş savaş uçağı verdi. "Süper-Entard" savaş uçaklarının Irak'a verilisini en sert biçimde eleştiren İran yetkilileri, Fran-

GÜNEY KORE'DE SUİKAST

Dört Bakan ve 14 Yüksek Yetkili Öldü-Çok Sayıda Yaralı Var!

26 Ekim 1979'da yapılan bir suikast sonucu öldürülen eski devlet başkanı Park Chung Hee'den sonra, devlet başkanlığına Hae Chun Doo da bir suikast girişimine uğradı.

Chun Doo'nun kılıpayı kurtulduğu suikast girişiminde Dışişleri Bakanı Lee Bum Suk, Ticaret ve Sanayi Bakanı Kim Dong Whie, Başkan Yardımcısı ve Ekonomik Planlama Bakanı Suh Suk Jun ve Enerji Bakanı Suh Sang Chul'un da içinde bulunduğu 19 kişi öldü, 48 yüksek düzeyde yetkili de yaralandı.

sa'nın ekonomisinin iflasını önlemek için böylece tehlikeli oyunlara girdiğini belirttik, "Fransa'nın ekonomik gelişmesini müslüman kanları üzerinde sağladığını" söylediler.

NİKARAGUA'YA KARŞI

SALDIRI BLOKU

Orta Amerika'da, ABD'nin her girişim ve saldırısının fiyaskoyla sonuçlanması ardından, Nikaragua üzerindeki hesaplar ve saldırılar giderek daha da açıktan yapılmaya başlandı.

"Her yerde ve herşey ABD'nin çıkarları için" diyen ABD emperyalistleri, bir devrimler kuşağı olan Orta ve Latin Amerika üzerinde, kendilerine en yakın alan olarak hakimiyetlerini sürdürmeyi vazgeçilmez bulmaktadırlar. Dünyanın ve bu ülkelerde de son yıllarda hızla gelişen anti-emperyalist mücadelelerin varlıklarını giderek daha da tehdit ettiğini gören ABD emperyalistleri, yapılan hazırlıklardan ve açıkça sürdürülen savaş provalarından da bilinmektedir ki, açık tehdit politikalarını özellikle direnişin merkezi durumundaki alanlar üzerinde yoğunlaştırmaktadırlar. Bu alanlar, başta ABD olmak üzere tüm dünya gericiliğinin saldırısına uğramakta, ama bunun yanında emperyalizme karşı mücadeledeki önemleri de giderek artmaktadır. Özellikle Asya, Afrika ve Ortadoğu'daki belirgin alanlar böyle bir saldırının hedefini oluşturmaktadırlar. Ve biliniyor ki, özellikle Ortadoğu açısından son yıllarda en tehlikeli bir alan da Kürdistan'dır. Emperyalist güçlerin Kürdistan üzerinde, tam bir ittifak halinde hareket ederek, bu ülkeyi adeta bir askeri yığınak ve saldırı üssü durumuna getirme çabalarını anlamı dünya kamuoyu için izaha gerek duyulmayacak kadar açıktır.

Ortadoğu'da devrim ve karşı-devrim çatışmasının önemli bir merkezi durumuna gelen Kürdistan, nasıl ki, güçlerin bölgedeki çıkarları açısından hayati bir önem taşıyor ve bu nedenle de giderek daha sıcak bir çatışma alanına dönüşüyorsa, içinde yaşadığımız bu gerçeğin ışığında, çatışmanın önemli merkezi durumundaki diğer alanlardaki gelişmeleri de rahatlıkla izah etmek mümkündür.

Guatemala kaynaklı haberlere göre, ABD'nin Kosta Rika Büyükelçisi yaptığı açıklamada, Nikaragua üzerindeki saldırgan amaçlarını ortaya koymaktan çekinmemiştir.

ABD büyükelçisinin, Nikaragua'ya yönelik saldırgan açıklamalarının yapıldığı günlerde, Guatemala, El Salvador ve Honduras işbirlikçi askeri-faşist yönetimlerinin ABD direktifleriyle aralarında Nikaragua'ya karşı askeri ittifak-CONDECA-kuracaklarının duyurulması, saldırı hazırlıklarının boyutunu açıkça ortaya koymuştur. Hatırlanacağı üzere, ABD Savunma Bakanı Caspar Weinberger geçen ay bölgeye yaptığı "ziyaret"te böyle bir paktın kurulması hazırlıklarına bizzat katılmıştı.

Ulusal kurtuluş mücadelelerinin geliştiği sıcak çatışma alanlarının öneminden bahsederken, Nikaragua'nın ayrırcı bir özelliğini hemen vurgulamak gerekmektedir. Nikaragua, zafer kazanmış bir devrimin tacını taşımaktadır. Ve bu özelliğiyle de, Orta Amerika gibi dünyanın en belirgin si-

cak çatışma merkezlerinden birisi olan alanda, ABD emperyalizmi ve işbirlikçi kukla rejimlere karşı savaşan halkların en büyük maddi destek ve moral kaynağı olmaktadır.

Halk hareketlerinin zincirleme bir biçimde geliştiği bu alanda, devrimci mücadeleler açısından böylesine önemle yüklü olan muzaffer Nikaragua devrimi, emperyalizm için ise bir çaban başı durumundadır. ABD emperyalizmi, işbirlikçisi Somoza'nın halkın mücadelesi ile devrilmesi ardından kurulan cephe hükümetini tıpkı Küba'ya karşı olduğu gibi, başvurduğu her türlü saldırı ve diplomatik baskılara rağmen yıldıramamış, teslim alamamıştır. Somoza gibi kanlı bir diktatörün halkın gücü ile devrildiğini gören bölge halkları, bu devrimden aldıkları güçle mücadelelerini daha da geliştirmiş ve zaferin kapısına dayanmışlardır.

Birbirine bağlı olarak ve hızlı bir biçimde gelişen bu ülkelerdeki devrimci hareketler, bugün ABD'yi hemen arka bahçesinden toptan kovulma tehlikesiyle yüzyüze getirmiştir. ABD ve işbirlikçileri bu gelişmeler karşısında adeta şaşkına dönmüş ve ABD tehditlerini en üst noktasına vardırarak, filolarını her an saldırıya hazır bir biçimde Nikaragua açıklarına üslendirmiştir.

Halkların kardeşliğinin en güzel örneklerini sunan ve bu temelde yardımlaşma içinde bulunan bu ülkelerin, emperyalizme karşı mücadelelerini ezebilmek için başvurduğu her yöntemi fiyaskoyla sonuçlanan ABD emperyalistleri, özellikle El Salvador, Guatemala ve Honduras'daki devrimci mücadelelerin gelişiminden Nikaragua ve Küba'yı sorumlu tutmakta ve oklarının ucunu bu ülkelere yöneltmektedir.

Ancak, her türlü ABD saldırısına 1959 yılından bu yana militanca karşı

durun ve ülkesinde gerçekleştirdiği ekonomik ve sosyal gelişmelerle, sosyalizmin Güney Amerika'daki en güçlü mevzisi olan Küba yönetimine karşı girişimlerinin yine sonuçsuz kalmaya mahkûm olduğunu bilen ABD emperyalistleri, Küba'ya karşı bu düşman tutumlarını sürdürürken, henüz genç bir yönetim olan Nikaragua devrimci yönetimini hedeflemeyi bölgedeki stratejilerine en uygun politika olarak görmektedirler. Bu ülkeler arasında adeta devrimin yükselişinde bir köprü rolü oynayan Nikaragua'nın yenilgiye uğratılmasını, bölgedeki devrimci kabanşın söndürülmesinin de tek yolu olarak değerlendirmektedirler.

Kendi ülkelerindeki halk muhalefeti önlemek için kanlı saldırılardan toplu katliamlara kadar her yönteme başvuran Salvador, Guatemala ve Honduras faşist diktatörlüklerinin, bir de ayrıca kendi aralarında bir ittifak oluşturarak, Nikaragua'ya yönelik saldırılarda ortak hareket edeceklerini açıklamaları, emperyalizmin ve uşaklarının Nikaragua yönetimini alaşağı etmeyi kendileri açısından ne kadar hayati önemde gördüklerini ortaya koymaktadır.

Ancak belirtelim ki, bu son saldırı ittifakı da amaçlanan tersini geliştirmekten öteye geçemeyecektir. Yani devrim ateşini biraz daha körükleyecektir. Nasıl ki ABD'nin saldırılarına yıllarca tek başına karşı koyan Küba halkının yarattığı şahaser, bugün tüm dünya halklarının onur duyduğu ve cesaret bulduğu güçlü bir örnek haline gelmişse, Nikaragua devrimci yönetimi de bugün devrimin korunması açısından varolan daha gelişkin olanaklara dayanarak, ABD emperyalizmine bu alanda yiyebileceği ikinci ve en büyük şamanı vurmakta gecikmeyecektir. Çünkü direnen Nikaragua, bölgede yeni muzaffer devrimleri de peşisıra getirecektir.

DEVRİMCİ MÜCADELEYİ GERİLETEMEYEN ABD ve İŞBİRLİKÇİLERİ SALVADOR'DA ZEHİRLİ BOMBALARLA TOPLU KATLİAM YAPIYORLAR!

Salvador'da devrimci halk güçlerinin elinde bulunan Farabunda Marti radyosu, 13 Eylül tarihli haber bülteninde, Salvador Hava Kuvvetlerine ait uçakların sivil halkı zehirli gaz bombalarıyla, bombardımana tuttuğunu resmen açıkladı. Aynı radyo, işbirlikçi hükümetin USA yardımına dayanan "Bölgelerin tekrar kalkındırılması"

planının uygulanma tarihi olan Hazi-ran'dan bu yana, bilinmeyen hastalıkların oluştuğunu da bildiriyor.

FMLN birlikleri ile hükümet kuvvetleri arasındaki çarpışmanın geçtiğimiz ay içinde de yoğun bir şekilde sürdüğü ve hükümet kuvvetlerine ağır kayıpların verildiği bu çarpışma-

larda, devrimci güçlerin yeni mevziler kazandıkları da gelen haberler arasında.

Ayrıca geçtiğimiz ay, kısa adı FPL olan "Farabunda Marti" Halk Kurtuluş Örgütleri, El Salvador'daki Devrim Konseyinde yapılan bir toplantıda yeni önderlerini seçtiler. 12 Eylül günü yapılan bu seçim sonucu, Kumandan Leonel Gonzales ve Dimas Rodriguez birinci ve ikinci örgüt sekreterliğine getirildiler.

FMLN'nin güçlendirilmesi kararını alan Devrim Konseyi, aynı toplantıda, direnişin politik, askeri ve diplomatik alanda daha da şiddetlendirilmesi ve "USA" müdahalesine karşı gayretlerin artırılmasını da karara bağladı.

Örgüt birinci sekreterliğine getirilen Leonal Gonzales, BPR-Halkın Devrimci Blokun'da liderlik yapmış, uzun bir sendikal tecrübeye sahip bir önder.

Dimas Rodriguez ise, Ekim-82 saldırılarını yöneten tecrübeli ve başarılı bir asker.

12 Eylül Faşist Rejimi 4. Yılına Girerken Genel Durum, Sorunlar ve Görevlerimiz

BAŞTARAFI GEÇEN SAYIDA

-2-

Parlamentonun bu kadar kötürüm bir durumda olmasının yapısal diğer bir nedeni ise, ordunun daha başından beri bu kurum üzerinde giderek artan denetim ve vesayetidir. Ordu nasıl TC'yi bir yaşama gibi görmüş ve değerlendirmişse; parlamentoyu da öyle ele almış ve hatta ondan da az değer vermiştir. Elbetteki böyle bir parlamentonun, hiçbir kesim üzerinde bir itibarı olamazdı. Hele hele bu parlamento bir de, ona inanan ve onu yaşatmak için değil de; onu tüketmek için çabalayan partilerden oluşmuşsa, bu parlamentonun varlığını sürdürmesinin bile mümkün olamayacağı kendiliğinden anlaşılır. Nitekim burjuvazi, sivil siyasi iktidarın ömrü dolduğunda, parlamentoyu mezara gömmekte bir an bile tereddüt etmemiştir.

Parlamentonun kendisi ve sözcüleri de böyle bir sonucu hazırlamak için ellerinden gelen herşeyi yapmışlardır. 1973-80 arasında yaşanan olaylar bunu açıkça kanıtlamaktadır. O dönemde parlamento, ordunun kendisine gönderdiği muhtıralara, orduyu överek karşılık vermiş; kendi meşruiyetini savunacağına, adeta orduya davetiye çıkarmıştır. Daha da ötesi parlamento, sözcülerinin günlük eylemleri ve açıklamalarıyla öylesine ciddiyetsiz, öylesine sorumsuz bir tablo sergilemiş ve toplumun gözünde öylesine gereksiz ve asalak bir görünüm kazanmıştır ki; adeta kendisi topluma: "ordunun yönetime el koymasına gereklidir. Ondan başka yol yoktur," dedirtmeye ve ordu darbesini meşrulaştırmaya çalışmıştır. Yaşanan bu durum karşısında tekeli burjuvazinin, Marx'ın da Fransa için belirttiği gibi "... İnanılmaz, gürlütlü kaynaşma, değişiklikler, anayasa, gizli fesat, güç birliği, dışa göçme, el koyma, kapma ve devrim karmakarışıklığı içinde, bir öfke nöbeti sırasında 'sonsuz bir korkudansa korkunc bir son daha iyidir!' diye bağıracağı..." açıklar.

Burjuva siyasal iktidarının araçları olan partiler de, yine ordu tarafından işgidi edilmiş kurumlardır. Meşruiyetini daha doğrularından bu yana, ordudan alan resmi burjuva partilerinin kurucuları da yine çoğunlukla ordu mensuplarıdır.

Dünyadaki benzerleri gibi, burjuva demokrasisinin sıcak savaşımı içinde doğmayan ve esasen anti-militarist olması gerekirken, varlık nedenlerini orduya dayandıran bu partiler, sahip oldukları özellikler nedeniyle, biraz sıkıştıklarında hemen kendilerini inkar etme ve koşulsuz olarak siyasal mücadeleden vazgeçme gibi eşine ender rastlanan bir durum içine girmişlerdir.

Denebilir ki, resmi partiler Türkiye'de daha doğdukları günden beri devletin ve özellikle de ordunun gölgesinde figuranlık yapmaktan başka bir rol oynamamış ve başka bir anlam da taşımamışlardır.

Bu niteliğinden ötürü, esasta iktidar araçları olması gereken partiler, yine Türkiye'de iktidarsızlığın ve programsızlığın meşrulaştırıldığı zeminler ve araçlar durumuna düşmüşlerdir. Milyonluk tabana sahip olan, düzenin geçmekteki sözde meşru partileri AP ve CHP'nin durumları, bunun en açık kanıtıdır. 12 Eylül faşist darbesi karşısında çok daha net bir biçimde ortaya çıkmıştır ki; Türkiye'de burjuvazinin gerçek iktidar aracı, daha başından beri ordudur. Devleti bu araca dayanarak ele geçiren, yöneten ve elinde tutabilen burjuvazi, iktidar aracı olarak parlamento ve partiler, kimi ayıplarını örtecek bir incir yaprağı olmak dışında herhangi bir anlam atfetmemiş ve bu kurumların çağdaş rollerini oynayabilmelerini engellemek için de elinden gelen herşeyi yapmıştır. Bunun bir sonucu olarak Türkiye'de partiler, adeta burjuvazinin iç ve dış kamuoyunu oyalayabilmek ve çağdaş görüntüsünü gözlerden saklayabilmek için, gerek gördükleri zaman "oynayın" diye sahneye sürdüğü ve yine gereksiz gördüğünde ise "çekilin" diyerek, tutup kenara attığı basit figuranlar olarak kullanılmıştır. 12 Eylül öncesinde hemen hepsi iktidara gelmiş olan partiler, ordunun kendilerini, değil iktidardan, siyasetten bile men etmesi karşısında, tek bir söz söylemeden emri yerine getirmiş ve böylece, kendi gerçekliklerine karşı bile ne büyük ihanet içinde olduklarını ortaya koymuşlardır.

Parti adına partisizliğin ve iktidar adına iktidarsızlığın bu denli egemen olduğu bir başka durumdan söz edilemez ve dünyada bu partilerin benzerlerine rastlamak pek mümkün değildir. Faaliyetten men edildiklerinde, buna karşı burjuva anlamda da olsa direnmedikleri gibi, bunu, tekrar oyuna çağırılacakları döneme kadar bir dinlenme molası sayan sözkonusu partiler; esasen bu sonucu da bizzat kendi elleriyle, bilerek ve isteyerek yaratmışlardır. Çünkü onlar, ne sivil siyasi iktidarın oluşumu ve ne de

sürdürülmesinde, amaç ve uygulamada gereken gücü gösterememişlerdir.

Bir bütün olarak parlamento ve partilerin içine düştükleri bu durum, esas olarak Türk burjuvazisinin bu aygıtlara hiçbir zaman inanmadığının kanıtıdır.

Türk burjuvazisinin bu konudaki inancsızlığı o kadar barizdir ki; basın-yayın yoluyla ay-larca bu organların gereksizliği üzerine propaganda girişmiş, onları hor görmüş ve temsilcilerini, onların kendisine yaptığı hizmetleri takdir etmesi bir yana, gözden düşürmek için herşeyi yapmış ve hatta cezalandırmaya kalkmıştır.

Ama tüm bu uygulamalar karşısında bu parlamentolar ve siyasetçiler, adeta sırtlarına bindirilmiş bir yükten kurtulmanın rahatlığı içine girmişlerdir.

O nedenle de bugün ne Ecevit'in sahte hürriyet kahramanlığı ve ne de Demirel'in yine sahte demokrasi havariliği ciddiye alınamaz. Bu bayların otellerde göz hapsinde tutulmaları da onların faşizm ve bugünkü cunta ile suç ortaklığını gözlerden saklayamaz.

Bu dönemde tekeli burjuvazinin demokratik kurumlar ve demokrasi ile adeta alay edeceğine takındığı pervasız tutumlar ve burjuva sivil siyasal güçlerin içine düştüğü acz ve hatta soysuzluk karşısında, faşizmin, hem de ordu eli ile, hergün adeta "geliyorum" diye bağırarak bir ortamda, Türkiye muhalefet güçlerinin içinde bulunduğu durum da pek iç açıcı olmamış ve hatta karşı-devrimi davet eden bir olumsuzluk olmuştur.

Tekeli burjuvazinin faşist bir diktatörlüğü halkların başına dikmek için, sistemli ve ısrarlı bir çaba yürüttüğü, ve planlarını adım adım hayata geçirdiği bu dönemde, Türkiye sol güçleri de devrimci bir program, strateji, örgüt ve eylem yaratma doğrultusunda ciddi bir çaba içine girmemiş; daha da ötesi, bütün bu konularda ortaya koydukları olumsuzluklara tutarlı, devrimci çabaların önünde ciddi bir engel haline gelmişlerdir.

Türkiye sol güçleri herşeyden önce, düzeni tahlil etmekte yetersiz kalmış; hangi düzenle savaştıklarını, ne teoride ve ne de pratikte gösterememişlerdir. Bu güçler, yıllarca burjuvaziye atıp tutmuşlar, faşizm üzerine ahkâm kesmişler, ancak hangi program ve strateji ile düzene karşı yürüyeceklerini bir türlü ortaya koymamışlardır. Denebilir ki onlar, savaştıklarını iddia ettikleri şeyin kendisiyle değil, gölgesi veya hayaliyle savaşıyorlardı. Halbuki iktidar için ve hem de en sinsiye geliştirilen faşizme ve diğer kurumlara karşı savaşım; gölgelere karşı yürütülen bir savaşım değil; hiçbir hata ve yetersizliği affetmeyen gerçek ve kızgın bir savaşımdır.

Ama Türkiye'de sol, iktidar için savaşı hiç bir zaman böyle anlamamıştır. Teori adına keşmekeşliği, program adına programsızlığı, eylem adına eylemsizliği ve örgüt adına örgütsüzlüğü, alabildiğine derinleştiren bu güçler, devrimci şiddet adı altında yürüttükleri ilkesiz eylemlerle de, düşmanı bu alanda geriletmeleri bir yana, daha da güçlendirmişlerdir.

Türkiye'deki sol, bu sorumsuz tutumunu kendi iç sorunları karşısında da göstermekten kaçınmamıştır. Sahip olduğu devrimci mirası iyi değerlendiremeyen ve hiç olmazsa ağır darbeler yememek için dahi olsa gerekli tedbirler ve hazırlığı geliştiremeyen bu sol, içine girdiği sürecin doğal bir sonucu olarak, hızlı bir tükeniş uğramaktan kurtulamamıştır.

Bütün bu gerçeklerin bir ürünü olarak, 12 Eylül 1980'de faşizm, hemen tüm güçleri hayallerinin ağır etkisi altında ve adeta uyku-dayken yakalamıştır. Gerek halk, gerek burjuva sivil siyasal güçler ve gerekse devrimci ve demokratik güçler, sanki, yıllarca yaşamalarına hükmedecek talancı, zorba ve katliamcı bir diktatörlükle karşı karşıya değilmişcesine, sessiz ve basiretsiz bir tutum takınabilmişlerdir. Bu durum, "parlamentoyu feshettim" dediğinde, tek bir parlamenterin bile bu kuruma sahip çıkmamasında olduğu gibi, "sizi görülmemiş bir işkence ve katliam ortamında yaptıklarınıza pişman ettireceğim" dediğinde, hazırlıksızlıklar ve eylemsizlikleriyle düşmanına gafil avlanarak, adeta vurması için kellelerini ona uzatan sözde devrimci ve demokratik güçlerin tutumlarında da sabittir.

İşte TC. tarihinde, emperyalist çevrelerin bile, "Atatürkçülüğün yeniden doğuşu" olarak değerlendirdikleri ve ikinci cumhuriyet olarak da adlandırılacak yeni dönem böylesi bir ortamda boy verdi.

1980'den GÜNÜMÜZE KADARKİ ÇÜRÜME VE ÇÖKÜŞ DÖNEMİ

Bu dönem, 1970'lere gelindiğinde olgunlaşma ve gelişme dönemini geride bırakıp, bir çöküş ve çürüme sürecine girmeye başlayan Türk kapitalizminin, içine girdiği bu süreci durdurabilmek ve varlığını karşı-devrime dayalı bir biçimde sürdürebilmek için 1980'de, işbirlikçi-tekeli burjuvazinin uluslararası dayanaklarının da desteğinde gerçekleştirdiği askeri-faşist bir darbe ile başlar ve günümüze kadar devam eder.

Seçkin geçen bir çok kafanın başlangıçta kavrayamadığı bu dönem, faşist güçlerin son derece bilinçli ve sistemli bir biçimde hazırlayıp başlattıkları; bunun bir sonucu olarak, demokrasinin kırıntılarını bile silip süpürdükleri; reformizm biçiminde de olsa ulusal ve toplumsal muhalefete imkan tanımadıkları bir dönemdir.

Düzenin kurucuları bu döneme ister "2. Kurtuluş Savaşı" ister "Cumhuriyetin yeniden kuruluşu", isterse "Atatürk ruhunun yeniden diriltilmesi" desinler ve yine isterse "yeni bir demokrasinin temellerini atmakta olduklarını" iddia etsinler; bu cıfcaflı sözlerin altında yatan gerçek, çöküşe giden Türk kapitalizminin, yalnız fiziki anlamda değil; ideolojik, siyasal vb. tüm alanlarda varlığını ancak, baştan ayağa çıplak zor aygıtlarıyla bezenmiş bir faşist diktatörlükle ayakta tutabildiğidir.

İşte bu dönem üzerinde yükselen 2. Atatürk Kenan Evren böyle bir dönemin kurucusu, dönemin iktidar biçimi olarak lanse edilen Kemalizm böyle bir Kemalizm, yine tüm bunları formüle eden cumhuriyette böyle bir cumhuriyettir.

Ne bu rejim ve ne de rejimin yapılandırdığı bugünkü Türkiye Cumhuriyeti yansıtılmak istendiği gibi yeni şeyler değildir. 12 Eylül askeri faşist rejimi ve onun koşullandığı yeni TC., kökleri yakın tarihsel geçmişte yatan ve günümüzde, pençesinde kuyruğu bunalımların iflasını eşliğine getirmiş olduğu Türk burjuvazisinin vardığı en son iktidar biçimidir. Bugünkü cumhuriyet, TC'nin ilk iki döneminin doğal bir uzantısıdır ve bu dönemler tarafından şekillenmiştir. Bu rejim, varlığını daha önceki dönemler içerisinde ve adeta gizli bir biçimde sürdürmüştür. Bugün eğer toplumun gözencikleri, ordu ve ondan kaynaklanan güçlerce tıkanıyor ve toplum kendisini ağır bir baskı altında hissediyorsa, bunun nedeni yakın tarihsel geçmiş içindeki objektif ve subjektif gelişmelerde aranmalıdır.

Türk burjuvazisi doğuşu ve iktidara yükselmesinde olduğu gibi, çöküşünde de zayıflığının bir sonucu olarak kendisini ordusuna teslim etmiştir. Yakın geçmişte birçok güç, parlamento ve partilerin oynadığı sahte oyuna aldanarak, yaşanan şeyin bir demokrasi olduğu yuturmacasına kendisini kapırmış, ancak bu yarılgısının bedelini, 12 Eylül 1980 günü başlarına oturtulan faşist diktatörlüğe hazırlıksız yakalanarak ve bu rejim karşısında kendilerini yenileme gücünü ortaya koyamayarak çok ağır ödemiştir.

Oysa gerek parlamento ve gerekse partiler, ortaya çıktıkları ilk günden itibaren, Kemalizm militarizm ve faşizm üreten gerçek niteliğini örtbas etmekten başka bir işe yaramamışlardır. Bu anlamda da söz konusu kurumların görevi bittiğinde, Kenan Evren'in kendisini aşıktan 2. Atatürk ilan etmesi bir tesadüf değildir. Günümüz Türkiye'si hakkında, Reagan'ın bile "Atatürk'ün ruhu Kenan Evren'de yaşıyor." diye ifade ettiği, Kemalizmin herşeyiyle yeniden yaşanmaya başlandığına dair taşınan yaygın kanı, Marx'ın Luis Bonapart'ın 18. Brumaire'inde de ifade ettiği evrensel bir doğrunun, yeni dönemde Türkiye'de de gündeme geldiğini kanıtlamaktadır. Marx şöyle diyor:

"... İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar, ama kendi keyiflerine göre, kendi seçtikleri koşullar içinde yapmazlar, doğrudan verri olan ve geçmişten kalan koşullar içinde yaparlar. Bütün ölmüş kuşakların geleneği, büyük bir ağırlıkla yaşayanların beyinleri üzerine çöker. Ve, onlar kendilerini ve şeyleri, bir başka biçime dönüştürmekle, tamamıyla yepyeni bir şey yaratmakla uğraşır gördüklerinde bile, özellikle bu devrimci bunalım çağlarında, korku ile geçmişteki ruhları kafalarında canlandırır, tarihin yeni sahnesinde o saygıdeğer eğreti kılık ve başkasından alınma ağızla ortaya çıkmak üzere, onların adlarını, sloganlarını, kılıklarını alırlar..."

Bir başka deyişle, Türk kapitalizminin çürüme ve çöküş döneminin Kemalizmi, dörtbaşı

mamur bir faşizm olmak zorundaydı ve bu anlamda da, yedikleri bunca darbeye rağmen hâlâ kendine gelememiş olan bir kısım burjuva ve küçük-burjuva "demokrat" ve "sosyalistlerin" Kemalizmin bu olmadığı yada gerçek kemalistlerin kendileri olduğuna dair adeta sayıklama derecesindeki iddialarına rağmen; gerek Kenan Evren'in 2. Atatürk olduğu ve gerekse generaller çetesi başta olmak üzere 12 Eylül faşist darbecilerinin gerçek kemalistler olduğu yolundaki iddia ve belirmeler doğrudur ve Kemalizmin özünü yansıtmaktadır.

TC'nin ilk iki dönemini değerlendiren de ifade ettiğimiz gibi, özellikle 1925-40 yılları arasında henüz net bir şekilde ayrılmadığından hemen tüm burjuva kesimlerin temsilciliğini yapan Kemalizm, gelişmiş bir kapitalist yapı ve güçlü bir burjuvazi yaratabilmek için her çareye başvurmuştur. Bu amaçla uluslararası planda özellikle sosyalizm ile emperyalizm arasındaki ilişkilerden iyi bir biçimde yararlanmasını bilen kemalistler, gerektiğinde emperyalizmle en uşakça ilişkilerle girişmekten kaçınmamışlardır. Ancak dönemin özelliği gereği ne emperyalizmle ileri düzeyde ilişkiler geliştirmek mümkün olabilmemiş ve ne de kemalistlerin tüm çabalarına ve Sovyetler Birliği'nden aldıkları desteğe rağmen, güçlü bir milli burjuva sınıf yaratılabilmemiştir. Bu ise, gerek içerde ve gerekse dışarda Kemalizmin gerçek niteliğinin anlaşılmasını güçleştirmiş, özellikle orta sınıfları, günümüze dek devam eden tehlikeli yanlışlara sürüklemiştir.

Oysa 1940'lardan sonra, burjuvazinin değişik kesimleri arasında gelişen farklılıklar ve buna temel teşkil eden ekonomik yapının bir değişikliği eşine gelmesi karşısında Kemalizm, emperyalizmin o dönemde kapitalist gelişme yoluna yönelen tüm ülkelere dayattığı yeni-sömürgecilikle uyumakta bir an bile tereddüt etmemiştir. Bu, Kemalizmin 2. dünya savaşından sonra uluslararası tekeller ve emperyalizm ile olduğu gibi, içerde de milli burjuvazinin çıkarlarına hizmet eden devletçiliği aşarak, gelişen tekellerle bütünleşmesi anlamına geliyordu.

Bununla birlikte başlayan yeni süreci partimiz, I. Konferansının Politik Rapor'unda şöyle dile getirmektedir: "...Türk kapitalizmi 1940-1960 yılları arasında kendi içinde ve uluslararası tekellerle bağlantılı olarak bir büyüme, giderek tekelleşme dönemi yaşadı. Emperyalizmle bağ içinde oluşan işbirlikçi-tekeli kapitalizm, tüm ekonomi üzerinde denetimini kurmaya çalıştı. Kendi içinde ayrıarak bölünen Türk burjuvazisinin çeşitli kesimleri, politik iktidarı ele almak için, aralarındaki mücadeleyi giderek yoğunlaştırdılar. Orta burjuvazi, eskiden kalan yönetim egemenliğini korumak isterken, yeni oluşan ve fakat emperyalizme ve ileri ekonomik temeline dayanan güçlenen işbirlikçi-tekeli burjuvazi, devlet yönetimini ele geçirmeye ve bunu ekonomik gelişmesinde kullanmaya çalıştı. Bu gelişimi ile Türk kapitalizmi artık üretim güçlerini geliştiremez hale gelerek, yavaş yavaş çürümeye başlıyordu. Siyasal iktidarda işbirlikçi-tekeli burjuvazinin etkinliğinin artmasıyla kemalist iktidar yavaş yavaş aşıyor, kendi gerici zıddına dönüşüyordu.

1960'dan sonra Türk kapitalizmindeki bu süreç daha da hızlandı. Emperyalist tekellerle bağ içinde oluşan işbirlikçi-tekeli Türk kapitalizmi, bankacılıkta, sanayide, ticaretle ve tarımda etkinliğini kurarak, 1970'e doğru ekonomideki egemenliğini sağladı. Emperyalizme bağımlılığı nedeniyle emperyalist bunalımlardan etkilenen ve tekellerin egemenliğini yaşayan Türk kapitalizmde bu dönemde dağılma ve çürüme süreci hızlandı.

Kapitalizmin böylece tekelleşmesinin etkisi ile sosyal yapıdaki ayrışma hızlanarak Türk burjuvazisi, işbirlikçi-tekeli burjuvazi, orta burjuvazi ve küçük-burjuvazi biçiminde bölünürken, geniş bir işçi sınıfı ve emekçi kesimi de ortaya çıktı. Böylece kemalist iktidarın dayandığı ekonomik ve sosyal temel iyice zayıfladı. Ekonomideki egemenliği, en açık bir biçimde 1965'te AP iktidarıyla devlette de sağlanan işbirlikçi tekeli burjuvazi, sorunlarını kemalist devlet ve yönetim modeli ile çözmiyordu. Tekellerin ekonomideki hakimiyetine uygun düşen devlet biçimi siyasal gerici ve giderek faşizm olmak zorundaydı. Ve nitekim politik gelişmeler de hep bu yönde oldu. Bu açıdan bu dönemde siyasal olaylara damgasını vuran, devleti faşistleştirme çabalarıyla, buna karşı orta sınıfların, küçük-burjuvazinin ve emekçilerin giriştiği "burjuva demokrasisini" koruma mücadelesidir.

Faşizm bir yandan MHP eliyle toplumsal temele dayalı olarak ve öte yandan kemalist

devlete dayanarak ordu eliyle geliştirilmeye çalışılıyordu; ve bunlar elele vermişlerdi. Askeri-faşist güçlerle sivil faşist güçler "Özel Harp Daireleri" örneğinde görüldüğü gibi birleşip halkın mücaadesine karşı kanlı ve sert yöntemler uygulayarak gelişme durumundaydı. MHP ve 12 Mart faşist darbesi, bu gelişmenin araçlarından sadece görünen ikisiydi. Aslında tümüyle yaşanan olgular, devleti faşistleştirme çabasıdır, faşist devlete dönüşüm çabalarıdır.

1970'ten sonra, özellikle petrol sorununun da etkisiyle giderek derinleşen emperyalist bunalım, en şiddetli olarak bağımlı Türk kapitalizmini etkiledi. Bu süreç içinde, dağılmaya ve çürümeye yüz tutmuş olan Türk kapitalizmi, tamamen işlemez ve kendini yeniden üretmez hale geldi. Enflasyon, işsizlik, enerji sorunu, bütçe açıkları, dış ödemeler açığı son derece büyük boyutlara ulaşarak, bu durum, yokluk ve yoksulluk içinde kıvranan halk kitlelerinin düzene karşı muhalefetlerinin alabildiğine şiddetlenmesine ve devleti tehdit edecek boyutlara ulaşmasına yol açtı.

Ekonomideki bu çöküş ve halkın muhalefetindeki muazzam yükseliş, başlangıçta 1975-1977 arasındaki faşist yani ağır basan MC. hükümetleriyle kontrol altına alınmak istendi. Bu durum başarı sağlamayınca, bu sefer CHP ağırlıklı hükümetle halkın muhalefeti engellenmeye çalışıldı. Sıkıyönetim uygulamalarıyla bile CHP hükümeti görevini yapamayınca MHP destekli faşist AP hükümeti ile, bunalımdan faşizm güçlendirilerek çıkarılma yoluna gidildi.

Ama tüm bu çabalar hiçbir sonuç vermeyip istenilen başarılamayınca, en son çare olarak, burjuvazinin dağılmayan ve güçlü bir görünüm arzeden tek örgütü ordu olduğundan, 12 Eylül darbesiyle yönetimin direkt ordu tarafından ele alınmasını sağlayan işbirlikçi-tekelci burjuvazi, bu yolla devleti faşist bir devlet haline getirerek, içine girdiği bunalımdan çıkmayı umut etti..."

İşte 12 Eylül faşist darbesi, Türk kapitalizminin böylesine umutsuz bir durumu yaşadığı ve artık askeri-faşist bir diktatörlüğe başvurmak dışında herhangi bir çaresinin kalmadığı bir dönemde ortaya çıkmıştır.

Türk kapitalizminin çürümüşlüğü yanında, 12 Eylül faşizmini gündeme getiren iki temel etken daha vardır. Bunlardan birincisi, gerek Türkiye ve özellikle de gerekse Kürdistan'da devrimci ve demokratik hareketin alabildiğine yükselme kaydetmesidir. 1975'lerden itibaren Türkiye ve Kürdistan'da hızlanan devrimci ve demokratik hareketin gelişimi, esas olarak küçük-burjuva demokratizmi ve sosyalizmini aşmamış olsa da, özellikle Kürdistan'da o tarihten sonra gelişme kaydeden proletarya hareketi, hem Kürdistan ve hem de Türkiye'de tarihsel denebilecek gelişmelere yol açtı ve faşist Türk burjuvazisini büyük bir açmazla karşı karşıya bıraktı. Faşist Türk burjuvazisi ise bu gelişmelere, devlet biçiminde köklü bir değişikliğe giderek karşılık verdi.

Türkiye'de faşizmi bir iktidar biçimi olarak, kaçınılmaz olarak gündeme getiren ikinci neden ise; Türk kapitalizminin göbeğinden bağlı bulunduğu emperyalizmin ve özellikle de onun başını çeken ABD emperyalizminin, dünya genelinde ve bölgede içine girdiği derin bunalımdır. Bu bunalımın en yoğun olarak yaşandığı Ortadoğu'daki gelişmeler, Türkiye'nin önemini daha da arttırdığından, emperyalizmin, bunalımdan karşı-devrimi güçlendirerek çıkmak taktiğinin bir sonucu olarak devrimi bastırmak ve bölge çapında karşı-devrimi hakim kılmak görevini gerçekleştirecek faşist bir diktatörlüğün, Türkiye'nin başına geçirilmesi, emperyalizm içinde tek yol olarak görünmekteydi.

Sözü edilen nedenlerle, köklü bir dönüşümün ön gününü yaşayan ve ayakta kalmak istiyorsa, askeri-faşist bir diktatörlüğe yönelmek dışında bir olanağı kalmayan Türk burjuva egemenlik sistemi, aynı zamanda eğer devrimci müdahale ile karşı karşıya gelse idi nihai olarak tarihe gömülme tehlikesini de yaşamakta ve tarihinde ilk defa böyle bir gerçekte yüz yüze gelmekle idi. Ancak düzenin hem tabanı ve hem de bu tabanı çatlamasına ve yıkılacak bir noktaya gelmiş olmasına rağmen; bu düzeni yıkacak ve onun yıkıntıları üzerinde yeni bir düzen inşa edecek güçlerin yetersizlikleri ve elverişsizlikleri nedeniyle yıkılması mümkün olmamıştır.

İşte tüm bu nedenlerden ötürü biz, diğer güçlerin daha çok hayallerle yaşama alışkanlıklarının bir ürünü olarak yapay ve subjektif birçok gerekçelerle ileri sürdükleri: "Türkiye'de bir 12 Eylül'ün yaşanması kaçınılmaz değildir, eğer devrimci ve demokratik güçler bir güçbirliği gerçekleştirebilselerdi, 12 Eylül faşizminin Türkiye'ye oturtulması önlenebilirdi" (sanki herbiri öncelikle kendi düzeylerindeki böyle bir oluşumu önlemeye ve iktidar sorununu çözmeye yönelik belli bir program, strateji ve taktiğe sahip olmaksızın ve ayrıca güçbirliğine yine bu temelde yönelmeksizin, böyle bir güçbirliği gerçekleştirebilirmiş ve bu güçbirliği böyle bir görevi gerçekleştirebilirmiş gibi.) vb. iddialarını ciddiye almayı ve gerçekçi bulmuyoruz. Aksine Türkiye'de bir 12 Eylül yaşanmak zorundaydı. Hem de ordu eliyle ve Kemalist kisvesi altında. Bu belirlemelerimizin kademcilikle bir ilgisi yoktur. Daha yukarıda da belirttiğimiz gibi, 12 Eylül 1980'de Türkiye ve Kürdistan halklarının başına geçirilen sömürgeci-askeri faşist diktatörlük, kökleri TC'nin oluşumu ve

gelişimi içinde yatan ve Türk kapitalizmi çöküşe gittiğinde, eğer devrim iktidarı ele geçirme gücünde değilse, gündeme gelmesi kaçınılmaz olan bir rejimdir.

12 Eylül askeri-faşist rejimi, Türk burjuvazisinin ilk iki döneminin kaynaşması ve güncel iç ve dış koşulların bir ürünü olarak; halk güçleri ile devlet arasındaki çelişkilerin tüm yönleri ile açığa çıkması, toplumsal güçlerin hayallerinden, yanlışlarından ve hatalarından sıyrılmaları, gerçekliğin hem devrim hem de karşı-devrim açısından tüm özellikleri ile sonuna kadar yansıtılması ve gereğinin yerine getirilmesi için mutlaka yaşanılması gereken, tarihi bir evredir. Bu nedenle de bir çoklarının sandığının aksine bu evrenin üzerinden atlanılamazdı.

Ayrıca toplumun özgür bir geleceğe kavuşması için de bu evrenin yaşanması, halk güçlerinin böyle bir rejim altında yanlışlarını net bir biçimde görüp ondan nihai olarak kopuşması zorunluydu. Herşeyden önce 12 Eylül, Türkiye ve Kürdistan'daki sınıfsal ve ulusal mücaadenin belli bir noktada tıkanması ve çıkmaza girmesi sonucu gerçekleştirebilmiştir. 12 Eylül öncesinin ağır karmaşık ortamı nedeniyle o dönemde, ne burjuvazi, ne sosyalizm ve demokrasi güçleri ve ne de ezilen halklar açısından bir devrimden söz edilemezdi. Aynı durum 1960-70 Türkiye ve Kürdistan'ı için de söz konusudur. Bilinmektedir ki, gelişmeler doğal sınırına varmaksızın ne kadar gerekli olursa olsun bir oluşumu, iradi olarak ve erkenden yaratabilmek mümkün değildir. Herhangi bir şey tohum halinde ana rahmine düşüp, normal bir gelişim süreci izlemedikçe, onun sağlıklı olarak doğması olanaksızdır. Bu nedenle TC tarihinde de devrim denilen bir olgu yaşanmak ve yaratılmak isteniyorsa, onun da sağlıklı bir doğuşu gerçekleştirmek için böylesine bir doğal gelişim seyrini izlemesi zorunludur. Gelişmeleri bu perspektiften değerlendiremeyen bazı ilerici çevrelerin sıkça dile getirdiği bir görüşe göre, "koyu bir gericiilik ortamında toplum kahredici bir yaşama mahkum eden Kemalizm, hiç de yaşanmak zorunda değildi. 1920'lerde Çin'de ve Vietnam'da görüldüğü gibi Türkiye'de de proletarya önderliğinde demokrasi ve sosyalizm savaşını sonuna kadar sürdürme ve başarılı olmanın objektif koşulları vardı. Kemalizm çeşitli elverişli koşullardan hareket ederek bunu olanaksız kıldı" vs. Ama tüm bu belirlemeler ne kadar haklı görüşler içerirse içersin tarihin, yani gerçeğin kendisi değil, onun basit bir soyutlamasıdır. Tarihin kendisi ise, Kemalizmin tüm ağırlığı ile toplumun üzerine oturması biçiminde somutlaşmıştır. Bu bakımdan onun bağrında bir devrimin vücut bulmasının belli bir zamana ve gelişim sürecine ihtiyaç göstereceği açıktır. O anlamda da TKP'nin o dönemdeki girişiminin trajik sonu ve günümüzdeki kötürümlüğü ile yine gerek Türkiye Demokratik ve Devrimci Hareketi ve gerekse Kürt Ulusal Hareketinin zayıflığı ve taşıdığı olumsuzluklar tesadüf değildir.

Kemalizm, yüzyılımızın başlarında sınıfsal ve ulusal çelişkilerin, sosyal ve ulusal güçlerin objektif yetmezlikleri nedeniyle tıkanıdığı ve bir iktidar boşluğunun doğduğu Türkiye'de, iktidara yine de en yakın güç olan Türk burjuvazisini elverişli uluslararası koşullardan da yararlanarak yönetime oturtmaya ve bir burjuva egemenlik sistemi tesis etmeye çalışan ve esas olarak orduya, askeri bürokrasiye dayanan bir harekettir. Burjuvazi adına ve fakat çoğu kez ona rağmen hedefine ulaşmaya çalışan bir hareket olarak, öncülleri olan Napolyon'culuk ve Bismarck'çılık gibi o da, tüm muhalif güçler ve hatta burjuvazinin kendisine karşı bile zor yöntemini ve anti-demokratik uygulamaları esas almış ve Türk hakim sınıflarının sadık bir izleyicisi olarak, adını "cumhuriyet" de koysa, varlığını daha çok çıplak bir diktatörlüğe dayandırmıştır.

İşte böyle bir diktatörlük altında çelişkilerin olgunlaşmaması ve açılıp, patlak vermesi için ne lazımsa yapan Kemalizm, karşı-devrimin bagajındaki tüm yöntemleri uygulamaya koymaktan çekinmemiştir. Bu alanda dünya ölçüsünde örnek teşkil eden kemalist uygulamalar, daha sonra Hitler vb.lerinin bizzat ifade ettiği gibi tüm karşı-devrimcileri tahrik eden boyutlara ulaşmıştır. Gerek Türkiye'de ve gerekse Kürdistan'da sınıfsal ve ulusal mücaadenin kötürümleşmesinin temel bir nedeni de elbetteki, Türk burjuvazisi ve onun temsilcilişi olan kemalistlerin, bu özgün egemenlik ve baskı sistemidir. Dünya karşı-devrim güçlerinin ABD'nin önderliğinde işi, insanlığı tümünden imhaya yönelmeye vardığı günümüzde bile, karşı-devrimi en ideal biçimde hakim kılmak konusunda, Kemalizm örnek teşkil etmeye devam etmektedir.

Karşı-devrimin Kemalizm ile en güçlü tanımına ulaşması, elbetteki izah edilmesi gereken bir husustur. Kemalizmin gerek kendi egemenlik sahası ve gerekse bölge ve dünyada, bu denli etkin bir rol oynaması, esasta onun, tarihi olarak Türk egemen sınıflarının oluşum ve varlıklarını sürdürmelerinde güçlü bir temel teşkil eden orduya dayanmasından kaynaklanmaktadır.

Bir üst yapı kurumu olan ve sınıf hareketlerinin belli bir evresinde siyasi mücaadesinin ürünü olarak doğan ordu, Türkiye'de, burjuvazi başta olmak üzere Türk egemen sınıflarının güçsüzlüğü yüzünden, yeni bir toplumsal sistem ve hatta ulusal varlığın dahi yaratıcısı olan, temel bir öge durumundadır. Toplumsal siyasal

gelişmelerin orduya yansımaları yerine, ordu Türkiye'de siyasallaşma, toplumsallaşma ve hatta ekonomik yaşamın oluşum ve yönlendirilmesi sürecine damgasını vuran bir güçtür. Bu gerçek kendisini, toplumun her alandaki gelişmesini ordunun çıkarları ile birleştiren ve bunu topluma egemen kılan ordu-millet formülünde dile getirmektedir. Siyasal düzeyde ise ordu, özellikle de generallerin şahsında herşeyi belirleyen bir konumda olmuştur. Adeta değişmez bir kader gibi, bu alanda son söz daima ordu tarafından söylenmiş ve topluma hakim kılınacak rejimin niteliği, partiler ve demokrasinin gerekliliği konusunda da kararı, yine hemen daima, ordu ve onun generalleri vermiştir. Şüphesiz bu durumun temel nedeni, Türk burjuvazisinin ekonomik ve sosyal zayıflığının siyasal alana da yansımaları ve bu siyasal boşluğu ordu gücü ile doldurma gereğini sürekli bir biçimde duymasıdır. Bu durum, Türk burjuvazisinin öncülleri olan Jön-Türkler'den beri böyledir. Türk burjuvazisi, politikayı hep orduyla yaratıp, ona dayanarak yürütmek istemiş, sınıfsal ve siyasal zayıflığını bu araçla gidermeye çalışmış ve gerek iktidarı ele geçirmek, gerekse korumakta hiçbir zaman bu araç dışında herhangi bir şeye bel bağlamamıştır.

Elbetteki ordunun günümüzde Türkiye'de hâlâ her alanda belirleyici bir konumda yer almasının ve politikanın merkezinde bulunmasının, tarihi olduğu kadar, güncel toplumsal ve uluslararası nedenleri de vardır.

Ordunun tüm siyasal gücü kendisinde merkezileştirmesi, kaçınılmaz olarak iktidar sorunun da ordu tarafından veya orduya karşı çözümlenmesi zorunluluğunu gündeme getirmiştir. Daha başka bir deyişle, ordunun günümüze dek oynadığı rol, artık çözülmüşe doğru gitmektedir. İzah edilen nedenlerden ötürü, iktidar sorununun ordu sorunu ile özdeşleşmiş olduğu Türkiye'de, sosyal ve ulusal mücaadelelerin en gelişkin dönemlerini yaşadığı günümüzde, ordunun karşı-devrimin odağında yer alacağı açıktır. Bu anlamda da, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, 12 Eylül faşist rejimi, yine izah etmiş bulunduğumuz nedenlerle, Kemalizm kisvesi altında ortaya çıkmak zorunda olduğu gibi, aynı zorunlulukla, ordu eliyle vücut bulmak ve toplumun başına geçirilmek durumunda idi.

12 Eylül rejiminin ortaya çıkış gerekçeleri ve niteliği konusundaki bu uzun boylu açıklamalar, toplumun Kemalizm ve onun oluşturduğu çeşitli egemenlik biçimlerinin gerçek niteliği hakkında, gerek bilinçli, gerekse bilinçsizce sürüklendiği yanlışları gidermek ve günümüze dek hayallerinin ağır etkisi altında yaşayan küçük-burjuva demokrat ve sosyalist çevreleri, artık gerçeğe gözlerini açmaya davet etmek için zorunluydu. İktidar sahiplerinin çok iyi bildiği bu gerçeklerin, büyük çoğunlukla halk güçleri tarafından kavranamaması, elbette ki, 12 Eylül faşist rejiminin iktidara kolayca yerleşebilmesinin de en belli başlı nedenlerindendir. 12 Eylül rejiminin tezgahçuları, TC tarihinin doğal gelişiminin varlığı bu en son aşamayı bilerek, tüm güçlerini buna göre seferber ederken; kendine ilerici demokrat ve sosyalist diyenleri en başta olmak üzere, toplumsal ve ulusal hemen tüm güçler, önderine "demokrasi", "çok partili hayat", "parlamento" diye sürülen şeylerin görünümlerine ibaret olduğunu anlayamamış ve hayallerini gerçek yerine koymuşlardı. Yürüttüklerini iddia ettikleri devrimci ve demokratik mücaadenin zeminini bir türlü kavrayamayan, yine mücadele ettiklerini söyledikleri devletin yapısını doğru tahlil edemeyen sözkonusu güçler, Kemalizm hakkında da tehlikeli bir yanlışın hakim olmasında, başrolü oynamışlardır. Elbetteki Türkiye'deki ve Kürdistan'daki çeşitli güçlerin Kemalizm hakkındaki yanlışları ve hatalı anlayışları, herhangi birşeyden çok, bu güçlerin zayıflıkları ve Türk burjuvazisine çeşitli biçimlerdeki bağımlılıkları ile izah edilebilecek bir durumdur.

12 Eylül rejimi, TC tarihinin günümüzde, tüm çelişkileri ile kendisini olanca çıplaklığı ile açığa vurmuştur. Rejimin niteliği ile ilgili gerçekler 12 Eylül ile birlikte öylesine net biçimde ortaya çıkmıştır ki, Kemalizm, adeta kendisini bir türlü anlamak istemeyenlere, "ben buyum, beni böyle anlamalısınız" demektedir. Özellikle Kenan Evren ve çevresindeki kırk haramilerin şahsında gerçek kimliklerine kavuşan M. Kemal ve zamanın huşu içinde anılan "askeri ve mülki erkân'ı", kendilerine yıllarca karşılıksız bir sadakatle bağlı güçlerle alay edercesine, 12 Eylül'de en kuvvetli darbelerinden birini de bu güçlere vurarak, gerçek iktidar biçimlerini konuşturmuşlardır.

Sonuç olarak 12 Eylül askeri-faşist rejimi Kemalizmin sadık izleyicisi, TC tarihinin her alandaki gelişiminin doğal bir uzantısıdır.

Her ideolojide ve politikada, sınıfsal gelişmeye ve özellikle de kapitalist bunalım dönemlerine bağlı olarak çeşitli değişiklikler yaşanır. Bunu gerçekleştiremeyen ideoloji ve politikanın yaşam şansından bahsedilemez. Kemalizm de bunu uygulamış, kendi ideolojik ve politik yapısında bunu gerçekleştirebildiği içindir ki; varlığını, hem de etkin bir tarzda günümüze dek sürdürebilmiştir.

Ancak bununla birlikte Türk burjuvazisinin ideolojide ve politikada bütünsel bir yaşamı vardır. O, bir zaman şunu, başka bir zamanda bunu uygulayan bir güç değildir. Ve doğusundan batısına kadar bağlı kaldığı esas bazı ilke-

leri vardır. Doğuş ve yükseliş dönemlerini anlatırken belirttiğimiz Türk burjuvazisinin bu ilke ve özellikleri, 12 Eylül'den sonraki uygulamalarında açıkça görülebildiği gibi; döneme uyarlanma anlamında bazı değişikliklere uğrasa da, öz itibarı ile günümüzde de hüküm sürmektedir.

Türk kapitalizminin birinci döneminde, o dönemin ulusal-toplumsal ve uluslararası koşulları gereği yarı-askersel-faşist bir diktatörlük uygulayan Kemalizm, kendisine güveninin arttığı kapitalizmin olgunlaşma döneminde sınırlı bir demokrasiye yönelmiş, temsil ettiği kapitalizmin çöküş döneminde ise, en gerici iktidar biçimi olan faşizme yönelmiş, bunu da tarihsel geleneğine uyup, en güçlü dayanağı olan ordu eliyle gerçekleştirmiştir.

Bu nedenle 12 Eylül'ün başarısını ne generallerin becerisine, ne salt sol'un zayıflıklarına, ne burjuva partilerinin yetersizliklerine ve hatta ne de salt emperyalizmin etkilerine bağlamak mümkün değildir. 12 Eylül'ü TC'nin tarihsel gelişmesinin doğal bir ürünü olarak değerlendirmek gerekir. Diğer etkenler, bu gelişme ile uygunluk arzettiği oranda, anlam ve önem kazanmıştır. Marx'ın Fransa'daki 1852 darbesi için belirttiği gibi: "Hükümet darbesinin gölgesi, Parisliler için artık o kadar içli-dışlı oldukları bir hayalet haline gelmişti ki, sonunda etten ve kemikten sahibisi görüldüğü zaman ona inanmak istemediler. Hükümet darbesinin başarılı olmasına olanak veren şey, o halde, ne 10 Aralık derneği başkanının ağzının sıklığı ve ne de ulusal meclisin beklenmedik ani bir saldırıya uğraması oldu. Hükümet darbesi eğer başarıya ulaşırsa, bu, Bonaparte'in boşboğazlığına ve meclisin darbe hakkında bilgisi olmasına karşın daha önceki gelişmenin zorunlu, kaçınılmaz bir sonucu dolayısı ile oldu..."

Tarihsel köklerini böyle izah edebileceğimiz 12 Eylül askeri-faşist rejiminin niteliğini ve geleceğini belirleyebilmek için, bu rejimin toplumsal ve uluslararası dayanakları ve güncel durumuna da eğilmek gerekmektedir.

B- 12 EYLÜL REJİMİNİN TOPLUMSAL ve ULUSLARARASI DAYANAKLARI ve GÜNÜMÜZDEKİ DURUMU

"Mali aristokrasi, yasaları kendi isteğine göre kabul ettirdiği, devlet yönetimini çekip çevirdiği, kurulu bütün kamu güçlerini elinde bulundurduğu sürece, saraydan batakhanelere kadar bütün çevrelerde aynı ahlak bozukluğu, aynı hayasız sahtekarlık, üretmek değil de başkasının elindeki kurnazlıkla ele geçirerek aynı havadan zengin olma susuzluğu doğuyordu. Ve asıl burjuva toplumunun en yüksek tepelerinde en sağlıklı, en yolsuz aşırı istekleri doyurma arsızlığı alabildiğine körükleniyor, ve her an, gene burjuva yasalarının kendileri ile çatışma haline geliyordu, çünkü elbette ki, dalavere ile havadan gelen zenginlik, tatmin yollarını, zevkin rezilleştiği yerde, altın, çamur ve kanın birbirine karıştığı yerde, arar. Mali aristokrasi, zevklerinde olduğu gibi kazanç tarzında da, lumpen-proletaryanın burjuva toplumunun doruklarında dirilişinden başka bir şey değildir..." (Fran.Sin. Sav. Syf. 253)

Marx'ın 1848-50 Fransa'sındaki egemen burjuva sınıf için ifade ettiği bu görüşler, günümüz koşullarında iktidarı gaspetmiş olan işbirlikçi Türk tekeli burjuvazisi içinde, aynen ifade edilebilecek görüşlerdir.

Bütünüyle karşı-devrimi mahvuzlama göreviyle, bunalımlarının nisbeten durulmuş bulunduğu 1950-70 döneminde emperyalizm tarafından sahte bir ekonomik zeminde semirtilen, ancak emperyalist bunalımın gündeme girdiği 1970'lerden itibaren, toplumun başına musallat ettiği ordu sayesinde içte ve dışta açıktan soygun ve talana girişen, üretimden kopmuş ve çok haklı olarak "burjuva toplumun doruklarında dirilen lumpen proletarya" olarak adlandırılacak işbirlikçi tekeli burjuvazi, Türkiye'deki 12 Eylül rejiminin gerçek toplumsal temelini oluşturmaktadır. Bu tanım faşizmin, "tekeli burjuvazinin en irilerinin kanlı ve zorba diktatörlüğü" biçimindeki tanımıyla da tam bir uyum içindedir. Ayrıca söz konusu güç, birde bütün bir tarihi boyunca ciddi bir üretim faaliyetine girişmeden halkların ürettiği tüm değerlere zorla el koyan bir mirasın temsilcisi ise, böyle bir gücün, ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel ve tarihi olarak ömrünün sonuna geldiğinde, klasik faşizm tanım ve pratiklerini çok aşan boyutlarda bir çürümüşlük ve vahşet tablosu sergileyeceği açıktır.

Nitekim 12 Eylül rejimi bugün, tekeli burjuvaziden toplumdaki en sıradan uzantılarına; general ve erleriyle ordudan, tüm sivil temsilcilerine kadar, bir bütün olarak burjuva toplumun çürümüşlüğüne ve çözülmüşlüğüne örgütlemektedir.

Cuntanın başı Kenan Evren başta olmak üzere, toplumun her kesiminde, rejimin dayandığı unsurların niteliği gözönüne getirildiğinde, bunların her sınıf ve tabakanın tortuları, yani

basit çıkarlar karşılığında ruhlarını satmaya hazır, her türlü insanlık değerlerinden ve çağdaş gereklerden soyunmuş ve toplumun dışına düşmüş unsurlar oldukları rahatlıkla görülebilir.

Kendisini 2. Atatürk olarak ilan eden ve gerçekten de onun öz kimliğini benliğinde temsil eden Kenan Evren, Engels'in Luis Bonaparte için söylediği gibi; "...Bütün öteki gerçek burjuvalar gibi, o da bir türüdi, bir sonradan görme idi..." Aynı zamanda, köy bütünüyle üretimden kopmuş işsiz-güçsüzlerden, yani esas olarak lumpenlerden oluşmuş bir ordunun başı olarak o, toplumu, zulüm ve soygunu ile haraca bağlamış bir büyük lumpendir de.

İşte Kenan Evren'den başlayarak, toplum dışına atılmış en sıradan unsurlara kadar, 1970'lerden günümüze dek faşist Türk burjuvazisi ve emperyalist güçlerce, istihbarat örgütleri, resmi ve sivil faşist güçler eliyle örgütlenmeye çalışılan, ancak 12 Eylül'den sonra emir ve komuta zinciri içerisinde, çeşitli biçimlerde örgütlenmeleri en üst düzeye kaldırılan, toplumun tortularının bu birliği, rejimin eteklemişe bürünmesi ve mükemmel bir cisimleşmesidir.

12 Eylül'den sonra her alanda yaratılan, bu "de-classe" kesimlerin birliği, faşist teşkilatlanmanın da temelini teşkil etmektedir. Bilindiği gibi faşizm, zor kullanma ve soygunculukta sınır tanımamadır ve bugün Türkiye'de bu en özgün biçimiyle yaşanmaktadır. İdari alanda ordu generallerinden, köy muhtarlarına ve oradan da sokak serserilerine dek uzanan bir ajan ve muhbir örgütlenmesi olarak MIT; ekonomik ve mali alanda başına yine generallerin geçirildiği, çoğu yeni, işbirlikçi mali ve sanayi tekel grupları ile bunları yönlendirdiği tefeci-bezirgan cinsinden bir soyguncu alayının temsilcisi olarak, ordu vakıf kuruluşları, kimi banka ve bankerlikler, ve sanayi ve ticaret odaları vs.; sosyal alanda, görevi rejimi savunmaktan ibaret olan ve başında rejimin sadık uşaklarının bulunduğu tek işçi, kadın, şöfor, sendika ve dernekleri; siyasal alanda, en tescilli burjuva uşağı ve çeşitli mesleklerden objektif olarak dışlanmışlar oluşturulmuş bulunan paravan örgütler, Danışma Meclisi ve Partiler; eğitim ve kültür alanında yine çeşitli faşist kurumlaşmalar tepeden tabana elele vererek, bir şebeke oluşturmuşlardır.

Günümüzde tüm topluma hakim kılınan ordunun yönetimi ve himayesi altında gerçekleştirilen bu örgütlenme ve uygulamalar, Marx'ın Luis Bonaparte'ın 10 Aralık derneğinin yapısına ilişkin olarak aktardığı görüşler ve değerlendirmelere fazlasıyla benzemektedir. Marx şöyle diyor: "... Geçmişlerinin ve hatta kökenlerinin nereden geldiği şüpheli, yıkıma uğramış 'kibar düşkünler' yanında, burjuvazinin kokmuş serüvençileri ve döküntüleri yanında, bu dernekte, başboş serseriler, yol verilmiş askerler, zindandan çıkmış forsalar, sürgün kaçkını kürek mahkumları, hırsızlar, şarlatanlar, ..., yankesiciler, gözden sürmeyi çeken hokkabazlar, kumarbazlar, pezevenkler, genelev işletenler, hamallar, işsiz yazarlar, org çalıcıları, paçavracılar, bileyciler, kalaycılar, dilenciler, kırsacıları Fransızların 'bohème' dedikleri bu ne olduğu belirsiz, çürümüş, kararsız tüm yığın vardı... Kendisini lumpen-proletaryaya başkan atayan, ..., kişisel olarak ardında koştugu çıkarları çoğaltılmış, çeşitlendirilmiş bir biçimde yalnız lumpen-proletaryada bulan, toplumun bütün sınıflarının bu tortusunu, bu döküntüsünü, bu firesini kayıtsız şartsız yaslanabileceği tek sınıf olarak gören bu Bonaparte, bu gerçek Bonaparte'tır. ... Bu düzenbaz sefih, halkların yaşamına, onların eylemine ve devletin eylemlerine, sözün en kaba anlamıyla, bir komedi olarak bakar,..."

Köyü ve kenti ile ilişkisini koparmamış herkes bilir ki, yakın geçmişte yörenin en serseri, en lumpen, en namussuz ve soysuz kişisi, şimdi halkın tepesine zorla efendi olarak diktirilmişti. Keza toplum üzerinde daha önce çeşitli pazar oyunları ve ücret-fiyat düzenlemeleri ile gerçekleştiren sömürü şimdi, çeşitli ordu komutanlıkları ve bakanlıklara ait vakıflarla, yardım adı altında zorla el koyma biçiminde gerçekleşmektedir. Tepede yürütülen bu soygun, tabanda daha da katmerli bir biçimde karakol komutanları, erler ve muhbirler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bütün kanbadaşlar, serseriler, hırsızlar ve tüm sapık generaller ile emekli subaylar günümüzde bir şebeke halinde teşkilatlandırılmış ve halkın başına bela kesilmişlerdir. Bu şebekenin halka uyguladığı talan o düzeye varmıştır ki, halkın çektiği acılar bile onlar için bir sömürü kaynağıdır. Üç-beş kurusu olan bir kişiden, elindeki ve avucundakini sızdırmak için oğlu ya da kızı içeriye alınarak fidye istenmekte; kendileriyle işbirliği yapmayan burjuvalar ise, vakıflara büyük meblağlı yardımlar yapmaya zorlanarak iflasa sürüklenmekte ve hatta çoğu kez hükümet kararlarıyla ve zorla, iflas ettiği ilan edilerek mallarına el konulmaktadır. Devlet tarafından el konulan bir servet ve mallar, daha sonra yeni tekel grupları olarak örgütlenmiş generaller ve rejimin sivil uşaklarının emrine verilmektedir.

Esnaftan memura, memurdan işçiye, işçiden köylüye kadar toplumun tümü, vakıflar adı altında örgütlenmiş olan yenisi ve eskisiyle bu türüdi işbirlikçi tekeller tarafından soyulmakta, soyulmayacak kadar yoksul olanlar ise, bir de sırf bu nedenden ötürü işkence altına alınmaktadır. Bu ise ihtarından yargıcına

kadar sözkonusu talandan kendi paylarına düşeni almak için ayrı bir olanak sunmaktadır. Böylelikle, toplumun tüm maddi değerleri el değiştirmektedir. Kim tarafından ele geçirilmektedir? Toplumun üretim dışı kalmış, işsiz-güçsüz lumpen takımı tarafından.

İşte, özelliklerini belirlemeye çalıştığımız 2. Cumhuriyetin dayandığı rejimin sosyal temeli, genel olarak yukarıda bahsettiğimiz, ister toplumun üstünde isterse tabanında yer alsın tüm sınıf ve tabakalardan gelme böylesi bir tortu tabakadır. Elbetteki bu kesim işbirlikçi tekelci kapitalizmin bir ürünü ve faşist burjuvazinin gerçek temsilcisidir.

12 Eylül askeri-faşist rejimi, iç gelişmelerin olduğu kadar ve hatta emperyalizme aşırı bağımlılığı nedeniyle uluslararası gelişmelerin de bir ürünüdür.

Türk burjuvazisi doğarken nasıl ki esas olarak Alman emperyalizminin osmanlı feodal sultanlığı ile gayri-meşru ilişkisinin bir ürünü olarak doğmuşsa, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve onun tezgahladığı 12 Eylül rejimi de yine günümüzün kokmuş emperyalist mihraklarının en çürümüşleri olan ABD ve Alman emperyalistlerinin izdivacından doğmuştur. 12 Eylül rejiminin milliyetçilik iddialarına aldanmamak gerekir. Emperyalist dünyanın koro halinde cuntayı desteklemesi ve hatta onu ideal bir örnek olarak sunması tesadüf değildir.

İyi bilinmektedir ki 12 Eylül tezgahçılarının merkezi Brüksel'deki NATO karargahıdır.

Emperyalist sistem 80'li yılların başından beri en derin ve sürekli bunalımlarından birini yaşamaktadır. Hele hele İran devrimi bunalımın derinleşmesinde ağır bir darbe olmuş ve sistem adeta sersemleşmişti. Ve yine bu yıllarda dünya çapında derinleşen bu bunalımdan emperyalizmin güçlü bir şekilde çıkabilmesi için, sistemin jandarması ve ileri karakolu olan ABD, Reagan yönetimi ile birlikte taaruza kalkmıştı. İşte bu taaruza kalkış ilk ifadesini veya yansımasını faşist Türk cuntasının işbaşına getirilmesinde buldu.

Emperyalizmin karşı-devrimciliği örgütlenmedeki en başarılı girişimi, 12 Eylül askeri-faşist darbesidir. Cuntanın sistemden bu kadar destek görmesi -yalnız askeri değil, ekonomik, siyasi her türlü ve her düzeyde- bundan ötürüdür.

İşlediği insanlık suçu, ve dayanılmaz baskı ve sömürüne rağmen cuntanın, Avrupa'nın en keskin demokrasi havarisi çevrelerinden bile destek görmeye devam etmesi, yine bundan ötürüdür. Elbetteki bütün bunlar cuntanın emperyalizme sunduğu eşsiz hizmetler karşılığında yapılmaktadır. Bu nedenle cunta, temsil ettiği güçlerin amaçlarını gerçekleştirmekte sınır ve kural tanımamakta, hedefine varmak için her yol ve yöntemi denemekten çekinmemektedir. Tükenmişliğin verdiği çaresizlikle alabildiğine azgınlaşan cunta, ömrünü doldurmuş güçlerin telaşlılığı ile uzun vadeli hesaplar yapamamakta, bu ise bazen bindiği dalı bile kesmesine neden olduğundan, özellikle Batı Avrupa emperyalistlerin tepkisine yön açmaktadır.

Ancak cunta Avrupa ve demokrasisini çok zayıf bir noktadan yakalamıştır. O, Avrupa demokrasileri ve genelde tüm burjuva demokrasilerinin zaafını o kadar iyi bilmekte ve üzerlerine öyle ustaca yürümektedir ki, sonuçta işlediğini elde ettiğine bakarak, "cuntanın çok güçlü" olduğu yanılgısına bile kapılmak mümkündür. Evet cunta bir anlamda güçlüdür. Ama o bu gücünün, sistemin zaaflarından ve kendi demokrasilerine ihanetinden almaktadır. Avrupa kendi varoluş nedeni olan demokrasiye o denli ihanet etmiştir ki, bu kendisini en açık bir biçimde Kenan Evren ve faşist Türk cuntasına verdiği destek ve onun suçlarına iştirake somutlaştırmıştır.

Doğal olarak Kenan Evren bugün Avrupa emperyalistlerine ve sözde bir takım demokrat çevrelerine "Siz bir hiçsiniz, kendinizin bizzat o kadar ihanet ettiği demokrasiyi benim çiğnediğimi söyleyemezsiniz. Sizin ırzına çoktan geçtiğiniz demokrasiyi benim kirlettiğimi iddia edemezsiniz." demekte ve bu çevrelerin seslenişlerine kulak asmadan, işlerini bildiği gibi yürütmeye devam etmektedir. Çünkü o, temsil ettiği faşist rejimin oluşturulmasında ne denli önemli rol oynadıklarını bilerek, bu çevrelerin sonuça nasıl olsa kendi istem ve uygulamalarına katılmak ve onu desteklemek zorunda olduklarını çok iyi bilmektedir. Nitekim, günümüzde Avrupalı emperyalist çevreler karşısında takındığı tutumla cunta, bu çevreleri öylesine güç bir durumda sokmuştur ki, onları maskeleyen tüm gerçeklerini kendi pratiğinde açığa çıkararak, adeta tarihsel bir rol oynamıştır.

Emperyalist Avrupa'nın; "uygulamalarınız Avrupa Konseyi'nin ilkeleriyle çelişiyor. Bu kadar da oyun oynanır mı? Bu oyunu biraz daha kurallarına göre oynayamaz mısınız? Demirel ve Ecevit'in siyasetten men edilmesine ve işlerin yokuşa sürülmesine ne gerek vardı. Biz size terörizmi ve her türlü sivrilikleri ezin, ama tümüyle bizim istediğimize uygun yapın demedik mi? Bunlar tümüyle bizlere bağlı değil miydiler? O halde bunlara ne diye baskı yapıyor? Tüm bunlar biraz uygarca ve bizim demokrasiye karşı, «hassasiyetimiz» gözüne alınarak, daha ustaca yapılamaz mı?" biçimindeki serzeniş ve çıkışmalarına Kenan Evren şöyle cevap vermektedir: "Beyler bize bütün bunları söylerken yüzünüz kızarmıyor mu? İliklerinize

dek gericiliğe batarak, insanlık üzerinde Atom savaşı tehdidi savurarak, halklar üzerinde görülmemiş baskı ve sömürü uygulamaları bu konuda en iyi dersi bize siz öğretmediniz mi? Beni işbaşına getiren siz değil misiniz? Öyleyse benim yaptıklarına ne diye karşı çıkıyorsunuz? Rejimimiz bütün bunları yapmaksızın kendisine yüklenen görevi nasıl yerine getirebilir ve tarihi rolünü oynayabilir? Bu nedenlerden ötürü bize en büyük desteği veren, sizlerde karşılarında vcd içinde durduğunuz Reagan ve Teacher yönetimi değil mi? Öyle ise ağzınızı kapatın. Batının çıkarlarını her gün, her saat, tekrar tekrar ben sizden daha iyi savunurum ve yerine getiririm. Böyle bir işi gerçekleştirmede ise bu tür gevezeliklerin yeri yoktur."

Ve nitekim cunta ve cunta şefi Evren'in hergün, her yerde sözleri ve uygulamaları ile yaptıkları da bunlardır. Sonuç olarak cuntanın emperyalist sistemin en gerici mihraklarının sıkı desteği içinde oluştuğu, TC. nin en az tarihsel geçmişi içinde olduğu kadar günümüzde de emperyalizmin en gerici özelliklerinin bir kaynaşımı olduğu artık tartışma götürmez bir gerçekliktir.

İçte ve dışta kaynağını böylesine gerici ve çürümüş güçlerden alan 12 Eylül askeri-faşist rejiminin günümüzdeki durumu ve uygulamalarının, toplumu karşı karşıya bıraktığı sonuçlar nedeniyle etkisi altına alamadığı bir tek fert dahi kalmamıştır.

Rejim her şeyden önce, içte hiç bir güç ve hiç bir sınıfın yapamayacağı kadar topluma oynadı. 12 Eylül cuntasının el atmadığı hiç bir şey kalmadı. Hatta bu işte o kadar ileri gitti ki, efendilerinin "mülkiyet kutsaldır dokunulmaz" ilkesinde en büyük gediği kendisi açtı. Hırsızlıkla, zorla toplumun elinde ne var ne yok toplayan ve bunu doruk noktasına çıkararak, bu rejimin ta kendisidir. Ama bu, düzenin şu ya da bu kişisi, yine şu ya da bu kurumunun icad ettiği bir durumdan çok Türk kapitalizminin çürümeye ve çöküş döneminin ortaya çıkardığı kaçılmaz bir olgudur. Çünkü Marx'ın 1850'ler Fransa'sı için dediği gibi "Artık yalnız 10 Aralık derneğinin başkanı kurtarabilir burjuva toplumunu! Artık yalnız hırsızlık kurtarabilir burjuva toplumunu! Yalnız piçlik aileyi; düzensizlik düzeni kurtarabilir!"

İşte böylesi bir ortam içerisinde bulunan toplum, her alanda üzerine çöken bu karabasanaya karşı hergeçen gün sesini daha da fazla yükseltmeye çalışmaktadır. Ancak toplum, bir kez eline düştüğü bu kırk haramiler çetesinden, ne malını ve ne de canını kurtaramamaktadır.

"12 Eylül öncesini hatırlayın, günde 20 kişi ölmüyor muydu?" diyen cunta, sanki kendileri adam öldürmüyor, ve yüzbinleri katliamdan geçirmiyormuşcasına, kendisini topluma bir nimet gibi sunmakta, "soyulup soğana çevrilmiş seniz bunu nimet bilin, başınıza daha da kötüleşebilir. İflas sürükleniyori olabilirsiniz ama nede olsa yaşıyorsunuz" diyerek gerçekleştirdiği soyguna herkesin şaşkın bakışları arasında ve milletin gözünün içine bakarak devam etmektedir. Ve cunta tüm bu uygulamalarına "Birlik, düzen ve güvenliğin sağlanması" adını vermektedir.

Mal ve mülk için durum bu iken, namus ve can güvenliği için ne söylenebilir? Bugün gerçekte, Hitler faşizmine bile taş çıkartılırcasına süren işkenceler altındaki can güvenliğinin nasıl olacağı ortadadır. İşkence sadece devrimcilere karşı uygulanan bir şey değildir. Bugün toplumun, işkenceden nasibini almayan tek bir ferdi dahi yoktur. Belki birçoğu somut olarak işkence görmemektedir, ama aile ve akrabalarından en az birisi işkence altında tutularak diğerlerinin de manevi olarak bu işkencelerden paylarını almaları sağlanmaktadır. Toplum, böylesi bir yaşama zorla mahkum edilmiştir.

Durum son derece açıktır. Toplum böyle bir can güvenliği altında, günde 40 kez can vermekte, ihanet ve kölelik arasında bir tercih yapmaya zorlanmaktadır. Bugün Türkiye'de, uğrunda gerekirse ölünerse sonuna kadar bağlı kalınması gereken insanı değerler, o denli kabul edilmez ve yaşanmaz bir biçimde çiğnenmiştir ki, bu değerlere her sahip çıkış anında ölümler karşılık bulmaktadır. O nedenle, "can güvenliği" bir yana, bugün topluma hakim olan, insan hayatını hiçe sayarak günde yüz ve hatta bin defa can alan ve bu bakımdan can güvenliğinin son derece yaygınlaşmış bulunduğu bir yaşam biçimidir. Ama eli kanlı ve ağız salyalı askeri-faşist çete "can güvenliği" ne ilişkin de demogojiyi öylesine sık kullanmıştır ki, neredeyse insanlar gerçekten hayattanmış kendilerine bahşeden Kenan Evren olduğuna inancak kadar alıktırılmıştır. Halbuki can bahşetmek bir yana, canı bizzat alan bu çetenin ta kendisidir. Evet, bu konuda fazla bir şey söylemeye gerek yok, Türkiye'de yaşanan gerçekler bunlardır. Herkes çevresinden gelen iltiyi biraz kulak verirse, cuntanın sağladığını iddia ettiği can güvenliğinin nemanem bir güvenlik olduğu hemen anlaşılabilir.

Cuntanın dilinden ve elinden düşürmediği diğer bir konu da namus meselesidir. Tarihte ender rastlanan namus düşmanlığı bizzat bu çete tarafından yürütülür ve tepede olduğu gibi tabanda da yalnız devrimci kız ve erkekler değil, toplumun tümünün namusuna el atılırken, bu alçak çetenin namus havarisi kesilmesi, gerçekten insanlara parmak ısırtacak cinsten iğrenç bir demogojidir.

Herşeyden önce insanlar, bizzat bu rejim

tarafından işsiz bırakılarak, sonra elinde ne var ne yok el konularak ve ar-namus duyguları yok edilerek, en soysuz yaşıntıya zoraki biçimde yine bu rejim tarafından itilmektedir. Bu durum esrar, içki, fuhuş vb. yöntemlerle yaygınlaştırılmaktadır.

Evet, cuntanın hergün, her saat ısıtıp temcit pilavı gibi öne sürdüğü mal, can ve namus güvenliği böyle sağlanmaktadır. Güven, huzur, emniyet kelimesine cunta tarafından kazanılan anlam bu olunca, demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine, ekonomik ve sosyal yaşama vereceği anlam ve biçimde kendiliğinden anlaşılabilir. Cunta, yönetimi boyunca ekonomide işçi sınıfının, köylünün ne kadar yoksullaştıkları, işsiz, güçsüz kaldıklarına veya 80'ler öncesi ücretler ve fiyatlara nazaran bile toplumu ne girdaplara sürüklediklerine değinmeyeceğiz. O kurtardıklarını iddia ettikleri düzen ve egemen sınıflar açısından, ne yaptıklarına bakmak dahi rejimin durumu ve uygulamaları hakkında fikir edinmeye yeter.

Birçok sınıfın elinde ne var ne yok çalıp çırpan generaller, tüm ordu ve şürekası iyice palazlanmışlardır. Ve şimdi inleyip sızlayan yalnız işçiler ve köylüler değil; özellikle son zamanlarda, bizzat kendisi, yine burjuva birçok ara tabakada, "kırk haramiler" in soygunundan paylarına düşeni almaktadırlar. Denilebilir ki, tekel guruplarının bir kısmı da içinde olmak üzere burjuvazinin büyük bölümünün elindeki servet ve değerler yeniden paylaşımı tabi tutulmaktadır. Herşey biraz da yeni tekel gruplarının oluşturulması için sermayenin el değiştirmesini sağlamakla göre düzenlenmektedir. Önce bankerler rezaleti, daha sonra bankalar ve iflas eden şirketleri kurtarma operasyonları hep bunun için yapılmaktadır.

Üretimdeki gerileme ve hayat pahalılığındaki artışa rağmen "ekonomik istikrar" olarak lanse edilen bu soygun ve talan, yine bu temelde sağlanan nisbi ihracat artışı nedeniyle, son derece başarılı bir ekonomik gelişme olarak sunulmaya çalışılmaktadır. İhracat artışı ile sağlanan gelir, halkın kemerleri biraz daha sıkmasına malolurken, cunta işbirlikçisi kesimlerin daha da semirtilmesine yol açmaktadır. Bu temelde iyice çarpıtılan ekonomik hayat, emperyalizmin de desteğiyle her alanda hızla militarize edilmekte ve bir savaş ekonomisi niteliğine büründürülmektedir. Bunun da savaş kundakçısı bir ekonomi olduğu ve bunalımı zirveye çıkaracağı açıktır. İşte istikrara kavuşturulduğu ve kurtarıldığı iddia edilen ekonomisinin durumu da günümüzde budur.

Çok iyi bilinmektedir ki, işsizliğin % 10'a ulaştığı birçok Avrupa ülkesi, bunu geleceğine yönelik ciddi bir tehdit saymaktadırlar. Oysa bu oran Türkiye'de resmen % 30, gizli işsizlikle birlikte % 50'dir. Hayat pahalılığı alınan tüm "önlemlere" rağmen % 30'dan aşağı düşmemektedir. Oysa bu, diğer ülkelerde % 10'a ulaştığında bunalım olarak adlandırılıp, acil önlemlere başvurulmaktadır. Sanayide birçok şirketin kapandığını ise herkes bilmektedir. Bütün bu gerçeklere karşılık rejimin temsilcilerinin ileriye sürebildikleri tek şey ihracatın artışıdır. Bu, ekonominin bunalımdan çıktığını değil; bunalımın, ekonominin çeperlerinin en ince noktasına kadar derinleştiğini ve yaygınlaştığını gösterir. Hele bir de, suni bir takım zorlamalarla, üretime dayalı olmayan, daha çok savas hali yaşayan Libya, İran, Irak gibi ülkelere her birisine birer milyar kapasitede ihracat yapıldığı dikkate alınırsa, 3 milyarlık ihracat artışının da kaynağı anlaşılır. Bu istisnai ve tesadüfi koşullar her an değişebilir. Öyleyse ortada korkunç bir başarısızlık vardır. Tüm bu veriler bunalımın bütün vehametiyile devam edeceğini gösterir. Kısaca, Türk kapitalizminin ekonomik bunalımlarını bu rejim altında aşma ve kendini yaşatma olanağının olmadığı artık açığa çıkmıştır.

12 Eylül askeri-faşist rejiminin demokrasiye ilişkin iddia ve uygulamaları ise üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Anımsanmalıdır ki, demokrasi daha çok bu tip diktatörlere, generallere karşı savaşarak elde edilir. O halde, demokrasinin hedefi olan ve bu temelde devrilmesi gereken bir gücün demokrasiyi kurması nasıl mümkün olabilir. Bu açık gerçeğe rağmen, her gün radyo, TV ve basından "demokrasiyi kuruyoruz. Birinci evre bitti ikinci evreye geçtik" "safasatlarını duyuruya devam etmekteyiz. Bu "demokrasiyi kuruyoruz" he-pimizce bilindiği gibi "Danışma Meclisi"nin oluşturulması ve faaliyetleri ile başladı. Danışma Meclisi'nin toplumun en uşak, en soysuz ve demokrasi düşmanı kesimlerinin birleştirilmesinden oluştuğu, gerek seçilen kişiler ve gerekse uygulamalardan ortadadır. Denilebilir ki, Türk tarihinde bile bundan daha yavaş, daha uşak bir meclis görülmemiştir. Bonaparte hükümetiyle benzerlik arzeden bu duruma Marx şöyle atıfta bulunur: "...Fransa daha önce de bir sürü metres hükümeti görmüştür; ama, henüz, hiç bir zaman bir homme entretenus (kapatma erkekler) hükümeti görmedi." (Marx, Engels, Seçme Yapıtlar I Sst. 587).

Ne kadar kompleksli, iş ve sosyal hayatta başarısız, sadist, arzu ettiği elde edememiş biri varsa bunların hepsi bugün Danışma Meclisinden biraraya getirilmiş ve toplumun her alandaki yaşamını yasal düzenlemeye kavuşturmakla görevlendirilmiştir (!). Bu meclis hukuk alanında yaptığı Anayasa ve çıkardığı kanunlarla bütün bir insanlık tarihi boyunca görülmemiş bir kanunsuzluk örneği sergilemiştir. Kendisi bizzat kanunsuzluk demek

olan, sınır tanımayan, azgın bir diktatörlüğün emri altında oluşturulmuş kanunların en büyük kanunsuzluk olacağı açıktır. Ama cunta şefleri bu açık gerçeklere rağmen, en alanda da büyük bir demogoji sürdürmektedirler.

Demokrasi şanına uygun bir biçimde, böyle, alçakça katledilirken, içte ve dış rejim yardımcı bir çok güç tarafından bu durum "Demokrasiye geçiş için atılmış ileri bir adım" olarak lanse edilmeye çalışılmıştır.

"Demokrasi" yolunda atılan ikinci adım olarak sunulan "siyasi partiler ve seçim yasası" da yaratıcılarını bile dehşete düşürecek derecede seçimlerle ve partilerle oynanmış olduğunun bir belgesi olarak ortaya çıkmıştır. En gerici, burjuva demokrasisini en az kabul eden kesimler, en anti-demokratik uygulamalarda bulunan Demirel bile bunun faşizm olduğunu, faşizmin bir oyunu ve yutturmacası olduğunu itiraf etmekten kendilerini alamamışlardır. Konuyla ilgili olarak siyasetten men edilmiş "16 eski politikacı" imzasıyla dağıtılan yazıda şunlar belirtilmektedir: Seçimlerin bir sahtekarlık tablosu çizdiği Avrupa ve ABD'nin Türkiye'deki diktatörlük ile demokrasi arasındaki savasta tarafsız kalmalarını isteyerek "Kenan Evren'in sunduğu diktatörlük rejimini desteklemeye devam eden batılı müttefikler, Türkiye'de demokrasiye dönüşün gecikmesinin de müttefikleri değil midirler?" diye devam etmekte, "Türkiye halkı cunta tarafından seçilmiş olan adayları oylayacaktır. Bu, Türk ulusuna, Türk ordusuna ve ülkeye bir hakaret değil midir? Türkiye bir Pakistan değildir. Biz bir Ziya-ül Hak aramıyoruz. Türkiye, tarihi boyunca asla bir sömürge olmamıştır. Türkiye bugün, ordunun iktidarı ele aldığı 12 Eylül 1980'den önceki krizden daha ağır bir krize itilmiştir." demekte ve "Bu gidişin sonu faşizm veya komünizm olacaktır. Türkiye'de özgür ve dürüst bir seçime yer olmayacaktır." sözleriyle bitmektedir. (Time dergisi, aktaran Demokrat Türkiye).

Evet kendileri yıllarca faşizmin değirmeni-ne su taşımış bu burjuva uşakları bile, faşizmin bu dizginsizliği karşısında öfke ve şaşkınlıklarını gizleyememektedirler. Çünkü bir türlü anlayamadıkları bir biçimde rejim her şeyi kükla halletme mantığının bir gereği olarak, kılıcını en fazla onlara kaldırmaya başlamıştır. Oysa bunlar 12 Eylül'e alkış tutan, ordudan medet uman, en gerici uygulamaları salık verenlerdir. Yine konuya ilişkin Marx'ın Bonaparte hükümetine atfıta bulunan sözlerine başvuralım:

"Fransız burjuvazisi çalışan proletaryanın egemenliğine karşı şaha kalkmıştı, ve başında 10 Aralık derneğinin başkanı olmak üzere, lumpen-proletaryayı iktidara kendisi getirdi. Burjuvazi kızıl anarşinin gelecekte yapacağı terör korkusu ile, bütün Fransa'yı yürek çırpıntıları içinde tutmuştu ve 4 Aralık'ta, Montmartre bulvarının ve İtalyanlar bulvarının seçkin burjuvalarını, rakiyla sarhoş olmuş düzen askerinin tüfek atışlarıyla pencerelerinden aşağı indirterek burjuvazi için böyle bir geleceği defterden silen Bonaparte oldu. Burjuvazi, kılıcı tanırlaştırmıştı, şimdi ise, kılıcı on hükmediyor. Burjuvazi, halk toplantılarını polis gözetimi altına sokmuştu, şimdi polis gözetimi altına konma sırası onun salonlarına geldi. O, demokratik ulusal muhafızı dağıtmıştı, şimdi dağıtılan kendi ulusal muhafızıydı. O, sıkıyönetim ilan etmişti, şimdi ona karşı sıkıyönetim ilan edildi. O, jürilerin yerine askeri komisyonları getirmişti, şimdi de, kendi jürileri, yerlerini, askeri komisyonlara bıraktılar.

Burjuvazi halk eğitimini rahiplere teslim etmişti, şimdi rahiplere teslim edilen kendi eğitimiydi. O, yargılamadan, insanları sürmüştü, şimdi onu sürüyorlar yargılamadan. O, devlet kuvvetiyle toplumun her türlü hareketini bastırmıştı. Şimdi de devlet kuvveti, onun kendi toplumunun her türlü hareketini bastırıyor. O, para çantası aşkına kendi politikalarına ve kendi edebiyatçılarına başkaldırmıştı. Şimdi ise, onun politikalarına ve edebiyatçıları bir yana atılmakla kalmadı, kendisinin de ağzını tı-kayıp kalemini kırdıktan sonra çantasını yağmalıyorlar. Burjuvazi, yorulmak bilmeden, Aziz Arsène'in hiristiyanlara bağırıldığı gibi bağırmıştı devrime: Fuge, tace, quiesce! (sıvış, ses etme, rahat dur!) ve işte şimdi Bonaparte bağırıyor burjuvaziye: Fuge, tace, quiesce!" (Marx-Engels, Seçme Yazılar I, s:570).

İşte tüm bu uygulamalardan sonra cuntanın demokratik ve sosyalist çevrelerin dışında kendilerine de yönelmelerinden sonradır ki, Demirel ve Ecevit'ile bunlar, demokrasia havarisini kesilmişlerdir. Durum böyle olmasına rağmen mevcut uygulamaların demokrasiye doğru güçlü adım olarak değerlendirilmesi, burjuvazi için demokrasi, kendi kaderini belirleyebilmesi, iktidarını koruyabilmesi, demek olan burjuva demokrasisinin içeriği ile de çalışmaktadır. Çünkü pratikte görülen bunun tam tersidir. Emperyalizm en has adamları Demirel'ler, Ecevit'ler çevreleri ile birlikte on'ar yıl siyasetten men edilmişlerdir. Bunlar dışındaki ikinci kuşak uşaklardan 500'e yakınının da siyasetle uğraşması beş'er yıl men edilmiş, iş bununla da kalmayıp, yeni kurulan partilerin AP ve CHP'nin devamı sayılmasından ötürü ya kapatılarak, ya veto edilerek, ya da çeşitli hile ve entrikalarla seçimlere katılmaları engellenmiştir.

Bunlara yönelik uygulamaların nasıl gerçekleştirildiği bilinmektedir. BTP, AP'nin devamı olduğu gerekçesiyle kapatılmış, Doğru Yol Partisi vetolardan dolayı gerekli kurucu üye

sayısı barajını, öngörülen süre içinde aşamadığından seçimlere katılamamıştır.

Sosyal demokrat bir parti kurmak amacıyla Erdal İnönü piyasaya çıkmış ve SODEP kurulmuştur. Ama o da, DYP'nin akibetine uğramaktan kurtulamamıştır.

Bütün bu kişi ve kuruluşların tekeli burjuvazinin has temsilcileri olduğu bilinmektedir. Bu kesimlere karşı tutumu böyle olan cuntanın kuracağı "yeni demokrasi"nin nemenem birşey olduğunu anlamak zor değildir.

"Demokrasi" yolunda atılan "üçüncü adım" da, ilk iki adım gibi Evren faşizminin daha da kurumlaşmasına hizmet için atılmıştır. Üçüncü adım bilindiği gibi, partilerin kurulması aşamasıdır. Hepsisi de bütünüyle cuntanın emrinde olan, biri emekli general ve subaylarla donatılmış MDP, biri ekonominin akıl hocaları takımı-teknik kadrodan oluşan Anavatan Partisi, bir diğeri ise, yüzde yüz kapatma bir "solcu" olan HP olmak üzere üç parti kurulmuş ve seçimlere sadece bu üç partinin katılmasına izin verilmiştir.

Siyaset yapmak isteyen sivillere yüzde yüz yeni rejime hizmet için bu partiler dışındaki tüm kapıları kapatan cunta siyasi kurumlaşma adı altında generallerin geleceğini de güvenceye almayı ihmal etmedi. Ve onların yerini Cumhurbaşkanlığı ve sekreteryası biçiminde sağlamlaştırdı. "Demokrasiye geçişin son aşamasında" olan 6 Kasım seçimlerinin eşliğine gelinmiş bulunmaktadır.

Konuyu daha da aydınlatmak açısından 6 Kasım "seçimleri"nden sonra geliştirilecek "Demokrasiye geçtik" demogojisine ilişkin bir kaç noktaya dikkat çekmek gerekir. Açık ki seçimler faşist diktatörlüğü maskeleyen faaliyetlerinin son perdesidir. "Demokrasiye geçiş aşamaları" ne ise 6 Kasım sonrası "demokrasi" de o olacaktır. Nasıl ki "anayasa" Kenan Evren'in sınır tanımayan diktatörlüğünü onaylatmada bir paravan görevi görmüşse, 6 Kasım "seçimleri" de faşist diktatörlüğünü onaylatılmasında bir paravan vazifesi görecektir. Çünkü bu oyunun oyuncuları cunta tarafından belirlenmiştir. Halk sadece bu oyunu seyre zorlanmaktadır. Aslında bu, 12 Eylül'de iktidarı zorla ele geçiren darbecilerin bu zorlu adım toplumsal yaşamın tümüne egemen kılma çabasının başka bir şey değildir. Bunu önce orduda giderek devlet ve toplum üzerinde bir dizi kurumlaşma ve yeniden örgütlenme ile gerçekleştirmektedirler. En kısıtlı burjuva demokratik hakları bile rafa kaldıran, en uşak burjuva muhalefeti bile yalnız siyasal değil, ekonomik olarak da devre-dışı bırakan bir yönetimin demokrasiyi getirmesi değil, ancak faşist diktatörlüğü pekiştirmesinden bahsedilebilir. Çıkarılan tüm yasalar, oluşturulan tüm kurumlaşmalar ve her türlü girişim hep buna yöneliktir. 6 Kasım seçimlerinde oluşacak olan "parlamento" ile bu diktatörlüğün göze batan yanlarının gizlenmesi amaçlanmaktadır.

Parlamentolar ve partiler iktidar olmak için kurulurlar. İktidar eğer kurallarına göre oluşmuşsa meşruiyetini parlamentodan alır. Halbuki bugün Türkiye'de tam tersi bir durum yaşanmakta; parlamento, meşruiyetini iktidardan, yani Kenan Evren ve şürekasından almaktadır. Önce bizzat cunta tarafından yerle bir edilen bu kurum şimdi diktatörlüğün onayından geçerek yeniden kurulmaktadır. Marx'ın Louis Bonaparte için dediği gibi «Bonaparte 1848 Devrimi için ihlal edilmez görünen herşeyi ihlal ediyor; kimilerini devrime boyun eğmiş, kimilerini de devrim ister duruma getiriyor ve hükümet mekanizmasından hükümet mekanizması halesini çekip çıkararak, onu hiçe sayarak, onu aynı zamanda hem rezil hem de gülünç ederek bizzat düzen adına anarşi yaratıyor...» Bugün cunta şefi Kenan Evren'in de değil diğer partiler, bizzat kendi yönetimine bile yaptığı tam da böyle-dir.

Yalnız kurucular ve partiler değil parlamentoya girecekler bile cuntanın onayını alarak meşruiyet kazanabilmektedirler. Bu, parlamentonun gayri meşru bir kurum olduğunu, faşizmin ayıplarını örten bir asma yaprağı olduğunu ortaya koymaktadır.

Bugün bu rejim altında çok sınırlı, burjuva ve hatta tekeli anlamda da olsa bir demokrasi-den söz edilememektedir. Tekeller için dahi olsa bir demokrasiye mücadele edilmeyorsa, 6 Kasım'da oluşacak parlamentonun diktatörlüğü maskeleyen bir perdeden başka birşey olmayacağı rahatça söylenebilir.

Bugüne kadar cunta dört başı mamur faşist bir diktatörlük için ne gerekirse onu yapmıştır. Bu 6 Kasım'la tamamlanacaktır. Bundan sonra izleyeceği tutum, her türlü örgütlenmesini, ve kurumlaşmasını tamamlamış, devrimci güçler karşısında "zafer kazanmış" bir karşı-devrim hareketi olarak oluşturduğu bu yapıyı korumak ve savunmak olacaktır.

6 Kasım 1983'ten sonra girilecek süreç karşı-devrim güçleri açısından sürekli bir çürüme, çöküş ve başaşağı gidiş, devrim güçleri açısından ise devrimin arifesi olacaktır.

12 Eylül rejiminin geleceği ile ilgili olarak konuyu biraz daha açmak ve devrim güçleri açısından bazı sonuçları ortaya koymak, mevcut durumun ve görevlerin kavranması bakımından önem taşımaktadır.

C - 12 EYLÜL REJİMİNİN GELECEĞİ

Şimdiye kadar yaptığımız güncel durum hakkındaki belirlemeler cuntanın geleceğinin ne olacağını açığa çıkarmıştır.

Türk burjuvazisi Türk kapitalizminin ömrünü uzatmak için 12 Eylül harekâtına başvurmuş, ancak bunun 6 Kasım senaryosu ile iflas edeceği açıkça ortaya çıkmıştır. Yeni değerlendirmelere gerek yoktur. Bu bunamış ve hiçbir zaman üretmeden asalak bir şekilde yaşamış ihtiyar bakire, "kurtarıcısı" generaller çetesi-nin kucağında son nefesini vermekten kurtulamayacaktır.

Bu gidişin böyle olacağını cuntanın akıl hocaları ve efendileri emperyalistler bile büyük bir endişe ile itiraf etmektedirler.

CİA'nın güvenilir uşağı ve 12 Eylül'ün teorisyenlerinden Metin Toker bile bu konuda "uygulanırsa mutlaka hüsrarla bitecek bir senaryo" başlıklı makalesinde gerçeği, "o zaman seçim yarışında ancak üç parti kalır. Bunlardan biri tanesine zaten bu kadar kısa zamanda bu kadar boy atacağı düşünülmeyişi münasip edilmştir. Bu arada onun başına da bir şey getirilirse iki partili mükemmel bir sistem oluşturulur. Bunlardan bir tanesi anayasal ortamın sağını, öteki solunu temsil ettiği için sistem fevkalade demokratiktir de... Seçmenin sandık başındaki tamamıyla serbest iradesine göre biri 'majestenin iktidarı' diğeri 'majestenin muhalefeti' olur. Bazı kimselerin pek de meçhul olmayan sebeplerden dolayı sokuşturmayaya çalıştıkları senaryo uygulama imkânı bulursa bütün bu olakakları, adının 'Metin' olduğunu bildiğim kadar açık şekilde görürken tarihi karara on gün kala bunları söylemezsem ben ilerde çocuklarının bile yüzüne bakamam" diye itiraf etmektedir.

Yine cuntanın şakşakcısı ve akıl hocalarından Nazlı Ilıcak bu gidişin acı bir son ile biteceği endişesini "Her gece iki gündüz arasındadır" makalesinde şöyle dile getirir: "Uzun vadede istikrar ancak demokrasilerde bulunur. Demokrasinin kapıları ülkeyi derinden sarsacak ani iktidar değişikliklerine, olup-bittilere maceralara kapalıdır. Bu gün, iktidarda olan şahıs, yarın muhalefet için de itibarlı bir mevki işgal eder. Peron gibi metreslerini, dolarlarını, gardolap dolusu elbiselerini bırakıp picama ile yabancısı bir gemiye sığınmaz. Hitler gibi bir sığınakta canına kıymaz. Mussolini gibi bir sokak fenerine başaşağı asılmaz."

Tabii ki bu itiraflar cuntanın gazabına uğramaktan kurtulamamıştır. Yazı sahipleri hakkında dava açılmış ve yayını yapan gazeteler hemen kapatılmıştır. Ama güneş balçıkı sivanamaz. Kaldı ki bu konuda endişelerini dile getiren yalnız bu çevreler değil, efendileri emperyalistler bile aynı endişeleri taşımaktadır.

ABD Dışişleri Bakanı "bu rejimin ilerde geniş huzursuzluklara yol açması kaçınılmazdır" demekte. Avrupa, sosyal-demokratından muhafazakârına kadar bütünüyle bu uygulamaların demokrasi ile ilgili olmadığı konusunda feryad etmektedir.

Sonucun ne olacağı bu çevreler tarafından böylesine açık ifade edildiğine göre pek fazla birşey söylememize gerek kalmamaktadır.

Evet, Türk kapitalizminin güvence altına alındığı insan hak ve özgürlükleri, mal ve can güvenliği, ekonomi, demokrasi kısacası tüm toplumun sağlama alındığı iddialarının gerisinde yatan gerçek budur. Bütün bu gerçekler karşısında Türk burjuvazisinin felsefesi ise "bunak bir ihtiyarın küçük bir çocuk gibi hırçınlaşması" biçiminde özetlenebilir. Açık ki özelliklikleri ve hastalıkları ortaya konan bir yapı 12 Eylül'ün 40 harami mantığıyla düzeltilemez.

Bu nedenle de içerde başta emekçi sınıf ve tabakalar olmak üzere rejimin dayanağı ve işbirlikçisi, dar bir kesim dışında 12 Eylül askeri-faşist yönetimi en yakın bağlaşıkları ve hatta suç ortağı bazı emperyalist çevrelerden bile hızla soyutlanmaya başlamıştır. Özellikle son dönemde gerek içte gerekse Avrupa'da rejimi teşhir çabalarının yaygınlaşması bunu doğrular niteliktedir.

Nereden bakarsak bakalım TC., generallerin elinde son anlarını yaşamaktadır. Ama bu son kendiliğinden gelmeyecektir. Yıkılıncaya kadar bir gördüğünden ibaret olarak da kalsa bu rejim ancak, devrimci bir savaş yürütmekle nihayet bulacaktır.

12 Eylül şimdiye kadar Kemalizme sadık bir şekilde T.C.'yi ulaştırması gereken noktaya getirmiş, şimdiye kadar örtülü olan toplumsal ilişkileri gün ışığına çıkarmıştır. Hemen hemen tüm sınıf ve tabakaları kendi düşmanı haline getirmiş, ilişkileri derinleştirmiştir.

Devrimle değiştirilmesi gereken birçok şeyi karşı-devrimci bir tarzda değiştirmiştir. Yani parlamento, anayasa, partiler, sendikalar ... vb. birçok şey karşı-devrimci bir tarzda değiştirilmiştir. Tüm iktidar, tüm toplum bir kişinin eline teslim edilmiştir.

12 Eylül cuntası tarihsel rolünü oynamış ve doğal olarak objektif ve subjektif anlamda ne kadar karşıtı güç varsa ayağa kaldırmış ve mu-

halefet cephesini alabildiğine genişletmiştir. Objektif planda ilişkileri derinleştirmekle kalmayıp, subjektif planda en azgın baskı, sömürü, işkence ve katliamı uygulayarak muhalefet güçlerinin bilinçlenmesini sağlamıştır.

Rejimin yıkılması için ne kadar muhalif güç gerekilse her türlü uygulama ve yöntem ile rejimin karşısına dikmiş, en kaba ve karşı-devrimci zoru uygulayarak halkın devrimci zorunu uygulayacağı zemini hazırlamış, uygulamalara karşı öfke, hiddet son kerteye ulaşmıştır.

Kısaca sosyal, siyasal, ekonomik tüm alanlarda, devrimin gelişmesi ve Kemalizmin almış olduğu bu son biçimin yıkılması için, ne gerekilse bizzat rejimin kendisi tarafından yapılmış ve koşullar son derece olgun hale gelmiştir.

Bu noktada önümüzdeki dönemde rejim açısından durum bu iken, bu rejime son verecek olan muhalefet güçlerinin, devrim cephesinin durumu nedir ve gelecekte ne olmalıdır?

D - GENELDE TÜRKİYE MUHALEFET HAREKETİ, ÖZELDE DEMOKRATİK ve SOSYALİST HAREKETİN TARİHSEL ve GÜNCEL DURUMU ve ÖNÜNDE DURAN GÖREVLER

a) BURJUVA MUHALEFETİNİN DURUMU ve NİTELİĞİ

12 Eylül rejimine karşı yalnız demokratik sosyalist bir muhalefet değil, burjuva bir muhalefet de gelişmektedir. Bu devrimci güçler açısından bir kazanç sayılmalıdır. Ancak geçmişini çok iyi tanıdığımız bu sivil burjuva muhalefetin çok güvenilir, hele demokrasi savaşımında iyi bir müttefik olmayacağı açıktır. İktidarda iken, milyonluk tabana sahip partilere ve parlamento ya sahipken bu olanakları nasıl kullandığı çok iyi bilinen bu kesimin, bugün bu olanaklardan yoksun olarak nasıl bir muhalefet yapacağı açıktır. Böyle bir muhalefet, kendi iç dinamiklerinden çok emperyalistlerin, cuntanın fazla teşhir olduğu ve uzun vadede tutunamayacağı ihtimalini gözönüne alarak bir ihtiyat tedbir biçiminde suni de olsa sivil burjuva muhalefeti diri tutmak istemesinden dolayı vardır.

Bunu ele alırken, konuya ilişkin bazı yanlışlara dikkat çekmek gerekiyor. Geçmişte devrimciliği, sosyalistliği burjuva kuyruculuğu biçiminde ele alanlar, iliklerine kadar reformizme batanlar ve böylelikle devrime en büyük zararı verenler, bugün yine bir takım tekerlemelerle eski tarihi yanlışlarını devam ettirmek istemektedirler. Bunlara göre görevimiz Ecevit'i ve Demirel'i, yani kısaca "burjuva demokrat" muhalefeti desteklemek ve onların yeniden "iktidar olmalarına olanak hazırlamak"tır. Evet belki böyle açıkça ifade edilmese de birçok "devrimci" grup kendilerini bu ham hayallere kapırmışlardır.

Oysa iktidarda iken bu kadar beceriksizce yerini orduya, faşizme terkeden bu burjuva kesimin, yeniden iktidar olma şansı pek yoktur. Hele hele burjuva demokratik anlamda hiç yoktur. Bunların burjuva demokrasisini geliştirmelerini beklemek eşyanın tabiatına aykırıdır. Bir kere çöküş aşamasını yaşayan Türk kapitalizminin, burjuva demokrasisine yönelmesinin objektif koşulları yoktur. Türk burjuvazisinin bundan sonra dayanabileceği tek nokta, sürekli artan baskı ve zor, yani faşizmdir. Ama halen burjuva demokrasiye gelebilir ihtimali üzerine politika geliştirenler, eğer art niyetli değillerse büyük bir gaflet içindedirler.

Türk burjuvazisinin olgunluk ve gelişme çağına bile, demokrasiye ne kadar uygulayabildiği herkesçe bilinmektedir. Çöküş aşamasında, en ağır bunalımını yaşayan Türk burjuvazisinin, burjuva demokrasisini uygulamasını beklemek, eğer bilinçli bir ihanet değilse ham hayalden başka bir şey de değildir.

Evet bir burjuva muhalefet gelişmektedir, ama bu muhalefet, burjuva demokrat bir muhalefet değildir.

Bir başka deyimle bu muhalefet, burjuva demokratik bir iktidarla sonuçlanamaz. Ordu içinde veya dışında, demokratik ya da gerici görünümüne, yani, yeni faşist klikler ve cuntalar çıkabilir. Ama bunların hiçbirisi gerçek demokratik adına ve burjuva demokrasisi için muhalefet etmeyecektir. Çünkü Türk burjuvazisi için artık açık olan bir şey vardır ki o da, işlerin ancak faşizmle idare olunacağıdır.

Belki alternatif olarak o da, yalnız devrim güçleri tarafından yıkılmaya yüz tuttuğu, devrimin bir alternatif olduğu zaman El Salvador veya benzer bir ülkede arandığı gibi sosyal-demokrat veya daha liberal çözümleri dayatabilir.

Bu noktada yanlışya düşmemek açısından bir hususa önemle işaret etmek gerekmektedir. Bugün daha çok dışıkuşku-döğüş biçiminde sahnede boyveren, Demirel-Ecevit kliklerinin sürdürdüğü burjuva muhalefet, küçük-burjuva sol tarafından göklere çıkarılmakta, henüz kendilerinin bağımsız bir program ve eylemle

ortaya çıkmadıkları bugünkü koşullarda, El Salvador ve Nikaragua'daki, Hristiyan Demokratlarla, devrimci-demokratik, hareketin ittifakının gündeme geldiğinden dem vur-maktadırlar. Bu, Türkiye gerçeği ile bütünüyle çelişen bir durumdur. Çünkü ne Türkiye'deki sol, El-Salvador'un bağımsız eylem gücü, örgütsel ve siyasal yapısıyla iktidara yürüyen ve kendi programı temelinde burjuva muhalefeti ile ittifak yapan sol'dur; ne de burjuva muhalefeti, burjuva demokrasisine ulaşmak için toplu-mun diğer sınıf ve tabakaları ile askeri-faşist rejime ve onun dayanaklarına karşı ittifaktan çekinmeyen bir burjuva muhalefettir.

Türkiye'deki burjuva muhalefeti, sol'un son derece zayıf olmasından ve iktidara alternatif bir güç olamamasından yola çıkarak, devrimci ve demokratik halk güçlerine karşı ve aynı emperyalist mihrakların çıkarlarını temel alan programlar üzerinde rejimle anlaşmış, ancak farklı bazı çıkarlar ile yöntem farklılıkları üzerinde mücadele yürüten mevcut rejimin çeşitli tonlardaki klikleridirler.

Elbette ki burjuva klikler arası mücadele, sol'un güçlü ya da zayıf olmasına göre farklılıklar arzeder. Eğer Türkiye'de sol muhalefet çok güçlü olabilse idi, Salvador ve Vietnam türünde gerçekten demokratik bir burjuva muhalefet gündeme gelebilirdi. Ancak, günümüzdeki Türk burjuva muhalefeti daha çok, bugün iktidara alternatif oluşturamazsa da, gerek Türk burjuvazisinin çözümsüzlükleri; gerekse, yetersizliklerini giderdiğinde hızla bu konuma ulaşması mümkün olan devrimci ve demokratik halk hareketlerine karşı ikinci bir barajı oluşturma-nın hazırlığı içindedir. Kısaca onun muhalefeti devrimi önleme temelinde gerçekleşen ve bu anlamda da, "şikeli" bir muhalefettir.

Bu belirlemelerin doğruluğu, geçmiş pratikle kanıtlanmıştır. Devrimci-demokratik hareketlerin gelişimi karşısında geçmişte birlikte hareket eden asker ve sivil tekeli-faşist güçler, ancak bu hareketlerin zayıf düşürülmesinden sonradır ki birbirlerine karşı mücadeleyi gündeme koymuşlardır.

Bu açıdan Demirel'ler ve Ecevit'lerin, demokrasi hakkında söyledikleri parlak sözler ve yönetime karşı yaptıkları gösterişli çıkışlara kapılmaksızın, bunların yürüttüğü muhalefetin, bu kez de doğrudan Avrupa emperyalist-lerinin tezgâhlarında örülmeye başlanan ve cuntanın da onayını almış olan, yeni bir "devrimi önleme hareketi" olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Emperyalizm kısa vadeli bir taktik olarak buna başvurabilir. Ama bunun karşısında takınılması gereken tavır açık ki devrimi zafere ulaştırmak olmalıdır. Zira bu çözüm devrimin dayatması sonucu devrimi boğmak için gündeme gelecektir.

Elbette ki devrimci taktik, burjuva muhalefet ne kadar cılız ve anti-demokratik olursa olsun, onun iktidara olan çelişkisinden faydalanmaktır. Ama bu onun kuyrukçusu olma biçiminde değil, devrime hizmet eden bir tarzda olmalıdır.

b) TÜRKİYE DEVRİMCİ-DEMOKRATİK MUHALEFETİ, SORUNLARI ve GÖREVLERİ

Daha yukarıdaki izahlarımızda, "T.C.'nin kurulduğu, burjuvazinin iktidara yükseldiği dönemde eğer öncülük burjuvaziye kapırlı-masaydı -ki o zaman proletarya ve halk demokrasisi güçlerinin önderlik koşulları çok sınırlı da olsa vardı-, Vietnam ve Çin'de görüldüğü gibi Türkiye'de de anti-emperyalist ve anti-feodal devrim koşulları vardı" biçimindeki görüşlerin, o günün tarihsel, sosyal ve siyasal gerçekliği karşısında bir soyutlama olarak kaldığını, ama bazı haklılıklar da içerdiğinden söz etmiştik. Bilinmektedir ki o dönem Türkiye komünistleri tarihsel ve haklı bir çıkış yapmış, ancak, katliamla bastırılan girişimlerinden sonra, TKP daha kurulu kurulmaz öndersiz kalmıştır. Girişimin içinde taşıdığı zaafılar yüzünden, ilk çıkış böyle sonuçlanınca, TKP mücadeleye önderlikte sınırlı bir konuma bile ulaşamamıştır.

Esasta objektif şartların zayıflığı, subjektif planda TKP'nin çok genel hatlarıyla belirtileceğimiz kuyrukçu politikası, Kemalizme bel bağlama, onun "ilerici" yönünü abartma, hatta anti-emperyalist, anti-feodal sıfatlar yakıştırması -aslında Kemalizm anti-feodal değil, feodallerle işbirliği halindedir- ve dolayısıyla öncü değil kuyrukçu politikası onun yenilgisinin temel nedeni olmuştur.

Halbuki o zaman bağımsız bir politika ile demokrasi ve ulusal soruna doğru bir yaklaşım ve Kemalizm yerine halk güçlerine bel bağlama gerçekleşmiş olsaydı, açık ki gelişmeler daha olumlu, devrimci kazanımlar daha fazla olacaktı. TKP'nin böyle bir politika yerine Kemalizme bel bağlaması, günümüze kadar, etkilerini yalnız TKP üzerinde değil, tüm sol hareketin gelişmesi üzerinde duyurmuş ve bu hareketlere damgasını vurmuştur. Başarısızlığın bir diğer nedeni de rejimin yükseliş çağını yaşıyor olma-

sıdır. Kısaca kemalist diktatörlük altında sol her ne kadar devrimci çıkışlar yapmak istemiş de, bu çıkış bastırılmış ve 1940'lara dek adeta bitkisel hayata itildiğinden ciddi devrimci bir miras da bırakamamıştır.

Türkiye'de kapitalizmin olgunlaşma ve gelişme aşamasında, feodal ekonominin üstten tasfiye edilmesine paralel olarak sosyal ve sınıfsal yapıda meydana gelen değişme ve gelişmeler, objektif koşulların olgunlaşmasına yol açtı. Objektif gelişmeler, sınıflar arası çelişkileri de giderek keskinleştirdiğinden, toplumda demokratik, sosyalist bilinçlenme hızlandı. Ve sol nisbeten güçlü bir objektif temele dayalı olarak, bir akım halinde yeniden şekillenmeye başladı.

1960-70'ler ve hatta 80'lere kadar geçen dönemde damgasını vuran bu gelişmeye, her ne kadar devrimcilik yerine daha çok reformizm, liberalizm ve oportünizm egemen olsa da, yine de bir demokratik ve sosyalist gelişmeden sözedilebilir. Ancak hakim eğilim, kuyrukçu sol'un, "Kemalizmle -aslında bu bir hayaldir- ittifakı öne çıkarırken" Kürdistan UKH gibi kalıcı ve devrimci bir müttefiki göremeyen sosyal-soven eğilimdir. Bunun kökeni tarihseldir, TKP'ye dayanır ve bu aşılmış değildir. Buna rağmen sosyal temeli olan bu gelişmeler eskiden olduğu gibi imha edilememiş ve niteliği ne olursa olsun politik alana yansımaları önlenememiştir. Güçlü programlar ve örgütlenmeler oluşmasa da bu alanda önemli mesafeler katedildiği bilinmektedir.

Bu dönemde Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketinin, hastalık ve zaafırları aşamasının birçok nedeni belirtilebilir. Ama esas olarak, demokrasi adına ortaya çıkan tüm güçlerin kendi sağ'larına, yani ifadesini daha çok CHP'de bulmuş olan burjuva liberalizmine bel bağlamaları ve onun gölgesinde demokrasi mücadelesi yürütmeye çalışmalarını belirtmek gerekir. Kendilerine devrimci, demokrat ve benzeri hangi sıfatları takarlarsa taksınlar söz-konusu güçler, kendilerini 27 Mayıs Anayasası ve CHP'ye göre şekillendirdiklerinden, onların devre dışı kalmalarıyla bu güçler de bugünkü bilinen akibetlerine uğramaktan kurtulamamışlardır.

1970'lerde doğru devrimci gelişme özellikle gençlik hareketi içinde hızlanmıştı, ama egemen çizgi reformizmdir ve bu, günümüze kadar halen aşılmış değildir. Stratejide ve taktikte bu çizgi egemendir. Sol'un kendi bağımsız program, stratejik ve taktik eylem hattını yaratamaması, "liberal burjuva" diye tanımladıkları CHP'ye bağlı olmalarından ileri gelmiştir. Bu yıllarda Dev-Genç, THKP gibi ciddi devrimci çıkışlar vardır. Bunlar devrimci bir hat geliştirmek ve devrim yapmak istemişler, ancak buna fırsat bulamadan ezilmişlerdir. Reformizm bu çabalara rağmen aşılamamış, etkinliğini sürdürmeye devam etmiştir.

1975'lerde de durum aynıdır. Devrimci Yol, Devrimci Sol gibi çıkışlar vardır. Ancak bunlar da, geçmişten ders çıkarmıy hata ve zayıflıklarını aşarak kendilerini yenileyemediklerinden, bu bağımlılık zinciri kırılmamıştır. Kısaca 1970'ler öncesi TKP'nin içine düştüğü ideolojik, politik konum aşılamamıştır. Dolayısıyla 12 Eylül gerektiği bir biçimde hazırlıklı karşılanamamış ya da başarısı engellenememiştir.

Eğer sol kendisini yenilemiş olsa ve reformist hayaller peşinden koşmasaydı, bugün direnişçiliği ve örgütülüğüyle daha ileri bir konuma olabilirdi. Bunun maddi zemini vardı. Ama o bunu yapmak yerine burjuva demokrasisinin soldan bir uzantısı konumuna düştü. Hatta onlar Türkiye'de burjuva demokrasisinin gelişebileceği ve buna dayanarak parlamento yoluyla ve bunun dışardan birkaç eylemle desteklenmesi ile devrim yapılabileceği, halk demokrasisine gidilebileceğini sandılar. Bu onları Türk kapitalizmini, ve onun almış olduğu siyasal biçimi yani burjuvazinin karakterini kavrayamamaya, kavrasalar bile pratikte en dar program, örgütlenme ve eylem anlayışıyla gereken mücadeleyi yürütememelerine yol açtı.

Her ne kadar sol, siyasal şiddet eylemleri gerçekleştirdiyse de, bunlar da pasifizmin bir kefareti olarak ve ona bir tepki biçiminde geliştiler. Yoksa bu eylemler hazırlıklı, kendini yenilemiş, devrimi olanaklı kılacak bir çizginin ürünü olarak gelişmediler. Ve sonuçta devrimci harekette en soldan, en sağına kadar hakim olan görünüm bu idi.

Bütün bu darlıkların esas nedeni, çöküş çağını yaşayan Türk kapitalizminin halen burjuva demokrasisine dönebileceği varsayımı ile hareket etmeleridir. Bunu teorik olarak belki kabul etmeye bilirler, ama pratikleri esas olarak böyle bir anlayışın ürünüdür.

Ve bu kavrayış, onların 12 Eylül karşısında hazırlıksız kalmalarına -12 Mart deneyine rağmen- dolayısıyla kapitalizmin üst yapısını tam değerlendirememelerine ve bunun bir türevi olarak rejimin gelişimini görememelerine, gör-seler bile devrim için gerekli tedbirleri alıp, eski zaafırları aşarak devrimci bir çizgi ve M-L'i egemen kılamamalarına yol açmıştır. Bunun ise yenilgiyle biteceği açıktır.

Biz 80'ler öncesi sol'un, demokratik ve sosyalist hareketin içinde birçok devrimci grup, akım ve kişi olduğunu yadsıyamıyoruz. Ama bunların harekete egemen olmadıklarından ve reformizmin egemen hale gelmesinden ötürü de yenildiklerinden söz ediyoruz. Bu güçlerin yenil-gisi, düşmanın güçlü olması veya baskıların ağırlığından çok -bunlar da önemli etkenler

olabilir ama- esas olarak kendi iç yapılanmalarından kaynaklanmaktadır.

Bu konuda, 1960-80'ler arası kapitalizmin olgunlaşma ve gelişme özelliğinden, yani çürüme belirtilerinin henüz yaygın olmamasından ötürü, burjuva demokrasisinin sol'u aldata-bilmesi, peşinden sürükleyebilmesinden bahsedilebilir; sol hareketin ağır yaralıları taşımasının maddi temeli olduğu -gerçi bunlar kabul edilir neden değildir- bahane edilebilir. Ama artık çürüme ve çöküşün iyice açığa çıktığı 1980 Türkiye'sinde, devrimin herşeyden önce objektif şartlarının son derece olgunlaş-tığından bahsetmek gerekir. Bugün yaşılmak istenen kapitalizm yalnız proletarya ve emekçi halk kesimlerini değil, tekeli-burjuvazinin büyük bir kesimini de sarsmakta ve zayıf düşürmektedir. Bu, çok yeni bir gelişmedir ve de önemlidir.

Rejimin bu temelde kendisini yenilediğini biliyoruz. Bu, Kenan Evren'in kapitalizmin çöküş sürecine uygun, her türlü yenilenme ve yapı değişikliği, "yeni bir demokrasi ve politikacı tipi" dediği şeylerdir. Cunta bu anlamda toplumu tepeden tırnağa kadar yenilemek istemekte, askeri disiplini tamamen devlete ve topluma egemen kılmaya çalışmaktadır. Karşı-devrimin mantığı budur ve bunu sonuna kadar sürdürmekte asla tereddüt etmeyecektir.

Karşı-devrim cephesinde durum bu iken; devrim cephesinin de kendisini yenilemek zorunda olduğu açıktır. Özellikle küçük-burjuva sol'u tarafından sözü çokça edildiği için hemen belirtmek gerekir ki, devrim yenilmemiştir. 12 Eylül karşında yenilen reformizm ve oportünizmdir. Evet Türkiye devrimci demokratik hareketi ağır darbe almış ve hatta ezilmiştir. Ama bunun nedeni, hareketin genelde önderliğine damgasını vuran reformizmdir. Devrimci çizgi harekete egemen değildir. Bu anlamda da devrimin ve devrimci çizginin yenilgisinden sözedilemez. Yenilen, ağır yaralıları düşen, hayallerini gerçek yerine koyarak devrimin doğru strateji ve eylem hattına ulaşmasını engelleyen, ne kadar ipe sapa gelmez teori varsa bunu politik çizgi olarak ileri süren ve bir kör döğüşü biçiminde yürütülen anlayışlardır. Gerçekte 12 Eylül karşında yenilen; utanılacak durumlara düşen, yalnız son 20 yıl değil, 60 yıldan beridir devrimci hareketin hakim olan özüdür. Bunu açıkça belirtmek gerekir.

Yüzbinlerce insanın işkencehanelerde katledildiği, tüm toplumun görülmemiş baskı cenderesinden geçirildiği bir ortamda faşizme karşı en küçük bir kıpırdanış, bir direniş veya eylem bile yapamayan bir sol açık ki, kendisini gözden geçirmek zorundadır. Ama bunu yaparken suçlu onda bunda arama yerine, bizzat kendisinde aramalı ve yine işe herşeyden önce kendisinden başlamalıdır.

Kısaca yenilen küçük-burjuva devrimciliğidir, yoksa proleter devrimcilik değil. Yeni dönem karşında yenilenin oportünizm olduğu rahatlıkla söylenebilir. Küçük-burjuva sol'un 12 Eylül karşındaki tükenmişliği ve darbeden sonra takındığı tutum bunu açıkça kanıtlamaktadır. O nedenle de, 1980 öncesi sol'un genel hatlarıyla içinde yaşadığı hayallerin; program ve teori diye ileri sürülüp işleri karmaşıktırmaktan başka hiçbir şeye yaramayan, ideolojik-politik yapılanmaların ortadan kalkmasına fazla üzülmemek gerekir.

Ancak bundan ders çıkarmak gerektiği de ortadadır. Devrimci hareketin gerçek kazanımlarının korunması; mücadelenin sahip çıkılması gereken tüm yönlerine, faşizme ve emperyalizme karşı direnişçiliğine, özellikle de 1970 sonrası direnişçiliğine sahip çıkmak ve geleceğin temellerini atmak ancak bununla mümkündür.

Boşalmış, yenilmiş şeyleri aynen sürdürmek mümkün değildir. Öyleyse sol'un kendisini yenilemesi gerektiğinden çıkarılacak anlam devrimci direnişçiliğin özünün temel alınması; özellikle TC'nin kuruluşunda bolşevik devrimi temelinde yürütülen ne varsa ona 1970'lere doğru devrimci gençlik hareketi ve devrimci hareketin çıkışına, Marksist-Leninist ideolojisinin egemen kılınması için yürütülen çabalara sahip çıkmak ve o zaman tam başarıya ulaşmamış dahi olsa Marksist-Leninist çizgiyi hayata geçirmek anlamlıdır.

Devrimin objektif koşullarına paralel olarak sol kendini, küçük-burjuva özelliklerinden, oportünizm hastalığından sıyrabilirse en güçlü gelişmeye bu dönemde ulaşacaktır. Bunun için koşullar son derece elverişli olduğundan, subjektif alanda da gelişme sağlanmaması için hiçbir neden yoktur. Ancak engellerin varlığı ortadadır. Birçok kez en kötü yenilgileri yaşamalarına rağmen, halen küçük-burjuva akımlar devrimci mücadele içindeki tahribatlarını sürdürmektedirler.

Bunu en soysuzca bir biçimde yurtdışında, özellikle de Avrupa'da yapmaya çalışmaktadırlar. Devrimci güçlerin ağır darbe yemesinden yararlanarak, devrimin bir daha toparlanamayacağı varsayımına kendilerini inandırıp fırsatçı bir zihniyetle; kendilerini Avrupa'daki her türlü karşı-devrimci -sosyal demokrat, troçkist, revizyonist- platforma teslim ederek "Yeni Sosyalizm" adı altında ruhlarını ve davranışlarını her türlü gericiliğe katık yapmaya hazırlanmaktadırlar.

Faşist cunta ezdiği, kırıp geçirdiği Türkiye ve Kürdistan halkının tarih boyunca biriken kinini bugün daha da geliştirmiş, ekonomik, toplumsal, siyasal düzeyde yarattığı korkunç

tahribata karşılık da kaçınılmaz bir biçimde ortaya çıkacak olan büyük devrimci kabarışın temelini hazırlamıştır. Bu durum herkes tarafından bilinen açık bir olgudur. Şimdi bu süreci, bilinen bir oyunla kapatmak istemektedirler. Faşist cuntanın uygulamaları altında canından bezdirilmiş kitleye, en pespaye türünden bir burjuva muhalefeti alternatif olarak gösterilemeye çalışılmaktadır. Demokrat Türkiye'de Demirel'ler muhalefetinin göklere ulaştırılması, bunlarla işbirliğinin şimdiden en büyük görev olarak bilince çıkarılması, bunun gerekliliği üzerinde durulması sebezisiz değildir. Sanki proletaryanın, sanki halk demokrasisinin özellikleri hiç bilinmiyormuş, sanki dünya halklarına eğitici demokrasi deneyleri hiç yol göstermiyormuş gibi; bu güçlerin ayrıca "yeni demokrasi ve sosyalizm" arayışı içinde olmaları, tamamen TC'nin devrimle alaşağı edilmesini önlemek için başvuru olan manevralardır. Faşizm sonrası, burjuva partileri faşizmle uzlaşma temelinde bir "demokrasi" arayışı içindedirler. Bu arayış, Louis Bonaparte ve Bismark dönemindeki "şanlı" "sosyalistlerin" durumuna ne kadar da benziyor. Bernstein, Bismark'a dayanmış, Bonapartizmle anlaşmış ve sosyalizm budur diye ortaya çıkmıştı. Bugün Avrupa'da gerçekleştirilmek istenen şey de budur ve biz, bu konuda oldukça kuşkuluyuz. Demokrasi adına benimsetilmek istenen ve sosyalizm adına dayatılanlar, gerçekte marksist-leninistlerin en kesin biçimde mahkum etmeleri gereken uzlaşma ve direneme teorileridir. Tıpkı Bismark zamanında Bernstein'in geliştirdiği "sosyalizm ve demokrasi" modeli gibi.

Avrupa'da geliştirilmek istenen 12 Eylül sonrası demokrasi ve sosyalizm düşüncelerinin savunucuları, cuntaya tek bir fiske dahi vurmamış, buna karşı bir örgütlenme içine girmemiş ve hatta örgütlenme önünde bir engel oluşturarak son derece tehlikeli bir konuma gelmişlerdir. Sol maske altında sürdürülen bu faaliyetler, bu nedenle daha tehlikelidir ve mutlaka teşhir edilmek zorundadır. Tüm devrimci-demokratlar, bunun derin bilincinde olarak, bu akımlarla kendi aralarında kesin bir sınır çiz-gisi çizmek, gerçek devrimci-demokratik mücadeleden cuntanın yıkılışından ve devrim arenasından geçeceğini her an bilinçte tutmak durumundadırlar. Avrupa Demokrasisinin cunta sonrası aracılık yaptığı ve bu temelde yeni bir "demokrasi" geliştirdiği bilinmektedir.

Açık ki, eğer halklarımıza karşı kanlı faşist bir diktatörlük çıkarılmışsa, bunun karşısında demokrasi ve sosyalizm güçlerinin en sıkı ve devrimci birlikleri de yaratılacaktır. Biz, Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesiyle Türkiye halkının faşizme karşı direniş mücadelesini temel bir mesele olarak ortaya koyduk. İki halkın cephesinin içiçe örülmesi gerektiğini belirttik. Şimdi bunların geri biçimler olduğu, önemli olanın UKC ile FKBDC değil de cunta sonrası bazı geniş muhalefet odaklarının oluşumu ve bunlarla ilişki olduğu söyleniyor. Bu konudaki niyetler ve dolayısı ile KUKH ile FKBDC üzerindeki tertipler, öfkesini ve burjuva muhalefet karşısındaki iştahını teskin eden bazılarınca, sözde devrimcilik adına çok iğrenç bir biçimde açığa vurulmaya başlanmıştır. Türkiye devrimine sahip çıkmaya ad altında kalemelenen ve devrimcilik taslamakta tafrasından geçilmeyen bir takım çevrelerin meşruiyetini nereden ve nasıl almak istediklerini bir ibret belgesi olarak ortaya koyan şu alıntıyı dikkatle okuyun:

"Şimdi 12 Mart sonrası ile kıyaslanamayacak kadar olumsuz bir ortamda tekrar meşrulaşma mücadelesi vereceğiz. Ama yanımızda PKK gibi bir müttefikle ... Devrimci Yol geçmesi gereken bu bataklığı boynunda PKK gibi bir değirmen taşı varken ... söküp çıkaramaz..."

Daha şimdiden görülebilir ki önümüzdeki dönem uzunca bir süre parlamento dışı sol politik platformu, Ecevit-H.Tunç grubunun örgütlemeye çalıştığı 'alternatif sosyal-demokrasi'nin etkinliği altında olacak, eğer uygulama zemini bulunabilirse burjuvaziye yeni olanaklar -özellikle ideolojik planda- sunabilecek bu oluntunun PKK'yi Dev-Yol'a karşı nasıl kullanabileceğini düşünmek bile ürperticidir. Bu grupçuluk olarak yorumlanmamalıdır. Bir kere herkes kendi hareketinin yararını düşünmek zorundadır. Üstelik zaten PKK'nin bizim anladığımız anlamda bir meşruiyet talebi de yoktur..."

(HAREKETİMİZ BU SORUNLARI YAŞIYOR-Dev-Yol'dan ayrılmış bir grubun yazısı yn.)

Hem de bunu Türkiye'deki devrimci mücadelenin en çok sahip çıkması gereken, faşizme, işkencelere ve baskılara karşı direniş, yenilginin temel nedeni olarak görerek ve ona saldırarak yapmaktadırlar.

1980'lerden sonra sol'un kendisini yenilemesi zıt bir şekilde, yani devrimcilik ve ilericiilik adına ne varsa onlara sırt dönülerek, emperyalizmin sol içindeki uzantıları sosyal-demokrasi, Euro-Komünizm, Troçkizm, Avrupa'daki komünist partiler ve uluslararası komünist hareket içindeki revizyonist ideolojileri özümse-nerek ve bu anlayışlardan bir takım ilkeler yaratılarak, buna da "yeni sosyalizm" adı takıştırılarak yapılmaya çalışılmaktadır. Bu açık ki, sosyalizm değil, ideolojide ve politikada proletaryanın demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin iğdiş edilmesi, devrimci mücadelenin önüne engel dikilmesidir. Yine açık ki bu, "yeni

sosyalizm" değil, kendisine ne isim takarsa taksın, en eski oportünizm ve revizyonizmdir. Bernstein ile doğan, II. Enternasyonal'de gelişen, Sosyalist Enternasyonal'de kangreleşen, Troçkizm'de emperyalizm ile bütünleşen ve bugün dünya devriminin gelişmesi önünde engel teşkil eden en gerici revizyonizmdir.

Bugün özellikle Avrupa'da yaygın olarak geliştirilen yeni sosyalizmin özü budur. Tabii ki bu, devrimci hareketin geçmişte sahip çıkılması gereken tüm değerlerinin, direnişçilik adına ne varsa herşeyin silinip süpürülmesi ve böylelikle Avrupa demokrasisi –yani emperyalizmi- nin gözüne girerek, cunta sonrası iktidar olmak için yapılan bir hazırlıktır.

Yani faşizm Türk cuntasının şahsında yenilgiye doğru gittiğinden, yeni bir iktidar modelinin hazırlığı içinde olan emperyalizm, bu modelin soldan "yeni sol" ile tamamlamak istemektedir.

Tüm hesaplar, Yunanistan, İspanya ve Portekiz örneğinde görüldüğü gibi faşizm gittiğinde (!) yerine sosyal-demokrasiye başa getirmek üstüne kurulmaktadır. Sosyal-demokrasi öncülüğünde demokrasi savaşına bayrağı açarak, bunun tekerine –Yunanistan, İspanya, Portekiz örneğindeki gibi- revizyonist partiler yerleştirilip, yani aşırı sol vb. denilen kesim bu biçimde etkisizleştirilerek, sözde burjuva demokrasisinin zaferi ve faşizmin yenilgisi sağlanmış olacaktır.

Evet çok tehlikeli bir oyun. Ama ne yazık ki Avrupa'da geliştirilen senaryo bu. Bu çevrelerce cuntaya beş yıllık ömür biçilmiştir. Yani bu hesaba göre cunta 1988'lere doğru gidecek ve burjuva demokrasisi gündeme gelecektir. Öyleyse şimdiden sosyal-demokrat parti hazırlanmalı. Günün geldiğinde "burjuva demokrasisi" güçleri revizyonist Komünist Parti ile diğer solları da katarak seçime gitmeli ve böylece "demokrasiye" dönüşü tamamlanmalı.

İşte "yeni sosyalizm" adı ile döndürülen dolapların altında yatan gerçek budur.

12 Eylül öncesi iktidara aday olmayan sol, darbenin sert baskılarını yaşamak zorundaydı. Yüzbinlerce insanın tutuklu olmasına rağmen zindanlarda ve dışarda direnişin sesinin boğulmaması, mücadelenin derinliğe kök saldığını göstermektedir. Ancak bu, 12 Eylül rejimini karşılayabilecek ve onu altedebilecek güçte değildir. Ciddi yetersizlikler ve eksiklikler taşıyor ve bunlar aşılmalıdır için yenilen darbenin sersemliğinden henüz kurtulunabilinmiş değildir.

Rejimi hakim kılmak ve yaşıtmadaki hazırlıklığını daha önce izah ettiğimiz cuntanın karşısında, sol ne yaptı, hazırlıklarını tamamlayıp eksiklerini aşılabildi mi? Yıkılması için gerekli her türlü elverişli koşullar bulunmasına mukabil, sol bunun için hazırlıklarını tamamlayacağına, sorunlara sırt çevirip inkâr etmeyi ve göçmen sol olmayı tercih etti. Ama gerçeklere sırt çevirmekle, tarihi sorumluluktan kaçılmaz. 12 Eylül'ün sol'a vurduğu darbeden hiçbir güç kendisini suçsuz çıkaramaz. Herkes ortaya çıkan bu sonuçlardan sorumludur. Ve kendilerini bu temelde değerlendirmelidirler. Bu görevler bir takım sahte hazırlık görüntüleri ile ertelenemez.

Öyleyse Türkiye sol hareketinde yenilenmekten bahsedilecekse bu, son derece olgun objektif koşulların, subjektif planda proletaryanın ihtilalci çekirdeğini yaratarak tamamlanması biçiminde olacaktır. Bunun için gerek teorik, gerekse pratik planda güçlü kazanımlar vardır. Bu kazanımlardan özellikle 1970 direnişçiliğinin temel alınması ve günümüz koşullarına uyarlanması yeterlidir.

Geçmişin devrimci direnişçi pratiği tüm eksikliklerine rağmen sahip çıkılıp temel alınması gereken pratiktir. Bu uğurda dökülen kan, faşizmin zindanlarında yürütülen direnmeler, Marksist-Leninist ideolojinin formülasyonu ve devrimci marksist hareketin geliştirilmesi için yürütülmüş olan soylu çabalara tüm eksikliklerine rağmen sahip çıkılmalı ve eksiklikleri giderilmelidir.

Nedir bu eksiklikler? Açık ki Türkiye proletaryasının devrimci programını, stratejisini ve eylem hattını günün koşullarına uygun hale getirmektedir. Geçmişte elde edilen kazanımları 12 Eylül rejimini karşılayacak tarzda geliştirme ve yukarıda belirtilen eksiklerini tamamlamak gerekmektedir. Eskiyle yetinilemez, çünkü rejim T.C.'nin çöküş dönemine uygun her türlü yapı değişikliğini yarattı. Öyleyse buna uygun yeni bir program, ittifaklar, strateji ve eylem hattı değişikliğini gerçekleştirmek zorunludur. Özellikle şimdiki kadar yapılanlar sağ bir biçimde "burjuva demokrasisi" denilen, ama Türkiye'de bir türlü varolmayan kesimin stratejisinin bir uzantısı olma biçiminde gerçekleşmiştir. Yapılması gereken Türkiye'nin en devrimci sınıf ve tabakalarına; başta KUKH, temel demokrasi güçleri, işçi ve köylülüğe sahip çıkan bir strateji yaratmanın esas alınması, doğru bir eylem hattı çizilmesi; bunun da Türkiye'de kapitalizmin kent ve kırlarda gelişmesine uygun olması, özellikle Kürdistan'ın özelliklerinin dikkate alınması, kısaca karmaşık eylem çizgilerinin bütünleştirilmesi temelinde bir eylem hattı çizilmelidir.

Kısaca yenilenmeden, bu görevlerin yerine getirilmesi ve eksiklerin giderilmesi anlaşılmalıdır. Ama elbette ki bunlar, Avrupa'da yenilenme adına geliştirilen şeylerle taban tabana zıttır. Eğer yenilenme olayı rejimin saldırılarını karşılayabilecek tarzda ise, ona çözüm gözüyle

bakılabilir. Ama ne yazık ki bu anlamda bir yenilenme Türkiye sol'unda çok zayıftır.

Herşeyden önce Türkiye proletaryasının ihtilalci çekirdeğini veya bu konudaki girişimlerin bir araya gelmesini sağlamak gereklidir. Proletarya adına yola çıkan tüm gruplar proletaryanın politik birliğini yaratmak zorundadırlar. Eğer bu olmazsa proletaryanın ihtilalci çekirdeği mutlaka yaratılmalı ve bu, işçi sınıfı ve emekçi halkın günümüze uygun taleplerine sahip çıkma temelinde geliştirilerek FKBDC'ne önderlik edecek güçlerden biri haline getirilmelidir.

Proletarya bugün kendisini örgütlendirirken, bunu aynı zamanda faşizme karşı birleşik bir cephe biçiminde de yapmak zorundadır. Yani proletarya hareketi, partisi olacaksa bunu ancak cephe esprisi içinde gerçekleştirebilir. Bunu daha başından beri faşizme karşı tüm güçlerle ittifak yaparak, bunlarla içiçe hayata geçirebilir. Sol'un kendisini yenilemesi deyinince, birazda bu tarzda, yani onun faşizme karşı direnişçi, devrimci ve demokratik bir program çıkarabilmesi anlaşılmalıdır. Çekirdeği yaratması, sol'un kendisini yenilemesi, eskinin yetmeyen, hatalı program ve stratejilerinin aşılmasıyla mümkündür.

Ancak her alanda olduğu gibi Türkiye sol'u bunda da önemli zaaf ve yanlışlıklara sahiptir ve bunlar bugün -FKBDC'nin varlığına rağmen- tamamen aşılmış değildir.

Açık ki, bu konuda yapılması gereken halk güçlerinin taleplerine cevap veren bir demokrasi programı, buna bağlı olarak faşizme karşı güçlü bir direniş cephesi yaratmak, bunu pratiğe dayalı olarak eylemlerle güçlendirmek. Bunun için ise tüm halk güçleri kendi aralarında sağlıklı bir diyalog geliştirmeli, en basit tartışma, toplantı, eylem birliklerinden, daha ileri birlik ve eylemleri gerçekleştirmeyi temel almalıdır. Objektif zemin bunun için son derece olgundur.

Ama herşeyden önce sol, geçmişte bu konuda hakim olan hatalı anlayışları aşmalı, örgütler ideolojik ve politik bağımsızlıklarını koruyabilmeli ve bu temelde ne kadar anti-cuntacı güç varsa hepsiyi cuntaya karşı ideolojik politik görüş ayrılıklarına bakılmaksızın uygun yol ve yöntemlerle cephe biçiminde bir uzlaşma sağlanmalıdır. Unutulmamalıdır ki, cephe bir uzlaşma platformudur. Cephe ideolojik, politik fikir ayrılıklarını giderme zemini değil, farklı çizgiler olduğu için gerekli olan hayati bir sorundur.

Ama geçmişte her güç, kendi politikasını birlik politikası imiş gibi diğerlerine dayatmıştır. Ve bugün bu anlayışlar hortlatılmak istenmektedir. Oysa devrimci hareketin zayıf kalarak darbe yemesinin bir diğer etkeni de bu anlayışlardır ve bunlar iflah olmazlar. Cuntanın yıkılması dışında birçok konuda kendi görüşlerini dayatmak, açık ki birlik istemektedir. Bu bilinçsiz de olsa cuntanın ömrünü uzatacağından, ona hizmettir. Bu anlayışlar aşılmalı, görüş ayrılıkları eleştiri-birlik espirisi içinde tutularak cepheleşme gerçekleştirilmelidir.

Hiç bir güç, bir diğerinden ideolojisinin tekini talep edemez. Ama bu böyledir diye birliğe gitmemizlik edilemez. Karşılıklı uzlaşma ve herkesin gücü oranında katılım ile birlik gerçekleştirilmelidir. Her güçten aynı oranda katılım talep edilemez. Olusacak birlik, cephelelerin genel bir eylem bütünlüğü sistematiği içerisinde geliştirilmelidir. Farklı direniş çizgileri ve pratik eylem adımları, genel bir direniş ve eylem hattında birleştirilebilir. Ve hiç kimse "sen şunu, sen de bunu yapacaksın" diye zorlanamaz. Tüm güçler bu eylem hattının bir ögesi olarak kimi içerde kimi dışarda, kimisi silahlı kimisi silahsız, kimi yaygın kimi dar eylem geliştirebilir. Tüm bunlar cephe içinde birleştirilebilir.

Diğer önemli bir nokta da, geliştirilecek bu eylemler geçmişte çok sık görüldüğü gibi, programsız ve örgütsüz olmamalıdır. Salt faydacı anlayışlarla, günü kurtarmak, örgütü kurtarmak gibi dar bir amaç için değil, tüm halk güçlerinin gelişmesi ve tümünün iktidara yürüyecek ortak bir perspektife, programa sahip olması ve bunun hayata geçirilebilmesi göze alınmalıdır. Yani gününbirlik bir eylemcilik veya birlik değil, iktidara yönelik programlı, örgütlü, bir ittifaka yönelmek zorunludur. Bu alanda atılacak adımlar, tüm bunlar hesaplanarak atılacak zorundadır. Eğer sol kendisini bu temelde yenileyebilirse, burjuva muhalefet ile de iktidara kadar ittifaka gidilebilir.

Evet tüm bunlar yapıldığı zamandır ki, sol kendisini yenileyebilmiştir diyebiliriz. Tabii ki, devrimci anlamda, yalnız emperyalizmin ajanlığı ve tasfiyeci bir tarzda değil.

Bunların yapılması halinde objektif gelişkinlik subjektif gelişme ile karşılık bulacak, dolayısıyla devrimin arefesi olan bu rejimin yıkılmaması için hiçbir neden kalmayacaktır. Hergün zaten kendiliğinden olgunlaşan subjektif olgular anlatılanlar ışığında birleştirildiğinde, devrimin zafere ulaşması kaçınılmaz olacaktır.

Tüm olumsuz girişimlere rağmen, sol hareket içinde böyle bir devrimci gelişmenin ortaya çıkacağından kuşkuumuz yoktur. Bu çıkış belki biraz geciktirilebilir ama asla engellenemez. Hele böyle bir gelişmenin yanında KUKH gibi güçlü bir müttefik oldukça, zafer hergün emin adımlarla yaklaşan somut bir olgu olacaktır.

E- 12 EYLÜL FAŞİST SÖMÜRGEÇİLİĞİ ve KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ HAREKETİ

Türkiye devrimci demokratik hareketi için uzunca ele aldığımız sorunlar, KUKH içinde geçerlidir. Bir farkla ki, Kürdistan'daki devrimci mücadelenin ömrü o kadar uzun değildir. KUKH'de Türkiye sol'unun yaşadığının bir benzerini yaşamak zorunda idi. Onunla sıkı ilişkiler içinde olduğundan KUKH'de taşıdığı hasatlıkları önemli oranda taşıdı ve cılız olmak zorunda kaldı. Çünkü Türkiye solu 60 yıldır, TKP'den beri Kürdistan'a onu inkar temelinde ve sosyal-şöven bir biçimde yaklaşmıştır. TKP, Kürdistan halkı üzerinde yürütülen imhaya yıllarca seyirci kalmış, Kürtler bunlar tarafından azınlık olarak değerlendirilmiş ve Kemalizm ile ittifak esas alınmıştır. Bu gelenek 1960-80 arası kısmen olsa bile esasta aşılmış değildir.

Türkiye solu Kürdistan halkının öz örgütlenmesine karşı durmuştur. Birakalım bir müttefik olarak doğup gelişmesine yardımcı olmayı, KUKH'ni çıkmaza sürüklemek için ne lazımsa onu yapmıştır. Kürdistan'ın objektif koşullarının doğru bir tahlili ve bundan yola çıkan program ve örgütlenme, Türkiye solunun aklına dahi getirmediği şeylerdir. Bilakis doğru şeyler yapılmak istediğinde bu hareketin karşısına en büyük engeli Türkiye solu dikmiştir. Bu doğrular program ve strateji ile uygulamak istendiğinde ise hepsi birden adeta burjuvazinin "sol"dan borozancısı kesilerek "bu bölücülüktür" diye karşı çıkmışlardır. Dolayısıyla KUKH'nin Türkiye sol'undan öğrendiği pek fazla birşey yoktur. KUKH bunlarla kıyasıya mücadele yürüterek gelişmiş, o denli tecrübesizliğe ve olanaksızlığa rağmen bunu yapmak zorunda kalmıştır.

Dolayısıyla Kuzey-Batı Kürdistan'da 1970'lerden özellikle 75'lerden sonra gelişen yurtsever hareket bu gelişmeyi, bir yandan klasik Türk milliyetçiliği ve onun her türlü işbirlikçilerinin reformist-ideolojik ve politik yansımaları ile boğuşmuş; öte yandan Türk burjuvazisinin soldaki uzantısı olan sosyal-govenizmle hesaplaşmış, onun ideolojik, politik inkarcı anlayışlarını teşhir etmiş, ve bu temelde doğru yurtsever sosyalist çizgiyi ve hareketi yaratmıştır.

Bundan dolayı reformizm, Türkiye'deki kadar gelişme ortamı bulamamıştır. Bu, büyük ölçüde de Kürdistan'daki kapitalizmin sömürgeci karakterindendir. Kapitalizm öylesine bir yapıya sahiptir ki reformla birşey elde etmek olanaksızdır. Türk burjuvazisi herşeyden önce reformculuğun son derece karşısındadır. Bütün bunlara reformizmin Kürdistan'daki sınıf temeli, küçük-burjuvazinin yeteneksizliği, zayıf bir sosyal gelişme içinde olması; bir yandan feodalizme, öte yandan Türk kapitalizmine bağlı olması ve Türk burjuvazisinin baskısı ile alt ve üst yapıdaki engellemeler eklenince, küçük-burjuvazinin güçlü bir reformist hareket yaratması mümkün olmamaktadır.

Türkiye'de bunun temeli güçlü olmasına rağmen Kürdistan'da cılız kalmıştır. Yerel gericiilik veya faşist sömürgeçiliğin bolyozu tepelerinden eksik olmaz, onları kendilerine bağlayarak ya ihanete çekerler veya ileri bir adım atarlarsa ezzerler. Bunun için reformizm Kürdistan'da güçlü bir çözüm olarak gündemde değildir. Yalnız Kuzey-Batı Kürdistan'da değil, diğer parçalar içinde aynı durum söz konusudur. O halde sömürgeçiliğin ve yerli işbirlikçi güçlerin amansız baskıları karşısında devrimci çıkış için son derece gelişmiş objektif şartlar vardır.

Kürdistan için devrimci-yurtsever bir direniş çizgisi ve bu direniş çizgisini hayata geçirecek Marksist-Leninist ideolojiden başka bir çıkış yolu yoktur. Ancak bu iki şey kaynaştırılabildiği oranda bir gelişme katedilebilir. O açıdan devrimci hareket küçük-burjuva reformizmini ve ilkel milliyetçiliği etkisiz hale getirirken zorluk çekmemiştir.

1975-80 arasında CHP'ye dayanarak Türk demokrasisinin gölgesinde gelişmek isteyen Kürt küçük-burjuva reformizmi 12 Eylül'le birlikte nefes bile alamadan, bir tek direniş, bir tek çıkış bile yapamadan içerde ve dışarda tanınmaz ve rezil bir hale gelerek ortadan kalktı. Bu nedensiz değildir, sınıf özellikleri gereği böyle oluşmuştur. Yani Türkiye solu içinde küçük-burjuva reformizminin yaşadığının daha beteri Kürt küçük-burjuva reformizmi yaşamıştır.

Bütün bu olumsuz gelişmelere rağmen KUKH, PKK'nin şahsında görülmemiş bir gelişme yaşamışsa bu sebepsiz değildir. Bu PKK'nin herşeyden önce Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemine yaklaşımı, sosyal-şövenizmin ipe sapa gelmez inkarcılığı; yine ilkel milliyetçilik ve yerel gericiilik ile sömürgecilik ve ajanları sosyal-şövenizmle suç ortaklığı içinde olan küçük-burjuva reformizmini teşhir ederek, yerle bir etmeyi başarabilmesinden dolayı gerçekleştirebilmiştir. Şartların son derece olgun oluşuna, yaklaşımın Marksizm-Leninizm ile bütünleşmesi de eklenince, yeterli bir çaba sarfedildiğinde başarmamak için hiçbir neden kalmamıştır.

İşte bunun somut bir ifadesi olarak PKK, kurtuluş sorununa reformcu değil devrimci bir tarzda yaklaştığı için devrimci mücadele geliştirdi; Marksizm-Leninizm'in Türkiye'de görüldüğü gibi oportünistçe değil, Kürdistan gerçeğine en ihtilalci bir şekilde uygulanması ile güçlü bir kurtuluş hareketi yaratıldı.

Bu dönüşüm 12 Eylül öncesinde olduğu gibi sonrasında da görülmemiş bir direnme ve gelişmeye ortam hazırladı.

Bugün gerek Türkiye, gerekse Kürdistanlı birçok gücün ne durumda olduğunu gösterebilmek mümkün. Bunlar gerçekten darbe yemiş, ezilmiş ve dağılmışlar. Eğer Avrupa sosyal-demokrasisi olmasa aç kalacaklar. Bu yüzden kendilerini, yemek-yaşamak için utanmadan satıyorlar. Avrupa demokrasisinin ajanlığına oynayarak yaşayabiliyorlar. Bunlar somut olgulardır.

Ama PKK ne yaptı? Gerçekten darbe yedi, kaçanlar, teslim olanlar çıktı, fakat görülmemiş bir gelişmeyi de yaşadı. Yalnız 1980 öncesi değil, sonrasında da azgın baskı ve teröre rağmen ve hatta 12 Eylül sonrası daha da ileri bir gelişme sağlamıştır. Açık ki bu PKK'nin ihtilalci özünden, direnişçiliğe ve Marksizm-Leninizme bağlılıktan kaynaklanıyor.

Eğer PKK, Kürdistan'da Zorun Rolü, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemi ve Çözüm Yolu ile Ulusal Kurtuluş Cephesi Program Taslağı gibi teoride önemli bir gelişme sağlamışsa, bunu, Marksizm-Leninizm'in yaşayan ihtilalci özüne bağlı kalarak ve ülke pratiğine uyarlayarak gerçekleştirmiştir.

Bu çabalar 12 Eylül rejiminin tüm uygulamalarına rağmen sürdürüldü. Rejim kendisini tepeden tırnağa kadar yeniler, Kürdistan üzerinde en barbar vahşeti uygular ve yenilerini uygulamaya hazırlanırken; PKK, eskiden Osmanlıların ve Kemalizmin Kürdistan'da gerçekleştirmek istediği emelleri açığa çıkardığı oranda ve bu anlamda faşizmin Kürdistan halkı için ne anlam teşkil ettiğini bilince çıkartarak; buna karşılık Kürdistan halkının temel güçlerini, müttefiklerini, doğru eylem hattını belirleyerek güçlenmesi biçiminde karşılık vermiştir.

Program teorik olarak açılmış, stratejik hat ve eylem tarzı netleştirilmiştir. Bunları, rejimin yapıldığı süreç içinde birleştirirken, cuntanın tüm hamleleri boşa çıkarılmıştır.

Bununla da kalmayıp, tüm bu faaliyetlerini yalnız Kürdistan açısından değil Türkiye devrimci direniş hareketi açısından da, onlarla iyi ittifak içerisinde yaparak bütünleştirmiştir. Yine bunu gücü oranında Ortadoğu mücadeleleri içine yansıtmıştır. Böylelikle devrime ne denli aday, ideolojik-politik yapısının ne denli gelişmeye açık olduğunu kanıtlamıştır.

PKK yalnız sıradan bir yurtsever-devrimci hareket ve bir parti değil, ulusal direniş ve buna önderlik eden proletaryanın devrimci partisi olarak, rejime karşı koyacak ne kadar güç varsa ayağa kaldıracak bir ulusal hareketin önderi olabileceğini kanıtladı.

Başarılmış en inanılmaz gibi görünen, en zor koşullarda atılan bu adım, yürütülen hazırlık ile geleceğin güçlü yaratılmasında; 12 Eylül faşist sömürgeçiliğinin, kurumlaşmasının doruğunda olmasından dolayı siyasal iflasına eşlik eden savunmaya çekiliş ile beraber, Kürdistan'da uygulayacağı azgın karşı-devrimci terörü boşa çıkaracak olan halkın devrimci zorunu da yaratan ve küçümsenmeyecek bir adımdır.

Bu anlamda, PKK şahsında KUKH için bir yenilgiden bahsedilemez. Tam tersine büyük başarılarından bahsetmek gerekir. Kayıplar ne olursa olsun onları kat kat telafi eden bir gelişme sözkonusudur.

Yalnız teorik ve pratik alanda değil, büyük bir olasılıkla eğer önümüze konulan görevler gerçekleştirilirse, geleceğin devrimci gelişmelerle geçeceği garantisinden bahsetmek mümkündür.

F - 12 EYLÜL REJİMİ KARŞISINDA PKK'nin TARİHSEL ROLÜ

Hemen belirtmek gerekir ki, nasıl T.C.'nin yükselmesi Kürdistan'daki muhalefetin ezilmesiyle mümkün olmuşsa, yıkılmasında da en büyük rolü Kürdistan oynayacaktır.

Bu tarihsel ve diyalektik olarak öylesine içiçe geçmiştir ki, nasıl Kürdistan şimdiye kadar çağdaşı bir sömürgecilik altında tutularak ekonomiden politikaya kadar Türkiye'de gericiiliğin ve faşizmin kaynağı olmuşsa, T.C. çökerken ve rejim yıkılırken de hem Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketi, hem KUKH yani devrim açısından da gelişmenin kaynağı olacaktı.

Türk burjuvazisinin bu kadar kolay iktidar olması Kürdistan gibi zemine dayanmasındandır. O, Kürdistan'ı kendisi için kullandı. Anadolu'nun işgalini Kürdistan'a dayalı olarak kıldı. Ekonomisini Kürdistan'ın talan edilmesine gö-

re kurdu. İktidarını Kürdistan'daki gericiliğe dayanarak perçinleştirdi. Bugün ise Kürdistan'ı yitirmektedir. Kürdistan geçmişte T.C. için yaşam kaynağı idi, bugün ise T.C.'ni yıkacak kaynak durumuna dönüşüyor.

O halde, Kürdistan'ın Türkiye kapitalizmini devirmedeki rolü, rastlantısal bir ittifak esprisi biçiminde ele alınamaz. O, Türk kapitalizminin yaşamında olduğu gibi yokolmasında da belirleyici, başlatıcı ve sonu getirme gibi tarihsel bir role sahiptir.

Onun içindir ki, Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketi kendisini gözden geçirip yeni döneme hazırlanırken, Kürdistan gerçeğine en güçlü biçimde sarılmak zorundadır. Bu, adeta biri olmadan bir diğeri olmaz biçiminde içiçe geçmiş bir olgudur.

Açıktır ki 12 Eylül rejimi şekillenirken, sözcülerinin sıkça belirttikleri gibi, darbenin yapılmasının 1. gerekçesi olarak "milletin birliği, bütünlüğü" ifade edilir. Kısacası birincil hedef Kürdistan'ın kopmasını engellemektir.

Yani salt Türkiye'deki sınıf muhalefeti değil, daha da önemlisi o çokça tekrarlanan "vatanın ve milletin bölünmezliğini" tehdit eden KUKH'ni ezerek, Kürdistan'daki sömürgeci varlığını yaşatmak için bu sefer Kürt halkını nihai olarak imha etmeyi amaçlamaktadır.

Ve rejim, yalnız sınıf muhalefeti değil, her türlü muhalefeti yadsıma ve kendi varlığını korumak, Kürdistan'daki ulusal uyanışı bastırmak için kesin bir süre belirliyor. Çünkü bu sürede amaçlanan gerçekleşmezse, KUKH'nin inisiyatifini ele geçireceğini, bunun ise sonu demek olduğunu çok iyi biliyor. Hergün yaygın bir biçimde "biz 12 Eylül'ü gerçekleştirmeseydik vatan elden gidecekti" biçiminde bunun tehditvari tekrarını yapıyor.

Bundan kaçınılması gereken sonuç, Kürdistan T.C.'nin egemenliği altında kaldıkça, Türkiye sol'u için iktidar olmak bir yana çok sınırlı bir gelişmenin bile sağlanamayacağıdır. Çünkü uykuda ve sesi boğulmuş bir Kürdistan, cunta için güç kaynağıdır.

Bu konuda Lenin proletarya devrimine giden yolda ulusal kurtuluş mücadelelerinin belirleyici rolünden bahseder. Bu, Türkiye'de etle tırnak gibi birbirine bağlıdır. Bu T.D.D.H.'nin zaferinin kopmaz bir şekilde Kürdistan'a bağlı olduğunu gösterir. Onun içindir ki, ister Türkiye isterse Kürdistan'da devrimci güçler mücadeleye atılırken, KUKH'nin çözümleyici bir anahtar olduğunu dikkate almak zorundadır. Devekusu gibi başını kuma sokmanın gereği yoktur artık. Gerçekler alabildiğine ortadadır ve hiçbir bahane bu yoldan gitmemek için kabul edilemez.

Türk burjuvazisi ve T.C. en zayıf noktasından yıkılmak isteniyor. Emperyalizm en zayıf halka olan Kürdistan'dan yıkılıyor.

Türkiye'de sol muhalefetin bu kadar kolay ezilebilmesinin nedeni, Kürdistan'ın halen Türk burjuvazisinin egemenliği altında olmasıdır. Demek ki Kürdistan'da T.C.'nin egemenliği parçalandığı an, Türkiye'de burjuvazinin iktidarı diye bir olgu kalmaz. O halde yapılması gereken görevlerin tersten değil, yerli yerine getirilmesi gerekiyor. Proletarya, devrime giden yola ezilen ulusun kurtuluşu ile başlar, proletarya devrimi ile tamamlar. Eskiden bu hep ters ele alınırdı. Once Türkiye'de proletarya devrimi olacak, ondan sonra Kürdistan kurtulacak! Leninizm bunun tersini söyler. İşe ulusal kurtuluş başlar, proletarya tamamlar. Ve bu Türkiye için çok daha yakıcı bir gerçektir. Böyle olunca, KUKH'ni Türkiye devrimi için çözümleyici bir öge olarak ele almak gerekiyor. Bununla birlikte çelişkilerin en karmaşığını yoğun bir biçimde yaşayan en zayıf halka Kürdistan'ı ele alıp, KUKH'ni geliştirmek yalnız yurtseverlik değil enternasyonalizm açısından da Türkiye halkı ve proletaryasının kurtuluşu için vazgeçilmez stratejik bir görevdir.

O halde cuntayı devirmede, Kürdistan stratejik ana halka olarak ele alınmalı ve uygun taktiklerle sıcak mücadele alanı haline getirilmelidir. Stratejik önemini görmek kadar, onu doğru taktiklerle beslemek ve hayata geçirmek de günümüzün en canalıcı güncel görevidir.

Bugün cuntaya karşı Türkiye'de sınıf mücadelesi mi yükseltmek isteniliyor, zayıf halka Kürdistan'da mücadeleyi kızıştır. Bunun için zemin son derece elverişli, ulusal baskının dünyada eşî görülmedik türü bu ülkede sürdürülmekte, objektif şartlar son derece gelişkin, Kürdistan'da herşey isyan halindedir. Bu isyana sadece bir öncü gereklidir. Bu ülke öncüye kavuştumu, coğrafyası ve isyankâr halkı ile objektif koşulların son derece elverişli olması oncünün burayı savaş alanı haline getirmesi için tüm engelleri ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca akıllı her demokrat ve sosyalistin, bu alanın önemini kavramaması için de hiçbir neden yoktur. O halde eskiden olduğu gibi tersten değil, çevrildiğinde tüm kapıları bir kerede açarak eve girmeyi mümkün kılan bir anahtar gibi Türkiye devriminin sorunlarına el atarken de kapıyı Kürdistan anahtarıyla açmak gerekir. Ve Kürdistan, bu anahtar görevini şimdi tam da yerine getirecek durumdadır.

Yalnız Türkiye ve Kuzey-Batı Kürdistan'da değil, Ortadoğu ve Kürdistan'ın diğer parçalarındaki gelişmeler de Türk burjuvazisinin ödünü koparmaktadır. O bunu, hergün verdiği demeclerle açıkça belirtmektedir.

Özellikle İran-Irak savaşı bu ülkelerin Kür-

distan üzerindeki denetiminde bir boşluk doğurmuştur. Ayrıca bu sömürgeci iki ülke kendi aralarındaki dalaşma yüzünden epeyce zayıflamışlardır. Ve bu, aralarındaki Kürdistan üzerindeki klasik ittifakı bozmuştur. Bunun yanı sıra Kürdistan'ın bu parçalarında, önderliği ne olursa olsun, sürekli gelişen silahlı direnme vardır. Bu parçalar bu halleriyle adeta Kuzey-Batı Kürdistan için bir cephe gerisi üs durumundadırlar. Sınırlar artık Kürdistan'ı bölüp parçalayan değil, adeta birleştiren bir hal almıştır. Sınırlar, cuntanın adeta vurdukça desilip erken doğum yapacak yumuşak karnı halindedir.

Böylesine elverişli koşulların yaşandığı bir ülke ve halka karşı yerine getirilmesi gereken en acil görev; 12 Eylül'ün dayanılmaz baskı ve acısını yaşayan bu halkı öncüye kavuşturarak yerine getirilir. Amansız katliamlara maruz kalmış bu halkın kendiliğinden mücadele geliştirmesi beklenemez. O halde ancak diğer ülkelerdenkinden daha güçlü bir öncü, bu koşulları değerlendirerek savaşı başlatabilir. Güçlü bir öncü olmadan bu isyan duygularının savaşa dönüştürülmesi mümkün olmayacağı gibi, doğru taktik ve savaş yöntemleri geliştirilerek iktidara yürümek de mümkün olmayacaktır. Bütün bunlar olmazsa cuntaya karşı direniş savaşı geliştirmek de olası değildir.

Öyleyse her zamankinden daha fazla KUKH'ne güçlü bir öncü kim olabilir? Açık ki bu proletaryanın öncüsüdür. Ve bu öncünün sürece, tam da şimdi devrimci bir tarzda müdahale etmesi gerekiyor. Eğer öncü yaratılmaz ve KUKH'nin başına geçemezse, tarihimiz boyunca hiçbir zaman ortaya çıkmamış olan bu tarihi fırsat kaçınıldığı gibi, en soylu görevlere ters düşmüş olunacaktır. O halde acil görev, böyle bir öncünün örgütlendirilip geliştirilerek KUKH'nin başına geçirilmesi ve Kürdistan'ın devrim için seferber edilmesidir.

Bu noktada PKK'nin rolü ve görevleri ne olacaktır? 12 Eylül darbesinin ağırlıklı olarak PKK'nin Kürdistan'da yükselttiği ulusal direniş mücadelesini ezmek için gerçekleştirildiğine değinmeye gerek yok. Buna birçok defalar değinildi. Örneğin 1978'de sıkıyönetimin ilanında kapsam, PKK önderliğinde mücadelenin geliştirdiği vilayetlerdir. Adıyaman, Urfa, Maraş, Antep, Bingöl, Elâzığ, Mardin vb. yerler önceliklidir. Daha sonra PKK'nin mücadelesi geliştikçe sıkıyönetim daha da geliştirilir. Ve bu kendisini 12 Eylül'de faşist askeri bir darbede somutlaştırır.

Cunta, işbaşına gelmesinin 1. nedeni olarak "ülke bütünlüğünü" koyacaktır. Onlara göre ve herkesin de iyi bildiği gibi bu "ülke bütünlüğünü" PKK tehdit etmektedir. Bu, kanıtlamaya gerek olmayacak kadar açıktır. O halde PKK, 12 Eylül rejimine karşı KUKH'nin dikilmesinde ve bu rejimin gelişip karşı-devrimin açığa çıkmasında olduğu gibi; rejime karşı mücadelede bundan sonraki süreci de belirleyecek temel güçtür. Bu yalnız Kürdistan değil, Türkiye açısından da böyledir.

Bazı küçük-burjuva zavallıları 12 Eylül'ün gelmesine PKK'nin sebep olduğunu ileri sürerler. Evet payı büyüktür. Kürdistan uykuda iken, onun adına sahtekârlık yapılıyorsa, bu, onun bağımlı oluşundandır. Yoksa uyanmış ve başkaldırmış bir Kürdistan karşısında rejim de uymayacaktır. T.C.'nin bir hastalığı da, Kürdistan'daki kıpırdanıslardır.

T.C. Kürdistan için bir yılın, Kürdistan ise T.C. için hazmedilmesi güç büyük bir lokmadır. O lokmayı çiğnemedi yuttuğu için hazmedemiyor, sindiremiyor. Midedeki bu lokma biraz kıpırdandıkça, yılan sancısından sağa sola saldırmaktadır. Zayıflıklardan dolayı lokmayı 40-50 yıldır bir türlü eritememektedir. Ve mide o kadar zayıf düşmüştür ki, lokma mideyi parçalayabilir. Bunun içindir ki lokmayı eritme çabası da yoğunlaşmıştır. Eğer lokmayı hazmedebilirse açık ki ömrünü biraz daha uzatabilecek. Onun için lokma kıpırdadıkça eceli gelmiş bir canavar gibi sersemliyor. Baskıyı, imha politikasını arttırıyor. Bundan daha doğal bir şey olamaz. Kürdistan kendisi için vazgeçilmez bir lokmadır. Ama çetin bir lokmadır.

Gerçekten Kürdistan olmazsa ekonomik olarak bir gün bile ayakta duramaz. Ve Kürdistan bir lokma olmaktan çıktığı an, T.C.'nin biması çökecektir. Bunun için, azgın saldırı ve baskılardan PKK sorumlu tutulamaz. PKK sömürgeciliği canevinden vurmuştur. Eğer lokma eritilemezse mideyi parçalayabilir. Ve açık ki bu lokmayı kıpırtıdan PKK olduğuna göre, onun şahsında Kürdistan'ın işini bitirmek, yoketmek istemektedir. Ama hazmedilir bir lokma olmadığımız, ne kadar çabalarsa çabalasın bizi eritemeyeceği ve artık midenin lokma tarafından parçalanacağı açıktır ve bu kaçınılmazdır.

Bu, görülmemiş baskı ve imha hareketlerinin PKK üzerinde yoğunlaştırılmasından da anlaşılmaktadır. Karşındaki en küçük bir kıpırdanışı hemen imha ile bastırmaya çalışıyor. Bu, neden ötürü böyledir? Açık ki şimdi küçük bir gücüz, ordularımızla karşısına dikilemiyoruz. O bunu iyi biliyor. Ölümlüne giden yolda ona tuzak kurduğumuzu ve ölümünün kimden olabileceğini bildiği için, herşeye karşı çok duyarlı. O bunu T.C.'nin yükseliş çağından beri iyi bildiğinden görülmemiş bir vahşet ve katliam uyguladı. Kürdistan yeniden ayağa kalktı mı başına nelerin geleceğini çok iyi bildiğinden, henüz yeni ve çok cüzi adımlar atılmasına rağmen, tarihi tecrübesinden dolayı,

PKK'nin şahsında Kürdistan halkına karşı korkunç uygulamalarda bulundu. Bu anlamda 12 Eylül, PKK şahsında uyanan Kürdistan'a karşı başlatılmış bir açık savaştır. Ve bu savaşta ya emperyalizme ve gericiliğe dayanarak tümüyle sıvı yok edecek, ya da yokolup gidecektir. Zevapın başka bir sonucu yoktur, olmaz.

Yılanın karnında daha fazla kalınamaz, ya mide parçalanıp yaşam yolu seçilir, ya da eriyip tümüyle yok olunur. O halde bugün PKK'nin önderlik ettiği mücadele sıradan bir ulusal kurtuluş mücadelesi değil, ama bir varolma-yokolma kavgasıdır. Ve yine sadece Kürdistan değil, Türkiye halkının da kurtuluş mücadelesidir. Bunun dışında kurtuluş düşünülemez. O halde düşmanın Kürdistan'a ve PKK üzerine acımasızca, bir canavarın küçük bir çocuk üzerine saldırmasına benzer tarzda saldırısı anlaşılır bir şeydir. Ama küçük çocuğun canavara karşı savaşı da anlaşılır bir şeydir. Bugün açık ki karıncalarla filler çarpışıyor. Filin karıncalar tarafından yenildiği örnekler çoktur.

İşte Kürdistan'da bugün yaşanan gerçeklikte tamı tamına budur. PKK imha edilecek bir güç olmadığını, geçmiş 4-5 yıllık pratiği ile özellikle 12 Eylül faşizminin amansız baskıları altında dahi kanıtlamıştır. Bu sadece Kürdistan'da değil Türkiye'de de yegane örnektir. Kaçmadan, reformizme batmadan, ihanet etmeden, PKK, en karanlık zindanlardan en zor dış alanlara kadar direnmeyi sürdürmüştür. Yalnız sürdürmekle de kalmamış, kendisini koruyarak 12 Eylül'ün tüm hamlelerini boşa çıkarabilecek yetenekte ve güçte olduğunu göstermiştir.

Tarihte birçok örgüt sert baskı yıllarında, faşizmin karanlığında birkaç kadrosunu kurtarabilir ve devrimci özünü koruyabilirse, dönemi başarıyla atlattıklarıyla ilişkin değerlendirmeler yapmıştır. Komüntern'in desteğine sahip Bulgaristan Komünist Partisi, o güçlü ustaların hayatta olduğu dönemde sınırlı bir kadro korunması ve tekrar dönüşü, başarıya giden yolda ciddi adımlar olarak nitelendirir. Ve bu, birçok ülkede Vietnam, Angola, Küba'da ve diğer ülkelerde de böyle olmuştur.

Bugün biz güçlü bir komüntern desteği, enternasyonal dayanışma bir yana çok sınırlı bir desteğe sahibiz. Ama esas olarak kendi öz gücümüzle kadrolarımızın korunmasını ve görülmemiş bir biçimde hem nicelik hem nitelikçe gelişmesini sağlayabildik.

Kürdistan devriminin teorisi yetkinleştirilerek, bundan çok güçlü politik-askeri strateji ve taktik, hem de örnek bir şekilde sıradan herkesin anlayabileceği bir biçimde, geliştirilmiştir. Bununla da yetinilmemiş, Kürdistan somutu için en uygun taktikler geliştirilmiş ve hayata geçirilmesi için çok büyük hazırlıklar sürdürülmüş, bunlar ülkeye aktarılmıştır. Tüm bunlar içerde ve dışarda özellikle cezaevlerinde sürdürülen tarihte eşî görülmemiş direnişçiliğin örgüt ruhu haline gelmesi ile başarılmış ve böylece geleceğin güçlü ordulaşmasının temeli atılmıştır.

PKK, en inanılmazı gerçekleştirecek, en aşılma engelini aşarak, en başedilmez düşmanla savaşarak bu dönemi geride bıraktı. Artık cunta için geriye saymanın, başta Kürdistan olmak üzere Türkiye'de de devrimci muhalefetin ileri adım atmaya başlayacağı döneme, PKK kendisini güçlü bir biçimde yansıttığı için, dönemin başlatılmasında belli başlı görevlerini yerine getirmiştir.

Böyle bir dönemin başlatılmasında sadece objektif değil, subjektif olarak da PKK'nin katkılarını tartışılmaz. PKK'nin bu etkisi, Türkiye'de Demirel, Ecevit, Tokar'lerin bile burjuva muhalefete katılmasından, bitmiş, tükenmiş gibi görünen sol'un alması olduğu bu yenilgi darbelelerinin nihai değil geçici olmasının sağlanmasına; Kürdistan gibi bir zeminde direniş tohumunun serpilmesinden, Türkiye ve Kürdistan için sağlıklı ve kalıcı birlik adımlarına kadar her gelişmede hissedilmiştir.

Artık, zorluklar altında yaşanan bu dönem kapanmıştır. Günümüz cunta açısından geriye saymanın -kesin tarih vermek gerekirse 6 Kasım'dan itibaren- başladığı; PKK ve önderliğindeki KUKH açısından ise karşı-devrimin alacakaranlığından sıyrılarak başlangıçta çok zor ve ağır da olsa giderek sıklaştan ileriye doğru adımların atıldığı dönemin eşîğidir. Gerçeğin böyle olduğuna kuşku yoktur. Ve bunun böyle olduğu, cuntanın PKK'ye yönelen Güney Kürdistan seferiyle kanıtlanmıştır. Sözde aylarca hazırlık yapılmış ve baharla birlikte PKK'ye "son" ölümcül darbe vurulacaktı. Sefer yapıldı, ama sonuç tam bir fiyasko. Değil darbe vurmak, tek bir kayıp verdirmediği gibi, cunta ağır kayıp almıştır. Ama bu sefer de başarısızlığını örtmek için, buna "kulak bükme" hareketi adını verdi. Yine "uslu" durulmazsa "tokat atacak"mış. Ama kimin kulağı büküldü ortada ve cunta bunu iyi bilmektedir.

Evet en güçlü görüldüğü döneminde cunta böyle ise; en zor dönemini yaşayan PKK giderek kendini daha da güçlendirebilecektir. Kısa vadede büyük bir güç biriktirebilecek, belki hemen peşpeşe zaferler elde edilmeyebilir ama giderek ülkede kök salan yeniden yaratılacak olan bir ulus ve halk olma gibi güçlü görevleri yerine getirmeye hazır bir parti durumuna gelecektir. İşlerin aceleye getirilmesine, basit biriki yenilgiye mücadelenin geriletilmesine gerek yoktur.

Esasen tüm bunlar olabilir de. Olmazsa şaşmak gerekir. Açık ki mücadele toprağa kök salarak, sindire sindire beslenecektir. Kaldı ki kolay bir zafer vadetmediğimiz gibi, umut da etmiyoruz. Bizde işler kısa süre içinde yapılmak istendiğinde, amatörlik biçiminde sorunlar karşımıza dikiliyor.

Düşman kısa vadede, hızlı askeri yöntemlerle ve bir-iki çarpışmayla işi bitirmek, sonuca ulaşmak istiyor. Biz ise kesinlikle uzun vadede, siyasallaşmış olarak, düşmanın istediği biçimde savaştan alabildiğine kaçınarak, güncel pratik faaliyetleri derinleştireceğiz. Bir ulusu yeniden yaratmanın, uyandırarak direnişe çekmenin binbir çeşit yolu yöntemi vardır. En basit bilinçlendirme faaliyetinden silahlı halk ayaklanmasına, en basit bir silahlı propaganda faaliyetinden 70'lik ihtiyarların propagandasına kadar ne tür yöntem varsa bulup uygulayacağız.

Tarihimizde ilk defa bu yöntemlere başvuruyoruz. Toprağımıza bu tohumlar ilk defa atıldığı için yabancısıdır. Ama açık ki bir kere yaygınca serpildi mi, istila sürüleri baş edemeyecektir. Onun içindir ki cunta işi tez elden bitirmek istiyor. Biz ise işi yavaştan, ama geçmişte sıkça eleştirdiğimiz işbirlikçi küçük-burjuva milliyetçiliğinin ele aldığı gibi, yani sonuna kadar uzlaşan uşakça bir biçimde değil, KUKH ve önderi PKK'yi daha da politikleştirerek; önümüzdeki dönem yalnız öncü ile aceleci bir tarzda değil ülkeye iyice yerleşerek, en geniş halk kesimlerini KUKC içinde örgütlemekten erkenden başlama gibi amatörliğe düşmeden yürütüyoruz. Biz zaferi; direnişin KUKH biçiminde somutlaşması, bu alan için lazım olan her türlü yol ve yöntemin bulunabilmesi; ve gerekli olan sabır, fedakârlık ve cesareti gösterecek, buna gerekli örgüt ve eylem biçimlerini katarak güvence altına alıyoruz.

Eğer tüm bunlar gereğine göre uygun tarzda yerine getirilirse, faşist Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da ömrü uzun olmayacaktır. Olsa bile bu, kısa vadeli ve çıplak bir askeri zora dayalı olacağından, yarar yerine cuntaya daha çok zarar verecektir.

PKK önderliğinde bu işler yürütülürse eğer, Kürdistan ve Türkiye devrimci hareketlerinin tarihi mirası iyi özümsemp korunduğundan ve bu temelde işlenen hata ve eksiklikler aşıldığından zaferin yolu açılmıştır.

Bugün işin gerekli olan tüm özellikleri kendi şahsında somutlaştırmış olan PKK, gündemine aldığı görevler karşısında gerçek tarihi rolünü oynayacaktır. Şimdiye kadarki görevlerini adına yaraşan bir tarzda yerine getiren PKK; bundan sonra da ciddi hatalara düşmeden, güncel olduğu kadar uzun vadede zaferi garantiye alacak gelişmelerle kendini adapte edebilir ve sürekli bir bilinçlenmeyi bünyesine hakim kılarsa; başarıdan zafer sarhoşluğuna, yenilgiden yılmınlığa kapılmadan önümüzdeki dönemde kayıplar ve dökülecek kan, çekilecek zahmet ne olursa olsun her zamankinden daha fazla devrimci kazanımlarını çoğaltarak, nihai zafere giden yolu kısaltacak, başta Kürdistan olmak üzere Türkiye ve bölge halklarına karşı olan görevlerini de yerine getirecektir.

PKK yalnız Kuzey-Batı Kürdistan ve Türkiye'deki mücadeleyi yükseltmekle kalmayacak; Kürdistan genelinde ilkel, küçük-burjuva reformist milliyetçilikten kaynaklanan, yetersiz ideolojik-politik yapılanmaların yarattığı ve bugün KUKH'nin önünde engel olan ve şu veya bu gücün piyonu olarak ortaya çıkan çatışma ve çekişmelerin, Kürdistan'da yarattığı tahribat ve olumsuzlukları aşacak ve sınırlayacak; yine bu güçlerle uygun biçimlerde mutlaka sağlıklı ilişkilerle girecek ve tüm Kürdistan'da proletarya hareketinin ideolojik-politik etkinliğini derinliğine ve genişliğine ege-men kılacaktır. Bu zeminde ideolojik-politik önderliğin sorunlarını çözmeye çalışacak, çıkan engelleri aşacak, Kürdistan halkının beklediği ve umut ettiği gerçek kurtuluş yolunu gösterebilecektir. Mevcut geçmiş, bu konuda geleceğe ışık tutmaya devam ediyor ve edecek.

Aynı etkiyi Türkiye sol hareketi için de yapacaktır. Proletarya hareketinin çekirdeğinin ister yeniden yaratılması, isterse varolanların birleştirilmesinde bunları en güçlü bir biçimde destekleyecek, güçlendirecek; faşizme karşı Türkiye halkı ile birleşik mücadele yürütecek ve yine faşizme karşı çıkarılabilecek tüm güçleri en geniş ittifaklar içinde geliştirmeye özen gösterecek; bu temelde doğru bir anlayış ve stratejik bir yaklaşımı hayata geçirecek; gereken her fedakârlığı geçmişte olduğu gibi gelecekte de gösterecektir.

Dolayısıyla PKK her zamankinden daha fazla, başta Kuzey-Batı Kürdistan olmak üzere tüm KUKH'nin zaferinin garantisi olduğu gibi, Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketinin yeni temelleri üzerinde gelişip zafere gitmesinin de güvencelerinden birisi olacaktır.

12 Eylül faşist rejimi 3. yılını doldururken, PKK'nin şanına yaraşan tarzda geride bıraktığı yıllarda olduğu gibi, güçlü devrimci birikimine dayanarak gelecekte devrimi zafere ulaştıracağı kesindir.

1983 ABD-TÜRKİYE ORTAK SEÇİM TATBİKATI

6 Kasım'da yapılacak "seçim" manevrasına az bir zaman kaldı. Bir biri ardına savaş manevralarının yapıldığı bölgemizde, Türkiye'de yapılacak olan "seçim tatbikatı"nın daha ilgiye değer olduğunu söylemek pek mümkün değil. Çünkü cuntanın, daha doğrusu ise CIA'nın hazırlayıp sunduğu programa göre, yapılacağı çok önceden ilan edilen 1983-seçimleri sadece Türkiye ve Kürdistan kamuoyu için değil, dünya kamuoyu için de iç yüzü bilinen bir olaydır. Daha önce umut besleyenler de dahil bugün her hemen güç, 6 Kasım seçimleri konusunda, onun faşizmin kurumlaştırılması çabası dışında bir olay olmadığı konusunda birleşmektedir. Bu açıdan, hala "işte cunta demokrasiye geçiyor" diyebilecek kesimler çıksa da, cuntanın "demokrasi ve seçim" manevrasının ne olduğunu bir kez daha izah etmeye gerek duyulmamaktadır.

6 Kasım seçimleri, hangi gelişmelere hazırlıktır? Şimdi daha çok üzerinde durulan konu bu olsa gerek. Çünkü, gerek bölgede ve gerekse Türkiye'de yapılan hazırlıklar, önümüzdeki yıl içinde çok ciddi gelişmeler yaşanacağını haber vermektedir. Bu gelişmeler içerisinde Türkiye'nin rolü dikkate alındığında, gerçekleştirilecek olan bu seçim manevrasıyla, bazı şeylerin kotarılmaya çalışıldığı ve geleceğe yatırım yapıldığı dikkatlerden kaçmamaktadır.

6 Kasım seçimleri, Türk burjuvazisinin tarihinde yaşadığı en zayıf dönemin ürünüdür. Her şeyden önce belirtelim ki, Türk burjuvazisini böyle bir manevraya iten neden, onun 12 Eylül'de önüne koyduğu hedeflere ulaşmış olması değildir. Tam tersine, çözmekle mükellef olduğu sorunların altında daha da çıkmaza girişinin ve derinleşen çözümsüzlüğünün ürünüdür.

Generaller cuntası, 12 Eylül'de burjuvazinin son umudu olarak iktidara getirilmişlerdi. Emperyalizm ve işbirlikçi tekkelci Türk burjuvazisi adına önlerine konulan ekonomik ve siyasi hedefleri gerçekleştirmeleri beklenen ve bu konuda kendilerine umut bağlanan bu çete, görüldüğü üzere bu amaçlara ulaşmak bir yana, uygulamalarıyla çıkmazı daha da derinleştirmiştir. 6 Kasım 1983, 12 Eylül 1980'e göre Türk burjuvazisi açısından sorunların derinleştiği ve hiç bir çözüm yolunun bulunmadığı çıkmaz-dar bir sokak durumundadır. 12 Eylül'de bu çıkmaz sokağın başına gelen Türk burjuvazisi, 6 Kasım'da artık bir daha kurtulamamak üzere bu çıkmazın derinliklerinde bulunmaktadır. O nedenle de, her şeye karşı korkunç bir tahammülsüzlük göstermekte, adeta kendi gölgesinden dahi ürkmektedir.

Kısaca belirtecek olursak;

- Ekonomi, iflastan kurtarılamadığı gibi, dış borç ve açıklar daha da büyümüş, kitlelerin alım gücü sürekli düşüş gösterirken, enflasyon dev boyutlara ulaşmış, açlık ve sefalet toplumsal bir olgu haline gelmiştir.

- Türkiye Devrimci Demokratik Hareketi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi bastırılmak bir yana, önemli darbeler yenilmiş de olsa, 12 Eylül sonrasında geçmiş pratiği de aşarak daha güçlü bir gelişmenin yaratılması için hazırlıklarını yapmışlar; ve Kürdistan zemininde görüldüğü gibi bugün, cuntanın karşısına daha hazırlıklı ve örgütlü bir güç olarak çıkmışlardır. Halkla bağlarını gün be gün güçlendiren kurtuluş mücadelesi, dış ittifaklarını da güçlendirmiş ve bölge güçleriyle sarsılmaz mücadele bağları kurmuştur. Bu açıdan denilebilir ki, 12 Eylül darbesiyle soluğu kesilmek istenen devrimci hareket, soluk borularını dışarıya taşıyarak hesapları tersine çevirmiş ve devrimin dış olanaklarını büyüttüştür.

- Gerek halkla devrimci gücün bağını kesmek ve gerekse ekonomik talan amacıyla kitlelere saldıran cunta, onları açlığa ittiği ve zulmettiği oranda muhalefeti de bizzat kendi eliyle körüklemiştir. Bugün artık kitleler, cuntayı her hangi bir açıklamaya ve propagandaya dahi gerek duyulmayacak tarzda tanımakta ve korkunç bir düşmanlık duymaktadırlar.

- NATO'nun ikinci büyük gücü olarak emperyalist sistemin bölgedeki en güvenilir dayanağı olan ordunun kofluğu ve zayıflığı da, özellikle 25 Mayıs saldırısında gizlenemeyecek biçimde açığa çıkmıştır.

- 12 Eylül'e bir umut olarak bakan burjuvazinin çeşitli kesimleri, cuntanın kendilerine de yaşama hakkı tanımadığını görmüş ve bu kez onun varlığından kaygı duyar noktaya gelmişlerdir. Ekonomik alanda dev tekellerin kendilerini yutuşunu, siyasi planda ise tek söz bile etmelerine izin verilmediğini görmüşlerdir. Bu açıdan denilebilir ki, 12 Eylül sabahı cuntanın iktidara oturtuluşu konusunda hemfikir olanlar dahi, bugün en azından kendi sınıf çıkarları açısından da olsa o birlik noktasında bulunmamaktadırlar. Yine, tekkelci burjuvazinin askeri kanadının temsilcisi olarak iktidarda bulunan cuntanın, iktidarı başka hiçbir kesimle paylaşmama konusundaki ısrarlı tutumu, tekkelci burjuvazinin sivil kesimleri ile de çelişki içine girmesine yol açmıştır.

- İçerde halk kitlelerinden tümüyle tecrit olan cunta, dünya ve bölgemiz halkları nezdinde de tecrit olmuştur. Özellikle bölgemiz halkları, Türk ordusunun yüklendiği görevlerle nelere hazırlandığını bilmekte ve bu durum, cuntanın bölge halkları üzerinde çeşitli kılıflar altında oynamak istediği oyunları işlemez kılmaktadır.

- Cunta, temelinde Avrupa ilercisi ve demokratik çevreleriyle emekçi kitlelerin protestolarının bir zorlaması da olsa, Avrupa'da da hemen tümüyle teşhir olmuş durumdadır. NATO ittifakı içinde kendisini terk edemeyecek ve her türlü kanlı girişimlerine ortak olan güçler dahi, onu açıktan savunamaz duruma gelmişlerdir. Kırallık bir katil gibi onu kendi halkına, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine ve bölge halklarına karşı her zaman kullanacakları bilinmekle birlikte, Avrupa devletlerinin kamuoyunun baskısına boyun eğmek ve cunta aleyhinde "yumuşatılmış" da olsa bazı kararları tastik etmek zorunda kalmaları önemli bir olaydır. Devamı 23. sayfada

YOK..! YOK..! KİTLELER İLGİSİZ DEĞİL

Seçimlerin arefesinde, partilerin en büyük sorunu, kitlelerin "ilgisizliği". Gerçi oyların, dipçik ve namlu zoruyla verdirileceği gerçeği dikkate alındığında bu da pek sorun değil, ama, oyuncu kompleksi işte, yine de kendini seyredenlerin olmasını ister en azından.

Seçimlerde kime oy vereceği konusunda kendisine danışılan vatandaşın sade bir omuz silkmesiyle "sana ne yaa..." demesi, "ama nasıl olur, seçimler... 6 Kasım'a şu kadar gün kaldı... Partiler... vs." sorular karşısında ise yine aynı umarsamaz tutumla "bana ne yaa..." demekle yetinmesi, cun-

şen oy verme rolü de, en eksiksiz biçimde yerine getirilecek. Bu konuda tüm tedbirler hazır. Ve hatta söylenebilir ki, kimin ne kadar "milletvekili" çıkacağı da belirlenmiş durumda.

Turgut Özal, bal peteklerinin içinde yine de acı düşünmeden edemiyor. "Sandıktan kim çıkarsa iktidarın ona verileceğine inanıyoruz" deme gereğini duymasının nedeni ne ola ki. Yoksa, rolünü beğenmeyerek bu kez de, assolist mi olmaya kalkıyor!

Burjuva yazarlarının kaleminde dahi bir alay konusuna dönüşen seçim gösterileri, acaba gerçekten de kitleler için bu kadar umursanmaz bir

rumdur. Kitleler, üç yıllık acı deneyleri içinde gerçek özgürlüklerini nasıl elde edeceklerini çok iyi öğrenmişlerdir. Bu nedenle de, çobanın keçisine verdiği değer ve ona gösterildiği ilginin seçimler için olmaması hiç de yadırgatıcı değildir. Cunta kitleleri öylesine soymuştur ki, onların tüm geçim araçlarını gaspederek, tıpkı o cami hocasının söylediği gibi, adeta kuru-çıplak bir çöp gibi ortada bırakmıştır. Baskına ve talana uğramayan tek bir aile gösterilememektedir. Kürdistan'daki duruma ise değinmeye dahi gerek yoktur. Halkın oylarını kime verdiği, onların dikenli teller arasına alınmaya

tacı fügenanları oldukça etkilemiş benziyor. Onlar bu durumun da etkisiyle, kitlelerin umursamaz tutumunu görmemekte ısrar ederek, ha bire "en büyük benim" diye dursunlar, kitleler bu berbat oyundan duydukları tiksintiyi çekimser bir biçimde de olsa ifade etmeye başladılar bile.

Burjuva basınında Milliyet gazetesinin seçim öncesi yaptığı "kamuoyu yoklamaları" bu konuda ilginç örnekler vermektedir.

Balıkesir'den kireççi Hüseyin Özal: "Partilerle falan ilgilenmiyorum. Neme gerek" derken, yine aynı ilden çoban Mehmet Ekinci: "Politika ne? İzlemiyorum. Benim için sadece, aha şu keçiler var. Onlar değer bulsun bana yeter." demiş.

Diğer yerler de bundan pek farklı değil. Bilecik'ten, emekli vatandaş Mustafa Sarıçay: "Hiç alakadar olmuyorum. Hiç mi hiç ilgilenmiyorum".

Cami hocası Ömer Şengül: "Şimdi ne çift var, ne çubuk, elimde bir değnek var. O dediklerinle hiç alakam yok. Kaç parti var, ne bileyim".

Çiftçi Mehmet Erim: "Hiç bir düşüncem yok. Durumumuz kötü. Ürettiğimiz malın karşılığını alamıyoruz. Seçim filan düşünmüyoruz. Geçimden aciziz".

Ve Çanakale'den bir lokantacı vatandaş Mehmet Güngör: "Benim için partilerden hiç biri yaramaz. Hiç parti ve lideri tanımıyorum" demiş.

Hakkari'de seçim mücadelesi yaman geçecekmiş, hele Bitlis, "gurur" duyduğu Kamran İnan'ı illede "parlamento" kürsüsünde görmek istiyormuş.

Partilerin yetkili ve pek sayın şahsiyetlerine bakılacak olursa: "Halkın siyasete ve partilere karşı ilgisi gün geçtikçe artıyor. Giderek her yerde politika konuşulmaya başlanıyor. Canlı bir döneme giriliyor" muş.

Ama öte yandan da, Milliyet yazarı Ömer Yelce'nin 26 Eylül günü yazdığı gibi: "Sokaktaki adamı, çarşıdaki esnaf kime seçimden söz ederseniz 'bana yaa...' deyip kesip atıyormuş.

Ne önemi var.

Seyirci beğense de beğenmese de, izlese de izlemese de, hazırlanan senaryo oynanacak. Tabi seyirciye dü-

olay mı? Ya da iddia edildiği gibi, kitleler "politikaya karşı ilgisiz" mi? Türkiye'de satacak hiç bir şey bırakmacasına ABD'ye peşkeş çeken Türk burjuvazisinin pazarlamacılıktaki ustalığını göstermek için, mahalle bakalmı bile güldürecek bir acemilikle kâh köprü-kâh domates satıcılığına girişmesi, yoksa kitleleri politikaya cezbetmek için başvuru olan ısınma hareketleri mi?

Ama gerçek olan bir şey var ki, halk kitleleri için parlamento ve seçimlerin hiçbir anlamı kalmamıştır. Geçmişte yaşam düzeylerinin yükselmesi ve kısmi özgürlüklere kavuşmak için bir umut gözüyle bakılan parlamento, kitleler açısından artık anlamı açık olan ve sahipleri tanınan bir ku-

şanmasından, yerlerinden-yurtlarından sürülerek topraklarına el konulmasından belli değil midir? Hergün ölenler ve işkence altında olanlardan bahsetmiyoruz bile.

Öyleyse şu, kitlelerin politikaya karşı ilgisiz oldukları iddiası da ne oluyor. Yok... Yok... kitleler ilgisiz değil. Aç insan midesinin sesini nasıl duymamazlıktan gelemese, bir ana yavrusunun acısını nasıllı yüreğinde her zaman hissederse; özgürlüğe ve ekmeğe karşı korkunç bir açlık içinde bulunan kitleler de, politikaya karşı son derecede ilgilidirler. Zaten cuntayı korkutan, kendi oyunundan bile ürkmemesine yolaçan neden de budur.

"PARTİLER"DEN BİR "İNCİ" SEÇTİK!

"Böyle başa, böyle tarak" diye bir söz vardır. Aşağıdaki yazı gibi daha nicelerini okuduğumuzda, bunu hatırlamadan geçmek mümkün değil. Söylemeye gerek yok ki, cuntanın partileri de kendisine en yakışanı. En büyük talihsizliğimiz de akıllı bir düşmanla savaşmamız değil mi? Ama bir şansımız da var, cuntanın zindanları, ileride tımarhane sorunumuzu rahatlıkla çözer herhalde. 8 Ekim günü Tercüman'da yayınlanan Yavuz Donat imzalı yazıdan bir bölümü bir de birlikte okuyalım:

"MDP Genel Sekreteri Doğan Kasaroğlu'nun kapısı açıldı. İçeriye 'yaşlıca' bir şahıs girdi:

-Siz Doğan Kasaroğlu musunuz?

-Evet efendim, benim.

-Memnun oldum. Beni İsmet İnönü gönderdi.

-Anlayamadım.

-Doğan Bey beni İsmet İnönü gönderdi. Sizinle bazı konuları görüşecektim.

Madem ki rahmetli göndermiş, öyleyse buyrun.

.....

"Yaşlıca şahıs" oturdu.

Elindeki paketi açtı.

İçinden, "bir tomar yazı" çıkardı.

-Doğan Bey, bu yazıların gazetelerde yayınlanması gerekiyor. Lütfen gazetelere telefon ediniz.

-İyi ama, neden ben telefon edeceğim?

-Bazı kamu kuruluşlarının durumu iyi değil. Zaten bunlar kurulurken, ben İsmet'e söylemiştim. Ama İsmet o zaman beni dinlemedi. Dün konuşurken ise, "sen haklıymışsın" dedi. Ve İsmet, sizinle görüşmemi söyledi...

...

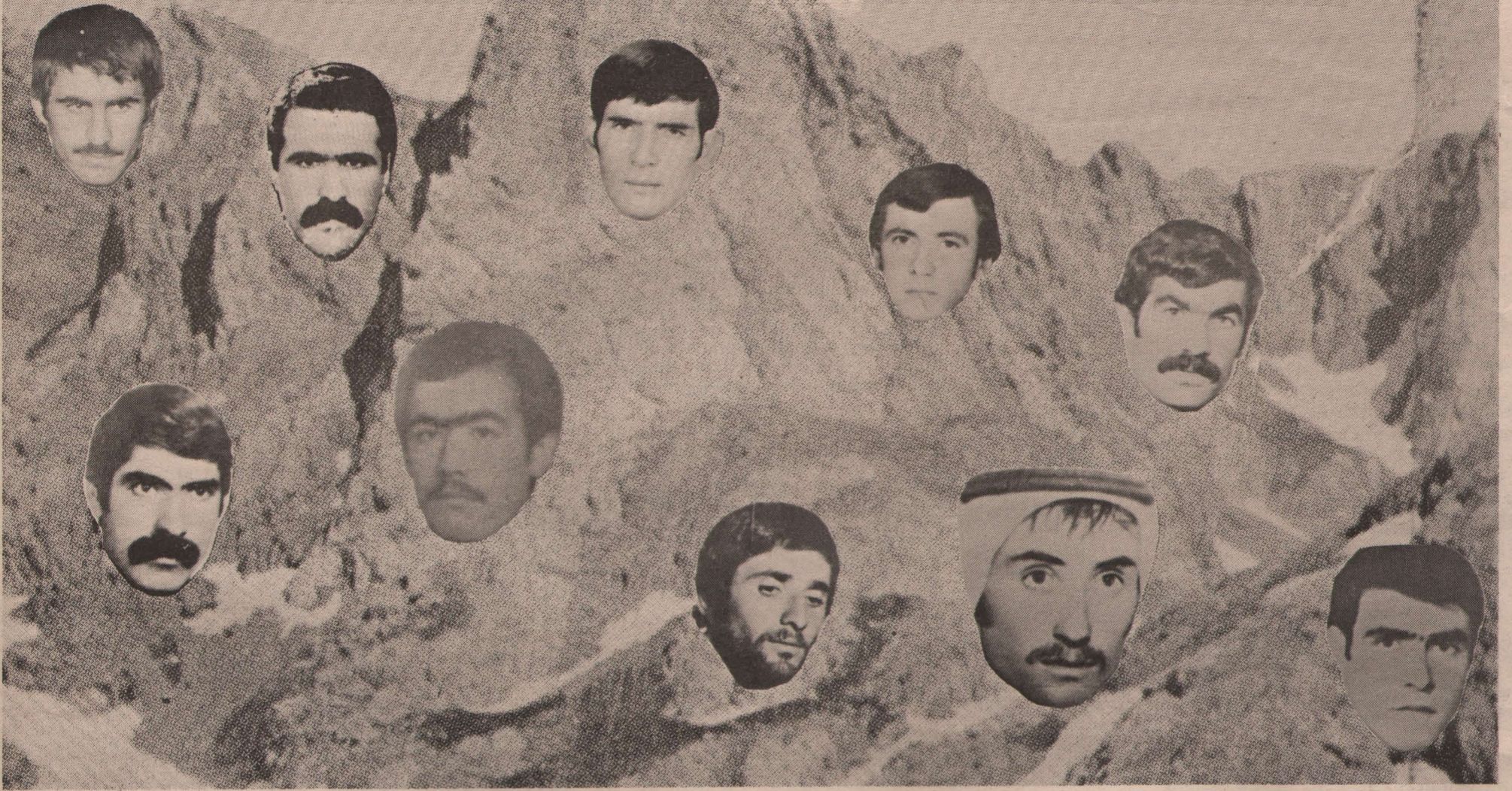
Yukarıdaki olay, 5 Ekim çarşamba günü yaşandı.

Olayı, partilere akıllıların vanısına, delilerin de geldiğini belirtmek için sunuyoruz"

Bloka - Gab Şehitleri ve Delil Doğan Yoldaşın Anısına

ŞEHİTLERİ ANLAMAK BAĞIMSIZLIK İÇİN SAVAŞMAKTIR

Şehitlerimizin ardından, onları anlatabilmenin en zor biçimi yazmaktır. Kelimelerin gücü yetecek mi? O ruhu, o cesareti, o inancı sözcüklerle ifade edebilmenin olanağı var mıdır? Çoğu kez söz verdiğimiz ardlarından "Yoldaş kanın yerde kalmayacak" diye. Acaba, bu kutsal yemin gerçek özüyle kavranabiliyor mu? Bize emanet ettikleri bayrağın lekesiz kızıllığı ardından onlara layık bir biçimde yürüyebiliyor muyuz? Tüm yaşamımıza damgasını vurması gereken bu kendimizle hesaplaşmayı yapabiliyor muyuz?

Partimiz, tüm mücadele yaşamı içinde kendisine bayrak edindiği yüce şehitlerin anıları ardında bütün gücüyle yürür ve onların özlemini duyarak şehit düştükleri Bağımsız Kürdistan'ın yaratılması için hergün bir yeni mevziye daha koşarken, şehitleri anlamak ve onlara layık olmak görevi de daha bir anlam ve yücelik kazanmaktadır.

Yaşadığımız hergün şehitlerimizin anılarıyla dolu. İsimleri; daha mücadelemizin ilk adımları denilebilecek bu aşamada bile tek tek sayılamayacak kadar topraklarımızı kanlarıyla sulayan KÜRDİSTAN DEVRİM ŞEHİTLERİ. İleride, onların geride kalan bizlere vasiyeti olan Bağımsız Kürdistan bir gerçek haline geldiğinde, tarih sayfalarında yaratılışımızın simgesi olarak, ama belki de bir çoğunun isimleri dahi belirtilmeksizin saygı ve minnetle anılacak ŞEHİTLERİMİZ.

Onların büyük bir yürek rahatlığıyla kavgaya atılış ve bu uğurda can verişlerinin anlamı da, işte o zaman gerçek özüyle kavranmış olacaktır. Şüphesiz ki, "Yaşasın PKK, Yaşasın Bağımsızlık" sloganında belirttikleri bu vasiyeti yerine getirmeksizin, ne kadar acı ve fedakârlığa da katlansak kendimizi rahat hissetmeyeceğiz.

Sovyet şairi A. Nikolay Popov'un söylediği gibi:

«Kaynar bir yanardağ
na şuramda,
fışkırır kan,
der: "öç al!"
Sıkarsız dişimizi.»

Düşmanın vahşeti, düşmanın çılgınlığı bizi asla geriletemez. Düşmanın tüm bu özellikleri, bizde yalnızca intikam duygusunu geliştirir, yüreklerimizde kay-

nayan o mücadele hırsını biraz daha büyütür. Ama bizleri kahredecek en büyük olay, düşmanla dişe diş bir savaş içinde hayatlarını feda eden yoldaşlarımızın anısına layık olamamak, o büyüklüğe erişememek olabilir.

Fakat ne alıkoyabilir ki, bizi, insan olmak gibi bir büyüklüğe ulaşılmaktan. Doğan hergün onların anılarını yüreklerimizde hissettiğimiz ve yaşamamızın anlamını bilerek yaşadığımız sürece; ne düşmanın vahşeti, ne olanaksızlıklar ve hatta ne de kendi yetersizliklerimiz bile bunu engelleyemez. Geleceğin yaratılışına duyulan o sonsuz güven, umut ve dökülen kanlarımızla topraklarımızda yazılı duran mücadele sloganları, 3000 yıllık paslı sömürgecilik zincirlerini birer birer koparıp geleceğe köprü atmak için yeterlidir.

Tarihimizdeki o büyük olaylardan biri, 25 Eylül 1980 günü GAB'da yaşandı.

Mahmut GÜDEN, Mehmet ESEN, Davut TAŞKIN ve Mehmet Sincar yoldaşlar, Mardin'e bağlı Derik ilçesinin Gab mevkiinde 2000'i aşkın düşman gücü tarafından kuşatıldılar. Saatler süren çatışma sonrasında onları ele geçiremeyeceğini anlayan düşman, helikopter ve savaş uçaklarıyla dağları bombalamaya başladı. Bu bombardıman sırasında üç yoldaş şehit düştü. Mahmut GÜDEN ise, yaralanmış ve sürekli kan kaybediyordu. Ama O, kanının kızıllığında topraklarımızda hiç bir zaman silinmeyecek bir gerçeği haykırdı. Gab dağları, Mahmut GÜDEN yoldaşın kendi kanıyla yazdığı "PKK SAVAŞÇILARI ÖLÜMSÜZDÜR" sloganıyla gerçek yaşamı tanıdı.

Düşman, savaş uçaklarına, bombalarına ve zırhlı araçlarına rağmen, ve yoldaşlarımızın silah sesleri suskunluğa girdiği halde, korkakça yaklaştı Gab dağına. Ve en büyük alçaklığını, vahşetini, korkusunu bir kez daha orada gösterdi. Ölüren bile ölümsüzlüğü haykıran bu yiğit militanın başını dipçik darbeleriyle ezererek, Partimizden ve militanlarından duyduğu o korkuyu, halkımıza duyduğu tarihi kinini bir kez daha sergiledi.

Gab dağları, "PKK SAVAŞÇILARI ÖLÜMSÜZDÜR" sloganıyla yüce bir anıt olarak, Kürdistan insanlarına bu kutsal kavgada her zaman güç verecektir.

7 Ekim 1980, Teman köyünün hep birden ağıladığı, ama ağıt yakmaya izin ver-

mediği bir gün, çünkü o gün, yeni bir kahramanlık destanı yazıldı. Kürt insanın yüzyıllardır ruhunda taşıdığı yiğitlik, kahramanlık, savaşçılık bir militanın kişiliğinde yeniden yaşandı. Yüzlerce düşman askeri, silahları, zırhlı arabaları ve bombalarıyla ve tek bir kişiye karşı harekete geçmişlerdi. Delil DOĞAN yoldaşın köyde olduğunu haber alan düşman, adeta korkuyu giyerek gelmişti köye.

Tüm yaşamı boyunca Partiyeye bağlılığın, halka sevginin, fedakârlığın, cesaret ve atılganlığın örneği olan bu büyük önder, yiğit savaşçı Delil DOĞAN, teslim ol çağırısına karşı silahıyla cevap verdi. Çembere rağmen evden çıkmayı başaran Delil yoldaş, son kurşununa kadar ve hem de düşmana büyük kayıplar verdirerek çarpıştı. Ancak, sırtından yediği hain bir kurşunla şehit düştü.

Onun cesedine dahi yaklaşılmaya korkan ve kendilerine oyun oynadığını düşünen düşman, ölüp-ölmediğini anlamak, öldüğünden iyice emin olmak için köylülere gönderdiler. Ve yoldaşımızın cesedini köy meydanında sergileyerek, onun öldüğüne köylülere inandırmaya çalıştılar.

Ama Teman köyü Delil için hiç bir zaman "öldü" sözcüğünü kullanmadı. Her doğan çocuğa Delil adını koyarak, sadece, "yaşatacağız" sözünü söylemeyi kendileri için yeterli buldular. Ve şimdi çocuklar, yeni DELİL'ler, onun cesaret ve inanç örneğiyle büyütülüyor.

Bloka dağının eteklerinde bir çukur var. Şehitlerimizin kemiklerinin birbirine kaynaştığı, isyan çukuru. Başaramamış düşman, o çatışmanın, o yenilgisinin izini silmeyi. 29 Ekim 1981 günü buldozerlerle açılan bu çukura 6 devrim şehidinin cesetleri üst üste gömüldü.

Mardin ilimiz 29 Ekim günü dağların yine bombalandığını ve yine düşman askerlerinden yükselen korkak çığlıkları duyuyordu.

Zeki PALABIYIK, Davut ULUÇ, İdris AKTAŞ, Hasan ERTAŞ, İsmail DAMAR ve Bozan ALAN yoldaşların yerini öğrenen düşman, o gün de yine 2000'in üzerinde askeri gücü ve helikopterleriyle Bloka dağını bombalamaya başladı. Mazıdağı'nın Bloka dağına sırt verdiği yamaçta, o gün 12 saat süren bir çatışma yaşandı. PKK Partizanları, sınırlı mermilerine ve az sayıdaki silahlarına rağmen

12 saat düşmanla çatışarak, çok sayıda düşman askerini öldürdüler. Çılgına dönen düşman, tek çareyi yangın ve tahrip bombalarında buldu.

Düşman, inançları ve savaşçı yetenekleri karşısında yenilgiye uğradığı bu yoldaşlarımızın bombalanmış vücutlarını askeri arabaların arkasına bağlayarak köy köy dolaştırdı. Böylece, güçsüzlüğünü ve zavallılığını gizleyebileceğini zannediyordu. Ve, onları ailelerine teslim etme cesaretini dahi gösteremeyecek kadar büyük bir korkaklık ve alçaklıkla Kızıltepe'de kazdırdığı bir çukura gömdürdü.

Bloka dağının eteklerinde 6 devrim şehidinin birbirine kaynaşmış kemiklerinin yattığı bir çukur var. Kürdistan toprağına yan yana uzanan 6 can.

Bizleri aynı cesaret ve savaş gücünü göstermeye çağıran 6 yürek.

Ve tüm devrim şehitlerimizin bize ulaşan sesi;

"Diyoruz ki size:
Yas rubaları istemez.
Zaten burda bir renk yok,
burda,
mezarda,
karadan başka.
Diyoruz ki size:
Acıklı şarkılar istemez,
sonu gelmez şarkılar,
burda uykudayız hepimiz,
uyanılmaz uykuda.
Bir daha oraya dönmek yok.
Diyoruz ki size:
Bundan böyle şarkıları
söyleyin topraklarımız için
Başkaldırın, diyoruz, başkaldırın,
Öğretin karanlık tarihimizi,
öğretin çocuklarımıza,
yapışıp kalsın diye kanımız
bir felaket arması gibi
katillerin bayrağında.

....
Akar oluk oluk cinayetin kanı,
tıkayın onu.
Dört açın gözünüzü
Tetikte olun
Hazırlanın kavgaya"

“Xwesiparî xiyanetî - Berxwedan jîyan e”

HÊZA BERXWEDANÊ

Bi daxûyana Celaledîn Delîbaş, ji 1 ê Îlon'ê ve berxwedana şerrvanên PKK, tevgera Rojîya Mirinê berdewam e.

Rojîya mirinê ji bo amancekê, bê dudilî pêşkêşkirina jîyana bi rûmet e, ku ji destpêkî ve mirin tê hebandinê, û bi hemû taybetên giran, bûha mirov xwe karê ve yekê dike. Bêşik canfedakariyeka berbiçav e. Bikaranîna çekê dawîyê ye. Di vê qeyse de gellek bi rûmet e. Dîrok û pêvajoya mirovî bi gellek nîşanên rûmetî kemiliyê ku, li qadên şerr qahremanên nemirî dest avêtine sînga dijmin, mîrxasên heja ji bo gelê xwe ji bindestiyê felatbikin, û zeftkaran ji welatê xwe derbixin, bê tirs û guman xwe avêtine binê tanq û topên dijmin, bê hijmar mirovên heja û qahremanên bi nav di rêya serxwebûn û jîyaneka azad de xwe fida kirine. Lê, di zindanên reş û tarî de, bi hêvdariya rojên ronahî dibin hingavtin û zerpên dijwar de çik û taybetên jîyana rûmetî bi germî yên di dilê xwe de jîyane û ji bo vê jîyana xwe fida kirine pirrttir û hêjatir bi bîrhatine. Hêza serhildana gelan, hêza biryarvaniya hemberê dijmin, hêza çîna bindest tim bi van nîşana hatiye pîvandin û ev taybet bûne pergalekê bingeîn. Ji bo şerrê mafî parazvanên doza rûmetî di nav vî şerrî de şehîd ketine. Lê dîrok tucar ji bo vana binketinekê nenivîsandîye. Yên ku binketina her tim hêzên hebûna xwe li ser kedxwarî, zeftgirtina gelan û talanbaziya taybet û hebûna gelan domandine, hêzên serdest bûne. Ku, dinya me gellek zilmkar, hovber û hêzên bi zerpê jîyan domandine naskirîye. Lê, ji împaratoriya Roma, emperyalîsta Amerîkî, hêzên herikandina dîrokê xwestine rawestînin û ji bo vê xwînrijandine ber biçav dîne ku ev yek bi xwe ye hêza herikandina dîrokê ye.

Li welatê me Kurdistan jî ev şerr didome. Hêzên amançkarê rawestandina gera çerxa dîrokê bi xwînrijandinê dane pêşxwe û naxwazin gelê me bibe hêza gerandina ve çerxê, paşverûkên dinê û gelê me û hemû alema mirovî şer dîkin. Lê biryarê dîrokê ji ve pêvajoyê ve kifş e. Lê, kifşkirin û daxûyaneka zelal jî heye ku, gihîştin û destxistina ve amanc û biryarî ewê ne hêsan gellek dijwar û bi fidekariyên giran pêk were. Ji ber bindestiya sedsalan û zerpa û pejrandinên qolonyalistî em baş dizanin ku ew ê bi dinyayê dane jibîr kirin û bê îmkaniyê hêz jariya gelê me heye. Lê em dizanin ku em perçekê hêza afirandina dîrokê, perçekê gelan e û ji ve yekê jî em bi hêz in. Di nav hemû bêîmkaniyê û rewşa jarî de, afirandina li ser bingehe bîr û bawerî û fidakarî tenê bi van yekan tê bişkavtinê.

Ne hewceye em bibişkiyînin ku gelê me vê hêza xwe bi hemû taybet û pergalan li girtîxanan derî holê kirîye. Binxistina dijmin jî di vê hêlê de daxûyan kirîye. Ev şer bi salan bidome jî bi hemû rastî û taybetan xuyaye, dawîya wî şerrî eşkereye.

Ji şerrvanên PKK Celaledîn Delîbaş destpêkirina rojîya mirinê daxûyan kirîye, berxwedana rojîya mirinê didome.

Qawîşa 35an bi destpêkirina berxwedana Mazlum, ala berxwedanê, pêlên agîrê besxwedanê bilindkirin.

Bi daxûyan û agahdariyan jî aşkeriye ku ew pêl xwezi û hevîya gel bixweye û vê dide nîşandanê. Ji ber taybetên hatina gel didine nîşandanê, bawerîya serfiraziyê tînin holê, bîr û bawerîya bi dorê serfiraziyê hebandina Partiyê diafirînin û tînine zman ji bo me taybetên rûmetiyan gotinên rojîya mirinê, zindanên Dîyarbekir û berxwedanê gellekin.

Rojîya mirinê, gelê Kurdistan'ê bi vê tevgera berxwedanê sê lawên xwe yê bi rûmet şehîd daye. Endamên Komîta Navendî ya PKK M. Hayri DURMUŞ, Kemal PÎR û şervanê PKK Akif YILMAZ di tevgera vê berxwedanê da şehîd bûne. Ku ji 14ê Tirmehê heta 8 ê Îlonê tevgera birçîbûnê 55 roj domîya bi vê berxwedana rojîya mirinê di dîroka gelê Kurdistan'ê de rûpelên zêrîn, heja û bi eş hatine nivîsandinê. Ji ber pêwîstî û taybetên pêvajoya

xwe derheqê ve tevgerê de gellek hat nivîsandinê û daxûyan çêbûn. Vê hêzê ji ku afirandin, kanîya hêza berxwedana wan çî bû heta leptandina zman ev yek hate daxûyankirinê. Li vê derê ev taybet û hilma her kesekî Kurdistan'ê ji mûh ve emê nenivîsin. Lê ji 2ê Îlonê ve berxwedana didome û hemî hêlên girtîxana Dîyarbekir daxistîye hevî xwe ku li ser van taybetên berbiçav pêkhatîye û adana hêza berxwedanê ye, emê li ser hin taybet û afirandinên ve berxwedanê rawestin. Ev pêkhatin di nav tekoşîna şoreşê de ji tevgerên çarenîne û ji bo giştî tekoşînê xwedîyê taybetên pêwîst e.

Çîre ev taybetên em bi hûr-bijarî dixwazin li ser wana rawestin?

di derheqê ve tevgera berdewamî de li gor agahdariya me ji qawîşa 31î pêştir hemû hêl tevî ve tevgera ku şerrvanên PKK destpêkirine bûne û tevger bi berxwedanî tê domandinê. Ji ber qawîşa 31î ya pêxwasên M.Celal Bucak e, tevger hemû hêlên girtîxanê li xwe civandîye.

Girtîxana Dîyarbekir dîroka 3000 salê Kurdistan'ê di van sê salan de jîya. Berxwedan û serxarîya pêvajoyên dîrokê, dawî li vê derê pîrsa dawîyê pêkanî û bi hemû taybetên xwe derpêşî holê bûn. Ji pêvajoya dîrokê ve berxwedana ku hêlê me bûye nîşana we, bi şerrvan û rêberên PKK, bi berxwedan û tewrên wana gihaye qeyseka bilind û bi vê jî mijaniya gel afirîye, ji hêla din ve, bi hemû taybetên rûreşiyê taybetên serxwarîyê eşkere derholê bûye. Hêzên ezîmkarê nûjenîya dinêka nûh, hêzên avakarê civaka nûh, sernexwarî û nesistîya hêza xwe aşkere daxûyan kirin. Lê, hêzên kêrnehate afirandina rojekê, çînen bêhêz û bêkêr û hêzên berpirsiyarê wana ji pergalekê rûreşî, ji rewşa xwe ya bêteşe nefilitîn. Ev yekê bê xweziya mirovî, li ser taybetên hebûna rastî û rewşê diafire, tenê bi bişkavtina civakê bersîva wê tê holê. Lewra, tê zanînê, mirov hêz û taybetên ji çîna xwe, taybetên çîna xwe digre. Hêza mirov ji ve tê. Çînen bêxwedî hatin, û hêz û mîrxasî naefîrînin. Hemberê hêza dijmin ew herdem xwedîyê pergalekê serxwarîyê ne. Di dîrokê de danezanên ve yekê gellekin. Ger ev hêzên kêrnehate afirandinê, li ser rewşa adana civaka Kurdistan'ê pergalekê sitendibûn, ev yek xedartir dibe. Ku di van berxwedan û tevgerên girtîxana Dîyarbekir de çîna hêza xwe bi hemû pergalan derî holê kirîye. Hêza wana kifş bûye. Biryarvaniya wana şerrê dijmin, bîr û bawerîya serfiraziyê, bê dudilî û afirandina zanebûnê, kêrhatî û kêrnehatiya xwe bê veşarî derî holê kirine. Rêxistina rêberê karkerên Kurdistan'ê PKK di vî şerrê hemberê dijmin de, gellek caran û bi her pergalekê li zindanan dadigehên dijmin û hêlên şerr de hêza kêrhatîya rizgarvanî û rêberîya karkerên Kurdistan'ê derpêşî hêlan kirîye û vê taybeta xwe derî qada şerr kirîye.

Ew hêzên xwe bi rêxistinên Kurdistan'ê navdar dîkin, mîna “Rêya Azadî”, “KUK”, “DDKD” hwd. di rewşa ku xwedî li rêxistina xwe, tevger û amanca xwe derneketin, kêrî ve yekê jî nehatin. Di nav rewşeka dijwar de PKK li qadên dadigehan, di hemû rewşan de bi zanebûna berpirsiyarî û bi taybetê hêza rizgarvanê gel, di dîroka gelê me de, vê pêvajoya perçekê dîroka me, bi hemû taybetan ve xwedî li vê tekoşînê derketîye, dijmin ji pergalekê angastîne de bê mecal kirîye û ji bu afirandina hatina gel domdarên kîjan rêçene li pêş dijmin bê sistî parastîye. Hayri DURMUŞ di dadigehê de emê bi çî awayî nîrê qolonyalistî hilweşînin, û ji bo serxwebûnê emê çî rê bidne pêş xwe daxûyan kirîye. Ji endamên Komîta Navendî ya şerrvanên PKK, bi hemû taybetan ve, mîna çekekê îdiolojî û politîka PKK hember dijmin parastine û cihê bûn û pêkanînen Partiyê xwedî derketine. Ev li pêş dîrokê parastina Partiyê, bîr û bawerîya ve politîkê bi xwe ye. Yanî ev ne tewrê

kesan, qehremanîya çend mirova, temsîliya çînek, hêza rêberîya ve çîne, biryarvanî û ezma Partiyê bixwe ye. Kesên bawervanê ve dîtîne û tevgervanê ve hêzê aşkere ye ku ewê ezm û tewrên bê emsalî bidne nîşandanê. Ev taybetê ku berbiçav e.

Li vê em bidin kifşkirin ku kesên ji bêmecaliya xwe devê xwe bi çêr û gotinan lewitandiine, ji bo ji ve korî û poşmanî û belengaziya xwe derbikevin “bi kefteleftî” hurmeta me ji berxwedanan re heye. Mîrxas û qehremanin. Ew berxwedan ya me hemîya ye. Ya gelê Kurd e. Bi rûreşî dest bi çivan dîkin. Em pîrs ji van efendiya dîkin: çîma ve qehremanî û serbilindiyê, em dev jê berdin endamên we, endamên we yê Komîta Navendî nîşan nedan? Çîma ve serbilindî û mîrxasîyê nîşan nedane? Ku herkesê xwedî taybetên mirovî bi ve berxwedan û afirandinên hogirên heja serbilind dibe û dihebîne, li hember ve berxwedanê xwestina me ye ku xwe serwestkin, rastiyê bidne berçavên xwe û ve rastiyê bervajî nekin. Ev xwezî hin heqê me ye, hin berpirsiyarîya me ye. Bi rastî, hurmeta wan ji ve yekê re hebe, û ji dil û can bin, ewê dev ji çêr û gotinên rûreşî ku derheqê berxwedanê û ji PKKê re dîkin ewê dev jê berdin. Hemû şerrvanên serxwebûnê di rewşa bîranî û bawerîya PKK de dema mane, bûne temsîlkarê berxwedanê. Di rewşa dîrketina ve yekê û sistiyê de, ger pêşî di nav vê hêzê de mabin jî ew ketine ferîneka serxwarîyê. Lê, dema ji endamên Komîta Navendî ta dilxwazan bîr û bawerîya Partî û gel di dilê xwe de kesan germ parastîbe, berxwedanên bi hêz afirîne ku devên çêrbaz hatine girtinê.

Ew rih, rihê berxwedana PKK ye. Ger ji dil û can hurmeta wan ji ve berxwedanê re hebe, û bi ve serbilind bibin pêwîste ku hurmet ji PKK re bikin.

Ev hêzên me wan navdar kir, hêzên reformîst, hêzên kevnare, rewşa wan hemîyan li qada şerr diceribe, ev rewşa wana derî holê bûye, çîqas xwedîyê taybetên rûreşî be jî ev adana taybetên pêvajoya dîrok û ji rastîya civakê tê. Ku ji hatinê dîtîneka berbiçav tune, kifşkirinên îdiolojî û politîka wan di derdora rewşa karbidestan de dimîne, bê guman li hember dijmin ewê gellek taybetên mafê parastîne nîn be. Mîna di nameya Mazlum Dogan de hatiye nivîsandinê; ev kes ji bo jîyan û mafên şexsî, ku ev adana xêza dîtina wan bixwe ye, ji bo hatineka ronahî mirina xwe nedane berçav û di rewşa serxwarîyê de jîyana xwe hebandine. Ev ne ji bêziravîya wan kesan wilo ye. Hemû adana xêza û dîtina bixwe ye.

Mîna tê zanînê, xwedîyên ve bawerîyê li derên dîrî dijmin jî çêrên xwe yê derheqê berxwedanê kêmkirine. Çewa li derva xwe karê tekoşînê nekirine, bi hemû taybetên rûreşî bê veşarî dîtina serxwarîyê parastin û ve didomînin.

Lê, ma gelo ewê heta kîngê bidomîya? Lomanê li dervayî welat dibî dem di nav betên rûreşî bê veşarî dîtina serxwarîyê diafire. Ev kesên ji van rêxistinan veqetîyan e, di nivîs û daxûyanên xwe de, bê zelalî be jî ji ber hemberîya berxwedan û şerr rûreşiyên derheqê tevgera berxwedanê nehebandine û li dijî ve derketine. Ji alî din ve ev hêzan aşkere dibînin ku kesên li sefên xwe girtine, ji wan vediqetin. û ve yekê berçavan xwe dibînin. Girseyên gel hebûna hatina xwe ku di berxwedanê de dibînin, têdighîjîn ku hêzên reformîst gerîneka tunebûnê ne, ref bi ref xwe li hawîrdorên berxwedanê digrin û xwedî li tekoşînê derdikevin.

Ev rastî bi hemû pergalekê aşkere neha li girtîxanan tê jîyanê. Ew kesên têgihîştîyê ve dîtîne, ku ev dîtîni ji serxwarîyê pêştir tu tişt nedaye wana ev kes dev ji ve dîtîne berdidin û li hember ve dîtina serxwarîyê radiwestin. Welew bi salan di nav ve serxwarîyê de mabin jî îro, tevî tekoşîn û berxwedana şerrvanên PKK bûne, û vî tewrê xwe bi berxwedana rojîya mirinê

didomînin.

Çewa her roj girsên gel, xwedî li xêza berxwedanê derdikevin û lê dicivin; ev yek li cihên qadên şerr li girtîxanan jî pêkhatîye.

Ku berxwedanê PKK bi salane ji vî tewrê xwe sistî nîşan nedane, di bin hemû pêkanînen nemirovî û hov de ji hêza bawerîyê windabûnên wan çenebûye, qetlîam, kuştin, biryarên bidarvexistîne û hingavtinên dijwar li hember ve hêz û bawerîyê pûç mane, û betal bunê. Berxwedan ji ve rewşê bihêztir derketine. Ew dijminê xwînaxar û devbigilêz jî derheqê wan de hewqas bi rûreşî nepeyivîye. û li hember ve berxwedanê herdem binketîye û helîya ye. Ew amanca hêza qolonyalista ku dixwaze şervan û berxwedaran bikuje, ev amanc bi xwe daxûyana binketina dijmine. Dijmin şerrvan û berxwedaran kuştîye, li hingavtinên nemirovî wan ji hev perçe kirîye hwd. Lê wana binnexistîye. û berxwedaran bi çîka çavên xwe, bi çîka ji rojên hatinê re diçirise. Lepê lédankar û hingavtinkaran destikên hingavtinê û mirina ji quncê tarî tê helandinê. Tu caran di çavên van de çîka jîyanê neafirîye û wan her tim di dilê xwe de Kurdistan'a serbixwe û azad jîyandine. Li ber mirinê, di rewşa bîna dawîyê, hingavtin û di bin lédanên giran de deng û daxûyanên wana, rojîya mirinê, berxwedanên birçîbûnê hwd. ve nîşanê me didin.

Lê rewşa serxwarî û xayintî tê de, dema bêyî peyvê hewqas gemare ku ewê rûpelan qirêj bike. Ji bo jîyana şexsî, hemû taybetên mirovî, daxistine bin lingan. Ev taybetên her kesên di oxira wan de ku mirinê dide berçav, ji dijmin zêdetir bi destê wan ve hatine pejrandinê. Ji bo loqek zêdek bixwin, ji hingavtinê bifilitin, ava germ, televîzyon hwd. bi dest wan bive, van yekan ji amanc û hatina gel pêştir dîtine û van yekan hebandine. Tu taybetek ku pê xelasbibin jî di destê xwe da nehiştine.

Lê serdest jî ray li xayintiyê naynin. Ji dîrokê tê zanîn ku dijminên hov jî ji bo xelatkirina jîyana dijmin ra dema xwe davên dest û lingan bi çavênji taybetên mirovî der li wan dinêrin. Hertim wana, ji bo delîlên xwe bikananîne û dema karê wan bi wana nemaye, mîna sivnikê avêtine qucekî. Ev yekên li girtîxanan tene jîyanê jî wuhane. Kesên ji bo jîyaneka rûreş, bi serxwarîyê razîbûne, di pêvajoyê de dîtine ku dijmin bi serxwarîyê jî razî nabe. Ewana mîna lawêkê simaqan dixelsitîne, tu taybetek bi wan re nahêle û di şerr da hingavtin jî li wan dike.

Ger ji taybetekê Kurdistanî be dijminê me ew dijmine ku xayintiyê jî efû nake. Ger ev taybetê dijmin bêyî zanînê, ev rastî xuya dibe ku ji bo dijmin qîymeta xayintiyê tune ye. Mîna têgihîştîne, ewên ray li serxwarîyê tînin, bi vê jîyana rûreşî hîn dibin ku rêya felatiya jîyanê ne ewe.

Şîara bi xwîna şerrvanên berxwedanê hatiye nivîsandinê, “BERXWEDAN JÎ-YAN E” rastî û rûmetîya wê îro di alî bervajîya gotinê de jî rastîya we aşkere bûye. Ev di pêkanînen jîyanê de derî holê bûye ku, xayintî û xwesiparî dîrketina şeref û taybetên mirovî ye, taybetekî xedar û mirineka rûreş e.

Bi daxûyana 2ê Îlonê, destpêkirin û pêldatîna rojîya mirinê, di nav taybetên demê û ve rewşê de dibî kî ji vî alî ve têgihîştina wê pêkwere. Ku bi hemû taybetên xwe pûçkirina amanca qolonyalîstan ji xwe ra bar dîtîye.

Li vê, nuqta têgihîştina wê çêbibe, ew jî rûreşî, bêteşetîya serxwarîyê ye. Ne pêwîste berxwedanê em bilind bikin û peznê gelê xwe bidin. Mîna herdemî dîsa jî berxwedanê, serxwarî bindest kir. Li ber ve pêşveçûnê kesên di rewşa ber serxwarî û xayintiyê de jî, xwedî li taybetên mirovî derketin û ji nûh ve dest bi jîyana mirovî

EKİM DEVRİMİNİN ULUSLARARASI NİTELİĞİ

Baştarafı 24. sayfada

açık bir üssünü, daha önce hiç bir zaman var olmamış olan ve şimdi üzerine dayanabileceği üssü yarattı. Dünya devrimci hareketinin güçlü ve açık bir merkezi, daha önce hiç bir zaman var olmamış olan ve etrafında bütün ülkelerin proleterlerini ve ezilen halklarını emperyalizme karşı tek bir devrimci cepheye örgütleyerek onların kümelenebileceği merkezi yarattı.

Bu, herşeyden önce, Ekim Devrimi dünya kapitalizmine artık hiçbir zaman iyileştiremeyeceği ölümcül bir yara açmış demektir. İşte bu yüzden kapitalizm, Ekimden önce sahip olduğu "dengeyi"yi ve "istikrar"ı bir daha bulamayacaktır. Kapitalizm kısmen istikrara kavuşabilir, üretimin ucuz, verimli hale getirebilir, ülkenin yöntemini faşizme bırakabilir, işçi sınıfına belli bir süre için boyun eğdirebilir; ama artık hiç bir zaman, eskiden gösterişini yaptığı bu "sakinliği" ve bu "güven"i, bu "denge"yi ve bu "istikrar"ı bulamayacaktır, çünkü dünya kapitalizminin bunalımı öyle bir gelişme derecesine varmıştır ki, devrimin ışıkları, kapitalist yamaları hiçe indirgeyerek ve kapitalizmin yıkılışını gün be gün çabuklaştırarak, gerek emperyalizmin merkezlerinde, gerek çevresinde kendilerine kaçınılmaz olarak bir geçit açacaklardır. Aynen bilinen masaldaki gibi: "Kuyruğunu çekerse gagası batağa giriyor; gagasını çekerse kuyruğu batağa giriyor."

Bu, ikinci olarak, Ekim Devriminin, egemen sınıfları bütün dünyanın ezilen sınıflarını yeni ve ciddi bir etken olarak hesaba katmak zorunda bırakarak, bu ezilen sınıfların gücünü ve önemini, cesaretini ve savaşıcılığını belli bir düzeye çıkarmış olması demektir. Bugün artık dünyanın emekçi kitlelerini karanlıklarda başıboş dolaşan ve perspektiflerden yoksun "kör bir kalabalık" olarak görmek mümkün değildir, çünkü Ekim Devrimi, onlar için, yollarını aydınlatan ve onlara perspektifler esinleyen bir fener yaratmıştır. Eğer eskiden ezilmiş sınıfların dileklerini ve isteklerini açığa vurmak ve gerçekleştirmek için açık, evrensel bir forum

olmamışsa, bugün bu forum proletaryanın ilk diktatörlüğünde vardır. Bu forumun yıkılması "ileri ülkelerin" toplumsal ve siyasal yaşantısını uzun bir süre için dizginsiz, kara bir gericiğin karanlıklarına daldıracağından hiç kuşku duyulamaz. "Bolşevik devletin" varlığının olgusunun bile, ezilen sınıflara kurtuluşları için mücadeleyi kolaylaştırarak, gericiğin karanlık güçlerine bir dizgin vurduğu yadsınmaz. Zaten bu, bütün ülkelerin sömürücülerinin bolşeviklere karşı besledikleri hayvanca kinini açıklamaktadır. Tarih, her ne kadar yeni bir temel üzerinde de olsa, yineleniyor. Eskiden feodalizmin yıkılışı döneminde "jakoben" adı bütün ülkelerin aristokratlarında nasıl korku ve tiksinti uyandırıyor, bugün de, kapitalizmin yıkılışı döneminde, "bolşevik" adı burjuva ülkelerde öyle korku ve tiksinti uyandırıyor. Ve tersine, Paris, geçmişteki yükselen burjuvazinin devrimci temsilcilerine nasıl bir barınak ve okul görevi görüyorsa, bugün de Moskova yükselen proletaryanın devrimci temsilcilerine öyle barınak ve okul görevi görüyor. Feodalizmin jakobenlere beslediği kin, onu batmaktan kurtarmadı -kapitalizmin bolşeviklere beslediği kinin, onu kesin yıkılışından kurtaramayacağından kuşku duyulabilir mi?

Kapitalizmin "istikrar" çağı, kendisiyle birlikte burjuva düzenin değişmezlik efsanesini de götürerek sona erdi.

Kapitalizmin yıkılış çağı geldi.

4- Ekim Devrimi, sadece ekonomik, siyasal ve toplumsal ilişkiler alanında bir devrim değildir. O, aynı zamanda, kafalarda da bir devrim, işçi sınıfının ideolojisinde de bir devrimdir. Ekim Devrimi marksizmin bayrağı altında, proletaryanın diktatörlüğü düşüncesinin bayrağı altında, emperyalizm ve proleter devrimleri çağının marksizmi olan leninizmin bayrağı altında doğdu ve güçlendi. İşte bu yüzden Ekim Devrimi marksizmin reformizm üzerindeki zaferini, leninizmin sosyal-demokratçılık üzerindeki zaferini, III. Enternasyonalin II. Enternas-

yonal üzerindeki zaferini kaydetmektedir.

Ekim Devrimi, marksizm ile sosyal-demokratçılık arasında, leninizmin politikası ile sosyal-demokratçılığın politikası arasına aşılamaz uçurum kazmıştır. Eskiden proletaryanın diktatörlüğünün zaferinden önce, sosyal-demokratların diktatörlüğü düşünce-sini açıkça yadsımadan, ama aynı zamanda düşüncenin gerçekleşmesi için hiç ama hiç bir şey yapmadan gösteriş yapabiliyordu, çünkü sosyal-demokrasinin böyle bir davranışı kapitalizm için hiç bir tehlike yaratmıyordu. O dönemde sosyal-demokrasi, biçimsel olarak, marksizme birbiriye karşıyordu -ya da hemen hemen birbirine karşıyordu. Şimdi proletaryanın diktatörlüğünün zaferinden sonra, herkes kendi gözleriyle marksizmin nereye götürdüğünü ve zaferinin anlamının ne olabileceğini gördükten sonra, sosyal-demokrasi, artık kapitalizm için belli bir tehlike yaratmadan marksizmin bayrağı altında gösteriş yapamaz, proletaryaya diktatörlüğünü düşüncesini açıkça ilân edemez. Uzun zamandan beri marksizmin düşüncesiyle bozuştüğundan, marksizmin bayrağıyla da bozuşmak durumundadır. Sosyal-demokrasi marksizmin doğduğu Ekim Devrimine karşı, dünyadaki proletaryanın ilk diktatörlüğüne karşı, açıkça ve yanlış anlamaya yer bırakmayan bir biçimde tavrı aldı. O andan itibaren, marksizmle dayanışmasını bozmak zorundaydı ve gerçekten bunu yaptı da, çünkü bugünkü koşullarda dünyanın ilk proleter diktatörlüğünü açıkça ve istisnasız desteklemekten, kendi öz burjuvazisine karşı devrimci mücadeleyi yürütmeden, kendi öz ülkesinde proletaryanın diktatörlüğünün zaferi için gerekli koşulları yaratmadan marksist olunamaz. Sosyal-demokrasi ile marksizm arasında bir uçurum açıldı. Bundan böyle marksizmin tek öncüsü ve savunucusu leninizmdir, komünizmdir.

Ama işler orada kalmadı. Ekim Devrimi, marksizmin sınırlarını koyarak sosyal-demokrat-

rasinin sınırlarını daralttıktan sonra, sosyal-demokrasiyi, dünyanın ilk proleter devrimine karşı kapitalizmin doğrudan savunucuları kampına atarak daha ileriye gitmiştir. Adler ve Bauer, Wells ve Lévi, Longuet ve Blum baylar parlamenter, "demokrasiyi" göklere çıkararak "sovyet rejimini" kınadıkları zaman, bununla, SSCB'nde kapitalist düzenin yeniden kurulması için, "uygar" ülkelerde kapitalist köleliğin korunması için mücadeleyi ettiklerini ve mücadeleye devam edeceklerini göstermek istemektedirler. Bugünün sosyal-demokratçılığı kapitalizmin ideolojik dayanağıdır. Lenin, günümüzün sosyal-demokrat politikacılarının "işçi hareketi içinde, burjuvazinin gerçek ajanları, kapitalist sınıfın işçi uşakları" olduklarını; "proletarya ile burjuvazi arasındaki içsavaşta" kaçınılmaz bir biçimde "komünçü"lere karşı 'versaycılar'ın" yanında saf tutacaklarını söylerken bin kez haklıydı. İşçi hareketi içinde sosyal-demokratçılığa son vermedikçe kapitalizme son vermek olanaksızdır. İşte bu yüzden kapitalizmin cançekişmesi devri, aynı zamanda, işçi hareketindeki sosyal-demokratçılığın da cançekişmesi devridir. Ekim Devriminin büyük önemi, diğerlerinin yanında, dünya işçi hareketindeki sosyal-demokratçılık üzerine leninizmin kesin zaferini haber vermesidir.

İşçi hareketinde II. Enternasyonalin ve sosyal-demokratçılığın egemenliği devri sona ermiştir.

Leninizmin ve III. Enternasyonalin egemenlik devri başlamıştır.

Pravda, n° 255
6-7 Kasım 1927

* V.I.Lenin "Fransız ve Almanca baskılara önsöz"
Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, s. 15
-Ed.

“Kürdistan devrimcisi olabilmek için çok çalışmak gerekir”

Baştarafı 2. sayfada

12 Eylül hareketinden önce benim 150 koyun, 15 sağın inek, benzinle çalışan arabam ve elimde 300-400 bin liram olmasına rağmen, şimdi hiç bir şey kalmadı. Buna göre bir devrimcinin ailesini düşünün şimdi ne hallerde girerler.

Köylümüz ve çevre köylerde, silah toplama adı altında, bayağı bir talan yöntemi uygulandı. Girilen evde, kıymetli eşya altın, saat vs. hep askerler ve komutanlar tarafından alındı. Bir şeyim alındı veya alındı, diyen olsaydı, hemen o da işkenceye alınıp, 150-200 bin lira da üzerine aldıkları sonra ve tehditte ederek bırakıldı. Bu durumlar çevremizde bugüne kadar devam etmektedir. Zaten yokluk pahalılıkla da insan yaşayamaz hale gelmiştir. Hiç bir şey alamıyoruz bir kat elbise 20-30 bin olmuş, elbise giymiyoruz. Bir hastamızı öldümü bir muayene parası, yol parası derken 5-6 bin gidiyor. Hastalarımızı da doktora götürmüyoruz. Zaten karakola, hükümet binalarına işin olsa da, olmasa da giremezsiniz. Bir hükümet binasına bir dilekçe vermek için girsən, cebinde en az 50 bin olması lazım. Öyle alışmışlarki, bir yemek parası, kağıt lazım, boya lazım derken, sen bir daha şehire de adım atamaz oluyorsun. Burada aslında söylemem gereken çok şeyler var, yazılsaydı çok iyi olurdu. Okur yazar değilim. Ancak şunu da belirtiyim parası olan suçlu da olsa haklıdır ve haklı oluyor. Paran olmadımı haklı da olsan seni haksız çıkarmak, suçlu duruma düşürmek kolay. Bu üç yıl içerisinde değeri olan para, insanlık yok, insanlığı düşünmek-doğru konuşmak suçtur.

Devrimciler- Çevrenizde ajanlaşırma (ihbarcılık) nasıl oluyor? Bu konuda görüşlerinizi kısaca açıklayabilir misiniz?

P. Köylüsü- İsim açıklayarak belirtsem daha iyi olmaz mı?

Devrimciler- Açıklayın.

P. Köylüsü- Yöremizde geçmişte MHP'li olanlar bugün de ihbarcılıkla uğraşıyorlar. Şöyle: geçmişte dürüst veya devrimcilerle irtibatı olan veya onlardan olmayan insanları ihbar e-

derler. Zenece'de Nadir. Eskigazi'de Cafer Karakoç, Bozkuş'da Mulazım, Tuynun'da Şerafettin. Bu şahıslar, komutanlarla birlikte sürekli dolaşarak ihbar yapan insanlar ve MİT teşkilatına kayıtlıdır. Hem ihbar ederler hem de biz sizi kurtarınız 200 bin verin suça göre milyon verin, bırakınız derler. Bu paralardan kırıntı da alabiliyorlar. Bayburt'da Kazım Alacan daha azılı bir ihbarcı. Çevremizin 52 köyünde bu insanlara kan kustuyorlar.

Bir örnek verelim:

Eski Gaziköyünü ihbarlayan Cafer Karakoç komutanlar gelip milleti köy meydanına topladıktan ve dayak attıktan sonra millete hitaben şunu söylüyor; "Silahlarınızı biliyoruz verin" ve diğer taraftan sanki gizliden millette konuşarak "sen 90, sen 100, sen 300 bin verin, sizi kurtaralım, komutan iyi niyetli" diyor. O baskın esnasında milyarı aşkın para alındı, parası olmayanlara ise Cafer vekil olarak gösterildi ve adam malını satarak, borç ederek ödemek zorunda kaldı. Bizdeki baskılar böyle oluyor. Başımızdan geçenler, anlatmakla bitirilemez.

Devrimciler- Gelecek için, yani partiler için ne düşünüyorsunuz?

P. Köylüsü- İzlediğim kadarıyla gelecek partiler bugünkü yönetimden ayrı bir şey olmayacak. Çünkü kafaların kesmediği parti ve kişileri hemen veto ediyorlar. Aynı kafalarına uygun ve kendilerinin çizgisinden çıkmayacak partileri, kişileri seçecekler. Biz oy versek de vermezsek de, anayasa seçiminde olduğu gibi burada da zorla oy kullandıracaklar. Bu temelde gelecek partinin bizi kurtaracağı yok. Zulüm ve baskının aynı olacağını düşünüyorum. Tek kurtuluşumuzun PKK'de olacağını düşünüyorum. Çünkü içinin, köylünün parası olmayanın partisidir. Diğer partiler de para konuşuyor. Yani cunta döneminde nasıl para iş görüyorsa, cuntadan sonra da bu düzen var olduğu müddetçe para konuşacak. İnsanlık yok! Konuşamaz.

Devrimciler- Devrimciler için ne

düşünüyorsunuz. Bu konuda söyleyecekleriniz varmı, kısaca belirtiriz?

P. Köylüsü- Evet konuşacaklarım çok. Başta şunu belirtiyim, Kürdistan devrimcisi olabilmek için çok çalışmak gerekir. Ağır bir mesele olduğunu biliyorum. Ama doğru bir çalışmayla bu meselenin altından kalınabilir. Muhakak kalkılır.

Yalnız şunu söylüyeyim: geçmişte içinde ve dışındaki bazı güçler (kişiler) yanlış hareket yaparak halk örgütlemesinde kolaylıklar sağlayacakları yerde, zorluklar çıkarıyorlardı. Ben şahsım şunu da görebiliyorum. Bir işe başlamak hemen anında başarmak demek olmuyor. Zamanla işler tamamlanır. Kendimi örnek vereyim.

İlk gençlik döneminde bir tarla ektim. Tohum serpmesini bilmiyordum, nasıl serptiğini bildiğim halde el alışkanlığı yoktu. O yıl fazla verim alamadım. Daha sonra tecrübe edindim, verimsizliğin nedenlerini ortaya koydum, onları giderdiğim müddetçe de mükkemle verim aldım.

Kürdistan meselesi daha ağır sorun, sizin daha tecrübesiz olunuz, bazı konularda eksik olmanız elbette ki bazı yerlerde kontrolsuzluğa neden olabilir. Bunları gidermek insanların gücüne bağlı olan bir şeydir. PKK hareketi hata ve eksikliklerini belirtmiş, oğlum bana anlattı, o görüşlere katılıyorum. Elbette kazanımları da önemli, bunları hep görüyoruz. Katkıda bulunmak için de, elimizden gelen maddi ve manevi her şeyimizle Partimiz PKK'nin yanında yer alacağız.

Benimle bu konuda böyle bir konuşma yapmanız beni çok gururlandırdı. Bizim ismimiz tarihten silinmişti, artık varlığımızdan bahsedilmiyordu. Bugün bizim adıma bir önder partimizin oluşu buna bağlı olarak yayın organlarının çıkıp elimize ulaşması bizi çok çok sevindirdi.

Serxwebûn yayın evinde faaliyet yürüten ve önderimiz PKK'de yer alan tüm insanlarımıza selamlarımı iletirim, mücadelelerinde başarılar dilerim

Destpêk di rûpelê 21an da ye

kirin. Ger xwedî li vê hêza pezn û taybeta mirovî bê derketin bêguman evê ev yek pêştir bikeve.

Nuha, li girtîxanan dibin ala PKK de hember dijmin hêza serhildanê bi xwe ra dibînin, van kesa jî rêxistinên xwe ra jî daxûyaneka vekirî diyar kirine. Ku ewên bê agahdarê zilm û zerrî girtîxanan û nîrê li ser gelê me, û jî êş û zerpê dûrin, çêrbazên şehîdan, rehê berxwedanê bi hêza PKK diafirîne, em vê daxûyana girtîyan jî wan ra daxûyan dikin, û dibêjin "ew rêça we da pêş me, rêça serxwarîyê, hemû taybetên mirovî û rûmeta insan daxistê bin lîngan e. Ji bo mafên xwe yê şexsî û mafên xwe yê rêxistinê welat hizkirina me jî gelê me ra hebû jî, wê me difand ku em mafên gelê xwe bifiroşin. Lê me dît ku çiqas berxwedan uu serxwarî jî hev dûrin û mîna mirin û jîyanê dijberê hevin. Me dît ku bê berxwedanê jîyan nîne. Ji nuha ve em ne li dû we, em ê li dû berxwedanê bimeşin. Ger hun me diparêzin, dibî hun dev ji serxwarîyê berdin û xwedî xêza berxwedanê derkevin".

Bellê bi hemû taybetên xwe hevkarîya berxwedanê bi vê manê ye. Ji bo vê yekê em jî we re dibêjin. "Ji bo vê tevgera hevkarîyê va em jî liberxwedîdin. Ma PKK tenê liberxwedide" gotin tî zman û dixwazin vê bi vî awayî jî mafên xwe ra bixebitînin. Ji bo vê em jî wan re bêtînin ku, ger serxwarê diparêzin, mîna li girtîxanan dev ji çêr û gotinên rûşî derheqê PKK berbidin, ji bo Kurdistan'a serbixwe û azad gaweke pêşve bavêjin, berxwedan û parastina berxwedanê wê gavê ewê mane bigre. Lewra bi belavokek, bi çend meşin û tevgeran tu tişt naçe serî, dev ji wê rêya ku li dawîya wê de pûçbûnî heye berbidin û xwedî li berxwedanê derbikevin.

Ji bo Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistanê karbûna hêza tekoşînê, pêwîste ji bona gelê me. Ji bo xwe ber bi taybetên şoreşgerî ve bikar bînin, em pêwîst dibînin vê yekê daxûyan bikin.

Lewra, bi taybet û bingeheên reformîzmê, xwedî li serxwebûna Kurdistanê û tekoşîna berxwedanê derna-yêketinê. PKK bi hêza xwe û bi bir û bawerîya xwe ya gelî di alî tekoşîna serxwebûnê de, tekoşîna berxwedanê gav-bigav pêş ve dive û ji bo ku ew hêzên bi navê Kurdistanê xwe navdar dikin bibîne hêza netewî û di sefê vê tekoşînê de cîh bigrin gazî van hêzan dike.

Û ji bo ji demeke dirêj ve ji bo sazîkirina Cebha Netewî gazî dike. Ku ji bo sazîkirina Cebha Rizgarîya Netewî dibê pêplûk û ji gelê me ra gellekî pêwîste. Bellê, berpirsiyarîya her kes û hêzê, Kurdistanê ye ku di Cebha Rizgarîya Netewî de cîh bistîne ku bingehe wê jî li hember dijmin berxwedana giştîyê gele.

Li ber van gazî û pêşniyaran dûrmayin û bend avakarî û ewê pîrsa çarenî her cîyê xwe bigre. Nexasim ji neha ve ew hêzên îddîa dikin ku em liberxwedîdin, çarenîne ku tevî vê cabê bibin û ji gerîneka serxwarîyê derbikeve.

Bêşik ew, ger jî vê xêza serxwarîyê bernedîn ewê di vê gerîneka rûşî de pûç bibin û ji pergaleên rûşî nafilitin.

Li van kesên bin ala PKK her roj bihêz dibin, serbilind dibin û ew ê ev al di pêvajoya tekoşînê de bibe hilma girsên gelê me. Ewê serxwebûn û azadîya Kurdistanê di bin vê alê de ava bibe û ew ê gotinên rizgarîyê, bi navê canfidayên afirandîyê welat bêtî biranîne.

* Berxwedan Jîyan e!

* Biji Berxwedana Dîyarbekir!

* Bimrî Cunta Faşîste Qolonyalist!

* Biji Tekoşîna Serxwebûna Kurdistan!

* Biji PKK!

Seçim tatbikatı ...

Baştarafı 19. sayfada

Türk tekkelci burjuvazisi, 6 Kasım seçimlerine bu koşullar içinde gitmektedir. En ince hatlarına kadar önceden tasarlanmış bir senaryo olmasına rağmen, hala bir tedirginlik ve korkuyu yaşaması, onun ne büyük bir zayıflık içinde olduğunu göstermektedir. Türk burjuvazisinin en has adamları, ona yıllarca uşaklık etmiş olanlar dahi oyun dışı bırakılmıştır. Ama bunun da ötesinde, oyunda rol verilen aktörlere de aslında fazla itibar edilmediği görülmektedir.

Aktör diye sahneye çıkarılanlar bir figuran dahi olamamışlar, elde tutulan iplere rağmen, daha şimdiden falsolar vermeye başlamışlardır. Türk burjuvazisinin tükenmişliğini, siyaset adına sergilenen bu rezaletten daha iyi ortaya koyabilecek başka bir araç olamazdı. Tam bir keşmekeş, kargaşa, ağız dalaşı, yeminlerle sadakat gösterileri, hayvanları koruma derneğini bile demeçler vermeye zorlayan gülünç girişimler, "liderlerin" sağlık ve güzellik yarışmaları vs. ... neresinden tutsan şapır şapır iğrençlik dökülen, kokuşmuş, çürümüş bir yapı.

Ama başta da belirtildiği gibi, sorun onların nasıl bir özellikte oldukları, oyunun uzaktan dahi seyredilemeyecek kadar kokusu yayılan bayağılığı değil. Şüphesiz ki, gerek emperyalizm ve gerekse Türk burjuvazisi, bundan daha iyisini de yaratamazlardı. Bu, tüm sistemin ve Türk kapitalizminin bünyesinden çıkan bir başka türlü olması da mümkün olmayan bir durum. Bu nedenle, onlara ters düştüğü, burjuva yazarların eleştirisine rağmen, söylenemez. Kısaca; kılıf minaresine uygundur.

Çözumsuzluğunun, dıştan ve içten gelen baskıların bir sonucu olarak girilen bu süreç, biliniyor ki, CIA'nın faşist diktatörlüklerin işbaşında olduğu tüm ülkelerde uygulattığı bir programdır. Ve uygulandığı hemen her alanda da aynı sahneler benzer biçimlerde yaşanmaktadır.

Emperyalizmin bu genel politikasının bir parçası ve örnek bir model olarak Türkiye'de gerçekleştirilmek istenen şey, sahtekarlığı ne kadar açık olursa olsun, yine de, "demokrasi" yaftasına sahip çıkmak ve açık sert askeri yöntemler altında muhalefet odaklarının büyümesini, bu görüntü ile de olsa önlemeye çalışmaktadır. Ama, bu da daha şimdiden iflas etmiştir. "Demokrasi" sine inandırıcılık kazandırmak için, 14 eski parlamenter, Avrupa'nın zoruyla serbest bırakan cunta, bu jestine rağmen yine de "dost"ları karşısında dahi "zor" durumdadır.

Fakat o dostlar açısından da önemli olanın "demokrasi"nin ne kadar uygulandığı değil, sistemin çıkarlarının ne kadar güvence altına alındığı, olduğu dikkate alınırsa, esas meselenin ilerici-demokratik çevrelerin ve kamuoyunun baskısı olduğu görülür. Bu nedenle cunta, dost dediği güçlerden zaman zaman duyduğu "öfkeli" seslere fazla itibar etmemektedir. Bizzat Kenan Evren'in açıklamaları bunun için birer örnektir.

Türk cuntası, sistem tarafından bölge çapında görevlendirilmiş bir güçtür ve emperyalizmin bölgedeki amaçlarının gerçekleşmesinde, sistemin sonuna kadar desteklemek zorunda olduğu çok açıktır. Avrupa Parlamentosu'nun Eylül toplantısında aldığı karar, bunu çok iyi yansıtır.

Dikilen kılıf, sistemin bir modeli olma durumundadır. Tüm emperyalist ve gerici güçlerin ortaklaşa diktiği bu kılıf, Türk ordusunun saldırı rolünü oynamasında bir rahatlatma unsuru olarak düşünülmüştür.

Sözde halkın oylarıyla iktidara gelmiş bir hükümet görüntüsü altında sürdürülecek saldırılar ve arada bu hükümetin bulunduğu ilişkiler, özellikle Avrupa emperyalistleri açısından çok daha uygundur. Kendi kamuoylarına karşı da biraz güçlenme olanağına kavuşacaklarını düşünmektedirler.

Seçim öncesi temizleme ve pasifikasyon hareketinin başarısızlığı da dikkate alındığında, seçim sonrasının tam bir talan ve saldırı dönemi olacağı gün gibi açıktır. Hem de "halk desteğiyle" iktidara gelmiş ve hem de "yasal bir statü" kazanmış bir hükümet eliyeli.

Ekim-1983

Dünya barışı için ...

Baştarafı 2. sayfada

ilkesini koyarak, yürütülen barış hareketi, taşıdığı öneme rağmen, bu çerçevede içinde kaldığı müddetçe amaçlarına ulaşma bakımından yetersiz kalacaktır. Çünkü, sorunun sadece bir yönüyle ilgilenecek ve gerçekte halklara yönelik imha savaşının her an kendisini duyurduğu ve acı sonuçlarının yaşandığı alanlardaki gelişmelerle bağ kuramadığında, ne kadar görkemli olursa olsun bir propaganda olmanın ötesine ulaşamayacaktır.

Zaten, ortada olan gerçektir ki, emperyalizmin savaş ve saldırı politikası özellikle bu zayıf halkalarda uygulamaya çalışılmakta, işbirlikçileri vasıtasıyla sürdürülen saldırılar giderek doğrudan müdahalelere dönüşmektedir. Ortadoğu'da yaşanan gerçekler bunun için açık örnektir. Türk faşist cuntasının hazırlıkları ve özellikle Kürdistan üzerinde yürütülen politikalar ise, bu örneğin başına oturtulmalıdır.

Emperyalizme karşı mücadelede ve savaş kıskırtıcılığına karşı durmada son derece önemli bir yeri olan Avrupa'daki barış hareketi, bu alanlarda gelişen ulusal kurtuluş ve demokrasi hareketleriyle arasında bir köprü kurmadan ve en sıkı dayanışma içinde olmadan, kendi alanında da ciddi bir güç olarak görülemeyecektir. Zaten dikkat edilirse, emperyalist güçlerin zaman zaman verdikleri demeçlerde, altında yatan korkuya rağmen, bu yönlü imajlar vardır. Kaldı ki, halklara yönelik kırm savaşlarına karşı durulmaksızın, emperyalist hükümetlerin faşist yöntemlerle sürdürdüğü ekonomik-askeri-siyasi yardımlaşma ilişkilerine karşı durulmaksızın, halkların en doğal hakkı olan bağımsız yaşama istekleri enternasyonalist bir temelde desteklenmezse, dünya barışının ve insan haklarının ne kadar savunulup, savunulmadığı da bir tartışma konusu olur.

Görülebileceği üzere, emperyalizmin dünya çapında artan saldırıları, dünya kurtuluş ve demokrasi güçlerinin daha sıkı birlikler kurmasını da acil bir görev olarak dayatmaktadır. Emperyalizmin saldırı, şantaj ve açık imha politikalarına karşı duruş, ancak böyle gerçeklik kazanabilir.

Avrupa'da barış gösterilerinin görkemli bir biçimde yükseldiği, içinde bulunduğumuz ayda, Avrupa kamuoyunun barış için mücadelesine ve genelde dünya barışına en büyük katkının, emperyalizm ve Türk sömürgeci güçleri tarafından "çevik-kuvvet"leri, hava alanları, savaş uçakları, füzeleri ve eşine rastlanmayacak katliamlarıyla bir kan gölüne çevrilen ülkemiz Kürdistan'da dünya halklarının bir parçası olan halkımızın kurtuluş mücadelesini yükseltmek olduğuna inanıyor ve insanlık adına barış uğruna verdiğimiz bu mücadelemizin içinden dayanışma mesajımızı gönderiyoruz.

Konsey kararı yeterli değil ...

Baştarafı 3. sayfada

Ancak, bu konuda neyi destekleyeceklerini çok iyi saptamak zorunda olduklarını belirtmek isteriz. Eğer savunulduğu iddia edilen demokratik haklar ve insan hakları ise, o noktada bu hakların gerçek savunucularının doğru belirlenmesi ve Türk cuntasına verilen ekonomik askeri ve politik tüm destek ve yardımların hemen kesilmesi doğrultusunda açık ve sert önlemlerin alınması gereklidir. Yoksa, alınan kararlar, insan hakları ve demokrasi adına söylenen ve fakat somut hiç bir sonuca yolaçmayan birer gösterişli propaganda olmanın ötesine geçemeyecektir.

Bugün cunta, değil halk güçlerine, burjuva çevrelerine dahi yaşam hakkı tanımayacak kadar gözü dönmüş bir saldırganlık içindedir. Böyle bir güce verilecek her destek, iddialara rağmen insanlığa sıkılmış bir kurşun olacaktır.

Konsey, kararlarında özellikle burjuva çevrelere politika hakkının kısıtlanmasını eleştirmekte ve demokrasi savunuculuğunu bu çerçevede tutmaktadır. Oysa bu, gerçek demokrasi güçlerine rağmen alınmış bir karardır. Elbette, cuntanın burjuva çevrelerine dahi yaşam hakkı tanımıyor olmasının Avrupa Konseyince karar seviyesinde bir protesto konusu olmasının cuntanın faşist karakterinin sistemin savunucuları tarafından da açıkça ifade edilmesi anlamında önemi vardır. Fakat, demokrasi adına mücadelede fazla bir katkıda bulunamayacağı da ayrıca belirtilmelidir.

Çünkü bugün. Türkiye'de demokrasiye ulaşmak ve en basit insan haklarının güvencesini sağlamak bile yalnızca faşist cuntaya karşı açık tavır alışı ve mücadeleciler güçlerin desteklenmesinden geçmektedir.

Bizi Kurtaracak Gücün...

Baştarafı 2. sayfada

Devrimciler- Siz devrimciler için ne düşünüyorsunuz?

K. Köylüsü- Devrimciler için düşündüğüm şudur. Programlarını, gazetelerini, bildirilerini okudum. Politik Rapor'da belirlenen PKK'nın görüşlerini çok doğru buluyorum. Eğer o temelde hareket edilirse, bizim de katkımız sonucu kendi ülkemizi kurtararak bu baskı ve zulümden kurtulmuş oluruz. Bizler de şunu görüyoruz, bugüne kadar hiç kimse Kürtlerin varlığından bahsetmiyordu. Ama bugün gerek düşman gerek dost güçler Kürdistan diye ismini anıyorlar, biz de Kürt olarak bu durumdan gurur duyuyoruz. İçerde ve dışarda Kürdistan diye konuşuluyor ve mücadele ediliyor. Devrimciler de gittikçe gelişiyorlar. Dün konuştuğumuz devrimcinin bugün fikri daha açıktır. Bir gelişmenin olduğunu görüyoruz. Bu konuda biz de köylü-işçi olarak üzerimize düşeni yaparsak, gelişmenin dostlar ve düşmanlar için de daha iyi olacağını anlıyorum. 4-5 yıldır çevremizde devrimciler dolaşıyor. Bize her yardımcı oluyorlar. Hiç kimseye bir zararları yok. Geçmişte ormana, dağa çıkamıyorduk, bugün devrimciler sayesinde rahat dolaşıyoruz. Kimseye zararları yok, faydaları çok oluyor. Bu konularda devrimcilere güvenimiz sonsuzdur. Onlarla birlikte olmaya çalışıyoruz.

Devrimciler- Bu tatbikatlar konusunda bize biraz bilgi verir misiniz?

K. Köylüsü- Göle çevresi dağlarla çevrili, bu dağlarda hep yayla arazisi var ve 8. ayın 10-15'i dedi mi tüm yaylalar iniyor. Arazi boş. Normal bir ordunun tatbikat yapacağı bir bölge. Ama devlet oralarda tatbikat yapmıyor. Bunun nedeni çok önemli. Gelip köy içlerinde tank yerleştirme arazilerde mevzi kazma, yasak bölge ilan etme gibi şeyler yapıyorlar. Bize zarar veriyorlar. Ben de şunu bir köylü olarak anlıyorum ki, bize tatbikatlar adı altında katliam örneklerini gösteriyorlar. Çevremizde bu günlerde çevik kuvvetlerle birlikte tatbikat olacak. Kazamızın 56 köyü var. Yarısından çoğu bu bölge içine giriyor, ne yapacağımızı düşünüyoruz. Bir şey de diyemiyoruz. Desek "askere, komutana karşı gelindi. Bu anarşisttir, bu Kürttür, devlet hainidir" diye suçsuz, günahtır yere içeri atacaklar. Bölgemizde tatbikatlar otların 18 cm. kalktığı tarlaların tam sümbül açma dönemine rastlar ki gelişmesini ister istemez engeler. Bir de ektiğimiz zaman bırakmazlar zamanında ekelim. Bir de biçme zamanı bırakmazlar, tatbikat var diye tarlamız, çayırımız kurur. Bizim kazamız da Kürdistan'ın en soğuk yerlerinden birisi olduğu için, tek geçimimiz hayvan ve tarımla oluyor. Tarımda arpa, buğdaydan başka hiç bir şey yetişmez. Buğdayda çoğu zaman soğuktan yanar.

12 Eylül faşist rejimi 4. yılına girerken ...

Baştarafı 12. sayfada

Tüm Türkiye Halkı, İlerici ve Devrimci Güçleri!

Bugün görülmemiş bir baskı ve sömürüyü en alçakça bir tarzda sürdüren; onbinlerce evladınızı işkenceden geçiren; hayat pahalılığını, işsizliği alabildiğine yaygınlaştıran, insanlık dışı bir rejimi başınızdan atmak, Kürdistan halkıyla özgür ve eşit temellerdeki ortak bir gelecek için ayağa kalkın. Bu rejim sadece Türk ulusu için bir kara leke olmakla kalmamakta, emperyalizm ve gericiliğin çıkarları uğruna tüm bölge halkları üzerinde de işgal ve istila dahil her türlü çılgınlığı geliştirmekten kaçınmamaktadır. 12 Eylül faşist generaller cuntası, dünya halklarının bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini kanla bastıran ve insanlığın kadeiriyle oynayan ABD emperyalizminin uşağıdır. Bu nedenle emperyalizmin işbirlikçisi bu faşist diktatörlük altında yaşamak gerçekten onursuz bir yaşamdır. Türk ulusunun da gelişmesini derinden yaralayan bu rejimden kurtulmak için tüm gücümüzü seferber etmeli ve başta Kürdistan halkı olmak üzere tüm müttefiklerimizle güçlü bağlarını kurarak, vakit geçirmeden,

şanlı özgürlük ve sosyalizm mücadelesine atılmalısınız. Bağımsızlık ve özgürlük bize, hiç kimse tarafından bahsedilmiyecek ve ancak kendi öz mücadelemiz ve kanla kazanılacaktır. Bu nedenle demokrasi ve sosyalizm savaşçılarımızın kanları, yüzbinlerce yurtseverin acılarına, elinizde tek kurtuluş aracı olan Demokratik Halk İktidarı için direniş silahına sahip çıkın.

Yiğit Kürdistan Halkı ve Yurtsever Güçleri!

Halkımız üzerindeki baskı ve katliamların doruk noktasına çıktığı, Türk faşist cuntasının gündemine yeni katliamlar sokmak için görülmemiş bir hazırlık içinde olduğu, yalnız Kuzey Kürdistan'ın değil, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki mücadeleleri de boğmak için kendisini birinci dereceden görevli hissettiği böyle

bir dönemde ulus olarak var olmak, halk olarak bağımsız ve özgür yaşamak için herzamankinden daha fazla ve kararlı bir biçimde ayağa dikilmek gerekmektedir. Böyle bir ayağa kalkış için Kürdistan halkı tarihindeki en elverişli koşulları yaşamaktadır. Kürdistan'ı kendi aralarında sıkı bir biçimde parçalayıp bölüşenler, bugün herzamankinden daha fazla birbirlerine dalaşmış ve Kürdistan üzerindeki tecrit çemberi kırılmıştır. Kürdistan genelinde doğan proletarya, hertürlü aşiret ayrılıklarının, feodal bölünmüşlüğü, parçalanmışlığın, çatışmanın sonunu getirecek tarihsel bir sınıf olarak doğmuş ve yalnız objektif olarak değil, subjektif planda da bugün kendi hareketini başlatmış ve Kürdistan'ın kurtuluşu için belirleyici rol oynayacak konuma ulaşmıştır. İşte, başta proletaryası olmak üzere tüm Kürdistan halkı bu elverişli koşullardan yararlanarak direniş hareketini geliştirmeli ve düşmanın en alçakça uygulamaları ve en gaddar sömürgecilik pençesinde inleyen bir ulus ve halk olarak kendi kaderini özgürce çizmek için gösterilmesi gereken tüm çabayı göstermelidir. Binlerce yıldır süren

kölelik boyunduruğunu kırmak ve nihai zafere gitmek için, bir ulusal kurtuluş cephesinde birleşerek bu temelde direnişi daha da güçlendirmek gerekmektedir.

Tüm Partili Militan ve Sempatizanlar!

Tarihimizin bu en kritik, kritik olduğu kadar da sonuç alıcı döneminde, Partinin geçmişte büyük fedakârlıklarla sağladığı kazanımlar ve her şeyden önce de güçlü direnişçiliği ve bu direnişçiliğe yol gösteren doğru politik çizgisi temelinde, halkımıza taşınması gereken bilinç ve örgütlenme mutlaka taşınmalıdır. Partinin önümüze koyduğu politik ve askeri çizgiyi hayata geçirmek için tüm gücümüzü ortaya koymalı, bu konuda ister içimizde ister dışımızda ortaya çıkan her türlü engeli aşarak yürümesini bilmeliyiz. Bilinmelidir ki bu gerçekleştirildiği takdirde, bugüne kadar inanılmaz baskı ve imha girişimlerini boşa çıkaran Partimiz, bundan sonra da gelişmelerle dolu yeni bir dönemi başlatabilecek ve halkımızın mücadelesini zaferle taçlandırabilecektir. ■■■■

66. YILDÖNÜMÜNDE EKİM'İN KIZIL MEŞALESİ DAHA DA YÜKSEKLERDE

Tüm dünya halkları ve proletaryası için daha ilk anda kurtuluşun güvencesi olan Ekim ihtilali, her geçen yıl biraz daha anlam kazanıyor ve halkların elinde yükselen kızıl meşaleyle daha da yüceleşiyor. Ekim Devriminin 66'cı yıl dönümünü ülkemizde sömürgeci faşist egemenliğe karşı mücadele içinde kutlarken, halkların kurtuluş mücadelesinde tek yol gösterici olan bu devrimi ve önderlerini savaşımızla selamlarız.

Ekim ihtilalinin ulusal ve uluslararası önemini en özlü ve doyurucu bir biçimde

ifade eden Stalin'in aşağıdaki konuşması, bu gün de hâlâ önemini ve anlamını korumaktadır. Halk kurtuluş mücadelelerinin bir çığ gibi büyüdüğü ve artık emperyalizmi son sığınağında sıkıştırdığı günümüzde 10. yıl konuşmasında değinilen noktalar güncelliğini yitirmek bir yana, daha da önem kazanmıştır. Bu gerçeği de dikkate alarak, Ekim ihtilalinin önderlerinden ve sosyalizmin mimarlarından olan büyük önder Stalin'in bu konuşmasını yayınlamayı uygun gördük.

EKİM DEVRİMİNİN ULUSLARARASI NİTELİĞİ EKİMİN ONUNCU YILDÖNÜMÜ İÇİN

Ekim Devrimi yalnız "ulusal çerçeve içinde" bir devrim değildir. O her şeyden önce uluslararası çapta, dünya çapında bir devrimdir, çünkü dünya tarihinde eski kapitalist dünyadan, yeni sosyalist dünyaya doğru insanlık tarafından meydana getirilmiş köklü bir dönemece kaydetmektedir.

Eskiden devrimler genellikle devlet yönetimine bir sömürücüler kümesinin yerine, bir başka sömürücüler kümesinin getirilmesiyle sonuçlanırdı. Sömürücüler değişirdi, sömürü kalırdı. Kölelerin kurtuluş hareketleri sırasında böyle oldu. Serflerin ayaklanmaları döneminde böyle oldu. İngiltere'de, Fransa'da, Almanya'da bilinen "büyük" devrimler döneminde böyle oldu. Ama proletaryanın, tarihi, kapitalizme karşı yürütmek amacını taşıyan, ilk kez zafere erişen, kahraman, ama buna karşın sonuçsuz kalan ilk girişimi olan Paris Komününden söz etmiyoruz.

Ekim Devrimi, bu devrimlerden, ilkesinde ayrılmaktadır. O, kendine amaç olarak, bir sömürü biçiminin yerine bir başka sömürü biçiminin bir sömürücüler gurubunun yerine bir başka sömürücüler gurubunu getirmeyi değil, insanın insan tarafından her türlü sömürülmesini ortadan kaldırmayı, kim olursa olsun bütün sömürücü gurupları ortadan kaldırmayı, proletaryanın diktatörlüğünü kurmayı, bugüne dek varolan bütün ezilen sınıflar arasında en devrimci sınıfın iktidarını kurmayı, yeni bir toplum, sınıfsız sosyalist toplumu örgütlemeyi almaktadır.

İşte bu yüzden Ekim Devriminin zaferi insanlık tarihinde köklü bir dönemece, dünya kapitalizminin tarihsel kaderinde köklü bir dönemece, dünya proletaryasının kurtuluş hareketinde köklü bir dönemece, bütün dünyanın sömürülen yığınlarının mücadele yöntemlerinde ve örgütlenme biçimlerinde, yaşama tarzı ve geleneklerinde, kültür ve ideolojisinde köklü bir dönemece kaydetmektedir.

Ekim Devriminin uluslararası çapta, dünya çapında bir devrim olmasının nedeni buradadır.

Bütün ülkelerin ezilen sınıflarının, kendisine kurtuluşlarının güvencelerini gördükleri Ekim Devrimine karşı besledikleri derin sempatinin kaynağı da buradadır.

Bir dizi temel sorun vardır. Ekim Devrimi, bütün dünyadaki devrimci hareketin gelişmesi üzerinde, bu sorunlarda etkisini sürdürmektedir.

1- Ekim Devriminin ilk dikkati çeken yanı, dünya emperyalizminin cephesini yarmış, en büyük kapitalist ülkelerin birinde emperyalist burjuvaziye yere sermiş ve sosyalist pro-

letaryayı iktidara getirmiş olmasıdır.

Ücretliler sınıfı, mazlumlar sınıfı, ezilenler ve sömürülenler sınıfı, insanlık tarihinde ilk kez olarak ve verdiği örnekle bütün ülkelerin proleterlerini kazanarak egemen bir sınıf durumuna yükseldi.

Bu, Ekim Devriminin, yeni bir dönemi, emperyalizmin ülkelerinde proleter devrimleri dönemini başlattı demektir.

O, üretim aletlerini ve araçlarını büyük toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin ellerinden aldı ve, burjuva mülkiyete karşı sosyalist mülkiyeti getirerek, bunları toplumsal mülkiyet haline getirdi. Bunu yaparak da, burjuva mülkiyetinin dokunulmaz, kutsal, sonsuz olduğunu ileri süren kapitalistlerin yalanını ortaya çıkardı.

O, iktidarı burjuvaziden kopardı, burjuvaziye siyasal haklardan yoksun kıldı, burjuva devlet aygıtını parçaladı ve iktidarı sovyetlere geçirdi, böylece burjuva parlamentarizminin, kapitalist demokrasinin karşısına, sovyetlerin sosyalist iktidarını, proleter demokrasiyi çıkardı. Lafargue, daha 1887'de, devrimin ertesinde "bütün eski kapitalistler seçim haklarından yoksun olacaklardır" derken haklıydı. Ekim Devrimi, bunu gerçekleştirerek şimdi burjuva parlamentarizmiyle sosyalizme barışçı yoldan geçişin mümkün olduğunu ileri süren sosyal-demokratların yalanını ortaya çıkardı.

Ama Ekim Devrimi burada durmadı ve duramazdı da. Eski, burjuva düzeni yıktıktan sonra, yeni, sosyalist düzeni kurmaya koyuldu. Ekim Devriminin on yılı, partinin, sendikaların, sovyetlerin, kooperatiflerin, kültür örgütlerinin, ulaşımın, sanayiın, Kızıl Ordunun kuruluşunun on yılıdır. Sosyalizmin yapıcılık alanında SSCB'ndeki tartışılmaz başarıları, proletaryanın ülkeyi burjuvazi olmadan ve burjuvaziye karşı başarıyla yönetebileceğini; sanayi burjuvazisi olmadan ve burjuvaziye karşı başarıyla kurabileceğini; tüm ulusal ekonomiyi burjuvazi olmadan ve burjuvaziye karşı başarıyla yönetebileceğini; kapitalist kuşatmaya karşın sosyalizmi başarıyla kurabileceğini açıkça göstermiştir. Başın ve vücudun diğer bölümlerinin midesiz yapamayacakları gibi, sömürülenlerin de sömürücüler olmadan yapamayacaklarını söyleyen eski "teori" sadece antikçağın ünlü Romalı senatörü Menenius Agrippa'ya ait değildir. Bu "teori", şimdi genel olarak sosyal-demokrasinin siyasal "felsefesinin", özel olarak da sosyal-demokratların emperyalist burjuvaziye koalisyon politikasının köşe taşıını meydana getirmektedir. Bir önyargı niteliği olan bu "teori", şimdi devrimci düşüncenin kapitalist ülkelerin proletaryasında yer etmesine en ciddi engellerden biridir. Ekim

Devriminin en önemli sonuçlarından biri, bu yalancı "teori"ye ölümcül bir darbe indirmiş olmasıdır.

Ekim Devriminin bu ve buna benzer sonuçlarının, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının devrimci hareketine ciddi bir etki yapmadan kalamadıklarını ve kalamayacaklarını göstermeye hâlâ gerek var mı?

Kapitalist ülkelerde komünizmin sürekli ilerleyişi, bütün ülkelerin proleterlerinin SSCB işçi sınıfına olan sempatilerinin artması, nihayet işçi delegasyonlarının sovyetler ülkesine akışı gibi bütün dünyaca bilinen olaylar, Ekim Devriminin attığı tohumun şimdiden ürünlerini verdiğini kuşkuyla yer bırakmayacak bir biçimde göstermektedirler.

2- Ekim Devrimi, emperyalizmi, sadece egemenlik merkezlerinde, sadece "metropoller"de sarsmadı. O, emperyalizmin sömürge ve bağımlı ülkelerdeki egemenliğini yıkarak darbesini, emperyalizmin gerisine de, çevresine de vurdu.

Ekim Devrimi büyük toprak sahiplerini ve kapitalistleri devirerek, ulusal ve sömürgeci baskının zincirlerini kırdı, büyük bir devletin istisnasız bütün ezilen halklarını bu baskıdan kurtardı. Proletarya, ezilen ulusları kurtarmadan kurtulamaz. Ekim Devriminin belirleyici özelliği, bu ulusal ve sömürgeci devrimleri, SSCB'nde ulusal kin ve uluslar arasında çatışmalar bayrağı altında değil de, SSCB'nde oturan ulusların işçilerinin ve köylülerinin karşılıklı güveni ve kardeşçe yaklaşması bayrağı altında, milliyetçilik adına değil de enternasyonalizm adına yapmış olmasıdır.

Bizde ulusal ve sömürgeci devrimler, proletaryanın yönetiminde ve enternasyonalizmin bayrağı altında yapıldığı için, işte bu nedenden dolayı parya-halklar, köle-halklar, verdikleri örnekle bütün dünyanın ezilen halklarını kazanarak, insanlık tarihinde ilk kez gerçekten özgür ve gerçekten eşit halklar durumuna yükseldiler.

Bu, Ekim Devrimi yeni bir çağı, dünyanın ezilen ülkelerinde proletarya ile ittifak içinde, proletaryanın yönetimi altında sömürgeci devrimler çağını başlattı demektir.

Geçmişte, en eski tarihte beri, dünyanın, alt ve üst ırklar, siyahlar ve beyazlar olarak bölündüğü, ve birincilerin uygarlığa uymayan ve sömürülmeye mahkûm, ikincilerin ise uygarlığın tek öğeleri ve birincileri sömürmekle görevli oldukları "kabul edilirdi". Şimdi bu efsaneyi yıkılmış ve atılmış olarak ele almak gerekir. Ekim Devriminin en önemli sonuçlarından biri, gerçekte, sovyetik gelişme yoluna girmiş Avrupalı olmayan özgür halkların, ger-

çekten ilerlemiş, kültürü ve uygarlığı ilerletmede Avrupalı halklar kadar yetenekli olduklarını göstererek, bu efsaneye öldürücü bir darbe indirmiş olmasıdır.

Eskiden, ezilen ulusların kurtuluşu için tek yöntemin, burjuva milliyetçiliği yönteminin, ulusları birbirinden ayırmaktan, onların birliğini bozmaktan, değişik ulusların emekçi yığınları arasındaki ulusal kinleri güçlendirmekten meydana gelen yöntemin olduğunu düşünmek "kabul edilir" bir şeydi. Şimdi bu efsaneyi yalanlanmış olarak ele almak gerekir. Ekim Devriminin en önemli sonuçlarından biri, gerçekte, ezilen halkların özgürlüğe kavuşmasında proleter enternasyonalist yöntemi tek doğru yöntem olarak görmenin olanaklı ve akla-uygun olduğunu göstererek, en değişik halklara ait işçilerin ve köylülerin kardeşçe birliğinin, özgür irade ve enternasyonalizm üzerine kurulu birliğinin olanaklı ve akla-uygun olduğunu göstererek, bu efsaneye öldürücü bir darbe indirmiş olmasıdır.

Ekim Devriminin bu ve buna benzer sonuçlarının, sömürge ve bağımlı ülkelerdeki devrimci hareket üzerinde ciddi bir etki yapmadan kalamadıklarını ve kalamayacaklarını söylemek gereksiz. Çin'de, Endonezya'da, Hindistan'da vb. ezilen halkların devrimci hareketinin gelişmesi ve bu halkların SSCB'ne olan sempatilerinin artması gibi olgular, bunun kesin tanklarıdır.

Sömürgelerin ve bağımlı ülkelerin tam bir sakinlikle sömürülebildiği ve ezilebildiği çağ geçmiştir.

Sömürgelerde ve bağımlı ülkelerde kurtuluş devrimleri çağı, bu ülkeler proletaryasının uyanış çağı, devrimde egemenlik çağı gelmiştir.

3- Ekim Devrimi, emperyalizmin merkezlerinde olduğu gibi gerisinde de tohumunu yayarak, emperyalizmin "metropoller"deki gücünü zayıflatarak ve sömürgelerdeki egemenliğini sarsarak, dünya kapitalizminin bütününe bizzat varlığını söz konusu etmiştir.

Eğer kapitalizmin kendiliğinden gelişmesi eşit olmayan akışı sonucu, kaçınılmaz silahlı çatışmaların ve çarpışmaların sonucu ve nihayet, şimdiye dek görülmemiş bir emperyalist katliam sonucu, emperyalizm koşullarında, kapitalizmin "çürümesi" ve "cançekişmesi" sürecine dönüşmüşse, Ekim Devrimi ve -onun sonucu olarak- kocaman bir ülkenin dünya kapitalist sisteminden ayrılması, dünya emperyalizminin bizzat temellerini adım adım kemirerek, bu süreci hızlandırmadan edemezdi.

Dahası var. Ekim Devrimi emperyalizmi sarsarak, aynı zamanda, ilk proleter diktatörlüğünde dünya devrimci hareketinin güçlü ve

• Devamı 22. sayfada

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:
Serxwebün
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1

Deutsche Bank Köln Konto Nr: 12 82 805 (BLZ: 370 700 60)
Postcheck-Amt Köln Konto Nr: 2690 16-507 (BLZ: 370 100 50)

Danimarka	6.50 dkr.
Avusturya	15.00 s.
Hollanda	2.50 hfl.
Norveç	5.00 nkr.
Fransa	5.00 ff.
Belçika	35.00 bfr.
İngiltere	0.50 £.
İsviçre	2.00 sfr.
İsveç	5.00 skr.